

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

**IZVJEŠTAJ O RADU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2010. GODINU**

Sarajevo, februar 2011. godine

S A D R Ž A J

I. UVODNI DIO.....	4
II. AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA MINISTARSTAVA BOSNEI HERCEGOVINE.....	7
1. Ministarstvo vanjskih poslova	7
2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.....	15
3. Ministarstvo finansija i trezora.....	22
4. Ministarstvo komunikacija i prometa.....	29
5. Ministarstvo civilnih poslova.....	38
6. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.....	42
7. Ministarstvo pravde.....	49
8. Ministarstvo sigurnosti.....	56
- Državna agencija za istrage i zaštitu.....	65
- Granična policija	68
- Služba za poslove sa strancima.....	73
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela.....	75
- Agencija za policijsku podršku.....	77
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova	79
- Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja.....	82
9. Ministarstvo odbrane.....	85
III. AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA SAMOSTALNIH UPRAVNIH ORGANIZACIJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	94
1. Institut za akreditiranje BiH.....	94
2. Institut za intelektualno vlasništvo BiH.....	97
3. Institut za standardizaciju BiH.....	99
4. Institucija Ombudsmena za zaštitu potrošača u BiH.....	105
5. Konkurenčijsko vijeće BiH.....	109
6. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja.....	112
7. Agencija za državnu službu BiH.....	116
8. Agencija za sigurnost hrane BiH.....	119
9. Agencija za statistiku.....	126
10. Agencija za nadzor nad tržištem BiH.....	133
11. Agencija za osiguranje u BiH.....	138
12. Agencija za javne nabavke BiH.....	146
13. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.....	149

14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta.....	158
15. Agencija za antidoping kontrolu.....	160
16. Agencija za rad i zapošljavanje BiH.....	165
17. Agencija za poštanski promet BiH.....	171
18. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH.....	176
19. Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH (FIPA).....	181
20. Državna regulatorna agencija za radijacionu i nuklearnu sigurnost.....	185
21. Ured za razmatranje žalbi.....	191
22. Fond za povratak.....	196
23. Uprava za indirektno oporezivanje BiH.....	198
 IV. AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA	
TIJELA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE.....	204
1. Direkcija za evropske integracije BiH.....	204
2. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH.....	210
 V. PREGLED PROVOĐENJA PROGRAMA RADA	
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE.....	212
 Tabelarni pregled provođenja Programa rada Vijeća ministara BiH za 2009. godinu	

I UVODNI DIO

U skladu s članom 34. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članom 65. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), Vijeće ministara podnosi godišnji izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara je u toku 2010. godine održalo ukupno 30 sjednica, od kojih 26 redovnih, tri vanredne i jedna tematska. Na sjednicama su razmatrana pitanja iz nadležnosti Vijeća ministara.

Ukupno je razmotreno 1.129 tačaka dnevnog reda i to: 1.118 tačaka dnevnog reda utvrđenih na 26 redovnih sjednica i tri vanredne sjedice i 11 tačaka utvrđenih na tematskoj sjednici.

U izvještajnom periodu Vijeće ministara je bilo dužno izvršiti 823 programska zadatka. Od planiranog broja ostvareno je 61% ili 506 programskih zadataka.

U ostvarivanju svojih prava i dužnosti Vijeće ministara je:

- utvrdilo 30 zakona;
- usvojilo 9 strategija;
- donijelo 241 odluku;
- donijelo 30 rješenja;
- dalo saglasnost na 67 pravilnika;
- utvrdilo 58 prijedloga ugovora, sporazuma, protokola i memoranduma;
- utvrdilo 156 prijedloga osnova za zaključivanje međunarodnih ugovora;
- utvrdilo 92 prijedloga odluka o ratifikaciji međunarodnih ugovora;
- usvojilo 158 informacija iz različitih oblasti;
- usvojilo 126 izvještaja.

Polazeći od činjenice da su dva strateška cilja Bosne i Hercegovine punopravno članstvo u Evropskoj uniji i punopravno članstvo u NATO savezu, aktivnosti koje su obilježile rad Vijeća ministara u 2010. godini su, prije svega, bile usmjerene na izvršavanje obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima, provođenje obaveza predviđenih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, dokumentom Evropsko partnerstvo te obaveza koje Bosni i Hercegovini predstoje na putu NATO integracija.

S tim u vezi, Vijeće ministara je tokom 2010. godine preuzele niz aktivnosti u svrhu ispunjenja uslova iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima, a u skladu s prethodno donesenim planom aktivnosti za ispunjenje preporuka Evropske komisije u vezi s Mapom puta. Možemo konstatirati da je Vijeće ministara izvršilo sva 174 uvjeta za dobijanje liberalizovanog viznog režima te da

od 15. decembra 2010. godine građani Bosne i Hercegovine putuju u zemlje članice Evropske unije bez viza, a uz posjedovanje biometrijskog pasoša.

Prema posljednjem polugodišnjem pregledu realizacije aktivnosti iz Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta Realizacija obaveza iz dokumenta Evropsko partnerstvo, čija je dinamika precizirana Akcionim planom za njihovo provođenje, realizirano je kako slijedi:

- od ukupno 308 predviđenih aktivnosti s planiranim rokom izvršenja u izvještajnom periodu u potpunosti je realizirano njih 76, dok je na prijedlog nadležnih institucija prolongirano izvršenje 232 aktivnosti. Procenat ispunjenja aktivnosti iznosi 25%;
- u okviru ključnih prioriteta od planiranih 48 aktivnosti realizirano je 15;
- u okviru prioriteta iz poglavlja Politički kriterij od planiranih 37 aktivnosti realizirano je 13;
- u okviru prioriteta iz poglavlja Ekonomski kriterij od planiranih 34 aktivnosti realizirano je 9;
- u okviru prioriteta iz poglavlja Unutrašnje tržište od planirane 81 aktivnosti realizirano je 17;
- u okviru prioriteta iz poglavlja Sektorske politike od planirane 73 aktivnosti realizirano je 12;
- u okviru prioriteta iz poglavlja Pravda, sloboda i sigurnost od planiranih 35 aktivnosti realizirano je 10;
- najbolji rezultati postignuti su u oblasti Demokratija i vladavina prava u okviru Političkog kriterija, gdje je od planiranih 27 realizirano 13 aktivnosti; u oblasti Finansijska kontrola, gdje je realizirano 7 od 11 planiranih aktivnosti te u oblasti Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma, gdje su realizirane 2 od planirane 3 aktivnosti.

Mjere iz Akcionog plana za provođenje obaveza iz Privremenog sporazuma/Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju provode sve nadležne institucije kontinuirano te je sadašnji stepen provođenja na zadovoljavajućem nivou. U oblasti Slobodnog kretanja roba, koje obuhvata dva poglavlja: Industrijske proizvode i Poljoprivrednu i ribarstvo, provođenje mera je na zadovoljavajućem nivou, dok je procenat izvršenja mera u oblasti Trgovinskih odredaba nešto niži. Vijeće ministara je na tematskoj sjednici, održanoj 4.3.2010. godine, donijelo Program mera za provođenje Privremenog sporazuma/ Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za 2010. i 2011. godinu, kojim je detaljno predviđena dinamika preduzimanja zadatih mjeru.

Ministarstvo odbrane u saradnji s Ministarstvom vanjskih poslova je u izvještajnom periodu kontinuirano izvršavalo obaveze za približavanje Sjevernoatlanskom savezu. Tokom 2010. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila napredak pribavljanjem statusa Akcionog plana za članstvo (MAP), što je otvorilo vrata BiH za brže integriranje u strukture NATO-a.

Ministarstvo odbrane BiH je uspješno realiziralo sve aktivnosti u vezi sa PfP-om, prije svega usvajanjem seta novih Partnerskih ciljeva, dostavljanjem odgovora iz PARP upitnika u NATO IMS. Također, formiran je Tim za praćenje provođenja Individualnog partnerskog programa i Partnerskih ciljeva, kao i deklarirane jedinice u skladu s PARP-om. Izrađeni su obrasci za izvještavanje o provođenju Partnerskih ciljeva te urađena dinamika provođenja svakog od Partnerskih ciljeva. Ministarstvo također vrši i kontinuiranu bilateralnu saradnju sa svim članicama NATO saveza.

Svjesni globalnih prilika na polju ekonomije resorno nadležni članovi Vijeća ministara kontinuirano su radili na pravljenju ušteda u budžetu institucija Bosne i Hercegovine. Također je nastavljena saradnja s Međunarodnim monetarnim fondom u cilju izvršavanja obaveza predviđenim stand by aranžmanom.

Vijeće ministara je usvojilo i druge važne strateške dokumente, među kojima svakako treba naglasiti značaj Strategije razvoja sporta u Bosni i Hercegovini, Strategije razvoja Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka, Strategije komunikacija Vijeća ministara i Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2010. – 2013. godine. Značajno je napomenuti i da je Vijeće ministara usvojilo Socijalni akcioni plan za Bosnu i Hercegovinu te donijelo Akcioni plan za izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u slučaju *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*.

Sve ostale preduzete aktivnosti su također kontinuirano i planski izvršavane u izvještajnom periodu od strane resornih ministarstava u okviru postojećih kapaciteta i trenutnih političkih prilika. Te aktivnosti su navedene u ovom iscrpnom izvještaju, u kojem su detaljno opisane sve poduzete mjere i radnje na provođenju Programa rada Vijeća ministara u toku 2010. godine, od strane svakog ministarstva ponaosob, a u skladu s usvojenom metodologijom za izradu, koju je donijelo Vijeće ministara.

II AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA MINISTARSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

1. MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izvještaj obuhvata aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (MVP BiH) za 2010.godinu. Izvještajni period bio je karakterističan po dinamičnim aktivnostima bosanskohercegovačke diplomatiјe. MVP BiH je, u koordinaciji s drugim institucijama BiH, u 2010. godini djelovalo u pravcu efikasnog ostvarivanja vanjskopolitičkih interesa i ciljeva definiranih u dokumentu Predsjedništva BiH „Opći pravci i prioriteti za provođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine“, kao i u relevantnim odlukama i zaključcima Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Izbor Bosne i Hercegovine za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti UN (VS UN), podnošenje aplikacije za status MAP (Akcioni plan za članstvo) pri NATO-u, osiguranje političke podrške Evropske komisije (EK) i zemalja članica da BiH bude uključena u odluku Vijeća EU u vezi s liberalizacijom viznog režima za države zapadnog Balkana, te unapređenje saradnje sa susjednim državama, kao i saradnje u okviru regionalnog jugoistočne Evrope, je otjelovljenje ukupnih napora svih nadležnih institucija BiH, gdje je Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, uključujući diplomatsko-konzularna predstavnistva BiH (DKP BiH), imalo vodeću ulogu.

Fokus aktivnosti MVP BiH s mrežom diplomatsko-konzularnih predstavnistava (DKP) tokom 2010. godine bio je na realizaciji strateških prioriteta vanjske politike naše zemlje, i to:

Nestalno članstvo BiH u Vijeću sigurnosti UN (VS UN) za period 2010-2011

Ovaj prioritetni cilj je u cijelosti ispunjen, što predstavlja najveći vanjskopolitički uspjeh Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina je 15.10.2009. godine izabrana za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti UN za period 2010.-2011. godine. BiH je u prvoj godini članstva aktivno učestvovala u radu Vijeća sigurnosti i dala svoj doprinos po svim tačkama na dnevnom redu Vijeća u 2010. godini. U izvještajnom periodu ukupno je obrađeno **1466** različitih predmeta. U svojih **137** izlaganja, pored osvrta na aktuelnu situaciju u zemljama u kojima UN ima svoje misije, BiH je dala značajan doprinos analizi uzroka, identifikaciji ključnih problema i predlaganju i razmatranju mogućih rješenja za iznalaženje pravog načina izlaska iz kriza. Članstvo BiH u VS je doprinijelo definiranju vanjskopolitičkih stavova po pitanjima koja do sada nisu bila među prioritetnim ciljevima vanjske politike BiH, prvenstveno po pitanju kriznih situacija u Africi. Na osnovu dosadašnjih kontakata i informacija koje su došle do MVP, mnoge zemlje, uključujući i članice P5, pohvalile su naše učešće i dosadašnji doprinos radu VS i ocijenile ga uspješnim.

Liberalizacija viznog režima za građane BiH

Na osnovu odluke Vijeća EU i rezolucije Evropskog parlamenta, bezvizni režim za građane BiH u zemlje Šengena stupio je na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritetno pitanje od izuzetnog značaja i jedan od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH.¹

Daljnje približavanje punopravnom članstvu NATO

MVP BiH je realiziralo odluku Predsjedništva BiH iz 2009. godine da se podnese formalni zahtjev za uključivanje BiH u Akcioni plan za članstvo (MAP). Kao rezultat koordiniranog

¹ Za dodatne informacije pogledati pod „EVROPSKE INTEGRACIJE“

diplomatskog djelovanja rukovodstva MVP i DKP BiH u lobiranju za prijem u MAP, na ministarskom sastanku Alijanse, održanom 22. i 23. aprila 2010. godine u Talinu, donesena je odluka da se Bosna i Hercegovina primi u MAP. Na osnovu te odluke, Sjevernoatlantskom vijeću (*North Atlantic Council, NAC*) je dato ovlaštenje da prihvati prvi Godišnji nacionalni program BiH (*Annual National Programme, ANP*) onda kada BiH ispuni uvjet knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine kao državne imovine koju bi koristilo Ministarstvo odbrane BiH. Koordinacioni tim Vijeća ministara BiH za NATO, predvođen zamjenicom ministra vanjskih poslova BiH, izradio je prvi nacrt ANP-a i tako demonstrirao volju i spremnost Bosne i Hercegovine da preuzme veće obaveze u okviru Alijanse, potpuno razumijevajući uvjet iz Talina. U martu 2010. godine je pripremljena i organizirana posjeta Bosni i Hercegovini delegacije Sjevernoatlantskog vijeća (North Atlantic Council, NAC), koju je predvodio generalni sekretar NATO-a. Diplomatske aktivnosti u cilju dobijanja podrške za pristupanje BiH u Akcioni plan za članstvo (Membership Action Plan, MAP) na nivou institucija i DKP mreže BiH su se kontinuirano odvijale tokom cijele godine, dok je dinamika istih pojačana pred aprilskim neformalnim sastankom NATO ministara vanjskih poslova u Talinu. Na ovom sastanku je NAC odlučio da primi BiH u Akcioni plan za članstvo, a NAC je i ovlašten da prihvati prvi ANP BiH (*Annual National Programme*) onda kada BiH ispuni uslov knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine kao državne imovine koju bi koristilo Ministarstvo odbrane BiH. MVP BiH je preuzeo lidersku poziciju u NATO integracionom procesu imenovanjem zamjenika ministra vanjskih poslova za predsjednika NATO koordinacionog tima VM BiH.

MVP je permanentno koordiniralo aktivnosti i ispunjavalo obaveze MVP BiH koje proističu iz IPAP-a. U julu 2010. godine zaključen je prvi dvogodišnji ciklus IPAP-a s generalnom ocjenom da je velika većina planiranih aktivnosti u IPAP-u i sprovedena. MVP je učestvovalo u izradi Nacrta dokumenta IPAP-a za period 2011-2013 te u izradi prvog Godišnjeg nacionalnog programa BiH. MVP BiH je koordiniralo izvršenje Akcionog plana za implementaciju NATO koordinacione strategije iz svoje nadležnosti. Aktivno je pružana podrška i učešće u radu NATO koordinacionog tima Vijeća ministara BiH. Koordiniran je nastup eksperata BiH u radu NATO komiteta.

Ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SPP) u zemljama članicama EU

MVP BiH je, prije svega putem DKP BiH u državama članicama EU, ali i na nivou susreta visokih zvaničnika BiH sa zvaničnicima država članica EU, uložilo odgovarajuće napore u cilju ubrzanja procesa ratifikacije SPP u zemljama članicama EU, što je rezultiralo činjenicom da je SSP ratificiralo svih 27 država EU.²

Članstvo u Međunarodnoj organizaciji frankofonije.

BiH je primljena u Međunarodnu organizaciju frankofonije u svojstvu posmatrača 23.10.2010.godine.

Međunarodno priznanje BiH

U 2010. godini je sedam (7) država članica UN uspostavilo diplomatske odnose s Bosnom i Hercegovinom: Liberija, Ekvatorijalna Gvineja, Fidži, Haiti, Surinam, Honduras, Uganda.

Odnosi sa susjedima i regionalna saradnja

MVP BiH je u 2010. godini posvetilo prioritetu pažnju razvoju dobrih odnosa sa susjednim državama i razvoju regionalne saradnje. Permanentno je ulagan napor od strane MVP BiH na razgovorima o otvorenim pitanjima sa susjednim državama, u duhu dobrosusjedskih odnosa, kao i na jačanje uloge i angažmana BiH u regionalnim inicijativama. U 2010. godine MVP BiH je

² Za dodatne informacije, pogledati pod „EVROPSKE INTEGRACIJE“

bilo domaćin neformalnom sastanku na nivou ministara vanjskih poslova država zapadnog Balkana i Evropske unije (Samit EU-Zapadni Balkan od 2.6.2010.), a u cilju jačanja regionalne saradnje u vezi s ubrzavanjem evropskih i evroatlantskih integracionih procesa zemalja regiona. Tokom 2010. godine uspješno se nastavilo redovno održavanje trilateralnih sastanaka ministara vanjskih poslova BiH, Republike Srbije, Republike Hrvatske i Republike Turske, koji predstavljaju značajan iskorak, prije svega u rješavanju otvorenih pitanja između BiH i Republike Srbije, te jačanju odnosa i saradnje tri države.

Ekonomski diplomatija zauzima veoma značajno mjesto u aktivnostima MVP. U skladu s ovim opredjeljenjem, MVP je izradilo Akcioni plan koji podrazumijeva: nastavak aktivnosti na privlačenju potencijalnih stranih ulagača u BiH, nastavak aktivnosti na promjeni imidža BiH u svijetu, na promoviranju izvoza bh. proizvoda i otvaranju novih tržišta za firme iz BiH.

U periodu u kojem je došlo do znatnog smanjenja direktnih stranih investicija u BiH kao posljedica globalne ekonomske krize i usporenog procesa privatizacije državnih kompanija, odgađanja realizacije kapitalnih projekata i cjelokupne političke situacije koja doprinosi stvaranju nepovoljnog ambijenta za strane ulagače, MVP se, kao koorganizator s Bosna Bank International Sarajevo (BBI), aktivno uključilo u organizaciju 1. međunarodne investicione konferencije „Sarajevo Business Forum 2010“, koja je održana u Sarajevu 6. i 7. aprila 2010. godine. Tokom dva dana prezentirano je 157 projekata ukupne vrijednosti oko 11,5 milijardi eura.

U 2010. godini nastavljeno je ostvarivanje intenzivnih **bilateralnih** kontakata i saradnje s drugim zemljama, a u skladu s Ustavom BiH. Radi ostvarivanja tih ciljeva, aktivnosti MVP BiH tokom 2010. godine bile su usmjerene, prvenstveno, na jačanje njene vanjskopolitičke pozicije kroz provođenje sveobuhvatnih diplomatskih i drugih aktivnosti, te ostvarivanje planiranih ciljeva i unaprjeđenje saradnje.

Realiziran je vrlo ambiciozan **plan posjeta na visokom i najvišem nivou**. Ministar vanjskih poslova BiH učinio je 21 zvaničnu posjetu drugim državama, dok je 30 ministara vanjskih poslova drugih država je boravilo u zvaničnim posjetama u Bosni i Hercegovini. Takođe su ostvareni brojni bilateralni susreti na marginama značajnih multilateralnih skupova – Generalne skupštine UN, Vijeća sigurnosti UN, Alijanse civilizacija, Ministarske konferencije OIK, itd. – preko 80 susreta sa šefovima delegacija odgovarajućih zemalja. Vrlo dinamične bilateralne aktivnosti i susreti bili su prvenstveno u funkciji osiguravanja podrške za približavanje članstvu u EU, NATO i WTO, ali i unapređenja odnosa, posebno ekonomskih, s odnosnim zemljama.

U skladu s utvrđenim vanjskopolitičkim prioritetima, Programom rada MVP BiH za 2010.godinu, MVP BiH je pratilo i analiziralo političke, ekonomske i sigurnosne događaje u regionima i zemljama svijeta i predlagalo određene aktivnosti nadležnim ministarstvima Vijeća ministara BiH ili Predsjedništvu BiH. Bilateralni odnosi BiH s drugim državama u cjelini su, tokom 2010. godine, dinamizirani i međusobni kontakti intenzivirani.

Na **multilateralnom** planu, pored prioriteta djelovanja (liberalizacija viznog režima, nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN, daljnji napredak ka punopravnom članstvu u NATO, daljnji napredak ka punopravnom članstvu u EU, regionalna saradnja), tokom 2010. godine MVP BiH je poduzelo i niz drugih značajnih aktivnosti na tom planu. Nakon neformalnog sastanka NATO-a, održanog u Talinu, BiH je uvjetno primljena u Akcioni plan za članstvo (MAP). Tokom cijele godine preduzimane su aktivnosti na intenziviranju rada NATO koordinacionog tima u kome MVP ima koordinirajuću i vodeću ulogu. Glavni fokus aktivnosti MVP bio je na adekvatnoj pripremi, realizaciji i koordinaciji aktivnosti u okviru dvogodišnjeg članstva u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda. Nastavljen je kontinuitet aktivnosti na planu ispunjenja uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima EU, što je konačno rezultiralo okončanjem tog procesa i

donošenjem odluke organa EU da se, počevši od 15. decembra 2011. godine, ukinu vize za državljane Bosne i Hercegovine.

Pored pripreme visokih zvaničnika za učešće na velikim međunarodnim skupovima i konferencijama, MVP je bio organizator i domaćin više vrlo uspješnih seminara i sastanaka međunarodnog karaktera.

U pogledu djelovanja u okviru **OUN**, tokom 2010. godine, Ministarstvo je pratilo aktivnosti ovog tijela te specijaliziranih organizacija UN i drugih organizacija i institucija u sistemu UN sa sjedištem u Njujorku, Ženevi i Beču. Rad se odvijao u koordinaciji rada stalnih misija BiH pri UN u Njujorku, Ženevi, Beču, bh. ambasada u Parizu (UNESCO), Londonu (IMO), Rimu (FAO), Washingtonu, DC (OAS, ITSO), Hagu (ICC, ICTY i ICJ) i Bonu (UNFCCC), praćenju i izvještavanju nadležnih institucija o zasjedanjima i pitanjima od interesa za Bosnu i Hercegovinu, Jugoistočnu Europu, Evropsku uniju i svijet uopće, u oblastima rada Generalne skupštine UN, Vijeća sigurnosti, međunarodnih sudova, specijaliziranih agencija UN iz meteorologije, zdravstva, rada i socijalne strategije, komunikacije, obrazovanja, nauke i kulture i dr.

MVP BiH je pratilo aktivnosti različitih zemalja i grupacija, te informiralo nadležne institucije BiH o najvažnijim aspektima djelovanja **OSCE-a**, Vijeća Evrope, Pokreta nesvrstanih, Organizacije islamske organizacije, Unije za Mediteran, Alijanse civilizacija, Afričke unije, Organizacije Američkih Država, Centralno-evropske inicijative, Jadransko-jonske inicijative, Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi, Vijeća za regionalnu saradnju, Centra za sigurnosnu saradnju RACVIAC, Neumske inicijative, MARRI regionalnog foruma, te UN inicijative Aljansa civilizacija.

Uspješno su završene dvije runde pregovora o pristupanju BiH Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Angažmanom MVP BiH, a u saradnji s nadležnim institucijama, završena je procedura ratifikacije Statuta Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA). Vođene su aktivnosti na praćenju i informiranju ministarstava i institucija BiH o kreditnoj saradnji, o sjednicama i aktivnostima i odobrenim projektima Svjetske banke (WB), Međunarodnog monetarnog fonda (IMF), Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Islamske razvojne banke (IDB).

Po pitanju **projekata rekonstrukcije**, uspješno je završena procedura za realizaciju pomoći Sarajevskoj filharmoniji od strane Japana (razmijenjene note i potpisani Sporazum u Sarajevu 26. oktobra 2010. godine). Također je realiziran veliki broj seminara iz različitih oblasti za predstavnike BiH u Japanu. Obavljeni su pripremni razgovori s delegacijom SR Njemačke o razvojnoj i finansijskoj saradnji u 2010. godini, izvršene pripremne aktivnosti i organizirani završni razgovori. Uspješno završene aktivnosti na realizaciji donacije NR Kine za škole na Dobrinji i u RS-u.

Uspješno je organiziran sastanak Konstituence Evropske banke za obnovu i razvoj (**EBRD**) u Sarajevu. Delegacija Bosne i Hercegovine, koju je predvodio ministar vanjskih poslova, učestvovala je na 19. godišnjem sastanku Odbora guvernera EBRD-a i Poslovnom forumu, održanom u Zagrebu.

Kad su u pitanju **međunarodno-pravni i konzularni poslovi**, aktivnosti su se odvijale u pravcu ispunjenja obaveza preuzetih iz Plana rada za tekuću godinu, te u skladu s pregovaračkim procesom približavanja BiH euro-atlanskim integracijama.

Na planu konzularnih konsultacija s drugim državama MVP je održao iste sa: ministarstvima vanjskih poslova Republike Slovenije, Ruske Federacije, Republike Albanije, Ukrajine, Republike Srbije, Republike Hrvatske i Crne Gore. Konzularni odnosi između BiH i ovih zemalja ocijenjeni su kao izuzetno dobri i svestrani. Daljnje unaprijeđenje saradnje u konzularnoj oblasti predstavlja osnovni cilj redovnog održavanja konzularnih konsultacija.

Bosna i Hercegovina je depozitar Memoranduma o saglasnosti o institucionalnom okviru za inicijativu za spremnost i prevenciju u katastrofama za Jugoistočnu Evropu (DPPI SEE). U toku 2010. godine upućene 32 note o ratifikaciji Memoranduma.

Konzularni poslovi u DKP odvijaju se kroz različite oblike i nivoe organiziranja. Pored 6 generalnih konzulata u pojedinim ambasadama BiH formirana su konzularna odjeljenja, dok u većini ambasada konzularne poslove obavljaju konzularni referenti.

U oblasti **općih** poslova osigurana je blagovremena izrada akata koji su neophodni za nesmetano djelovanje MVP BiH, obavljeni su organizacioni poslovi i zadaci u vezi s materijalno-tehničkim poslovima i osiguravanjem i osposobljavanjem stručnog kadra za rad u Ministarstvu, kao i ostvarivanje prava iz radnog odnosa, te dužnosti i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu. Prema planiranim aktivnostima redovno i blagovremeno, a u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku, rješavani su svi zaprimljeni upravni akti, te su redovno i svakodnevno obavljeni operativni poslovi u vezi s finansijama (knjigovodstveni i blagajnički poslovi, obračun plaća, izrada obrasca M4 za PIO, likvidatorski, poslovi ekonomata i slični operativni poslovi). U skladu s nadležnostima MVP je radilo također na izradi pravno-normativnih i instruktivnih akata MVP BiH u cilju reguliranja radno-pravnog statusa zaposlenih, te na izradi Pravilnika o tajnim podacima, kao i Pravilnika o naknadama za rad u komisijama i drugim tijelima.

Tokom 2010. godine, ugrađena je oprema i implementiran **sistem za izdavanje biometrijskih putnih isprava** u sedam DKP BiH, a dva DKP BiH su uključeni u informacioni sistem. U skladu sa zaključkom Predsjedništva BiH da Vijeće ministara BiH, u saradnji s MVP BiH, izradi plan **aktivnosti kupovine objekata** za diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inozemstvu, nakon realizacije složene procedure i kupovine objekta u Briselu, MVP BiH je preduzelo aktivnosti oko kupovine objekata za potrebe ambasada BiH u Beogradu, Zagrebu i Berlinu.

U domenu **planiranja i informiranja** ostvaren je koordinirajući sistem internog informiranja, kako u sjedištu tako i s DKP. Pored toga, ostvarene su aktivnosti u vezi s konsultacijama u srođnoj ili istoj oblasti, i to sa predstavnicima ministarstava vanjskih poslova Češke, Slovenije i Estonije.

MVP je redovno, blagovremeno i objektivno, izdavalо publikacije (analize) analitičkog karaktera o događajima na međunarodnoj sceni koji su imali refleksije na BiH, te iste dostavljalo Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH i parlamentu BiH, radi informiranja i zauzimanja stajališta.

Kad su u pitanju **odnosi s javnošću**, MVP je obavljao aktivnosti vezane za informiranje domaće i međunarodne javnosti o svim aspektima rada MVP-a BiH, u sjedištu i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, svim važnim domaćim i međunarodnim događajima u kojima je MVP dao svoj doprinos i/ili ih radno pokrivaо (posebno se ističu učešće u organizaciji Sarajevo Business Foruma održanom u aprilu 2010. godine, kao i u organizaciji EU - Zapadni Balkan sastanka na visokom nivou održanom u Sarajevu 2. juna 2010. godine), svim pitanjima koja su bila značajna s aspekta vanjskopolitičke pozicije BiH, te o stavovima MVP u vezi s najznačajnijim događajima u svijetu.

Po pitanju **diplomske obuke** realizirane su pripreme za 7 šefova DKP, 38 diplomata i 11 zaposlenika. Koordinirajući aktivnosti za seminare i obuke u organizaciji Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (ADS BiH), Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine (DEI BiH) i drugih državnih institucija, osigurano je ukupno pohađanje obuka za 92 polaznika. Također su organizirana dva zapažena predavanja za osoblje Ministarstva, čiji su predavači bili eminentni ambasadori, uključujući tu i generalnog sekretara RCC-a, g. H.Biščevića. Važno

još napomenuti još da su obrađene i 34 aplikacije za „sekondment“ pozicije u misijama OSCE-a u Evropi i Aziji.

Poslovi iz oblasti **revizije** tokom 2010. godine, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, realizirani su u skladu s propisima. Težište rada bilo je usmjereno na uspostavljanju sistema internih kontrola, te posebno na praćenju i kontroli njegovog funkcioniranja. Ovim je MVP davalо svoj doprinos unapređenju ukupnog poslovanja u postizanju veće ekonomičnosti, efektivnosti i efikasnosti u radu. U 2010. godini MVP je realiziralo zacrtane planske aktivnosti koje su rukovodstvu Ministarstva prezentirane kroz pojedinačne izvještaje i informacije.

Na realizaciju programa **međunarodne naučne, tehničke, obrazovne, kulturne i sportske saradnje**, pokrenute su inicijative za zaključivanje međunarodnih sporazuma, razmjenu održavanja kulturnih manifestacija sa zainteresiranim zemljama, uspostavu međunarodne univerzitetske saradnje, održavanje seminara, simpozijuma i drugih aktivnosti u vezi s promocijom kulture, nauke, obrazovanja i sporta i razmjenom iskustava.

U **izvještajnom periodu**, MVP BiH u odnosu na zacrtane kratkoročne i srednjoročne ciljeve uspješno je u potpunosti realiziralo svoje obaveze i zadatke proizašle iz Plana rada za 2010. godinu. Dio aktivnosti koje su dugoročne naravi su stalna zadaća MVP BiH i u tom pravcu se ulazu kontinuirani napor u skladu s raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima.

MVP je realiziralo sve zadatke utvrđene ciljevima vanjske politike BiH, prije svega, očuvanje i zaštitu nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta, zaštitu interesa zemlje i njenih građana, uključivanje BiH u evroatlantske integracije, te unapređenje saradnje sa svim zemljama u svijetu na principima ravnopravnosti i otvorenosti. Došlo je do unapređenja regionalne saradnje i bilateralne saradnje sa susjednim zemljama. BiH je redovno ispunjavala svoje međunarodne obaveze. Osigurano je diplomatsko i ekspertsко prisustvo predstavnika BiH na međunarodnim konferencijama na svim nivoima, čime je Bosna i Hercegovina osigurala kontinuitet odgovornog pristupa aktuelnim pitanjima na regionalnom i globalnom nivou.

Najveći diplomatski uspjeh BiH svakako predstavlja njen aktivan angažman u VS UN, zatim dobijanje MAP statusa pri NATO-u, te liberalizacija viznog režima za državljane BiH – stavljanje Bosne i Hercegovine na tzv. „bijelu šengensku listu“.

Činjenica da Zakon o vanjskim poslovima nije usvojen, a imajući u vidu njegov značaj za efikasnije funkcioniranje MVP BiH u sprovođenju vanjske politike, nije utjecala na intenzitet aktivnosti i na postignute uspješne rezultate MVP BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

MVP je izradilo Nacrt zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora. Zakon je upućen u parlamentarnu proceduru gdje nije usvojen obzirom da Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije moglo priхватiti predložene amandmane u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. MVP će u toku 2011. godine ponovo pokrenuti proceduru za donošenje novog zakona kojim će se ubrzati procedure i olakšati primjena za ovlaštene institucije.

MVP je u toku 2010. godine donio niz podzakonskih akata, kao što su: Instrukcija u vezi s dokumentom koje treba priložiti prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje biometrijskog pasoša, Instrukcija o izdavanju biometrijskih diplomatskih pasoša za diplome, zaposlene u DKP BiH, kao i Instrukcija o izdavanju biometrijskih putnih listova u DKP BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U toku 2010. godine ukupno je ratificirano i objavljeno u "Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori" 67 međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma i konvencija. U postupku ratificiranja nalazi se 38 međunarodnih sporazuma. Na zahtjev nadležnih organa, službi i drugih tijela i organizacija, kao i pravnih i fizičkih lica, MVP je shodno odredbama člana 4. stav (5) tačka d) Zakona sačinio 109 mišljenja na pojedine međunarodne ugovore, odnosno nacrte međunarodnih ugovora i usklađenosti s odredbama međunarodnog ugovornog prava. Također, inicirano je zaključivanje niza sporazuma o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša. U toku godine je pokrenut postupak s 19 zemalja i međunarodnih organizacija, kao i 2 sporazuma o razvojnoj saradnji (Švedska i SR Njemačka). Odgovoreno na 23 zahtjeva za davanje mišljenja u pogledu reciprociteta s drugim državama. Izvršeno je ukupno 56 notifikacija ratificiranih međunarodnih sporazuma i položeno 32 instrumenta o ratifikaciji. Na zahtjev fizičkih i pravnih lica data su 3 tumačenja međunarodnih sporazuma.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Prema strateškom opredjeljenju, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je u fokusu svojih aktivnosti u 2010. godini imalo stvaranje formalnih veza i dalje jačanje evropske perspektive BiH kroz ostvarivanje političkog dijaloga u okvirima Procesa stabilizacije i pridruživanja i ispunjavanje uvjeta koji su njegov sastavni dio. MVP BiH je u ovom periodu nastavilo intenzivne aktivnosti na realizaciji prioritetnih aktivnosti u cilju unapređenja procesa evropske integracije BiH, prije svega kroz:

Liberalizacija viznog režima za građane BiH

Nastavljeno

Na osnovu odluke Vijeća EU i Rezolucije Evropskog parlamenta, bezvizni režim za građane BiH u zemlje Šengena stupio je na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritetno pitanje od izuzetnog značaja i jedno od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH. Liberalizacija viznog režima predstavljala je važan segment cjelokupnog procesa evropskih integracija BiH u kojem su ravnopravno učestvovali sve institucije BiH u skladu s nadležnostima. MVP BiH je u kontinuitetu usmjerilo svoje diplomatske aktivnosti kako bi se osigurala politička podrška u glavnim gradovima članica EU i institucijama EU u Briselu za donošenje odluke o liberalizaciji viznog režima za građane BiH. Pitanje liberalizacije viznog režima bilo je nezaobilazna i kontinuirana tema u svim bilateralnim diplomatskim kontaktima koje su ostvarivali ministar vanjskih poslova i ostali zvaničnici u Ministarstvu vanjskih poslova BiH, te diplomatski predstavnici BiH u DKP mreži BiH s predstavnicima zemalja članica i zvaničnicima Evropske unije.

MVP BiH je upućivalo DKP BiH akreditiranim u državama članicama EU redovne i relevantne instrukcije, u ovisnosti od postignutih rezultata u BiH u ispunjavanju uvjeta iz Mape puta, kao i relevantnih aktivnosti i odluka EU, za upoznavanje s postignutim rezultatima u BiH, lobiranje za pozitivnu odluku Vijeća EU, kao i pribavljanje informacija relevantnih institucija država članica EU, kao i stavova EK i EP. MVP BiH je sačinjavalo izvještaje i analize povratnih informacija DKP BiH i o tome izvještavao nadležne organe BiH. MVP BiH i DKP BiH kontinuiranim diplomatskim djelovanjem osigurali su političku podršku EK i zemalja članica da BiH bude stavljena na „bijelu šengensku listu“, tako da je na osnovu Odluke Vijeća EU i Rezolucije Evropskog parlamenta Bosna i Hercegovina stavljena na „bijelu šengensku listu“, koja je stupila

na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritetno pitanje od izuzetnog značaja i jedan od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH.

Ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

Nastavljeno je kompletiranje procedura ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u zemljama članicama EU. MVP BiH je putem DKP mreže uložilo odgovarajuće napore u cilju ubrzanja procesa ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u zemljama članicama EU. U decembru 2010. godine procedura je završena i SSP je ratificiralo svih 27 zemalja članica. Na kontinuiranoj osnovi je zastupan interes BiH da što prije dođe u poziciju za podnošenje aplikacije za članstvo u EU. U tom cilju je ova tema imala izuzetan značaj u svim razgovorima i istupima povezanim s evropskom integracijom BiH. U cilju formuliranja odgovarajuće pozicije BiH praćeni su i analizirani stavovi zemalja članica EU o pitanju stjecanja kandidatskog statusa BiH za članstvo u EU. Nastavljeno je usklađivanje vanjskopolitičkih stavova BiH sa Zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU. Tokom godine, ostvaren je niz posjeta i sastanaka zvaničnika BiH sa zvaničnicima EU. Nastavljen je široki dijalog EU – BiH u okvirima postojećih formalnih mehanizama i foruma za saradnju, kao što su Forum EU – Zapadni Balkan, te Interparlamentarni dijalog EU - Bosna i Hercegovina. Pod predsjedavanjem Španije EU i u saradnji s MVP BiH u Sarajevu je 2. juna 2010. godine održan Sastanak na visokom nivou EU – Zapadni Balkan. Posebna pažnja poklonjena je pravovremenom i kvalitetnom informiranju o svim aspektima evropskog integracionog procesa. Putem Misije BiH pri EU u Briselu, MVP BiH je redovno pratilo aktivnosti institucija EU i osiguralo kontinuirano informiranje nadležnih u BiH o svim važnijim odlukama i zaključcima, koji se prvenstveno odnose na BiH, odnosno zemlje Zapadnog Balkana. Također su analitički obrađivana unutrašnja pitanja i stavovi EU prema važnim međunarodnim političkim pitanjima i pojedinim regijama. Ministarstvo vanjskih poslova BiH je dalo svoj prilog koordiniranim aktivnostima unutar BiH koje proizilaze iz Strategije integriranja BiH u EU, Evropskog partnerstva, te izradi godišnjeg izveštaja o napretku BiH.

Daljnje približavanje punopravnom članstvu EU

Na kontinuiranoj osnovi je zastupan interes BiH da što prije dođe u poziciju za podnošenje aplikacije za članstvo u EU. U tom cilju je ova tema imala izuzetan značaj u svim razgovorima i istupima povezanim s evropskom integracijom BiH. Evropska perspektiva BiH jačana je kroz ostvarivanje političkog dijaloga u okvirima Procesa stabilizacije i pridruživanja i ispunjavanje uvjeta koji su njegov sastavni dio. U tom smislu, MVP BiH je osiguralo podršku Španije, kao predsjedavajuće EU u prvoj polovini 2010. godine, a kasnije i Belgije, predsjedavajuće u drugom dijelu godine, dalnjem napretku BiH na putu ka EU. U cilju formuliranja odgovarajuće pozicije BiH praćeni su i analizirani stavovi zemalja članica EU o pitanju stjecanja kandidatskog statusa BiH za članstvo u EU. Pod predsjedavanjem Španije EU i u saradnji s MVP BiH u Sarajevu je 2. juna 2010. godine održan Sastanak na visokom nivou EU – Zapadni Balkan

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, koji je pripremljen i planiran za 2010. godinu, nije usvojen u parlamentu Bosne i Hercegovine. MVP će u toku 2011. godine pripremiti novi nacrt zakona i uputiti u proceduru. Planirani sporazum između Vijeća ministara BiH i Kipra o reviziji sukcesije bilateralnih sporazuma nije okončan u 2010. godini obzirom da nije usaglašen s kiparskom stranom. Ostali planirani sporazumi su u roku upućeni Vijeću ministara BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Za potrebe Ministarstva vanjskih poslova BiH odobren je Budžet za 2010. godinu u iznosu od 60.368.000 KM i to: 54.368.000 KM za tekuće izdatke i 6.000.000 KM za kapitalne izdatke.

U 2010. godini sačinjen je Izvještaj o izvršenju budžeta u 2009.g. (budžet za 2009.g. odobren u iznosu od 65.544.178,00 KM, izvršen 91,30%). Kompletiran je dinamički plan usvojenog budžeta Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH za 2010. godinu.

Budžet za 9 mjeseci 2010.g. odobren u iznosu od 46.656.005,00 KM izvršen je 82,88%. Finaliziran je Prijedlog budžeta za 2011. godinu u skladu s instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH u nivou gornje granice rashoda utvrđene Dokumentom okvirnog budžeta za period 2011.-2013. Sačinjeni su planovi diplomatsko-konzularnih predstavninstava i sjedišta u skladu s usvojenim Zakonom o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu.

2. MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOŠA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu s nadležnostima definiranim članom 9. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09) nadležno je za vanjskotrgovinsku politiku i kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu, odnosno u izvozu i uvozu, a koje sprovodi Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja, te carinsko-tarifnu politiku za čije se sprovođenje stara Sektor za carinsku politiku i tarife.

Osim toga, pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz oblasti ekonomskih odnosa i trgovine s drugim državama, pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma kao i uspostavljanje i razvoj saradnje s međunarodnim organizacijama iz oblasti vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, jedna je od esencijalnih nadležnosti Ministarstva, za čiju je realizaciju zadužen Sektor za međunarodne trgovinske odnose.

Poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor, razvoj i promocija poduzetništva na nivou Bosne i Hercegovine, kao i zaštita potrošača u nadležnosti su Sektora za ekonomski razvoj i poduzetništvo.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Bosne i Hercegovine koje se odnose na definiranje politike, osnovnih principa, koordinaciju djelatnosti i uskladljivanje planova entitetskih organa vlasti i institucija na međunarodnom planu u području poljoprivrede, za čiju je realizaciju direktno zadužen Sektor za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj, te energetike i promocije i zaštite prirodnih bogatstva i okoline i turizma za čiju je realizaciju primarno zadužen Sektor za prirodne resurse, energetiku i zaštitu okoline.

U okviru Ministarstva egzistiraju tri upravne organizacije: Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine, koje su zadužene za veterinarstvo, zaštitu zdravlja bilja i osiguranje transparentnosti i koordinacije sistema plaćanja u Bosni i Hercegovini. Bitno je napomenuti da Ured za

harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, osnovan Odlukom o osnivanju Ureda za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi („Službeni glasnik BiH“, broj: 77/09), još uvijek nije funkcionalan i operativan.

Ministarstvo je i upravne organizacije za 2010.godinu planirali su realizaciju 122 programska zadatka u oblasti zakonodavnih aktivnosti (izrada prijedloga zakona i podzakonskih akata), zaključivanja međunarodnih ugovora, evropskih integracija i tematskih oblasti.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U okviru izrade prijedloga zakona planiranih za 2010.godinu, Ministarstvo je izradilo i Vijeću ministara BiH dostavilo sljedeće prijedloge zakona:

1. Zakon o vinu Bosne i Hercegovine (Prijedlog zakona usvojen na 123.sjednici VM BiH, održanoj 3.6.2010.godine);
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mineralnim đubrivima (Prijedlog zakona usvojen na 133.sjednici VM BiH, održanoj 14.09.2010.godine);
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici („Službeni glasnik BiH“, broj: 54/10).

Pored usvojenih prijedloga zakona i objavljenih zakona, Ministarstvo je u toku 2010.godine radilo na prijedlozima sljedećih zakona:

1. Zakon o sistemu državne pomoći u BiH;
2. Zakon o plinu;
3. Zakon o zaštiti životne sredine;
4. Zakon o carinskoj tarifi BiH;
5. Zakon o nedopuštenom oglašavanju;
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

Izuvez Prijedloga zakona o carinskoj tarifi BiH, čija izrada je prolongirana za 2011.godinu zbog neophodnosti usklađivanja s evropskom regulativom, radne grupe za izradu ostalih prijedloga zakona nisu uspjele postići saglasnost zbog nepostojanja entitetske podrške za izradu prijedloga zakona, što je naročito slučaj kod izrade Prijedloga zakona o sistemu državne pomoći u BiH, Zakona o plinu i Zakona o zaštiti životne sredine.

Ministarstvo je zajedno s upravnim organizacijama u toku 2010.godine, radilo na pripremi prijedloga i donošenju podzakonskih akata iz različitih oblasti.

U oblasti donošenja tehničkih propisa, odnosno usvajanja i objavljivanja naredbi „Novog pristupa“, Komitet za tehničke propise BiH je usvojio, a Ministarstvo donijelo sljedeće podzakonske akte:

1. Naredba o sigurnosti lične zaštitne opreme („Službeni glasnik BiH“, broj: 75/10);
2. Naredba o elektromagnetnoj kompatibilnosti („Službeni glasnik BiH“, broj: 41/10);

3. Naredba o sigurnosti liftova („Službeni glasnik BiH“, broj: 44/10);
4. Naredba o sigurnosti mašina („Službeni glasnik BiH“, broj: 4/10).

Također je i donesena Odluka o načinu priznavanja dokumenata i znakova usklađenosti izdatih u inozemstvu („Službeni glasnik BiH“, broj: 107/10).

U oblasti kontrole prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu, odnosno u izvozu i uvozu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Uputstvo o proceduri registracije pravnih i fizičkih lica za vanjskotrgovinski promet roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10);
2. Uputstvo o uvjetima i postupku za izdavanje isprava za vanjskotrgovinski promet roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10). Ovim podzakonskim aktom su obuhvaćeni planirani podzakonski akti: Uputstvo o reguliranju izvoza, uvoza, tranzita i posredovanja u prometu naoružanja i vojne opreme i Uputstvo o reguliranju izvoza, uvoza i posredovanja u prometu roba dvojne namjene i roba posebne namjene;
3. Uputstvo o sprovođenju nadzora nad pravnim i fizičkim licem kojem je izdata isprava ili koje je registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa roba s kontrolnih listi („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10);
4. Upustvo o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita lovačkog i sportskog naoružanja i municije („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10).

Osim pomenutih podzakonskih akata, u ovoj oblasti su također doneseni i:

1. Zajednička lista vojne opreme („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10);
2. Lista roba dvojne namjene („Službeni glasnik BiH“, broj 52/10);
3. Lista roba posebne namjene („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10).

U oblasti zaštite potrošača Ministarstvo je donijelo Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za 2010.godinu („Službeni glasnik BiH“, broj: 76/10) i Odluku o obliku i sadržaju obavijesti o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj: 55/10).

Također, u okviru Ministarstva su doneseni Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište („Službeni glasnik BiH“, broj 3/06), Uputstvo o registraciji direktnih stranih ulaganja („Službeni glasnik BiH“, broj 86/10), te Odluka o usaglašavanju i utvrđivanju Carinske tarife BiH za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 106/10).

Ured za veterinarstvo BiH je u okviru svojih nadležnosti predložio i doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Pravilnik o uspostavljanju posebnih uvjeta za stavljanje na tržište i uvoz u BiH životinja akvakulture i njihovih proizvoda, koje nisu prijemčivi na određene bolesti i lista vektora (Prijedlog pravilnika usvojen na 141.sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011.godine);
2. Pravilnik o mjerama kontrole afričke kuge svinja (Prijedlog pravilnika usvojen na 140.sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011.godine);
3. Pravilnik o programu testiranja za smanjivanje prisutnosti određenih serotipova salmonela kod peradi vrste Gallus gallus i čurki („Službeni glasnik BiH“, broj 85/10) obuhvata sljedeće programske zadatke:
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalence određenih serotipova salmonele u uzgojnim jatima Gallus gallus;
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalence određenih serotipova salmonele kod nesilica roda Gallus gallus;
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalence određenih serotipova Salmonellae enteritidis i Salmonellae typhimurium kod brojlera;
4. Pravilnik o mjerama kontrole afričke bolesti konja (Prijedlog pravilnika usvojen na 141.sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011.godine);
5. Pravilnik o uspostavljanju kriterija za zoniranje i službeno nadziranje u slučaju postavljanja sumnje ili potvrde prisustva infektivne anemije lososa. Ovaj pravilnik je obuhvaćen usvojenim pravilnikom pod rednim brojem 1;
6. Pravilnik o mjerama kontrole određenih bolesti životinja i specifičnih mjera u vezi s vazikularnom bolesti svinja (Prijedlog pravilnika usvojen na 140.sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011.godine);
7. Odluka o dodatnim mjerama i informacijama koje je potrebno osigurati prilikom stavljanja u promet svinja s obzirom na Aujeszky bolest (upućeno na usvajanje VM BiH).

U ovoj oblasti donesen je niz podzakonskih akata koji nisu bili predviđeni Planom rada Ministarstva za 2011.godinu, a između ostalih:

1. Pravilnik o označavanju i kontroli kretanja životinja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 13/10);
2. Pravilnik o držanju opasnih životinja („Službeni glasnik BiH“, broj 27/10);
3. Pravilnik o mjerama kontrole Njukastl bolesti („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10);
4. Pravilnik o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10);

5. Pravilnik za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 46/10);
6. Pravilnik o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika („Službeni glasnik BiH“, broj 38/10).

Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja je u okviru svojih nadležnosti predložila i doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Nacionalna sortna lista Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 59/10);
2. Spisak aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 61/10);
3. Pravilnik o uvjetima s obzirom na stručne, prostorne i tehničke sposobnosti laboratorija za izvođenje laboratorijskih pretraga zbog dijagnostike štetnih organizama („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

Osim planiranih podzakonskih akata, između ostalog, realizirani su i sljedeći podzakonski akti:

1. Odluka o izmjeni Odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih materija i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne materije čiji je promet odnosno upotreba u EU zabranjen („Službeni glasnik BiH“, broj 15/10)
2. Odluka o izuzimanju sorti ukrasnog, začinskog i aromatičnog bilja s popisa sorti u sortnoj listi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 92/10);
3. Pravilnik o uvjetima za imenovanje fitosanitarnog inspektora („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10);

Ministarstvo je takođe na razmatranje Vijeću ministara BiH dostavilo i više izvještaja i informacija koji su obuhvaćeni **Tematskim dijelom** Programa rada Ministarstva za 2010. godinu, i to:

1. Godišnji izvještaj o međunarodnoj pomoći za Sektor poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja u BiH za 2009. godinu;
2. Informacija o izdatim dozvolama za promet naoružanja i vojne opreme i proizvoda dvojne namjene za 2009. godinu;
3. Godišnji izvještaj iz oblasti poljoprivrede za Bosnu i Hercegovinu;
4. Izvještaj o radu Izvoznog vijeća BiH;
5. Informacija o provođenju kontrole i nadzora po Odluci Vijeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06);
6. Informacija o provjeri bih porijekla za robe certifivirane po obrascu FORM-a;
7. Informacija o nadgledanju primjene Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržiste;
8. Izvještaj o rezultatima poslovanja slobodnih zona u BiH;
9. Informacija o radu RG za turizam;
10. Informacija za Vijeća ministara o primjeni tarifnog aneksa-tarifne kvote;
11. Obilježavanje Svjetskog dana turizma 27.9.2010.godine;
12. Implementacija Programa posebnih namjena:

a) kontrola prisustva štetnih organizama

- Program monitoringa raka krompira *Synchytrium endobioticum*

- Program monitoringa krompirove cistolike nematode *Globodera rostochiensis* i *Globodera pallida*
  - Program monitoringa *Clavibacter michiganensis*
  - Program monitoringa *Ralstonia solanacearum*
- b) izrada, štampanje i distribucija godišnjih biltena o fitosanitarnim mjerama i provedenim aktivnostima;
13. Informacija o provođenju kontrole i nadzora po Odluci Vijeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06);
  14. Informacija o provjeri bih porijekla za robe certificirane po obrascu FORM-A;
  15. Informacija o nadgledanju primjene Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržiste.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Tokom 2011. godine zaključeni su sljedeći međunarodni sporazumi čije je zaključivanje bilo predviđeno Planom rada Ministarstva za 2011.godinu:

1. Pristupanje BiH Stalnoj radnoj grupi za ruralni razvoj zemalja jugoistočne Evrope (SWG RRD) i stvaranje uvjeta za ispunjenje obaveza koje proizilaze iz članstva;
2. Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save;
3. Sporazum o saradnji u oblasti poljoprivrede između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj Republike Poljske;
4. Memorandum o saradnji malih i srednjih poduzeća između nadležnog ministarstva Republike Mađarske i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
5. Protokol između BiH i Republike Hrvatske o izmjeni Sporazuma o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija;
6. Sporazum o saradnji u oblasti poljoprivrede između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Mađarske;
7. Protokol „Voda i zdravlje“ uz Konvenciju o zaštiti i korištenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera (Konvencija o vodama-Helsinki 1992);
8. Rad na uspostavi DNA (Imenovanog nacionalnog tijela) za implementaciju Kyoto protokola;
9. Nastavak aktivnosti na ratifikaciji Štokholmske konvencije o POP's-ima;
10. Sporazum o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Egipat;
11. Protokol između BiH i Rumunije o izmjeni Sporazuma o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija;
12. Sporazum o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Kuvajta;
13. Ratifikacija Beijing amandmana Montrealskog protokola Bečke konvencije.

Pored navedenih međunarodnih sporazuma, Ministarstvo je Vijeću ministara BiH na razmatranje uputilo i više prijedloga sporazuma čije zaključivanje nije bilo obuhvaćenom Planom rada Ministarstva za 2010.godinu, i to:

1. Sporazum o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije (Prijedlog sporazuma usvojen na 118.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 8.4.2010.godine);
2. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike San Marino o unapređenju i uzajamnoj zaštiti investicija (Prijedlog sporazuma usvojen na 123.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 3.6.2010.godine);
3. Memorandum o razumijevanju između Vijeća ministara BiH i Vlade Islamske Republike Iran o saradnji u oblasti turizma (Prijedlog memoranduma usvojen na 125.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 24.6.2010.godine);
4. Dodatni protokol između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja (Prijedlog dodatnog protokola usvojen na 129.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 26.7.2010.godine);
5. Protokol o razvoju turizma u okviru Jadransko-jonske inicijative (Prijedlog protokola usvojen na 135.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 19.10.2010.godine);
6. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Maroko (Prijedlog sporazuma usvojen na 139.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 14.12.2010.godine);
7. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o saradnji na području turizma (Prijedlog sporazuma usvojen na 139.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 14.12.2010.godine).

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U sklopu obaveza koje se odnose na evropske integracije Ministarstvo je u toku 2010.godine imalo definiran jedan programski zadatak koji obuhvata izvještavanje Evropske komisije iz oblasti zaštite životne sredine, i on je uspješno realiziran. Pored toga, realizirane su redovne aktivnosti u dijelu ispunjavanja obaveza iz CEFTA ugovora i saradnja s CEFTA sekretarijatom. Također, pregovarački tim za pristupanje BiH WTO-u je u toku 2010.godine okončao nekoliko rundi uspješnih pregovora u cilju pristupanja BiH WTO-u.

Realizirane su i aktivnosti koje se odnose na IPA programiranje u oblastima malih i srednjih poduzeća, turizma, energetike i zaštite životne sredine, kao i implementacija IPA projekata koji su u toku, a u kojima je Ministarstvo korisnik.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Ministarstvo je za 2010.godinu, zajedno sa upravnim organizacijama planiralo realizaciju 122 programska zadatka, od kojih je 65 realizirano, čime je ostvarena realizacija od 53,27 %. Pored planiranih programskih zadataka, Ministarstvo je realiziralo i dodatne programske aktivnosti.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

PROCJENA OSTVARENJA BUDŽETA ZA 2010.GODINU

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2009.g.	Plan budžeta za 2010.g.	Ocjena ostvarenja za 2010.g.	Index 4/3	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3	4	5	6	7	8
I	TEKUĆI IZDACI	6.126.126,76	6.653.000,00	6.328.000,00	108	103	95
1.	Bruto plaće inaknade	4.309.734,12	4.670.000,00	4.475.000,00	108	104	96
2.	Naknade troškova zaposlenim	847.672,08	818.000,00	740.000,00	96	87	90
3.	Ostali izdaci	968.720,56	1.165.000,00	1.113.000,00	120	114	96
II	KAPITALNI IZDACI	72.157,04	120.000,00	119.350,00	166	165	99
1.	Nabavka opreme	72.157,04	120.000,00	119.350,00	166	165	99
III	TEKUĆI GRANTOVI	350.000,00	350.000,00	-	-	-	-
IV	UKUPNO (I+II+III)	6.548.283,80	7.123.000,00	6.447.350,00	109	98	91
	Broj zaposlenih	157	173	173	110	110	100

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010.godinu, utvrđen je budžet Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u iznosu od 7.123.000,00 KM, i kao takav je 9% veći od budžeta ostvarenog za 2009.godinu.

Procjena ostvarenja Budžeta za 2010. godinu iznosi 6.447.350,00 KM, a to je 98% budžeta ostvarenog za 2009.godinu. Procenat izvršenja planiranog budžeta za 2010.godinu je procijenjen na 91%, što je vidljivo iz gornje tabele.

Razlog ovako niskog ostvarenja budžeta za 2010.godinu je u tome što Vijeće ministara BiH nije donijelo Odluku o rasporedu sredstava za tekuće grantove, te su ta planirana sredstva ostala neutrošena. Da je donesena navedena odluka, procenat izvršenja planiranog budžeta bio bi procijenjen na 95,5%.

3. MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo finansija i trezora u 2010. godini realiziralo je aktivnosti u vezi s izradom i donošenjem Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) za period 2011-2013.god, aktivnosti na prijenosu nadležnosti od strane Evropske komisije na institucije BiH za upravljanje IPA sredstvima, zaključivanje međunarodnih sporazuma, servisiranje vanjskog duga i iniciralo izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

U toku 2010. godine Ministarstvo financija i trezora realiziralo je aktivnosti u sljedećim oblastima:

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

- Dokument okvirnog budžeta (DOB) za period 2010-2012. godine;

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu u zakonskom roku;
- Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dodatnu vrijednost;
- Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o administrativnim taksama;
- Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

PODZAKONSKI AKTI

- Pravilnik za pripremu i donošenje budžeta institucija BiH;
- Pravilnik za korištenje Informacionog sistema Ministarstva finansija i trezora Državnog fonda;
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi kreditnog rejtinga za BiH;
- Odluka o uspostavljanju Garancijskog fonda;
- Izmjena Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za porodiljsko odsustvo u institucijama BiH;
- Izmjena Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovu jubilarnih nagrada;
- Odluka o osnivanju Centralne harmonizacione jedinice;
- Pravilnik o internoj organizaciji Ministarstva finansija i trezora;
- izrada Strategije interne finansijske kontrole (PIFC);
- procedure o ostvarivanju prava iz tekuće rezerve;
- procedure o prestrukturiranju rashoda budžetskih korisnika;
- prijedlog odluka i zaključaka koje VMBiH donosi u vezi s odobravanjem finansijskih aktivnosti MFI na teritoriji BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Svjetska banka

IDA krediti

1. Drumska infrastruktura – IDA kredit 43710 BOS;
2. Razvitak zajednica - dodatno finansiranje, IDA kredit 35381 BOS;
3. Jačanje zdravstvenog sektora – IDA kredit 40470 BOS;
4. Poljoprivreda i ruralni razvitak – IDA kredit 43250 BOS;
5. Avijarna influence – IDA kredit 43310 BOS;
6. Program energetske zajednice Jugoistočne Europe (ECSEE) Apl.3 – IDA kredit 41970 BOS;
7. Razvoj i konzervacija šuma – IDA kredit 37790 BOS;
8. Razvoj male komercijalne poljoprivrede, IDA kredit 37420 BOS;
9. Čvrsti otpad, IDA kredit 36720 BOS;
10. Čvrsti otpad - dodatno finansiranje, IDA kredit 36721; BOS;
11. Urbana infrastruktura, IDA kredit 39540 BOS;
12. Urbana infrastruktura – dodatno finansiranje, IDA kredit 39541 BOS;
13. Drugi projekt upravljanja čvrstim otpadom – IDA kredit 45450 BA;
14. Socijalne sigurnosne mreže i projekt podrške zapošljavanju – IDA 47040 BA;
15. Prvo programsko finansiranje za razvojne politike javne potrošnje/budžetska podrška –IDA 4729 BA;

I
IBRD krediti

1. Prvi programski zajam za razvojne politike javne potrošnje- IBRD 7896 BA;
2. Drugi projekt upravljanja čvrstim otpadom – IBRD 7629 BA;
3. Poboljšanje pristupa finansijskim projektima za mala i srednja preduzeća – IBRD 7839 BA;
4. Otpadne vode u Sarajevu- IBRD 78420 BA.

II
Grantovi za koje je administrator Svjetska banka

1. Zaštita kvaliteta voda – GEF grant TF 55265;
2. Upravljanje Neretvom i Trebišnjicom – GEF grant TF 91969;
3. Zaštićena šumska i planinska područja – GEF grant TF 091919.

III
Evropska banka za obnovu i razvitak (EBRD)

1. Rekonstrukcija elektroenergetskog sistema, kredit 891 (12413 i 37972);
2. Razvoj regionalnih puteva, kredit 31788;
3. Obnova elektrodistribucije u BiH, kredit 35806;
4. Upravljanje zračnim saobraćajem, kredit 35288;
5. Rekonstrukcija željeznica, kredit 35418;
6. Kanalizacioni sistem Bijeljina, kredit 36876;
7. Rehabilitacija puteva, kredit 37543;
8. Koridor 5c – 38716;
9. Mahovljanska petlja – 40327;
10. Gasifikacija Srednjobosanskog kantona – 38770.

IV
Evropska investiciona banka (EIB)

1. Projekt rehabilitacije puteva u Republici Srpskoj, kredit 23.599;
2. Projekt rehabilitacije puteva u Federaciji BiH, kredit broj 2005-0455;
3. Projekt obnove električne energije II, kredit 23.871;
4. Projekt nacionalni put Banja Luka – Gradiška, kredit 2004-0329;
5. Projekt željeznice II, kredit broj 23.376;
6. Sarajevska zaobilaznica – 20515;
7. Vodovod i kanalizacija u FBiH – 23.924;
8. Kredit IRBRS za mala i srednja preduzeća – 25.254.

V
Japanska agencija za međunarodnu suradnju (JICA)

1. Projekt izgradnje postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE Ugljevik

VI
Korea Exim banka (Vladina agencija za EDCF)

1. Projekt modernizacije bolnica faza II

VII
Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)

1. Rekonstruiranje sistema primarne zdravstvene zaštite F/P 1520 (2005);
2. Obnova Gimnazije Mostar F/P 1523 (2005).

VIII
KfV Njemačka razvojna banka

1. Sanacija gradskih vodovoda i kanalizacionih sistema u BiH;
2. Sanacija Hidroelektrane Rama;
3. Sanacija Hidroelektrane Trebinje – faza 2;
4. Gradski sistem vodosnabdijevanja i zbrinjavanja otpadnih voda u Banjoj Luci;
5. Prikupljanje i tretman otpadnih voda u Bihaću;
6. Vjetroelektrana Mesihovina.

IX
Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD)

1. Unapređenja ruralnog preduzetništva, kredit IFAD 697 BA;
2. Poboljšanje uslova života na selu- 772 BA.

X
OPEC fond za međunarodni razvoj (OFID)

1. Unapređenja ruralnog preduzetništva, kredit OPEC fonda 1113P;
2. Sarajevska zaobilaznica;
3. Rekonstrukcija željeznica Sarajevo- Bradina dionica I.

X Saudijski fond za razvoj

1. Dovršenje i opremanje četiri bolnice u FBiH.

XI Kuvajtski fond za Arapski ekonomski razvoj

1. Auto-put Kakanj- Donja Gračanica.

XII Vlada Kraljevine Španjolske

1. Nabavka vozova nagibne tehnike Talgo u FBiH

XIII Republika Austrija

Bank Austria -UniCredit Group

1. Vodovod Fojnica-Kiseljak i kolektor otpadnih voda Lepenica-Kiseljak;
2. Vodosnabdijevanje u Općini Srbac;
3. Izgradnja postrojenja za preradu vode za piće u Brčkom;
4. Vodosnabijevanje u Općini Posušje;

Raiffeisenzentralbank Österreich

1. Izgradnja sistema cjevovoda za vodu u Općini Laktaši;
2. Izgradnja sistema vodosnabdijevanja u Općini Livno;
3. Dizajn, izgradnja i oprema nove bolnice u Bijeljini.

XIV Međunarodni monetarni fond

1. III Standbay- aranžman

Sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Prijedlozi i nacrti međunarodnih ugovora – sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu sa sljedećim zemljama u 2010.godini.

Završeni su pregovori i čeka se potpisivanje ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s Brunejjima, Estonijom, Rumunijom i Marokom.

Potpisani i upućeni na ratifikaciju: Irska, Katar i Austrija.

Zaključeni i ratificirani: Španjolska, Česka i Alžir.

Regulisanje preostalog dijela "starog" duga - SACE:

U toku 2010.godine nije bilo podnesenih zahtjeva kreditora za reguliranje preostalog „starog“ duga. Međutim, nastavljene su aktivnosti u vezi s raniye pokrenutim zahtjevom od strane Vlade Italije, koja i dalje zahtijeva plaćanje preostalog duga u jednokratnom iznosu (1.844.813,14 eura). Aktivnosti MFiT i dalje su usmjerene na dostavu prijedloga Vladi Italije na način da se kompromisno prihvaci nealocirani dug treba platiti u skladu s odredbom II potpisanih Sporazuma između Vlade Republike Italije i Vijeća ministara BiH o konsolidaciji određenih dugova, koji regulira i način rješavanja nealociranog duga, a poštujući princip jednakosti tretmana duga u okviru Pariškog kluba kreditora.

Bosansko-italijanski zajednički fond

Upućen dopis Ambasadi R.Italije, kojim se ona informira o ostvarenim aktivnostima po pitanju Bosansko-italijanskog zajedničkog fonda na osnovu Zaključka 75. sjednice Vijeća ministara BiH.

Aktivnosti u cilju reprograma obaveza po razmijenjenim notama s Vladom Japana od 1996. do 2000.godine, po projektima “2 KR” i projektima “Non grant project–AID”, te implementacija i praćenje realizacije po istom.

Na osnovu odluka vlada entiteta i zaključka Vijeća ministara, sklopljen je Trojni ugovor između Vijeća ministara i vlada entiteta, na osnovu kojeg je 2005. godine zatražena i dobijena saglasnost

Vlade Japana na plan popune Protivvrijednosnog fonda u roku od četiri godine. Vlade entiteta nisu poštovale potpisani trojni ugovor, tako da se Fond nije popunjavao.

Sporazum o finansiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica o višekorisničkom TEMPUS programu u okviru IPA - Pomoć tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu.

Dodatak broj 1 na Sporazumu o finansiranju u okviru državnog programa za BiH (Dio II) IPA komponente za tranzicijsku pomoć i izgradnju institucija za 2008. godinu. Financijski sporazum između BiH i Komisije Evropskih zajednica u pogledu državnog programa (Dio II) za 2009. godinu u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć.

Sporazum o finansiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Hrvatska u sklopu IPA - Prekogranična saradnja za 2009. godinu.

Sporazum o finansiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Srbija u sklopu IPA - Prekogranična saradnja za 2009. godinu.

Sporazum o finansiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Crna Gora u sklopu IPA - Prekogranična saradnja za 2009. godinu.

Sporazum o finansiranju između BiH i Komisije Evropskih zajednica u vezi s finansiranjem učešća BiH u ERDF transnacionalnim programima Evropske teritorijalne saradnje „Jugoistočna Evropa“ i „Mediteran“ u okviru Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) - komponenta prekogranične saradnje za 2009. godinu.

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u vezi s horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) za 2009. godinu.

Dopuna br. 3 Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu državnog Programa saradnje za 2007. godinu u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija.

Dopuna Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina – Crna Gora u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2007. godinu.

Dopuna Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina - Srbija u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2007. godinu.

Dopuna Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične saradnje za 2007. godinu.

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica u pogledu državnog programa saradnje (Dio I) za 2010. godinu u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć.

Sporazum o finansiranju koji se tiče pilot-programa za očuvanje i obnovu kulturne baštine u konfliktnim područjima na Zapadnom Balkanu za 2008. godinu između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica.

III EVROPSKE INTEGRACIJE

Kontinuirano angažiranje na provođenju Strategije za uspostavljanje DIS-a u saradnji s Direkcijom za evropske integracije.

Sklapanja i ratifikacije više finansijskih sporazuma za IPA prvu i drugu komponentu, dinamikom kako su dostavljeni iz Evropske komisije.

Izradi Ekonomsko-fiskalnog programa BiH, u dijelu *javne finansije*, za 2010-2011, koji je dostavljen Evropskoj komisiji.

Redovno praćenje i izvještavanje o napretku u procesu evropskih integracija iz nadležnosti Ministarstva, kao i priprema projektnih prijedloga za IPA 2009 i 2010.

Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ

- Urađena je Informacija o implementaciji Aneksa A Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara;
- Informacija o realizaciji Platforme za implementaciju Aneksa B Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara;
- Informacija o implementaciji Aneksa „C“ Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara;
- Informacija o implementaciji Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara.

Informativno-analitičke i ostale aktivnosti

- Priprema i upućivanje Instrukcija broj 1;
- Priprema i upućivanje Instrukcija broj 2.

Utvrđivanje tranše za 2011.godinu iz DOB-a 2010- 2012.g. i gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika za izradu zahtjeva za dodjelu sredstava (projekciju budžeta).

Prikupljanje zahtjeva budžetskih korisnika za dodjelu sredstava u 2010.godini. Usaglašavanje zahtjeva budžetskih korisnika s uputama iz cirkularnog pisma, gornjom granicom rashoda (tranšom DOB-a za 2010.g.) i Pravilnikom za pripremu i donošenje budžeta.

Izrada preliminarnog okvira rashoda Budžeta institucija BiH za 2010.godinu na osnovu detaljnije analize zahtjeva budžetskih korisnika i prioriteta iz DOB-a; utvrđivanje ukupnih prihoda budžeta;konsultacije i pregovori s budžetskim korisnicima o visini zahtjeva za sredstvima koji se inkorporira u ukupan okvir Nacrta budžeta za 2010.godinu.

Prikupljanje godišnjih planova dinamike rashoda budžetskih korisnika u 2010. godini, usaglašavanje s odobrenim budžetom i unos u ISFU za tekuće periode, te kontrola izvršenja budžeta institucija BiH i preduzimanje korektivnih mjera u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH i Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH.

Izrada Izvještaja o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008.godinu.

Prikupljanje tromjesečnih izvještaja budžetskih korisnika i izrada tromjesečnih izvještaja o izvršenju Budžeta institucija BiH za 2010.godinu i dostava istih.

Podnošenje polugodišnjeg izvještaja Vijećuu ministara Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Podnošenje godišnjeg izvještaja Parlamentarnoj skupštini, Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i Uredu za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH.

Instrukcija o načinu i izradi operativnog plana za izvršenje budžeta institucija BiH;

Instrukcije o načinu praćenja programa posebnih namjena;

Davanje mišljenja o prijedlozima odluka o korištenju sredstava rezerve budžeta i načina finansiranja novih institucija, projekata i programa posebne namjene.

Priprema odluke o prestrukturiranju budžeta po prijedlogu budžetskih korisnika i realizacija tih odluka u ISFU.

Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine;

Informacija o izvršenom servisiranju vanjskog duga;

Prijedlog Programa javnih institucija BiH 2011-2013. godine;

Informacija o koordinaciji međunarodne pomoći putem sektorskog pristupa (SWAp) u BiH.

Pregled aktivnosti najvećih donatora u Bosni i Hercegovini za 2009-2010. godinu.

Publikacija;

Uspostavljena je arhiva Ministarstva koja nije bila urađena od 2000. godine. Također je i fizički izvršeno opremanje prostorija za istu i prenošenje dokumentacije s više lokacija u arhivski depo.

Vršeni su poslovi na održavanju i razvoju odvijanja ptt saobraćaja za potrebe Ministarstva, otklanjanju ned ostataka i kvarova na opremi i sredstvima koje koristi Ministarstvo.

Izrada završnog računa Ministarstva finansija i trezora BiH za 2010. godinu.

Izrada operativnih planova Ministarstva za 2011. godinu u tabelarnom prikazu.

Izvještaj o izvršenju šestomjesečnog budžeta - u dvije verzije, Analiza o izvršenju budžeta – (tekstualni dio).

Izrada prijedloga Dokumenta okvirnog budžeta Ministarstva za period 2010 – 2012. godina.

Informacija o prihodima I rashodima;

Informacija o fondovskoj potrošnji;

Davanje mišljenja na prijedloge odluka i druge akte koje se odnose na provođenje Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH;

Izrada naredbi o uplatnom računu;

Izvršeno otvaranje podračuna u KM i devizama u okviru jedinstvenog računa trezora BiH po zahtjevu korisnika.

Davanje mišljenja, odgovora, informacija i drugih dopisa po zahtjevu ministarstava u Vijeću ministara BiH, drugih organa i organizacija i institucija s nižih nivoa vlasti i stranaka iz oblasti plaćanja i upravljanja jedinstvenim računom trezora.

Saradnja s Centralnom bankom BiH, generisanje naloga za plaćanje s jedinstvenog računa kod CB BiH po zahtjevu budžetskih korisnika.

Izvještavanje dobavljača o izvršenim plaćanjima preko ISFU sistema.

Aktivnosti u vezi s proširenjem kapaciteta ISFU i uvođenje novih stanica kod budžetskih korisnika.

Aktivnosti u vezi s proširenjem ISFU sisterma modula Upravljanje stalnim sredstvima i zalihamama.

Zatvaranje pomoćnih knjiga i Glavne knjige trezora za 2010. godinu.

Saradnja s CBBiH i dostavljanje izvještaja radi GFS izvještavanja.

Saradnja s OMA UIO u vezi s dostavljanjem mjesecnih izvještaja o izvršenju budžeta.

Saradnja s poslovnim bankama u vezi sa postupcima i procedurama redovnog .

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Tabelarni prikaz planiranih i realiziranih programskeh zadataka u 2010. godini se u prilogu dostavlja.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Ministarstvo finansija i trezora participira u Nacrtu budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza. O izvršenju trošenja budžetskih sredstava evidenciju vodi nadležni sektor u Ministarstvu.

4. MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLAST

Promet

S obzirom na mjesto i značaj oblasti prometa za Bosnu i Hercegovinu u procesu evropskih integracija, u 2010. godini su poduzete obimne i značajne aktivnosti na usvajanju odgovarajućih pravnih propisa, standarda, procesa i slično. Ove aktivnosti su se u najvećoj mjeri odvijale prema zahtjevima, dinamici i rokovima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Od ovih aktivnosti se izdvajaju sljedeće:

- donošenje Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu („Službeni glasnik BiH“, broj 48/10), koji obrađuje problematiku uvođenja digitalnih tahografa;
- donošenje Nacionalne politike kojom se uređuje oblast zaštite podataka u vezi sa sistemom digitalnih tahografa (dokument odobren od strane Evropske komisije i usvojen u septembru 2010. godine);
- uspostava sistema homologacije u Bosni i Hercegovine, kao preduvjeta za daljnju liberalizaciju režima uvoza automobila.

Također, u protekloj godini se od aktivnosti u oblasti prometa kao neke od najznačajnijih ističu i aktivnosti koje se odnose na provođenje procesa licenciranja prijevoznika u oblasti cestovnog prijevoza tereta te općenito na daljnje unapređenje oblasti cestovnog prometa te uspostava Agencije za kontrolu zračnog prometa u Bosni i Hercegovini koja ima za cilj postupno preuzimanje sistema kontrole zračnog prometa, kao i dalji nastavak aktivnosti na izradi Prometne politike u Bosni i Hercegovini, nakon čije pripreme i donošenja bi se kroz strateške dokumente definirali i utvrđili dalji pravci razvoja i aktivnosti u oblasti prometa.

Prometna infrastruktura

S obzirom na podijeljenu mjerodavnost između različitih nivoa vlasti BiH u oblasti prometne infrastrukture, najvažnije aktivnosti u ovoj oblasti su se odvijale na općem nivou kao aktivnosti na započinjanju projekata od međudržavnog interesa, te aktivnosti na realizaciji već započetih projekata ovakvog tipa. Ove se aktivnosti po svom karakteru mogu podijeliti na aktivnosti koje spadaju u domen zaključivanja međunarodnih ugovora, na njihovoj realizaciji i aktivnosti u vezi s procesom evropskih integracija. Kao najvažnije od ovih aktivnosti ističemo sljedeće:

- aktivnosti pregovora o zaključivanju Sporazuma o prometnoj zajednici između EU i država zapadnog Balkana (čije se parafiranje očekuje u 2011. godine), koji su vođeni sa državama zapadnog Balkana;
- aktivnosti implementacije Memoranduma o razumijevanju o razvoju osnovne regionalne prometne mreže Jugoistočne Evrope koje su uključivale sastanke na ministarskom nivou te konsultacije s drugim nivoima vlasti u BiH;
- aktivnosti implementiranja Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save, koje su uključivale sudjelovanje u radu Međunarodne komisije za sliv rijeke Save i na više ekspertnih sastanaka;
- aktivnosti pripreme za izradu projektne dokumentacije u vezi s rehabilitacijom i modernizacijom vodnog puta rijeke Save, koje se rade u kontinuitetu i u saradnji sa susjednim državama i Svjetskom bankom;
- aktivnosti izrade projektno-studijske dokumentacije za Projekt „Željeznička pruga Čapljina-Trebinje-Nikšić“;

- održavanje sistema obilježavanja vodnog puta rijeke Save;
- programiranje projekata koji će se finansirati iz Instrumenta za pretpričupnu pomoć (IPA) za 2010. i 2011., zatim projekata za Investicioni okvir za Zapadni Balkan.

S obzirom na svoj sadržaj, ove aktivnosti predstavljaju temelj ne samo unaprjeđenja razvoja prometne infrastrukture već općenito njihov nastavak i realizacija su od bitnog značaja za privredni cjelokupan društveni razvoj BiH.

Kao aktivnosti od posebnog značaja u oblasti prometne infrastrukture, potrebno je istaći aktivnosti u vezi s implementacijom Projekta „Autoput na Koridoru 5c“. U 2010. godini ove aktivnosti su u najvećoj mjeri podrazumijevale završetak izrade dokumentacije Glavnih projekata za prioritetne dionice za koje je, prema Studiji izvodljivosti, predviđeno da se puste u promet do 2013. godine, a to su dionice:

- Svilaj-Doboј Jug, dužine 63 km,
- Mostar sjever - granica jug (Bijača), dužine 59 km, i
- Vlakovo-Tarčin, dužine 19 km.

U završnoj fazi je izrada glavnog projekta zaobilaznice oko Zenice, dužine 9 km. Izvršene su pripremne aktivnosti za izgradnju dionica: Bijača-Zvirovići, dužine 11,0 km, Butila-Vlakovo-Tarčin, dužine 22 km, Svilaj-Odžak, dužine 11 km i poddionica Drivuša-Klopče, dužine 3 km. Pored toga, poduzet je i niz drugih aktivnosti koje su u direktnoj vezi s realiziranjem ovog projekta. Usaglašena je dinamika priprema za izgradnju i izgradnja južnih graničnih dionica autoputa na Koridoru 5c, uključujući i granične prijelaze Bijača (BiH) i Metković 1 (RH). Cilj je da se južne granične dionice autoputa i granični prijelazi izgrade najkasnije do kraja 2012. godine.

Elektronske komunikacije

U oblasti elektronskih komunikacija tokom 2010. godine kroz TAIEX programe, odnosno saradnju s EU, započete su aktivnosti pripreme za izradu Nacrt-a zakona o elektronskim komunikacijama. Također, BiH je putem svojih predstavnika nastavila aktivno učešće i rad u projektu EU Praćenje regulatornog i tržišnog razvoja elektronskih komunikacija i servisa informacionog društva u zemljama EU, čiji je cilj da zemljama zapadnog Balkana pomogne u procesima liberalizacije i jačanja konkurentnosti na tržištu elektronskih komunikacija, te unapređenje institucionalnog i regulatornog okvira. U oblasti javnog emitiranja nastavljene su aktivnosti koje imaju za cilj daljnje unapređenje procesa digitalizacije: nastavljen je rad DTT foruma i raspisan javni tender za nabavku mikrovalnih linkova na relaciji Sarajevo-Banja Luka, Sarajevo-Mostar i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banje Luke i Mostara i digitalnih linkova za uvezivanje pet informaciono-tehničkih centara u sistem digitalnih veza i odašiljača (Istočno Sarajevo, Brčko, Bijeljina, Tuzla i Zenica).

Informatizacija

U 2010. godini u oblasti informatizacije se kao najznačajnije se ističu sljedeće aktivnosti:

- rad na procjeni utjecaja različitih pravnih i institucionalnih opcija implementacije Zakona o elektronskom potpisu, kao jednog od ključnih propisa za razvoj sistema e-uprave (procjena utjecaja se vrši u saradnji sa Savjetodavnim timom Međunarodne finansijske korporacije Svjetske banke);
- priprema Izvještaja o elektronskoj spremnosti bosanskohercegovačkog društva za 2009. godinu;

- učestvovanje u pripremi revidiranja SEE AGENDA plus 2007-2012 za razvoj informacionog društva u Jugoistočnoj Europi kojom će se definirati novi plan aktivnosti za razvoj informacionog društva.

Od posebnog značaja su i aktivnosti koje imaju za cilj borbu protiv kibernetičkog i visokotehnološkog kriminala i unapređenje sistema zaštite od dječije pornografije, te su u tom cilju od strane Vijeća ministara formirane posebne radne grupe sa zadatkom da se izvrši analiza i daju odgovarajući prijedlozi za unapređenje zaštite od ovih vrsta kriminala. S tim u vezi pokrenuta je i inicijativa za izmjenu i dopunu zakona koji se odnose na zaštitu djece od dječije pornografije u BiH i to unutar projekta pod nazivom "Sveobuhvatan pristup rješavanju problema dječije pornografije u BiH", koji se realizira u periodu 2010-2012. Obavljene su također i značajne i obimne aktivnosti u cilju provedbe ugovornih obaveza koje BiH ima prema Microsoft-u u vezi s upotrebom licenciranih proizvoda: prikupljeni su podaci od institucija Vijeća ministara o broju potrebnih licenci te na osnovu prikupljenih podataka vrši se priprema instalacionih medija te raspodjela licenciranih proizvoda i potrebnih ključeva za aktivaciju.

Inspeksijski nadzor

Poslovi inspeksijskog nadzora u oblasti cestovnog prijevoza po svom karakteru spadaju u redovne aktivnosti inspeksijskog nadzora. Posebno je značajno što je u toku 2010. godine implementiran sistem izdavanja prekršajnih naloga i osigurana informatička povezanost s drugim bazama podataka i evidencijama kod mjerodavnih sudova, čime je znatno unaprijeđena oblast inspeksijskog nadzora prometa na putevima, a što će, pored ostalog, imati i pozitivan učinak na budžet.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakoni

U 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je sljedeće zakone čiji je obrađivač bilo Ministarstvo komunikacija i prometa:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10);
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10);
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10);
4. Zakon o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10), i
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10).

U 2010. godini Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva utvrdilo sljedeće prijedloge zakona:

1. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu.³

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na prijedlog Ministarstva, utvrdilo sljedeća mišljenja za autentična tumačenja zakonskih odredaba:

---

³ Pored toga, Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, radi utvrđivanja Prijedloga dostavljen je sljedeći nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine.

- 1 Mišljenje za autentično tumačenje člana 10. stav (5) tačka c) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, čiji je podnositac Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine, i
- 2 Mišljenje za autentično tumačenje člana 26. stav (1) Zakona o JRT servisu Bosne i Hercegovine.

Podzakonski akti

U 2010. godini Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva donijelo sljedeće podzakonske akte:

- 1 Odluku o načinu predstavljanja javnih poštanskih operatera iz Bosne i Hercegovine u tijelima Svjetske poštanske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 43/10), i
- 2 Odluku o utvrđivanju osnovnih kriterija za davanje saglasnosti Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje mjerodavnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 50/10).

Pored toga, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva Vijeće ministara je donijelo i sljedeće odluke:

1. Odluku o usvajanju Projekta digitalizacije mikrovalnih veza Javnih radiotelevizijskih servisa Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/10),
2. Odluku o izmjeni Odluke o nastavku rada Foruma o digitalnoj zemaljskoj televiziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 54/10),
3. Odluku o izdvajanju sredstava iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 62/10),
4. Odluku o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, za realiziranje obaveza za 2010. godinu iz Aneksa sporazuma o strateškom partnerstvu između VMBiH i Microsoft BiH i Microsoft Ireland Operations Limited („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10),
5. Odluku o odobravanju sredstava iz budžetske rezerve Budžeta Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 107/10);
6. Odluku o finansiranju provedbe obaveza iz Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 95/10),
7. Odluku o načinu raspodjele sredstava uplaćenih na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacione sisteme („Službeni glasnik BiH“, broj 50/10),
8. Odluku o uspostavljanju Radne grupe za procjenu usklađenosti Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine i Zakona o javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 44/10),
9. Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o imenovanju članova Ekspertne grupe za praćenje realiziranja Projekta digitalizacije („Službeni glasnik BiH“, broj 43/10),
10. Odluku o visini novčane naknade za rad članova Vijeća Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 72/10),
11. Odluku o određivanju novčane naknade za rad predstavnicima Bosne i Hercegovine, članovima Međudržavne komisije za praćenje provedbe i primjenu Ugovora o plovidbi vodnim putovima unutarnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju („Službeni glasnik BiH“, broj 58/10),

12. Odluku o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10),
13. Odluku o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10),
14. Odluku o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za finasiranje dijela projekta digitalizacije mikrotalasnih veza Javnih RTV servisa Bosne i Hercegovine i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banja Luke i Mostara („Službeni glasnik BiH“, broj 72/10),
15. Odluku o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 95/10),
16. Odluku o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 98/10),
17. Odluku o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 98/10),
18. Odluku o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 98/10).⁴

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine dalo je na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa saglasnost ili potvrdilo sljedeće propise i akte:

1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine,
2. Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10), i
3. Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora i vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

---

⁴ Pored toga Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine dostavljeni su radi donošenja prijedlozi sljedećih odluka (materijali još uvijek nisu razmatrani):

1. Prijedlog odluke o imenovanju članova Državnog komiteta sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine,
2. Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o uspostavi Državnog komiteta sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine,
3. Prijedlog odluke o oslobadanju Javnih radiotelevizijskih servisa u Bosni i Hercegovini od obaveze plaćanja državnog doprinosa za korištenje radiofrekventnog spektra,
4. Prijedlog odluke o imenovanju Interresorne radne grupe za provedbu Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save,
5. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Radnoj grupi za procjenu usklađenosti Zakona o JRTV sistemu i servisu Bosne i Hercegovine,
6. Prijedlog odluke o visini novčane naknade za rad vršilaca dužnosti direktora i zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine,
7. Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije
8. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Komisiji za provedbu istrage zrakoplovne nesreće u Bihaću,
9. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Komisiji za provedbu istrage zrakoplovne nesreće na Međunarodnoj zračnoj luci Tuzla,
10. Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva, Vijeće ministara je u 2010. godini utvrdilo prijedloge osnova za vođenje pregovora za zaključivanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma u oblastima transporta i komunikacija, i to:

U oblasti međunarodnog cestovnog prometa između BiH i: Slovačke, Kazahstana i Rumunije. Od multilateralnih sporazuma utvrđene su Osnove za zaključivanje Sporazuma kojim se uspostavlja Transportna zajednica Jugoistočne Evrope.

Utvrđene su osnove za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Srbije o plovidbi na unutarnjim vodama i njihovom tehničkom održavanju.

U 2010. godini, na prijedlog Ministarstva, usvojeni su izvještaji o obavljenim pregovorima za zaključivanje sporazuma i utvrđeni su prijedlozi sporazuma i to: u području informacionog društva i elektronskih komunikacija između BiH i Hrvatske; u oblasti kombinovanog i željezničkog transporta između BiH i Ukrajine; u oblasti vodne infrastrukture (obnova i modernizaciju vodnog puta rijeke Save od Račinovca do Siska) između BiH i Hrvatske.

Utvrđeni su prijedlozi sporazuma između BiH i Hrvatske o izgradnji dva mosta preko rijeke Save kod Svilaja i Gradiške.

Vijeće ministara utvrdilo je i Prijedlog osnova za pristupanje Bosne i Hercegovine Konvenciji o osnivanju Evropske konvencije za komunikacije (ECO).

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U vezi s procesom evropskih integracija kao najznačajnije ističu se sljedeće aktivnosti:

- priprema odgovora na pitanje Evropske komisije iz oblasti djelokruga rada;
- učešće na pripremnim i planarnim sastancima tijela Reform Process Monitoring (RPM), privremenih pododbora i Privremenog odbora iz djelokruga Ministarstva;
- redovno dostavljanje podataka iz oblasti djelokruga rada Ministarstva, za izradu priloga institucija BiH za Godišnji izvještaj o napretku BiH Evropske komisije;
- dostavljanje prijedloga mjera za izradu Akcionog plana za razradu prioriteta iz Evropskog partnerstva mjera;
- polugodišnji i godišnji pregledi realiziranja Akcionog plana za razradu prioriteta iz Evropskog partnerstva;
- polugodišnji i godišnji pregledi realiziranja obaveza iz PS/SSP.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

I u 2010. godini realiziranje programskih zadataka u velikoj mjeri je bilo opterećeno općim političkim kontekstom u BiH i u velikoj mjeri bilo ovisno od istog. Ipak, evidentno je da se iz djelokruga rada ovog ministarstva ispunjeni programski zadaci koji se odnose na zakonodavne aktivnosti: u 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio televizijskom servisu Bosne i Hercegovine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama, Zakon o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima

u Bosni i Hercegovini, a na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva Vijeće ministara je utvrdilo prijedloge zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu. Jednina nezavršena aktivnost iz ove oblasti se odnosi na pripremu Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama kojim se vrši usklađivanje ovog zakona s relevantnim direktivama EU u oblasti zaštite privatnosti, ali se pri tome ističe da je Nacrt pripremljen i usaglašen s mišljenjima nadležnih institucija BiH, te da će biti dostavljen Vijeću ministara do konca januara 2011. godine.

U vezi s aktivnostima na zaključivanju međunarodnih ugovora ističe se da nisu nastavljene aktivnosti na zaključivanju sljedećih ugovora:

- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Republike Albanije o pomorskom transportu trgovackim brodovima
- Sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu putnika i tereta između BiH i Republike Češke (uvijek nisu održani susreti delegacija radi usaglašavanja teksta Sporazuma)
- Sporazum između Kabineta ministara Ukrajine i Vijeća ministara BiH o pomorskom trgovackom brodarstvu, nerealiziran (u junu 2010. godine održani pregovori, nakon čega je bh. strana dostavila svoj prijedlog teksta dva neusaglašena stava te se čeka odgovor ukrajinske strane)
- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke o pomorskom transportu, nerealiziran (grčka strana otkazala termin održavanja pregovora)
- Sporazum o međunarodnom kombiniranom prijevozu tereta između BiH i Bugarske (bugarska strana nije dala odgovor o prijedlogu za održavanje pregovora) i
- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o pomorskom transportu (Vlada Republike Crne Gore nije odgovorila na Prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za saradnju).

Ipak, s obzirom na dugotrajan proces zaključivanja ovih ugovora s jedne strane, i broj planiranih aktivnosti, ističe se da su iste realizirane u najvećoj mogućoj mjeri. Od ostalih planiranih aktivnosti se ističe da nisu realizirani programski zadaci iz tematskog dijela koji se odnose na aktivnosti izrade odluka o izradi Politike razvoja, upravljanja i upotrebe internet državne domene u BiH, Politike širokopojasnog pristupa u BiH I Politike razvoja tržišta poštanskih usluga zbog nedostatka sredstava za finansiranje izrade ovih politika.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) odobrena su sredstva za finansiranje Ministarstva u 2010. godini u iznosu od 6.693.000 KM. Odlukom o izdvajaju sredstava iz rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 177/10 od 6.7.2010. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odobrilo je Ministarstvu sredstva iz budžetske rezerv u iznosu od 36.000 KM. Sredstva su odobrena za plaćanje usluga internet konekcije za potrebe „e-vlade“ Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za 2010. godinu. Također, Odlukom o odobravanju sredstava iz rezerve Budžeta Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 305/10 od 18.11.2010. godine, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 350.000 KM iz budžetske rezerve za kupovinu građevinskog zemljišta u Doboju za izgradnju poslovnog prostora za potrebe Regulatornog odbora Željeznica Bosne i Hercegovine. Budžet Ministarstva za

2010. godinu, korigiran za navedena sredstva iz budžetske rezerve, iznosi 7.079.000 KM. Procijenjeno izvršenje Budžeta za 2010. godinu iznosi 5.633.049 KM (neposredna potrošnja), što iznosi 80% odobrenog budžeta. Razlozi nižeg procenat izvršenja Budžeta za 2010. godinu što se tiče neposredne potrošnje su sljedeći:

- *Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih* - niži procenat izvršenja uvjetovan je najvećim dijelom nerealiziranjem planirane dinamike zapošljavanja, a zbog neusvajanja planirane sistematizacije radnih mesta u Ministarstvu. Također, nisu realizirane planirane naknade zaposlenih za rad u komisijama;
- *Izdaci za energiju i komunalne usluge i unajmljivanje imovine* - razlog nižeg procenata izvršenja je nerealiziranje preseljenja planirane nove organizacione jedinice Ministarstva tj. Odjela za implementiranje Projekta autoputa na Koridoru 5c u zakupljeni prostor. Naime, zbog nedostatka prostora u Zgradici prijateljstva Bosne i Hercegovine i Grčke planirano je da Odjel za implementiranje Projekta autoputa na Koridoru 5c bude smješten u zakupljeni prostor, te su iz tog razloga planirana sredstva za zakup i sredstva za energiju i komunalne usluge. Međutim, zbog neusvajanja nove sistematizacije radnih mesta u Ministarstvu kojom je planirano osnivanje navedenog Odjela, nije došlo do realiziranja planiranih sredstava;
- *Kapitalni izdaci* – nizak procenat izvršenja na kapitalnim izdacima uvjetovan je time što je za nabavku softvera za dozvole za Sektor transporta planiran iznos od 300.000 KM, a nakon provedenog postupka javne nabavke zaključen je ugovor na 76.050 KM. Komisija za nabavku je utvrdila da, i pored niske cijene u odnosu na kretanje cijene na tržištu, ponuda na 76.050 KM zadovoljava tehničke karakteristike traženog softvera.

Ostala odstupanja izvršenja Budžeta u odnosu na planirani budžet uvjetovana su uštedama koje je Ministarstvo ostvarilo na pojedinim kategorijama rashoda.

U 2010. godini Ministarstvo je imalo otvorena četiri programa posebne namjene, i to:

- a) 0902 150 za Projekat „Obilježavanje plovног puta rijeke Save“- udružena sredstva;
- b) 0902 160 za Projekat „SEERA – EI - Istraživački prostor za elektronsku infrastrukturu u Jugoistočnoj Evropi“ - donacija;
- c) 0902 170 za Projekat „MICROSOFT – pružanje usluga Premier podrške“, i
- d) 0902 180 za Projekat digitalizacije.

Projekat „Obilježavanje plovног puta rijeke Save“ je otvoren za udružena sredstva Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta, a po osnovu Sporazuma o zajedničkom finansiranju Projekta „Obilježavanje plovног puta rijeke Save“ br.01.1-44-051086/08 od 6.10.2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 88a od 3.11.2008. godine). U skladu s navedenim sporazumom, tokom 2008. godine Ministarstvo finansija i trezora BiH otvorilo je poseban račun i na isti su izvršene uplate (730.000 KM). Učešće Ministarstva u finansiranju navedenog sporazuma planirano je kroz budžet Ministarstva. U 2009. godini realizirano je 46% navedenih sredstava, odnosno 334.650 KM, a u 2010. godini realizirano je 100.132 KM. Nerealizirana sredstva prenijet će se i u 2011. godinu za plaćanje zadržanog iznosa prema dobavljaču za izvođenje radova obilježavanja plovног puta rijeke Save kao garancije za dobro izvršenje posla. Namjena preostalog iznosa sredstava utvrdit će se posebnim sporazumom. Projekat „SEERA-EI“ – Istraživački prostor za elektronsku infrastrukturu u Jugoistočnoj Evropi predstavlja donaciju od strane Evropske komisije u iznosu od 96.554 KM (49.367,13 EUR) na period od četiri godine, po osnovu Grant-ugovora od 9.10.2009. godine (FP7 GRANT AGREEMENT). U 2010. godini doznačen je iznos od 41.772 KM, a realizirano je 39.434 KM. Preostala sredstva prenijet će se u 2011. godinu.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 125. sjednici održanoj 24.6.2010. godine razmotrilo je i usvojilo Izvještaj o provedenim aktivnostima u vezi s potpisivanjem Okvirnog sporazuma za nabavku Microsoft licenci, Microsoft Enterprise ugovora i Ugovora o pružanju usluga Premier podrške (Microsoft Business Agreement Number: U3353234, Agreement Number: E8401299 i Enrollment Number: 52487133), te je Ministarstvo otvorilo program posebne namjene za praćenje realizacije navedenog sporazuma. Što se tiče obaveza za 2010. godinu, iste su realizirane u iznosu od 4.139.975 KM. Sredstva su osigurana iz budžetske rezerve u iznosu od 290.160 KM (Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 204/10 od 14.07.2010. godine) i akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 3.849.814,50 KM (Odlukom o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 201/10 od 27.07.2010. godine, odobren je iznos od 1.928.000 KM i Odlukom o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 286/10 od 18.11.2010. godine, odobren je iznos od 1.921.814,50 KM).

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 128. sjednici donijelo Odluku o usvajanju projekata digitalizacije mikrotalasnih veza Javnih RTV servisa BiH, VM broj 211/10 od 14. 7.2010. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/10). Za navedeni projekat u 2010. godini je odobren iznos od 7.184.000 KM (Odluka o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za finansiranje dijela Projekta digitalizacije mikrovalnih veza Javnih radiotelevizijskih servisa Bosne i Hercegovine i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banje Luke i Mostara, VM broj 210/10 od 27. 7. 2010. godine i Odluka o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 283/10 od 2.11.2010. godine). Postupak javne nabavke navedene opreme je u toku te je iz tog razloga na ovom programu posebne namjene u 2010. godini realiziran samo iznos od 400.000 KM kao tekući grant, a preostala sredstva će se prenijeti u 2011. godinu. Pregled odobrenog budžeta i procijjenjenog izvršenja Budžeta Ministarstva za 2010. godinu dat je u narednoj tabeli.

R. br.	Vrsta rashoda	Ekon. kod	Budžet za 2010. godinu	Procjenjeno izvršenje Budžeta za 2010. godinu	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
I	TEKUĆI IZDACI		5.713.000	4.635.720	81
1	Bruto plaće i naknade	611100	3.349.000	2.756.023	82
2	Naknade troškova zaposlenih	611200	737.000	484.040	66
3	Putni troškovi	613100	487.000	456.664	94
4	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	193.000	185.152	96
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	20.000	7.913	40
6	Nabavka materijala	613400	143.000	117.849	82
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	114.000	96.507	85
8	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	50.000	37.887	76
9	Izdaci za tekuće održavanje	613700	69.000	56.886	82

10	Izdaci za osiguranje i tr platnog prometa	613800	28.000	20.421	73
11	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	523.000	416.378	80
II	KAPITALNI IZDACI		996.000	692.581	70
1	Nabavka zemljišta	821100	350.000	323.000	92
2	Nabavka opreme	821300	496.000	257.238	52
3	Rekonstrukcija i investiciono održavanja	821600	150.000	112.343	75
III	TEKUĆI GRANTOVI	614000	370.000	304.748	82
1	Okvirni sporazum o slivu rijeke Save		300.000	238.592	80
2	SEETO projekat - kontribucija		70.000	66.156	95
IV	UKUPNO BUDŽETSKA SREDSTVA (I+II+III)		7.079.000	5.633.049	80
V	PROGRAMI POSEBNE NAMJENE		11.756.015	4.679.541	40
1	Obilježavanje plovног puta rijeke Save-udružena sredstva		390.268	100.132	26
2	Projekat SEERA-EI-donacija		41.772	39.434	94
3	MICROSOFT-pružanje usluga Premier podrške		4.139.975	4.139.975	100
4	Projekat digitalizacije		7.184.000	400.000	6
VI	UKUPNO (IV+V)		18.835.015	10.312.590	55

5. MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo civilnih poslova svoje je aktivnosti u 2010. godini usmjerilo na izvršavanje nadležnosti koje su utvrđene:

- Ustavom Bosne i Hercegovine;
- Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine;
- Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine;
- Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva civilnih poslova;
- aktivnostima u vezi s realizacijom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU;
- Strategijom integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju

Prilikom provođenja Programa rada imali su se u vidu zakoni BiH, obaveze koje je Bosna i Hercegovina prihvatile na osnovu prijema u punopravno članstvo Vijeća Evrope, obaveze koje proizilaze iz potписанog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH i EU, kao i razvojne strategije BiH 2008-2013 i strategije socijalne uključenosti i obaveza:

- Evropsko partnerstvo - Akcioni plan;
- prioriteti: jedinstveni ekonomski prostor, tržište rada, zapošljavanje i socijalne politike, obrazovanje i istraživanje, inovacije – kratkoročni prioriteti

Članom 15. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine definirane su nadležnosti Ministarstva civilnih poslova:

- poslovi državljanstva, upisa i evidencije građana, zaštita ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave i postupak evidencije registracije vozila;
- deminiranje

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno i za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordinacije aktivnosti, usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i definiranja strategije na međunarodnom planu u područjima:

- zdravstva;
- socijalne zaštite;
- penzija;
- rada i zapošljavanja;
- nauke i kulture;
- obrazovanja;
- sporta;
- geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

Nadležnosti i obaveze Ministarstva izvršavat će se u okviru sektora, Komisije za deminiranje, Državne komisije za granicu u BiH i Komisije za koordinaciju pitanja mladih u BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Ministarstvo civilnih poslova je Programom rada za 2010. godinu (koji je usvojen na 115. sjednici Vijeća ministara održanoj 18.2.2010.) planiralo realizaciju 57 aktivnosti.

Od navedenog broja planirana je jedna zakonodavna aktivnost (Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu). Planirana aktivnost je u roku realizirana.

U međuvremenu je Ministarstvo realiziralo još 8 aktivnosti (8 zakona) koje nisu bile planirane usvojenim programom rada za 2010.godinu, o čemu smo izvjestili Vijeće ministara u Izvještaju za period januar-septembar. U podtematskoj cjelini *Prijedlozi podzakonskih i drugih normativnih akata* Ministarstvo je planiralo donošenje 14 odluka (odluke o kriterijima za dodjelu grant sredstava i odluke o raspodjeli sredstava) kojima Ministarstvo civilnih poslova, a u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH, svake godine dodjeljuje značajna grant sredstva u oblasti:

- „Finansiranje institucija od značaja za BiH“
- „Međunarodna kulturna saradnja“
- „Grant podrška za neprofitne organizacije i pojedince“
- „Podrška tehničkoj kulturi i inovatorstvu“
- „Program za pripremu projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda EU-FP7“
- „Sufinansiranje sportskih manifestacija“

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U okviru navedene tematske cjeline Ministarstvo je planiralo realizaciju 26 aktivnosti u formi sporazuma i memoranduma. Ministarstvo je, pored realizacije većine navedenih aktivnosti, realiziralo još sedam aktivnosti koje nije planiralo Programom rada za 2010. godinu, i to:

- Sporazum između država članica Zdravstvene mreže Jugoistočne Evrope o aranžmanima zemlje domaćina i sjedištu Sekretarijata zdravstvene mreže JIE;
- Sporazum o izmjeni Sporazuma o socijalnom osiguranju između BiH i Republike Slovenije;
- Amandman na Ustav MOR-a, 1997;
- potpisivanje Administrativnog sporazuma o izmjenama Administrativnog sporazuma za provođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije s Republikom Srbijom;
- potpisivanje Administrativnog sporazuma o izmjenama Administrativnog sporazuma za provođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije sa Crnom Gorom;
- Udruženje radnika bh. državljana koji su u Republici Hrvatskoj ostali bez posla u periodu od 1991. do 1995. godine;
- potpisivanje Budvanske deklaracije.

Kada se sagledaju razlozi nerealizacije određenih aktivnosti (uglavnom memoranduma o razumijevanju i sporazuma), uočava se da je u većini slučajeva došlo do realizacije od strane Ministarstva, ali se često zbog objektivnih razloga (tražene izmjene, usaglašavanja teksta, čekanja saglasnosti entiteta i slično) kasni u realizaciji.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Ono što je posebno značajna karakteristika rada MCP u 2010.godini je snažna projektna aktivnost. To ukazuje na svojevrsnu proaktivnost zaposlenih u različitim sektorima kao jasno nastojanje da se radi, kako na jačanju samih sektora unutar MCP, tako i kvalitetnom doprinosu razvoju različitih oblasti života u BiH kao što su zdravstvo, obrazovanje, kultura, nauka, i druge. Stoga su „Evropske integracije“ i sve što je u vezi s njima, bile jedan od prioriteta u radu Ministarstva.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Ministarstvo civilnih poslova je Programom rada za 2010. godinu planiralo realizaciju 57 aktivnosti. Od tog broja Ministarstvo je planiralo dvije zakonodavne aktivnosti koje su realizirane u zadatom roku. U međuvremenu je Ministarstvo realiziralo još 8 aktivnosti (osam zakona). Od planiranih 14 odluka realizirano je 13. U okviru tematske cjeline *Međunarodni ugovori* Ministarstvo je planiralo 26 aktivnosti u formi sporazuma, memoranduma itd. Realizirano je 12 aktivnosti. U toku izvještajne godine došlo je do realizacije još 7 aktivnosti, koje nisu planirane Programom rada za 2010. godinu.

U okviru tematske cjeline *Evropske aktivnosti* planirano je 6 aktivnosti, a realizirane su 4. I ovdje je Ministarstvo uvećalo broj realiziranih, a ne planiranih aktivnosti (jedna aktivnost realizirana mimo Programa rada). U tematskom dijelu planirano je 10 aktivnosti, a realizirano 5.

Ako analiziramo aktivnosti prema Programu rada Ministarstva civilnih poslova za 2010. godinu, uočavamo da je Ministarstvo od 57 planiranih aktivnosti realiziralo 35, što je 61,40% od ukupno planiranog broja realiziranih aktivnosti.

No, treba naglasiti da je Ministarstvo u izvještajnom periodu, mimo planiranog broja realiziralo još 16 aktivnosti, pa procenat realizacije u tom slučaju iznosi 89,47% stvarne ukupne realizacije.

Naziv	Plan realizacije	Ostvareno (realizovano)	Naknadno realizirano	Procenat plana realizacije	Procenat ukupne realizacije	Nerealizirano od planiranog	Napomena
I Zakonodavne aktivnosti	15	14	8	93,33%	146,66 %	1	
a) predlozi zakona	1	1	8	100%	800%	0	
b) podzakonski akati	14	13	0	92,85%	92,85%	1	
II Međunarodni ugovori	26	12	7	46,15%	73,07 %	14	
III Evropske integracije	6	4	1	66,67%	83,33%	2	
IV Tematski dio	10	5	0	50,00%	50,00%	5	
Ukupno	57	35	16	61,40%	89,47%	22	

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Odobreni budžet Ministarstva civilnih poslova BiH za 2010. iznosi 17.818.000,00 KM. Tekući izdaci iznose 11.543.000,00 KM, kapitalni izdaci (nabavka opreme) iznose 325.000,00 KM, a tekući grantovi 5.950.000,00 KM.

U okviru tekućih izdataka odobrena su sredstva za nabavku biometrijskih pasoša u skladu s ugovorom i trogodišnjom dinamikom u ukupnom iznosu od 17.392.000 KM za 1.600.000 komada. Troškovi nabavke pasoša za 2010. godinu iznose 4.891.500,00 KM za 450.000 komada knjižica.

U okviru tekućih i kapitalnih izdataka Ministarstva iskazani su troškovi programa posebnih namjena u ukupnom iznosu od 1.070.000, KM, a odnose se na Komisiju za UNESCO, Komisiju za granice BiH, Komisiju za deminiranje u BiH, Komisiju za koordinaciju pitanja mladih u BiH i višegodišnji kapitalni projekt BiHPOS - Projekt mreže permanentnih GPS stanica u BiH (300.000,00 KM u 2009, 350.000,00 KM u 2010.g. i 350.000,00 KM u 2011.g.)

Grantovi za 2010. godinu se realiziraju u skladu s članom 9. Zakona o Budžetu institucija BiH za 2010. godinu (raspored sredstava se vrši na osnovu usvojenih kriterija od strane Vijeća ministara:

Pomoć programu sufinsiranja institucija kulture u BiH 3.000.000,00 KM; Međunarodna kulturna saradnja 600.000,00 KM; Podrška tehničkoj kulturi i inovatorstvu u BiH 150.000,00 KM; Sufinsiranje sportskih manifestacija, 1.300.000,00 KM; Programi za pripremu projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda EU-FP7 500.000,00 KM).

6. MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je i u 2010.godini kontinuirano djelovalo na realizaciji vlastitih programske zadatake i dugoročnih strateških opredjeljenja utvrđenih Aneksom VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, Ustavom BiH, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, Zakonom o upravi, Zakonom o izbjeglicama i raseljenim licima u BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010.godinu, te drugim propisima i odlukama Parlamentarne skupštine BiH, Vijeća ministara BiH i Državne komisije za izbjeglice i raseljena lica. U okviru svojih nadležnosti Ministarstvo je implementiralo obaveze koje su nastale članstvom BiH u Vijeću Evrope, te obaveze koje su proizile iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Evropskom unijom, čime je dalo značajan doprinos ukidanju viznog režima EU za građane Bosne i Hercegovine.

Zaključno s 31.12.2010. godine u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice bila su zaposlena 103 izvršioca. Popunjeno sistematisiranih radnih mjesta (123) je 83,7%.

Funkcionalna struktura zaposlenih u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH je sljedeća: funkcioner - 2 (1,94%), savjetnici – 6 (5,8%), državni službenici – 66 (64%), zaposlenici – 29 (28%).

S obzirom na prirodu posla i nadležnosti Ministarstva, stručna spremna zaposlenih adekvatna je potrebama i u potpunosti je zadovoljavajuća: VSS-74 (72 %), VŠS-7(7%), SSS – 22 (21%).

Nacionalna struktura zaposlenih državnih službenika i zaposlenika je sljedeća:

Bošnjaka 52 (50,4%), Srba 33 (32%), Hrvata 15 (14,5%), ostalih 3(2,9%).

Prema popisu iz 1991.godine, adekvatna nacionalna zastupljenost trebala bi biti:

Bošnjaka 46%, Srba 34%, Hrvata 18% i ostalih 2%.

Stanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u Bosni i Hercegovini tokom 2010.godine karakterizira poboljšanje u odnosu na predhodnu što je, prije svega, rezultat aktivnijeg odnosa mnogih subjekata iz zakonodavne i izvršne vlasti. Doneseni su novi ili poboljšani postojeći zakonski i pozakonski akti na entetskem i državnom nivou, što potvrđuje njihovu posvećenost ispunjavanju međusobnih obaveza u oblasti zaštite ljudskih prava. Intenziviran je proces implementacije međunarodnih ugovora multilateralnog karaktera, koji su u nekim oblastima dobili svoju konkretizaciju dok su u nekim doživjeli verifikaciju u akcionim i strateškim dokumentima (zaštita raseljenih lica i izbjeglica, žrtava rata, djece, žena i seksualne eksploracije, starijih lica, invalida, pripadnika manjina i dr.), a u nekim uspostavljanjem određenih institucionalnih kapaciteta.

Međutim, i pored određenog napretka i u 2010. godini, često je dolazilo do kršenja ljudskih prava. To je najčešće ispoljavano u oblastima rada i zapošljavanja, socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja, sudstva, zatvorskim ustanovama i općinskim i inspekcijskim organima. Učestalo je nepoštivanje pozitivnih zakonskih propisa, čime se krše elementarna ljudska prava, a građani se

dovode u poziciju da pravdu traže najčešće na nivoima viših organa vlasti, izlažući se nepotrebnom gubljenju vremena i materijalnim troškovima. Potvrda ovih konstatacija sadržana je u obraćanju građana Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice putem predstavki i žalbi u oko 400 slučajeva.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i druge institucije u Bosni i Hercegovini su i u 2010. godini, u okviru svoje nadležnosti, bilo aktivno uključeno na pripremi Nacionalnog akcionog plana za ljudska prava, implementaciji Zakona o zabrani diskriminacije, kao i usklađivanju domaćeg zakonodavstva s evropskim zakonodavstvom. Težište navedenih aktivnosti odnosilo se na zaštitu prava manjina i vjerskih zajednica, kao i izvještavanje međunarodnih i domaćih institucija o implementaciji konvencija i protokola iz oblasti ljudskih prava.

I u protekloj godini Ministarstvo je realiziralo plan aktivnosti koji se odnosi na izvještavanje o stanju ljudskih prava, a posebno prikupljanje detaljnih informacija o etnički motiviranim incidentima, zaštiti prava manjina, realizaciji akcionih planova za Rome u oblasti stanovanja, zapošljavanja i zdravstvene zaštite, kao i reviziji Akcionog plana za obrazovanje Roma. Poboljšani su uvjetii za osiguranje veće političke participacije predstavnika manjina u političkom životu i uspostavljenje komisije za nacionalne manjine u parlamentu BiH i u parlamentima entiteta. Također, završen je proces konstituiranja Ombudsmana BiH, čime su stvorene pretpostavke za efikasniju zaštitu prava građana u Bosni i Hercegovini.

Najznačajniji iskorak postignut je i na planu jačanja prava manjina realizacijom Akcionog plana za rješavanje pitanja Roma. Bosna i Hercegovina je počela značajnije rješavati probleme Roma u oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, obrazovanja i zdravstvene zaštite, čime su stvorene realne pretpostavke da se romski problemi u ove četiri najznačajnije životne oblasti u najvećoj mjeri razriješe. U Budžetu institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i u 2010. godini, osigurana su grant sredstva u iznosu od 3.000.000,00 KM za finansiranje aktivnosti utvrđenih u Akcionom planu. Iz navedenih sredstava finansirat će se izgradnja i rekonstrukcija 103 stambena objekta za Rome. U ovom projektu s 2 miliona KM učestvuje i Švedska. Također, u potpunosti je završen proces evidentiranja Roma, čime su stvorenji uvjeti za daljnju realizaciju aktivnosti Dekade i inkluzije Roma u BiH. U toku je realizacija Akcionog plana za zdravstvenu zaštitu i zapošljavanje Roma putem entitetskih zavoda za zdravstevnu zaštitu i zapošljavanje.

I u protekloj godini ostvareni su značajni rezultati na planu jačanja vjerskih sloboda i pravnog položaja vjerskih zajednica. Putem Komisije za izbjegla i raseljena lica u ovoj godini osigurano je i realizirano više od 3.000.000,00 KM za obnovu u ratu uništenih vjerskih objekata. Nastavljen je proces implementacije Osnovnog ugovora koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Svetom Stolicom i Srpskom pravoslavnom crkvom, a u toku su aktivnosti na pripremi Sporazuma s Islamskom vjerskom zajednicom.

Na planu zaštite djece i drugih ranjivih kategorija intenzivirane su aktivnosti koje su se uglavnom odnosile na realizaciju strategija na suzbijanju nasilja i maloljetničkog prijestupništva te, posebno, na pokretanje aktivnosti u vezi sa socijalnom inkluzijom i borborom protiv siromaštva. U značajnoj mjeri su poboljšani servisi zaštite djece od nasilja. Završena je realizacija Interventnog programa Ministarstva i norveške Vlade, koji je imao za cilj osiguranje pomoći i reintegraciju žrtava trgovine ljudima i seksualnog nasilja nad djecom. U značajnoj mjeri je poboljšana saradnja s institucijama i organizacijama iz entiteta, te unaprijedena saradnja s međunarodnim organizacijama koje osiguravaju pomoći i podršku u realizaciji projekata namijenjenih djeci, kao što su UNICEF i Save the Children Norvey.

Intenzivirani su rad komisija za rezidencijalne ustanove i monitorig zatvora i pritvorskih jedinica i donošenja neophodnih dokumenata kojima se uređuju pravila i način njihovog funkcioniranja.

I u protekloj godini Ministarstvu je upućeno više od 400 individualnih i kolektivnih žalbi koje se odnose na povredu ljudskih prava. Više od 50% podnesenih žalbi odnosi se na prigovore u vezi s dodjelom sredstava pomoći povratnicima i rješavanja pitanja iz oblasti socijalne zaštite. U većini slučajeva radi se o nezadovoljstvu građana odlukama lokalnih vlasti o dodjeli pomoći u materijalu ili novcu u svrhu povratka.

I pored značajnih rezultata na planu pomoći povratnicima i raseljenim licima Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice procjenjuje da još uvijek izvan BiH boravi više od 400.000 lica koja su BiH napustila u periodu 1992 - 1995.godine, od kojih se većina integrirala u zemljama prihvata, dok manji broj treba trajna rješenja, uključujući i povratak u Bosnu i Hercegovinu.

Istovremeno, status raseljenih u BiH trenutno ima 113.642 lica, od kojih je 48.772 ili 43% raseljeno na području FBiH, 64.624 ili 57% na području RS i 246 ili 0,3% na području Brčko Distrikta. Za većinu raseljenih lica trajna rješenja smještaja mogu se naći rekonstrukcijom njihovih stambenih objekata, dok je za više od 40% potrebno tražiti neke druge vidove stambenog zbrinjavanja. I u 2010.godini, kao i ranijih godina, dužna pažnja je posvećena problemima korisnika kolektivnih centara u koje je bilo smješteno oko 2.500 porodica. Za 1.503 porodice koje koriste alternativni smještaj i kolektivne centre riješeno je ili je u završnoj fazi rješavanje stambenog problema, za šta je izdvojeno više od 37 miliona KM.

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, zahtjeve za obnovu stambenih objekata i povratak iskazalo je 49.428 porodica ili 162.882 lica. Za povratak u FBiH registrirano je 25.448 zahtjeva, u RS 21.991 i Brčko Distrikt 1.835.

Polazeći od iskazanih potreba Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je i u 2010.godini nastavilo aktivnosti na stvaranju uvjeta, usmjeravanju i realizaciji procesa povratka, kao i rješavanju osnovnih egzistencijalnih problema povratnika i raseljenih lica. U Budžetu institucija BiH za potrebe povratnika i raseljenih lica osigurano je 39.233.000 KM. Odlukom Komisije za izbjeglice i raseljena lica sredstva su usmjerna za obnovu i rekonstrukciju stambenog fonda, raspuštanje kolektivnih centara, elektrifikaciju povratničkih naselja, ekonomsku održivost povratnika i obnovu komunalne i socijalne infrastrukture.

Za obnovu i rekonstrukciju oko 560 individualnih stambenih objekata u 83 općine dodijeljeno je 14 miliona KM, dok je za obnovu 50 stambenih jedinica u kolektivnim oblicima stanovanja – zgradama u 7 opština osigurano više od 1,5 miliona KM. Za rješavanje stambenih pitanja oko 200 porodica korisnika kolektivnih centara i alternativnog smještaja izdvojeno je 4,6 miliona KM, dok je za elektrifikaciju povratničkih naselja u 41 općini osigurano 5,2 miliona. Također, proces obnove stambenih objekata praćen je obnovom komunalne i socijalne infrastrukture, za šta je izdvojeno 14 miliona KM. Realizacija ovih projekata je u toku a njihov konačan završetak se očekuje do polovine 2012. godine.

Uporedo s navedenim procesima pripreme i vođenja aktivnosti na realizaciji Zajedničkog projekta 2010, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u protekloj godini usmjeravalo, vršilo monitoring i vodilo aktivnosti na realizaciji i zajedničkih projekata koji su započeti u 2008. i 2009.godini. Zbog kašnjenja u donošenju odluka ni ovi projekti još uvijek nisu u potpunosti realizirani. Razlozi njihovog kašnjenja su kako subjektivne, tako i objektivne prirode, a najčešće u nedovoljnem i sporom radu lokalnih zajednica koje su zadužene za njihovu implementaciju. Naime, značajan broj općina još uvijek nije pristupio operativnoj realizaciji ZP09, što se može kvalificirati kao opstrukcija povratka. Najizraženiji primjeri takvog ponašanja prisutni su u sarajevskim općinama Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Centar i Vogošća te Derventi, Stocu i

Bratuncu. Također, razlozi neprihvatljivo dugog roka implementacije projekata, koji traje i do dvije godine, nalaze se i u zakonskim rješenjima koja se odnose na javne nabavke i administrativno-birokratske obaveze u vezi s izborom korisnika.

Ministarstvo je i u 2010. godini bilo aktivno uključeno u realizaciju programa ekonomskog oporavka regiona Srebrenice, kao posebnog projekta Vijeća ministara. Rezultati ovog projekta su obnova 11 stambenih zgrada, rekonstrukcija Doma zdravlja, gradskog stadiona, Doma kulture i zgrade internata, asfaltiranje puteva, opremanje komunalnog preduzeća, pomoć u razvoju malih i srednjih poduzeća, zapošljavanje, stipendiranje i podrška deficitarnim kadrovima, pomoć grupama s posebnim potrebama i dr.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u okviru svoje nadležnosti za kreiranje politike u oblasti iseljeništva realiziralo većinu obaveza planiranih Programom rada za 2010. godinu. Nastavljene su aktivnosti započete u prethodnoj godini koje su imale za cilj uključivanje iseljeništva u razvojne projekte u BiH. Zaključkom Vijeća ministara iz 2009. godine zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da u saradnji s nekom od međunarodnih organizacija izradi Studiju o novčanim doznakama iseljeništva s prijedlogom mjera i preporuka za njihovo efikasnije korištenje. U cilju realizacije ovog zaključka Ministarstvo je u saradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) završilo istraživanje o novčanim doznakama i štednji iseljeništva i izradilo Studiju o novčanim doznakama i drugim finansijskim doznakama iseljeništva. Na osnovu rezultata istraživanja može se zaključiti da iseljeništvo posjeduje ogromne finansijske i stručne resurse koji se mogu koristiti za razvoj BiH. To nam pokazuju i iskustva drugih zemalja i preporučuju brojne međunarodne organizacije uključujući UN, Vijeće Evrope i Evropsku komisiju.

U cilju angažiranja potencijala iseljeništva u razvoju BiH i iznalaženju mogućnosti za njihovo uključivanje Ministarstvo je dalo doprinos na izradi Razvojne strategije i Strategije socijalnog uključivanja, kojima su predviđene posebne mjere za korištenja znanja i finansijskih resursa ove populacije.

Pored do sada više puta isticanih činjenica koje se odnose na organiziranje i udruživanje iseljenih građana BiH najvećim dijelom na nacionalnoj osnovi, važno je istaći da je u zadnje vrijeme pokrenut proces okupljanja i udruživanja bh. iseljeništva i po drugim osnovima. U više država osnovana su udruženja akademске dijaspora, kao i strukovna udruženja koja su svojim aktivnostima privukla pažnju i u BiH i zemljama prijema. Međutim, i pored novih oblika udruživanja činjenica je da i dalje veliki broj iseljenika nije uključen u njihov rad.

Za potpunu ocjenu stanja u iseljeništvu neophodno je konstatirati da je bh. dijaspora jedna od najbrojnijih iz regiona, te da je karakteriziraju mladost, radna aktivnost, dobro obrazovanje i velika integriranost u zemljama prijema.

U cilju uspostavljanja što većeg stepena ravnopravnosti spolova Agencija za ravnopravnost spolova je u 2010. godini djelovala u svim oblastima javnog i političkog života. Pored inicijativa za usklađivanje zakonodavstva sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, akcenat prošlogodišnje aktivnosti stavljen je na njegovu praktičnu primjenu. Izrađene su i implementirane strategije i politike, kreirane su i održane obuke i preuzete brojne aktivnosti na promociji i jačanju svijesti o značaju principa ravnopravnosti spolova. Ipak, tokom 2010., kao i prethodne godine, Agencija se suočila s izazovima i preprekama koje su onemogućile efikasnu i potpunu implementaciju Gender akcionog plana Bosne i Hercegovine. Pomenute prepreke se prije svega odnose na nepoznavanje značaja i suštine ravnopravnosti spolova za ukupne društvene odnose, kao i nespremnost mijenjanja patrijhalnih shvatanja i odnosa koji su uspostavljeni.

Prevencija i borba protiv nasilja u porodici bila je najveći izazov, kako za Agenciju tako i za druge državne i entitetske institucije. U ovoj oblasti poseban problem je predstavljalo finansiranje

sigurnih kuća, što je otežavalo njihov rad, kao i nespremnost za saradnju na otkrivanju i preventivnom djelovanju na suzbijanju ovog vida delinkvencije.

U 2009.godini predložene su izmjene i dopune Izbornog zakona o finansiranju političkih partija s ciljem prevazilaženja uzroka nedovoljne zastupljenosti žena u zakonodavnim i izvršnim organima vlasti. Na osnovu izbornih rezultata iz 2010.godine može se zaključiti da se stanje na tom planu sporo mijenja. Značajni rezultati postignuti su u Republici Srpskoj, gdje je značajno povećano učešće žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

I u 2010.godini jako je izražena isključenost žena iz socijalne i zdravstvene zaštite. Posebno je težak položaj žena Romkinja koje još uvijek nemaju pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i zaposlenju. Također, i žene koje žive u ruralnim područjima nemaju adekvatan pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti.

Rješenja Zakona o radu institucija BiH i Zakona o plaćama i naknadama u institucijama koje su se odnosile na zaštitu žena i materinstva različito su se primjenjivale u entitetima, što je dovodilo do neujednačenog prava na porodiljsku naknadu. Angažovanjem Agencije za ravnopravnost spolova ovaj problem je prevaziđen Odlukom Ustavnog suda BiH, čime je postignuta potpuna ravnopravnost na prostoru cijele Bosne i Hercegovine.

U oblasti medija evidentan je izvjestan pomak u poštivanju standarda i principa ravnopravnosti spolova. Značajan broj medija upotrebljava gender osjetljivi jezik i daje značaj temama koje se odnose na pitanje ravnopravnosti spolova. Ipak, problem predstavlja činjenica da se urednici pojedinih medijskih kuća i novinari/ke još uvijek ne pridržavaju Kodeksa za štampu i pravila propisa Regulatorne agencije za komunikacije (RAK), što dovodi do neadekvatnog izvještavanja o slučajevima nasilja u porodici, nasilja nad ženama i seksualnih delikata, a nerijetko i otkrivanja identiteta žrtve.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Na zakonodavnom planu Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je nastavilo aktivnosti na poboljšanju i usklađivanju zakonskih rješenja koja će biti u funkciji efikasnijeg i kvalitetnijeg rješavanja problema iz svoje nadležnosti te ukupnom poboljšanju stanja ljudskih prava građana Bosne i Hercegovine. Od četiri zakonska i dva strateška projekta, sa stanovišta vlastite nadležnosti i obaveza, jedan zakon nije prihvaćen od strane Vijeća ministara, 2 zakona su u završnoj fazi usaglašavanja i upućivanja Vijećuu ministara, dok se s izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim licima kasni zbog kašnjenja na usvajanju Revidirane strategije o provođenju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

PREGLED ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI

Redni broj	Zakoni	Realizacija
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine	U završnoj fazi
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama i raseljenim licima u BiH	U završnoj fazi

3.	Zakon o žrtvama torture i civilnih žrtava rata	U pripremi
4.	Zakon o ostvarivanju saradnje BiH s iseljeničtvom	Nije prihvaćen od Vijeća ministara

O aktivnostima na nabrojenim zakonskim projektima, problemima na njihovom usaglašavanju, kao i dilemama u definiranju konačnih rješanja Ministarstvo je redovno izvještavalo Vijeće ministara BiH i bilo u stalnoj koordinaciji i komunikaciji s nadležnim entitetskim ministarstvima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Na planu međunarodnih obaveza Ministarstvo je i u 2010. godini nastavilo s aktivnostima na ratificiranju potpisanih sporazuma i deklaracija, kao i pripremanju i izgrađivanju osnova za pristupanje međunarodnim konvencijama. Od 6 projekata ove vrste svi su u završnoj fazi ratifikacije ili pristupanja.

PREGLED MEĐUNARODNIH SPORAZUMA

Redni broj	Medunarodni sporazumi	Realizacija
1.	Evropska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima	Završeno
2.	Osnova za potpisivanje Opcionog protokola iz Međunarodnih sporazuma o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima	Završeno
3.	Osnova za potpisivanje Protokola 14.bis uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima	Završeno
4.	Osnova za pristupanje BiH Evropskoj konvenciji o pristupanju službenim dokumentima	Završeno
5.	Osnova za pristupanje UN konvenciji o prisilnim nestancima	Završeno
6.	Osnova za pristupanje haškim konvencijama koje se odnose na djecu	Završeno

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u 2010.godini utvrđeno je 176 zadataka. Od navedenog broja 4 programska zadatka su se odnosila na zakonodavnu aktivnost, 2 na strateške i dugoročne programske ciljeve, dok je 15 imalo karakter podzakonskih akata. Na realizaciji međunarodnih obaveza BiH koje su se odnosile na međunarodno-pravnu zaštitu i usklađivanje domaćeg zakonodavstva s međunarodnim konvencijama programirano je 6 zadataka. Izvještavanje međunarodnih i domaćih institucija o realizaciji obaveza iz nadležnosti Ministarstva, kao i obaveza Bosne i Hercegovine na planu realizacije obaveza koje su utvrđene međunarodnim konvencijama i deklaracijama, programirana je priprema 38 izvještaja sa prijedlogom mjera i aktivnosti svih nivoa vlasti na njihovoj dosljednoj primjeni. Oko 110 programskih zadataka imalo je operativni karakter, a većina se odnosila na stvaranje uvjeta za povratak izbjeglih i raseljenih lica, obnovu stambenog fonda, obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture u mjestima povratka izbjeglih i raseljenih lica kao i mjestima u kojima su odlučili ostati, te elektrifikaciju povratničkih naselja.

Analizom stepena realizacije programskih obaveza da se zaključiti da je Ministarstvo na tom planu ostvarilo značajne rezultate. Od 39 programskih zadataka Vijeća ministara koji su iz nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice 25 ili 64% je u potpunosti realizirano, 7 ili 18% je u završnoj fazi, dok su 7 ili 18%, zbog objektivnih okolnosti, tek započeti i bit će realizirani u 2011. godini. Ostale programske aktivnosti uglavnom su u potpunosti završene ili je pri kraju njihova realizacija.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Budžet Ministarstva za 2010. godinu iznosio je 14.386.379 KM - za tekuće izdatke 5.969.752 KM, za kapitalne izdatke 128.000 KM, za tekuće grantove 3.575.000 KM i za programe posebne namjene 4.888.491 KM.

Sistematisiranje podataka o realizaciji Budžeta su u završnoj fazi i kreće se oko 96%.

U okviru Ministarstva u 2010. godini realizirano je 9 grantova (grantovi Crvenom krstu/križu 150.000 KM, grantovi NVO-ima za zaštitu žrtava 60.000 KM, grantovi romskim NVO-ima 75.000 KM, prioritetna elektrifikacija 3.233.000 KM, grantovi Međulerigijskom vijeću 100.000 KM, grantovi Jevrejskoj zajednici 15.000 KM, grantovi za rješavanje problema Roma u oblasti stanovanja, zapošljavanja i zdravstva 3.000.000 KM, Općina Srebrenica 100.000 i Vijeće za osobe sa invaliditetom 35.000 KM), i 12 programa posebne namjene (Akcioni plan za sprečavanje nasilja nad djecom – 51.263 KM, UNHCR - Program rješavanja problema azilanata i imigranata - 192.163 KM, SIDA - Stambeno zbrinjavanje Roma u BiH - 386.583 KM, UNICEF - Strategija maloljetničkog prijestupništva - 74.014 KM, Razvoj nacionalnog sistema-žrtve trgovine - 118.223 KM, Jačanje sistema društvene zaštite i inkluzija djece - 153.644 KM, Žrtve trgovine ljudima - IPA - 8.893 KM, Platforma za implementaciju - 25.929 KM, SIDA - Projekt stambenog zbrinjavanja Roma 1.908.243 KM, FIGAP - Gender centar - 1.118,750 KM, FIGAP - Austrijska organizacija za ravnopravnost spolova - 586.749 KM, SDC (Swis corporacion) - 264.037 KM).

7. MINISTARSTVA PRAVDE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izveštajem su obuhvaćene preduzete aktivnosti i ostvareni rezultati Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: MP BiH) u 2010. godini.

Izveštaj sadrži pregled najvažnijih aktivnosti i ostvarenih rezultata, preduzete zakonodavne aktivnosti, zaključene međunarodne ugovore, aktivnosti evropskih integracija, planirane i provedene programske zadatke i potrebna budžetska sredstva.

Srednjoročnim strateškim planom MP BiH za period od 2009. do 2011. godine, utvrđeno je šest strateških ciljeva i 27 strateških programa i definirana misija MP BiH, koja glasi:

„Osiguranje jednakog i blagovremenog pristupa pravdi i efikasnoj, etičnoj, zakonitoj i odgovornoj javnoj upravi, u skladu s evropskim standardima“.

Programom rada MP BiH za 2010. godinu obuhvaćeni su strateški prioriteti MP BiH izraženi u:

- Strategiji za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini i Akcionom planu za njeno provođenje
- Državnoj strategiji za rješavanje predmeta ratnih zločina u Bosni i Hercegovini
- Strategiji integriranja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju, Srednjoročnim prioritetima Evropskog partnerstva i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju
- Strategiji za reformu javne uprave i Akcionom planu 1 za njeno provođenje
- Srednjoročnom strateškom planu MP BiH za period od 2009. do 2011. godine
- Komunikacionoj strategiji MP BiH za period od 2009. do 2011. godine.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: SRSP u BiH) usvojena je krajem juna 2008. godine od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara BiH), Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: PK BD).

Na Prvoj ministarskoj konferenciji ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: VSTV) i PK BD (u daljem tekstu: MK), održanoj u Sarajevu 17.12.2008. godine, usvojen je Akcioni plan za provođenje SRSP u BiH, u koji je uključen i Akcioni plan Izveštaja o praćenju i procjeni efektivnosti pomoći u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: AP SRSP u BiH).

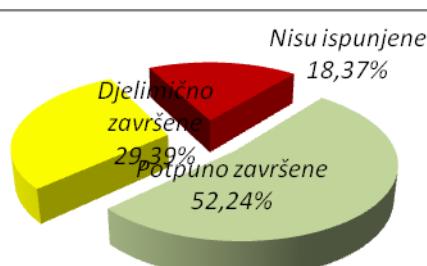
AP SRSP u BiH sadrži ukupno 81 strateški program za period od 2009. do 2013. godine, od čega:

- Strateška oblast 1 – Pravosuđe - 20 strateških programa;
- Strateška oblast 2 – Izvršenje krivičnih sankcija - 13 strateških programa;
- Strateška oblast 3 – Pristup pravdi - 12 strateških programa;
- Strateška oblast 4 – Podrška ekonomskom rastu - 17 strateških programa;
- Strateška oblast 5 i 5 a) – Dobro rukovođen i usklađen sektor i Koordinacija donatora - 19 strateških programa.

Pregled ukupnog broja planiranih i provedenih aktivnosti iz AP SRSP u BiH u izvještajnom periodu

Strateška oblast	Broj planiranih strateških programa	Broj planiranih aktivnosti	Status aktivnosti					
			Potpuno ispunjeno		Djelimično ispunjeno		Nije ispunjeno	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	19	69	46	66,67	17	24,64	6	8,70
2	11	36	10	27,78	15	41,67	11	30,56
3	7	31	18	58,06	7	22,58	6	19,35
4	12	48	8	16,67	18	37,50	22	45,83
5	10	61	46	75,41	15	24,59	0	0,00
UKUPNO:	59	245	128	52,24	72	29,39	45	18,4

Grafički prikaz statusa aktivnosti

Državna strategija za rješavanje predmeta ratnih zločina u Bosni i Hercegovini, iako usvojena kao poseban strateški dokument, čini tematsku cjelinu i sastavni je dio SRSP u BiH. Nadzorni odbor za praćenje ove strategije, imenovan Odlukom Vijeća ministara BiH, dostavio je MP BiH informaciju o svom dosadašnjem radu i uspostavljen je mehanizam komuniciranja i izvještavanja prema MK o naprecima u provođenju ove strategije.

Obaveze MP BiH koje proizilaze iz **Strategije integriranja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju, Srednjoročnih prioriteta Evropskog partnerstva i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju** su sadržane u strateškim programima SRSP u BiH i aktivnostima predviđenim AP SRSP u BiH, Srednjoročnom strateškom planu MP BiH za period od 2009. do 2011. godine (SSP MP BiH) i Programu rada MP BiH za 2010. godinu, o čemu se dostavljaju redovni izvještaji Direkciji za evropske integracije.

Veći dio aktivnosti MP BiH koje proizilaze iz **Strategije za reformu javne uprave i Akcionog plana 1 za njeno provođenje** su obuhvaćene SRSP u BiH i AP SRSP u BiH, SSP MP BiH i Programom rada MP BiH za 2010. godinu, o čemu se dostavljaju redovni izvještaji Uredu koordinatora za reformu javne uprave u BiH.

SSP MP BiH i Komunikaciona strategija MP BiH za period od 2009. do 2011. godine su uskladeni s naprijed navedenim strateškim dokumentima i operacionalizirani su Programom rada MP BiH za 2010. godinu.

MP BiH je prva institucija u BiH koja je započela s primjenom Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa, prilikom izrade politika i normativno-pravnih akata iz svoje nadležnosti, o čemu je donesen i poseban pravilnik u MP BiH.

Također, **MP BiH je pozvalo organizacije civilnog društva** (u daljem tekstu: OCD) **da se uključe u praćenje provođenja SRSP u BiH i AP SRSP u BiH**. Na objavljeni javni poziv prijavilo se pet OCD, s kojima je MP BiH potpisalo Memorandum o razumijevanju i OCD su se uključile u praćenje SRSP u BiH i AP SRSP u BiH od 1.1.2010. godine.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

ZAKONI	TRENUTNI STATUS ZAKONA
1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
3. Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 8/10
4. Zakon o DNK analizama	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV BiH	MPBiH osnovalo RG, u toku je izrada zakona
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita	Nacrt zakona dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje
7. Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH	Izrada nacrta zakona u toku
8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH	Izrada nacrta zakona u toku
9. Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH	Nacrt zakona je bio uvršten na dnevni red sjednice Vijeća ministara BiH i povučen je, nakon čega je zatraženo mišljenje od Ministarstva finansija i trezora BiH
10. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći	Prijedlog zakona nije usvojen u parlamentarnoj proceduri
11. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera	Izrada nacrta zakona u toku
12. Zakon izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	Izrada nacrta zakona u toku
13. Zakon o dužnostima i pravima poslanika, delegata i visoko pozicioniranih službenika Parlamentarne skupštine BiH	Nacrt zakona dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje
14. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 60/10
15. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pečatu institucija BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
16. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
17. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
18. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji pravnih lica koje osnivaju institucije BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
19. Okvirni zakon o registraciji udruženja i fondacija u BiH	Izrada nacrta zakona u toku
20. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara BiH i drugim imenovanjima BiH	Izrada nacrta zakona u toku

21. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama BiH	Izrada nacrta zakona u toku
22. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 74/10
23. Zakon o volontiranju	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
PODZAKONSKI AKTI	TRENUTNI STATUS PODZAKONSKOG AKTA
1. Imenovanje Koordinacionog tijela za usklađivanje propisa iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH	Ministar pravde BiH donio je Rješenje o imenovanju 14.01.2010. godine
2. Uputstvo o principima vođenja blagajne novčanog depozita pritvorenih lica u pritvorskoj jedinici i zavodu za izvršenje krivičnih sankcija na državnom nivou	Uputstvo objavljeno u Službenom glasniku BiH, broj 35/10
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerilima za utvrđivanje naknade povjerenicima u izvršavanju krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
4. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izboru, načinu rada, odgovornosti, obučavanju i evidenciji povjerenika za izvršenje krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
5. Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o matičnoj knjizi osuđenih lica prema kojima se izvršava krivično - pravna sankcija rad za opće dobro na slobodi	Uputstvo objavljeno u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrsti i uslovima za izvršenje krivične sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 43/10
7. Odluka o uspostavljanju Jedinice za provođenje Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH	Prijedlog odluke dostavljen na usvajanje Vijeću ministara BiH
8. Pravilnik o organizaciji i uslovima provođenja praktične obuke zavodskog službenika – pripravnika	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 54/10
9. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvršenju mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog liječenja od ovisnosti u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 58/10
10. Sporazum o zajedničkoj saradnji zaključen između Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva pravde BiH, policijskih tijela u BiH, ministarstava pravde u entitetima, sudova i sudske policije u BiH, Brčko Distrikta BiH, kazneno-popravnih zavoda BiH i kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova od 11.06.2010.godine	Sporazum potpisani 11.06.2010. godine u Sarajevu, kada je stupio na pravnu snagu, zaključen na neodređeno vrijeme s ciljem jačanja međusobne saradnje, informiranja, pružanja međusobne pomoći i drugih vidova saradnje.
11. Uputstvo o primjeni Konvencije o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inozemstvu	Izrada nacrta uputstva u toku
12. Pravilnik o pečatima institucija BiH	Izrada nacrta pravilnika u toku
13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja registra pravnih lica koje osnivaju institucije BiH	Izrada nacrta pravilnika u toku
14. Pravilnik o vođenju registra udruženja i fondacija BiH, stranih i međunarodnih udruženja i fondacija i drugih neprofitnih organizacija	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 44/10
15. Pravilnik o obrascu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 5/10
16. Pravilnik o mjerilima i načinu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti pripadnika Sudske policije Bosne i Hercegovine	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 96/10

III ZAKLJUČENJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

MEĐUNARODNI UGOVORI	TRENUTNI STATUS UGOVORA
1. Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Sporazuma o međusobnom izvršenju sudskeih odluka u krivičnim stvarima	<i>U fazi ratifikacije</i>
2. Ugovor između BiH i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora o međusobnom izvršenju sudskeih odluka u krivičnim stvarima	<i>U fazi ratifikacije</i>
3. Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Sporazuma o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima	<i>Održani preliminarni pregovori</i>
4. Ugovor između BiH i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima	<i>U fazi ratifikacije</i>
5. Protokol o saradnji između Ministarstva pravde BiH i Ministarstva pravde Makedonije	<i>U fazi potpisivanja</i>
6. Protokol o saradnji između Ministarstva pravde BiH i Ministarstva pravde Grčke	<i>Grčka strana nije odgovorila na inicijativu MP BiH</i>
7. Ugovor između BiH i DNR Alžir o ekstradiciji	<i>U fazi potpisivanja</i>
8. Ugovor između BiH i DNR Alžir o uzajamnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	
9. Ugovor između BiH i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima	<i>U fazi ratifikacije</i>
10. Sporazum između BiH i Crne Gore o međusobnom izvršenju sudskeih odluka u krivičnim stvarima	<i>U fazi ratifikacije</i>

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Uspostaviti infrastrukturu i kapacitete u MP BiH, entiteta i PK BD za podršku procesu usklađivanja propisa iz sektora pravde u BiH sa pravnim nasleđem Evropske unije (AC)	<i>MP BiH je uspostavilo jedinicu za usklađivanje sa AC i zatražilo od entitetskih MP i PK BD da uspostave sličnu jedinicu ili imenuju državne službenike zadužene za ove poslove, ali iste to nisu uradile.</i>

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Srednjoročnim strateškim planom MP BiH za period od 2009. do 2011. godine, predviđeno je da u 2010. godini otpočne provođenje određenog broja strateških programa, što je operacionalizirano Programom rada MP BiH za 2010. godinu:

Strateški cilj 1: Dalje doprinijeti jačanju nezavisnog, odgovornog, efektivnog, profesionalnog i usklađenog sistema pravde u BiH kojim će se doprinijeti stvaranju prepostavki za privredni razvoj u BiH

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Doprinijeti provođenju usaglašenog akcionog plana za smanjenje zaostalih predmeta u sudovima u BiH	Izrađen je i usvojen Plan neriješenih predmeta i date preporuke za rješavanje, koje su usvojene na 3. MK.
2. Definirati i provesti mjere kojima će sektor pravde doprinijeti stvaranju povoljnijeg okruženja za održiv privredni razvoj u BiH	Mjere su definirane u AP SRSP u BiH, kroz podoblasti: medijacija, zemljišna knjiga i privredni sporovi. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se provode po planu i nastavljaju u 2011. godini.
3. Reformirati i unaprijediti sistem pravosudnih ispita u BiH	Program nije proveden zbog nesaglasnosti MP RS za ujednačenje uslova za polaganje i programa pravosudnog ispita. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se nastavljaju u 2011. godini.
4. Stvoriti pravni i institucionalni okvir za uspostavljanje sistema besplatne pravne pomoći u BiH u građanskim i krivičnim stvarima	Predloženi zakon nije usvojen u PS BiH, pa program nije proveden. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se nastavljaju u 2011. godini.
5. Stalno unapređivati rad i efikasnost sudske policije BiH	Mjere za ispunjenje ovog programa su preduzimane. Predložene izmjene i dopune zakona nisu usvojene.

Strateški cilj 2: Osigurati preduslove za stalni napredak sistema izvršenja krivičnih sankcija u BiH u skladu s evropskim obavezama i standardima

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Provesti sve potrebne mjere oko izgradnje, opremanja i funkcioniranja državnog zatvora i pritvorske jedinice	Izrađen Operativni plan izgradnje državnog zatvora. Slijede izrada idejnog i glavnog projekta do juna 2010. godine, tenderska procedura do oktobra 2010. godine i izgradnja zavoda do aprila 2012. godine. Osiguran kredit RB VE, donacija EK i druge donacije.
2. Osigurati koordinaciju za uspostavljanje usklađenog sistema izvršenja krivičnih sankcija u BiH koji funkcioniра u skladu s evropskim standardima i najboljim praksama	Uspostavljeno Koordinaciono tijelo MP BiH i entiteta za osiguranje usklađenosti sistema izvršenja krivičnih sankcija u BiH, koje priprema analizu.
3. Razviti sistem uslovnog otpusta	Izrađena analiza uslovnog otpusta u BiH. Slijedi provođenje preporuka.
4. Afirmirati izvršenje alternativnih kazni i provesti institut „rad za opće dobro“	MP BiH je donijelo četiri pravilnika kojima se provode aktivnosti iz ovog strateškog programa. Slijede aktivnosti MP entiteta i kantona.

Strateški cilj 3: Dalje unaprijediti sistem međunarodne pravne pomoći

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Uspostaviti mehanizme kojima se osigurava ciljano stručno usavršavanje sudija, tužilaca u BiH i državnih službenika u organima koja učestvuju u postupku međunarodne pravne pomoći (MPP)	Održana su četiri seminara za sudije i tužioce iz oblasti pružanja MPP putem CEST F BiH i RS. Aktivnosti se nastavljaju u 2011. godini i u iste će biti uključeni i državni službenici na ovim poslovima.
2. Osigurati potreban zakonski okvir za efektivnost sistema MPP	Aktivnosti ovog strateškog programa su najvećim dijelom ispunjene.
3. Uspostaviti jedinstvenu kaznenu evidenciju za državljane BiH osuđene u inozemstvu	Zakonom je obavezano Ministarstvo sigurnosti da u naredne tri godine doneše provedbene propise iz ove oblasti.
4. Precizirati postupak ekstradicije i transfera osuđenih lica i riješiti način finansiranja postupaka kroz budžete odgovarajućih ministarstava i PK BD	Postupak ekstradicije i transfera osuđenih lica i finansiranje ovih postupaka je regulirano Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09).

Strateški cilj 4: Stvoriti prepostavke za aktivniji angažman civilnog društva

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Izraditi Strategiju razvoja civilnog društva u BiH	Izvršene pripreme, ali izrada Strategije još nije započela.
2. Ustpostaviti potreban zakonski okvir kojim bi se osigurao aktivniji angažman civilnog društva	MP BiH je pripremilo Nacrt zakona o volontiranju.

Strateški cilj 5: Jačanje kapaciteta, nezavisnosti i djelotvornosti javne uprave i Upravnog inspektorata u institucijama BiH

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Unaprijediti kvalitet upravnog odlučivanja	Program se provodi u sklopu ukupnih reformi javne uprave u BiH.
2. Organizacija i osoblje	Popuna i obuke osoblja MP BiH vrše se planiranim dinamikom.
3. Izmijeniti nadležnost upravne inspekcije	Program se provodi u sklopu ukupnih reformi javne uprave u BiH.
4. Olakšati postupak registracije udruženja i fondacija	Program se provodi kroz svakodnevni rad.

Strateški cilj 6: Doprinijeti uspostavljanju koordiniranog, efikasnijeg i efektivnijeg sektora pravde i javne uprave

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Preduzeti mjere kojima se osigurava provođenje SRSP u BiH i jača koordinaciona uloga MP BiH u sektoru pravde u BiH	Uspostavljeni i u funkciji su predviđeni mehanizmi za provođenje SRSP u BiH (funkcionalne radne grupe, Tehnički sekretarijat i MK). Najveći problem je nedostatak kapaciteta entitetskih MP i PK BD.
2. Jačati uloge MP BiH u donatorskoj koordinaciji	Redovno se održavaju koordinirajući sastanci s donatorima i vode aktivnosti oko donatorskog fonda za provođenje SRSP u BiH.
3. Jačati upravljačke kapacitete i ljudske potencijale MP BiH	Popuna i obuke osoblja MP BiH vrše se planiranim dinamikom, kao i dovođenje i provođenje internih procedura MP BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Pregled ljudskih potencijala MP BiH

Naziv organizacione jedinice	Predviđeni broj zaposlenih	Popunjeni broj zaposlenih	Procenat popunjenoosti
1. Kabinet ministra	9	8	88,88%
2. Kabinet zamjenika ministra	5	3	60,00%
3. Ured sekretara Ministarstva	2	2	100,00%
4. Sektor za kadrovske, opće i finansijsko - materijalne poslove	32	30 + (1)	93,75% (96,87%)
5. Sektor za pravosudne organe	75	70 + (1)	93,33% (94,67%)
6. Sektor za izvršenje krivičnih sankcija i rad kaznene ustanove	8	6 + (1)	93,33% (94,67%)
7. Sektor za međunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i saradnju	29	22 + (2)	75,86% (82,76%)
8. Sektor za upravu	13	11	84,62%

9. Upravni inspektorat	6	3	50,00%
10. Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije	12	7	58,33%
11. PJ i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija na državnom nivou, u izgradnji	54	47	87,04%
12. Sektor za civilno društvo	5	3 + (2)	60,00% (100,00%)
Ukupno:	250	212 (219)	84,80% (87,60%)

Pregled rashoda po ekonomskoj klasifikaciji za period od 2008. do 2010. godine

Ukupno planirani rashodi, po ekonomskoj klasifikaciji		2008. (Izvršenje)	2009. (Procjena)	2010. (Plan)
611000	Bruto plaće i naknade	3.743.597,00	5.170.902,00	5.943.400,00
612000	Naknade troškova zaposlenih	1.176.739,00	1.461.370,00	1.463.800,00
613000	Izdaci za materijal i usluge	3.105.162,00	3.256.190,00	3.657.400,00
614000	Tekući grantovi	0	0	0
821000	Kapitalna ulaganja	725.045,00	215.000,00	2.768.400,00

Pregled rashoda za period od 2008. do 2011. godine

Ukupno planirani rashodi, po ekonomskoj klasifikaciji		2008. (Izvršenje)	2009. (Procjena)	2010. (Plan)
1.	Rashodi finansirani iz budžeta	8.750.000,00	10.103.462,00	13.833.000,00
2.	Rashodi finansirani iz kreditnih sredstava	0	0	0
3.	Rashodi finansirani iz donacija	0	0	0
Ukupan broj zaposlenih		195	219	238

8.

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo sigurnosti BiH je u okviru svojih nadležnosti u protekloj godini nastavilo doprinositi izgradnji odgovornog, efikasnog i učinkovitog sigurnosnog sektora u BiH u koji građani imaju povjerenje i koji osigurava uslove za pristup Evropskoj uniji, odnosno evroatlanskim integracijama, što su prioriteti.

Medu najvažnijim aktivnostima Ministarstva sigurnosti BiH bila su ispunjenja preostalih obaveza koje su bile u Mapi puta za liberalizaciju viznog režima u BiH, a predstavljale su isključivu nadležnost Ministarstva. Važno je, s tim u vezi, istaći da je od ukupnog broja zahtjeva koji su stajali u Mapi puta (njih je 174), 36% predstavljalo isključivu obavezu Ministarstva sigurnosti, dok je u dodatnih 35% zahtjeva Ministarstvo sigurnosti imalo podijeljenu obavezu s

ministarstvima i agencijama u Bosni i Hercegovini. **Ministarstvo sigurnosti je izvršilo i obaveze koje su proistecale iz aktivnosti na ispunjavanju obaveza iz Evropskog partnerstva i NATO individualnog partnerskog akcionog plana (IPAP) te na redovnom izvještavanju o provedbi aktivnosti prema Direkciji za evropske integracije i NATO koordinacionom timu Vijeća ministara.** Pratilo je, također, implementaciju Individualnog partnerskog plana (IPP) za NATO te blagovremeno izvještavalo Ministarstvo odbrane o njegovom ispunjavanju.

Tokom 2009. godine, a to je nastavljeno i u 2010. godini, Ministarstvo sigurnosti BiH je krenulo u obiman proces unapređenja sistema planiranja, praćenja i izvještavanja. Cilj tih napora je da se uvežu procesi srednjoročnog budžetskog planiranja s procesom srednjoročnog i godišnjeg planiranja i praćenja realizacije obaveza koji proističu iz evroatlanskih integracija. Osnovni ciljevi tog procesa bi trebalo da budu efikasnija i djelotvornija upotreba resursa, unaprijeđena interna i eksterna komunikacija i poboljšanje donošenja odluka unutar samog ministarstva.

Najvažnije aktivnosti Ministarstva vezane su i za izrade Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli kao i Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme. Također, Ministarstvo sigurnosti je participiralo u izradi izmjena i dopuna Zakona o krivičnom postupku BiH.

Ministarstvo je radilo na pripremi i realizaciji bilateralnih međunarodnih ugovora iz svoje nadležnosti te na provedbi do sada zaključenih ugovora u oblasti tehničke saradnje s više zemalja, prije svega sa zemljama jugoistočnog Balkana (Srbija, Crna Gora, Hrvatska i Albanija). Također, realizirano je niz aktivnosti u okviru bilateralne saradnje između Bosne i Hercegovine i Republike Francuske, Arapske Republike Egipat, Republike Turske, Republike Italije i Češke Republike.

Ministarstvo je obavljalo sljedeće aktivnosti u oblasti migracija: izrada prijedloga pet podzakonskih akata, izrada Migracionog profila BiH za 2009. godinu, upravni postupci (rješenja po žalbama stranaka, odgovori na tužbe Sudu BiH i odgovori na apelacije Ustavnog suda BiH); realizacija sporazuma o readmisiji, aktivnosti i vezi s bazama podataka, saradnja s IOM-om i NVO sektorom u zaštiti stranaca- žrtava trgovine ljudima i dobrovoljnim povratkom neregularnih migranata te bilateralna saradnja sa zemljama EU i zemljama regiona.

U oblasti azila u 2010. godini Ministarstvo je u skladu sa svojim nadležnostima obavljalo sljedeće aktivnosti: izrada prijedloga podzakonskih akata, učešće u izradi Programa obuke u oblasti imigracija i azila 2009-2011. godine i vođenje prvostepenog postupka po zahtjevima za međunarodnu zaštitu.

Ministarstvo je u oblasti borbe protiv terorizma, organiziranog kriminala, korupcije, ratnih zločina i zloupotrebe narkotika vršilo izradu Akcionog plana za provedbu Strategije BiH za borbu protiv organiziranog kriminala (2009-2012). Zatim, koordinaciju provedbe ciljeva i zadataka Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma; redovno izvještavanje prema domaćim i međunarodnim institucijama o stanju u oblasti borbe protiv terorizma. Kontinuirano se provode aktivnosti na implementaciji Akcionog plana na sprečavanju i suzbijanju krivičnih djela u vezi s motornim vozilima. Ministarstvo je preuzele i aktivnosti na implementaciji Strategije borbe protiv maloljetničke delinkvencije u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo je pratilo i provedbe Preporuka grupe zemalja Vijeća Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO) iz Drugog evaluacionog izvještaja o procjeni stanja u BiH te redovno prikupljalo informacije i ažuriralo stanja provedbe preporuka. Također, urađena je analiza stanja u oblasti suzbijanja zloupotrebe

opojnih droga prilikom izrade Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprečavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga BiH 2009-2013. godina.

Ministarstvo je pokrenulo i realiziralo veliki broj aktivnosti koji su od izuzetne važnosti za razvoj i jačanje sistema zaštite spašavanja u Bosni i Hercegovini, koje doprinose bržoj integraciji Bosna i Hercegovine u evroatlanske integracije. **Posebno su značajne aktivnosti usmjerene na što efikasnije** funkcioniranje Operativno-komunikacionog centra BiH-112, kao što su instaliranje sistema informatičke opreme kao i opreme za radiološki monitoring. U sklopu toga je usaglašen i početak implementacije uvođenja jedinstvenog evropskog broja za hitne intervencije 112 u Brčko Distriktu BiH. Pokrenute su, također, i aktivnosti na izradi ključnih podzakonskih dokumenata koji proizilaze iz Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju. Uspostavljena je i konstruktivnija saradnja s entitetskim upravama civilne zaštite i predstavnicima Službe civilne zaštite Distrikta Brčko BiH, koja se odvijala u skladu sa zakonom propisanom procedurom i kroz održavanje zajedničkih koordinacionih sastanaka kao i kroz efikasno realiziranje primopredaje međunarodne pomoći, donirane Ministarstvu sigurnosti BiH u opremi za zaštitu i spašavanje.

Ministarstvo je nastavilo preduzimati planske, organizaciono-tehničke i funkcionalne mjere na efikasnoj uspostavi Državnog sigurnosnog organa (DSO/NSA BiH), kako bi u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka i podzakonskim aktima vršilo aktivnosti iz svog djelokruga rada. Intezivno se radilo na izdavanju sigurnosnih dozvola nakon provedenih sigurnosnih provjera, a shodno tome vršene su konsultacije, pružena je stručna pomoć drugim institucijama BiH, entitetima, kantonima i drugim organizacijama. Vršene su i nadzorne aktivnosti u institucijama na svim nivoima državne organizacije u Bosni i Hercegovini, kako u pogledu sagledavanja situacije do koje mjere se došlo s implementacijom Zakona o zaštiti tajnih podataka, tako i u smislu davanja neophodnih instrukcija za preduzimanje aktivnosti na ispunjenju organizacionih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka u pomenutim institucijama. Treba istaći da je u 2010. godini je izrađen nacrt teksta izmjena i dopuna Zakona o zaštiti tajnih podataka s ciljem usaglašavanja zakonskih odredbi sa EU standardima po pitanju procedura zaštite tajnih podataka. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka su usvojene od strane Vijeća ministara BiH i iste su proslijedene u parlamentarnu proceduru. Na navedene izmjene i dopune upućena su dva amandmana koji nisu prihvaćena, pa su odbijene izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka.

Nastavljen je razvoj nezavisnog informacionog sistema Ministarstva, u svrhu obrade i pohrane tajnih podataka u elektronском obliku. Ostvarena je saradnja s institucijama na svim nivoima državne organizacije u Bosni i Hercegovini u cilju implementacije Zakona o zaštiti tajnih podataka i propisa donesenih na osnovu tog zakona. Pored toga, ostvarena je i saradnja s međunarodnim organizacijama (OHR, OSCE, NATO) u okviru čega je vršena i edukativna aktivnost. Uspostavljena je elektronska razmjena tajnih podataka stepena INTERNO/RESTRICTED s NATO-om.

Ministarstvo je vodilo aktivnosti na projektima u vezi s graničnom i općom sigurnošću. Zakon o graničnoj kontroli je usvojen u junu 2009. godine. Zakonom se regulira oblast granične kontrole i prelaska državne granice Bosne i Hercegovine. Nakon stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo civilnih poslova pokrenulo je inicijativu za njegovom izmjenom i dopunom u dijelu koji se odnosi na identifikaciju i razgraničenje granične linije, što je rezultiralo usvajanjem izmjene i dopune Zakona o graničnoj kontroli. Pokrenute su aktivnosti na donošenju rješenja o određivanju područja graničnog prijelaza. Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme je usvojen polovinom 2009. godine, a 2010. godina je protekla u primjeni Zakona. Tokom 2010. godine usvojeni su Instrukcija o posebnim mjerama sigurnosti prilikom kretanja oružja i vojne opreme i Pravilnik o načinu i postupku obrade zahtjeva za izdavanje isprave za provoz robe navedene u

kontrolnim listama. S obzirom da je Zakonom propisano uspostavljanje Centralnog registra elektronskih evidencija, u izradi je Instrukcija o načinu pristupa centralizovanim elektronskim evidencijama i razmjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme i u saradnji s međunarodnim organizacijama uspostavljanje takvog centralnog registra. Ministarstvo sigurnosti daje tehničku podršku radu Državne komisije za integrirano upravljanje granicom. Organizirane su radionice za izradu revizije Strategije integriranog upravljanja državnom granicom u BiH i Akcionog plana provedbe Strategije integriranog upravljanja granicom u BiH. Završeni su i potpisani sporazumi sa Crnom Gorom o graničnim prijelazima za međunarodni i pogranični promet.

Najvažnije aktivnosti u nadležnosti Ministarstva u oblasti informatike i telekomunikacionih sistema bile su: održavanje i razvoj SPIN policijske mreže za prijenos povjerljivih/klasificanih podataka između Ministarstva sigurnosti i agencija za sprovođenje zakona u BiH; održavanje i nadogradnja VoIP sistema za besplatne telefonske razgovore između agencija za sprovođenje zakona i drugih zainteresiranih institucija preko državne SDH mreže; projekt EDES razmjene operativnih podataka iz elektronskih evidencija policijskih tijela i tužilaštava u BiH. Početkom 2010. godine završene su aktivnosti na usklađivanju i donošenju podzakonskih akata od strane svih agencija za sprovođenje zakona i tužilaštava u BiH, koji su Sporazumom iz septembra 2009. godine definirani kao učesnici u razmjeni elektronskih podataka. Tokom 2010. godine u saradnji s predstavnicima Delegacije Evropske komisije u BiH vođene su i uspješno završene aktivnosti na izradi dokumenta „Detaljni dizajn sistema za razmjenu podataka iz elektronskih evidencija policijskih tijela i tužilaštava u BiH“; zatim, uspostava elektronske evidencije krivičnih djela u vezi s opojnim drogama i povezivanje graničnih prijelaza na istu. Na osnovu zahtjeva korisnika i stanja postojećeg sistema pristupilo se izradi novog sistema jer stari nije mogao da zadovolji potrebe korisnika i to posebno sa sigurnosnog aspekta. U skladu s tim dizajnirana je i implementirana nova baza podataka s novim aplikacionim okruženjem, dok su podaci iz prvobitnog sistema uspješno ugrađeni u novi sistem; rekonstrukcija ISM sistema ver2.0 za praćenje migracije stranaca u BiH; održavanje i unapređenje AFIS sistema otiska pristiju i dlanova u BiH koji koriste policijske agencije u BiH; održavanje i unapređenje DNK baze podataka, fizički locirane u Forenzičkom odjelu Federalne uprave policije na Vracama. CODIS DNK sistem je doniran Ministarstvu sigurnosti ali je zbog specifičnog načina korištenja tog sistema privremeno dat na korištenje Odjelu za forenziku Federalne uprave policije na Vracama; afirmacija korištenja elektronskih evidencija Ministarstva sigurnosti od strane agencija za sprovođenje zakona, kao što su standardni policijski izvještaji - SPI baza podataka, Inteligentna analiza krim-obavještajnih podataka - CIDA sistem.

Ministarstvo je vršilo poslove nadzora i inspekcije nad izvršavanjem zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na državne službenike Ministarstva i upravne organizacije u sastavu Ministarstva. Nadziralo je upravni postupak, posebne upravne postupke i uredsko poslovanje pri Ministarstvu i upravnim organizacijama u sastavu Ministarstva.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U zakonodavnoj aktivnosti, Ministarstvo sigurnosti BiH planiralo je izradu i usvajanje osam prijedloga zakona. Usvojena su četiri a četiri nisu. Usvojeni su: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH, Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, a Vijeću ministara**

dostavljen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koji je iz prethodne godine.

Zakon o zaštiti tajnih podataka nije usvojen u parlamentarnoj proceduri zbog nedostatka političke volje. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga dostavljen je Vijeću ministara BiH ali je skinut s dnevnog reda 131. sjednice i nije razmatran u toku 2010. godine.

Prijedlog zakona o razmjeni policijskih podataka nije urađen s obzirom da se čeka da Direkcija za koordinaciju policijskih tijela profunkcionira u punom kapacitetu.

Aktivnosti u vezi s izradom Prijedloga zakona o uspostavi Mrežnog operativnog centra NOC-2 u Ministarstvu sigurnosti BiH nisu preduzimane zbog nedorečenosti u pogledu nadležnosti između Ministarstva i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela. S obzirom da je od početka septembra 2010. godine u tom pogledu situacija jasnija, u Ministarstvu su nastavljene aktivnosti na pripremi ovog prijedloga zakona.

U oblasti podzakonskih i drugih normativnih akata, Ministarstvo je planiralo izradu 16 prijedloga pravilnika, 11 prijedloga odluka i tri prijedloga uputstva i upitnika. Dakle, planirano je ukupno 30 podzakonskih akata. Od toga, usvojena su samo dva akta, 28 akata nije usvojeno⁵: 15 podzakonskih akata nije usvojeno jer su proisticali iz četiri zakona koji nisu usvojeni tokom 2010. godine; šest podzakonskih akata nije usvojeno jer je došlo do promjena u nosiocu poslova, s obzirom na uspostavu i zaokruživanje sistematizacije novih policijskih agencija i Direkcije za koordinaciju; četiri podzakonska akta nisu usvojena zbog negativnog mišljenja Ministarstva finansija i trezora, a tri nisu usvojena jer su njihovi rokovi izvršenja pomjereni iz objektivnih razloga za naredni period.

Međutim, tokom 2010. godine urađeno je i usvojeno i sedam podzakonskih akata, čiju je izradu i usvajanje uslovila određena situacija odnosno potreba (nisu bili planirani), pa se može reći da je Ministarstvo realiziralo tokom 2010. godine ukupno devet takvih akata.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Ministarstvo je radilo na zaključivanju bilateralnih međunarodnih ugovora iz nadležnosti Ministarstva te na provedbi do sada zaključenih ugovora sa više zemalja.

Ministarstvo je u 2010. godini planiralo izradu i usvajanje 34 međunarodna ugovora i protokola iz svoje nadležnosti, usvojeno ih je 17, a 17 nije, jer je zakonska procedura za njihovo konačno usvajanje duža, s obzirom i na nadležnost Predsjedništva BiH u toj oblasti. Ipak, Ministarstvo je iskazalo (u 17 za sada nerealiziranih sporazuma) punu inicijativu u pokretanju procesa vođenja pregovora sa stranim zemljama i finaliziranju prijedloga sporazuma⁶.

Da je procedura zaključivanja međunarodnih sporazuma složena i relativno duga, pokazuju i četiri sporazuma, koja su planirana tokom 2009. godine a konačno realizirana u 2010. godini (Sporazum o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa između Vijeća ministara Vlade Republike Srbije; Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Francuske o saradnji u oblasti unutrašnje sigurnosti, Memorandum o razumijevanju za saradnju po pitanjima sigurnosti između Vijeća ministara BiH i Vlade države Katar, te Memorandum o razumijevanju

⁵ Nazivi akata su u tabelarnom dodatku ovog izvještaja.

⁶ Svi navedeni međunarodni sporazumi nalaze se u tabelarnom dodatku Izvještaja

između Ministarstva sigurnosti BiH i Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova Republike Austrije).

IV EVROPSKE INTEGRACIJE⁷

Ministarstvo sigurnosti BiH implementiralo je tokom 2010. godine sve preostale obaveze iz Mape puta za viznu liberalizaciju za građane BiH u Evropsku uniju (funkcionalan ISM sistem, evidencija krivičnih djela u vezi s opojnim drogama vidljiva na graničnim prijelazima u BiH, EDES – razmjena operativnih podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava u BiH), što je rezultiralo ukidanjem viznog režima za putovanje u zemlje potpisnice Šengenskog ugovora.

U 2010. godini kotinuirano su vršene pripreme za potpisivanje Sigurnosnih aranžmana o razmjeni tajnih podataka s Evropskom unijom, a u svrhu implementacije Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske unije o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija. U tom pogledu je u novembru 2010. godine od strane inspekcijskog tima EU izvršena provjera Centralnog registra za EU tajne podatke i budućih podregistara u Bosni i Hercegovini u smislu ispunjenosti uslova koji su neophodni da bi otpočela razmjena EU tajnih podataka do (i uključujući) stepen tajnosti “EU RESTRICTED/EU INTERNO” između EU i BiH. S tim u vezi, treba naglasiti da je tekst sigurnosnih aranžmana usaglašen, te da još uvijek aranžmani nisu potpisani, a očekuje se i izvještaj o pomenutoj provjeri inspekcijskog tima Evropske unije. Ministarstvo sigurnosti BiH redovno učestvuje u izvještavanju o napretku Bosne i Hercegovine u oblasti imigracija u domenu evroatlanskih integracija.

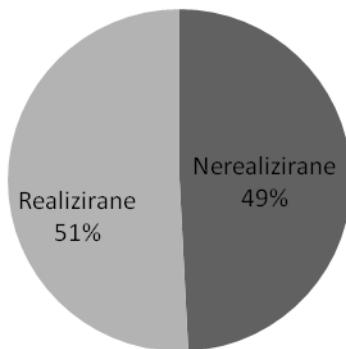
Također, Ministarstvo je u oblasti zaštite i spašavanja tokom 2010. godine aktivno učestvovalo u radionicama programa Evropske unije (u Egiptu, Italiji, Švicarskoj), na sastancima država članica Inicijative za spremnost i prevenciju katastrofa za Jugoistočnu Evropu, te na radionicama u organizaciji OSCE-a, NATO-a i dr.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

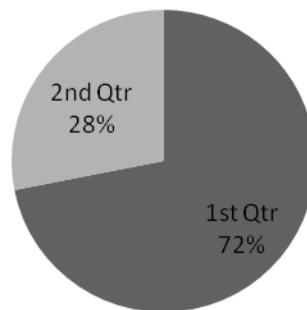
U Programu rada Vijeća ministara BiH za period januar - decembar 2010.godine, Ministarsvo sigurnosti BiH je, imajući u vidu obaveze iz svog Strateškog plana 2009.-2011. godine, planiralo 104 programske obaveze. Realizirane su 43 ili 41,3% od planiranih. K tome treba dodati realizaciju 20 obaveza koje nisu bile uključene u Program rada, pa je ukupan nivo realizacije zadataka Ministarstva u 2010. godini realno veći od 41,3% i iznosi 50,8%. Na sljedećim grafičkim prikazima dati su pomenuti rezultati u realizaciji obaveza Ministarstva.

⁷ Obaveze Ministarstva iz ove oblasti nalaze se u tabelarnom dodatku Izvještaja.

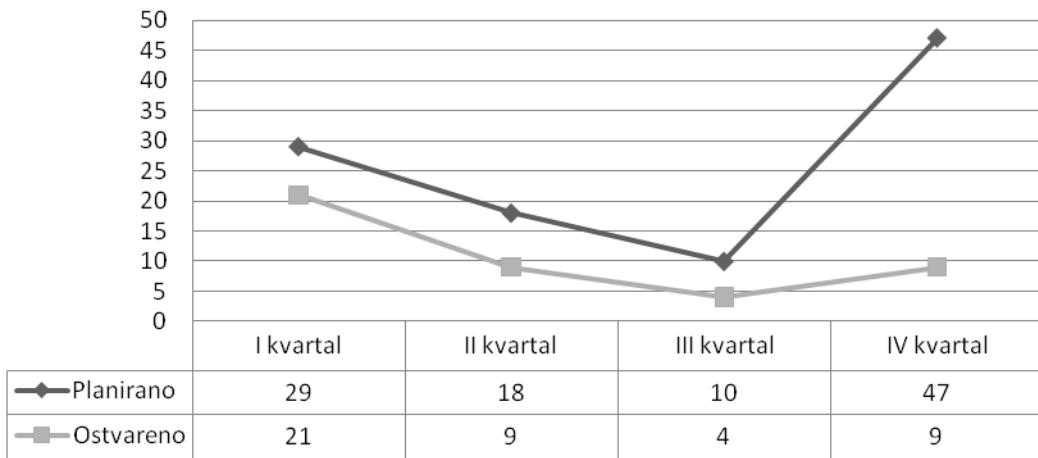
Ukupno realizirane obaveze Ministarstva (planirane + neplanirane)

Realizacija planiranih programskih zadataka Ministarstva sigurnosti BiH prema Vijeću ministara za 2010. godinu

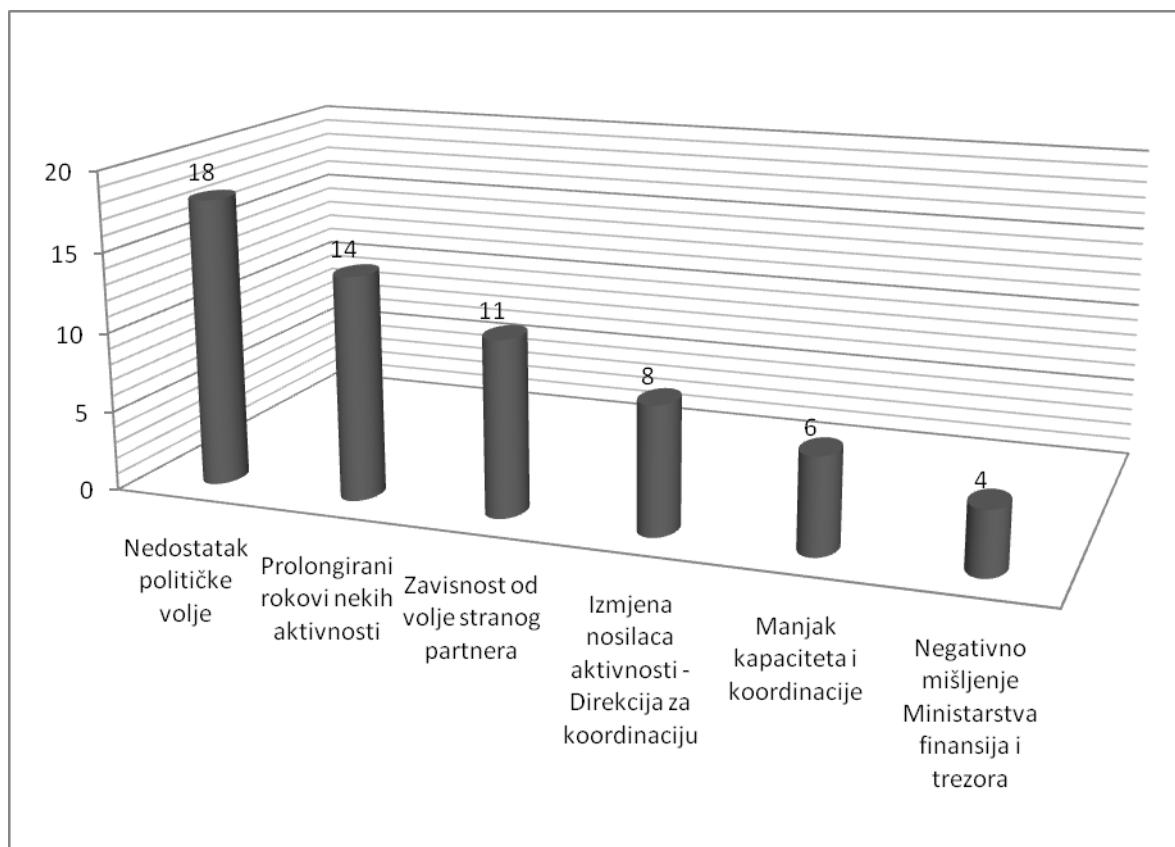

**Planiranje i realizacija obaveza Ministarstva sigurnosti BiH prema
Vijeću ministara BiH po kvartalima 2010. godine**

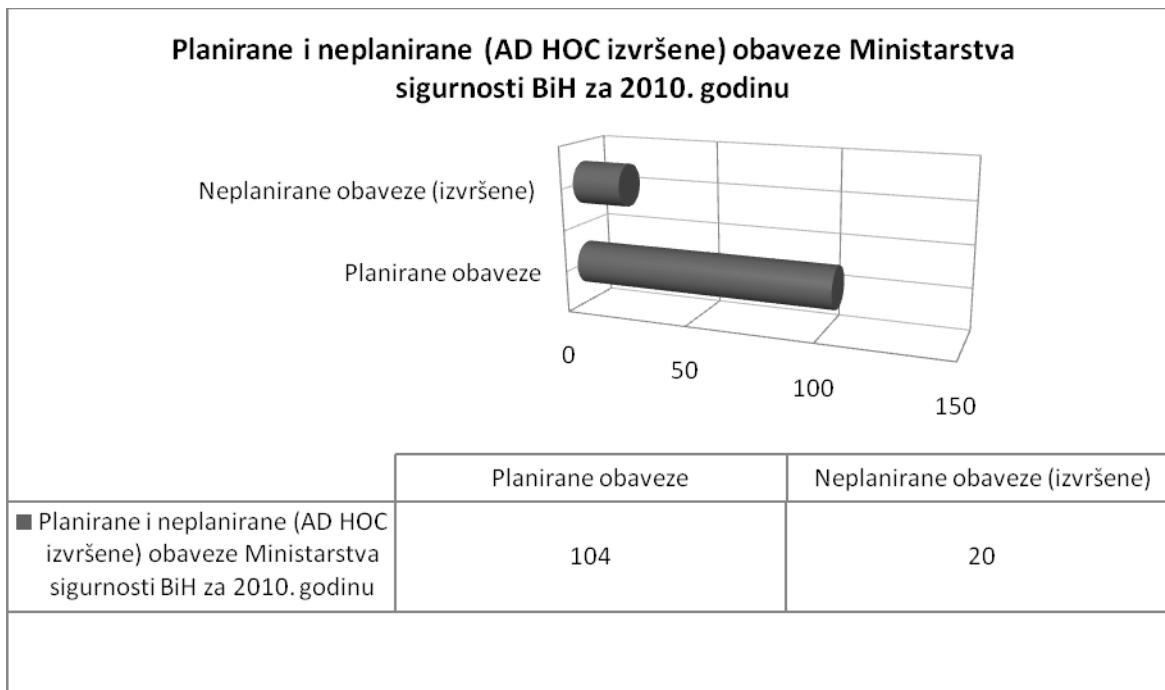
Najčešći

razlozi neusvajanja programskega obveznika Ministarstva sigurnosti BiH su:

Zabrinjava podatak da se od ukupnog broja neusvojenih obaveza Ministarstva (posebno u zakonodavnoj aktivnosti) čak 29,50% odnosi na nedostatak kompromisa i političke volje (u raznim fazama usvajanja u parlamentarnoj proceduri), 22,95% na prolongirane rokove nekih planiranih aktivnosti, a 18,03% na nedostatak volje i inicijative stranog partnera, itd.

Na ukupan procenat realizacije obaveza Ministarstva uticao je i tajming dolaska eksperata EU koji su bili zaduženi za oblast liberalizacije viznog režima, posebno u drugom i trećem kvartalu 2010. godine, što je odvuklo pažnju s nekih započetih projekata i obaveza.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

R.br.	Vrsta rashoda	Ekon. kod	Odobreno budžetom za tekuću godinu	Izmjene	Budžet nakon prestrukturiranja	Izvršenje	Index 9/8
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bruto plaće i naknade	611100	5.405.000,00		5.405.000,00	5.104.978,52	94
2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	1.029.000,00	-120.000,00	909.000,00	848.154,10	93
3.	Putni troškovi	613100	297.000,00	206.400,00	503.400,00	474.137,83	94
4.	Telefonske i PTT usluge	613200	175.000,00	65.000,00	240.000,00	212.971,05	89
5.	Energija i komunalne usluge	613300	45.000,00	-30.000,00	15.000,00	12.102,25	81
6.	Nabava materijala	613400	162.000,00		162.000,00	158.903,06	98
7.	Izdaci za prijevoz i gorivo	613500	92.000,00	35.000,00	127.000,00	109.933,35	87
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	162.000,00		162.000,00	153.167,84	95
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	279.000,00	-180.000,00	99.000,00	64.902,12	66

10.	Izdaci osig.,bank.usluga i pl.prom	613800	20.000,00		20.000,00	18.169,71	91
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	837.000,00	310.000,00	1.147.000,00	1.031.127,03	90
I	UKUPNO KLASA 6		8.503.000,00	286.400,00	8.789.400,00	8.188.546,86	93
II	KAPITALNI IZDACI		3.060.000,00	2.423.128,90	5.483.128,90	444.643,34	8
2.1	Nabava zemljišta	821100	100.000,00	-100.000,00	0,00		
2.2	Nabava građevina	821200	800.000,00	1.002.042,90	1.802.042,90	443.594,04	25
2.3	Nabava opreme	821300	2.160.000,00	1.521.086,00	3.681.086,00	1.049,30	0
III	TEKUĆI GRANTOVI		100.000,00		100.000,00	50.000,00	50
3.1	Smještaj žrtvama trgovine ljudima	614311	100.000,00		100.000,00	50.000,00	50
	UKUPNO I+II+III		11.663.000,00	2.709.528,90	14.372.528,90	8.683.190,20	60

8.683.190,20

Napomena uz prethodnu tabelu: prekoračenje uočljivo na sljedećim pozicijama: putni troškovi, telefonske i PTT usluge i reprezentacija u okviru ugovorenih usluga. U odobrenom budžetu svi materijalni troškovi umanjeni su za 20%, a zahtjevi ili su na istom nivou ili nisu planirani.

U periodu od 1.1-31.12.2010. godine Ministarstvo je obavljalo budžetske aktivnosti: u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima kojima se regulira oblast budžetskog poslovanja institucija BiH, u naznačenom periodu, izrađeni su i dostavljeni Ministarstvu finansija i trezora dokumenti kako slijedi: Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2009. godinu: u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09) dostavljena mjeseca dinamika i namjenska struktura tekućih rashoda i kapitalnih izdataka, Izrada preliminarnog nacrta budžeta – DOB za period 2011- 2013, Izvještaj o izvršenju budžeta za period I-III 2010, Izvještaj o izvršenju budžeta za period I-VI 2010, Izvještaj o izvršenju budžeta za period I-IX 2010, Budžetski zahtjev za dodjelu sredstava za 2011. godinu.

Vršena je redovna kontrola i analiza utroška budžetskih sredstava u skladu s odobrenim planom Ministarstva, posebno utroška goriva, telefona i putnih troškova.

Pružena je potrebna pomoć Uredu za reviziju poslovanja institucija BiH prilikom obavljanja revizije poslovanja Ministarstva za 2009. godinu, te su nakon dostavljenog izvještaja prihvачene preporuke Ureda za reviziju i poduzete mjere na otklanjanju istih.

SAMOSTALNE UPRAVNE ORGANIZACIJE U SASTAVU MINISTARSTVA

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠТИTU

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom periodu SIPA je postigla značajne rezultate na unapređenju istražne, obavještajne i analitičke funkcije organizacionih jedinica, što, između ostalog, ilustriraju pokazatelji o broju predmeta na kojima je SIPA radila u izvještajnom periodu, ali i broj okončanih predmeta u istom periodu. Po kriminalističko-istražnoj problematiki u sjedištu i regionalnim uredima (RU) u 2010. godini rađeno je ukupno na 2.030 predmeta od čega je 1.613 okončano ili 79,45%. Od ukupnog broja predmeta istražne jedinice su radile po 780 predmeta, od čega su 518 ili 66,41 % okončale. Istražni odsjek Finansijsko-obavještajnog odjela radio je na 46 predmeta, od čega je 30 predmeta okončano ili 62,21%. Po problematiki istraživanja ratnog zločina Centar za istraživanje ratnih zločina i nadležni odsjeci u RU radili su ukupno na 1.588 predmeta različite operativne

složenosti, od čega je 555 ili 34,82% realizirano. Kao rezultat preduzimanja zajedničkih operativnih mjera i radnji organizacionih jedinica SIPA-e na otkrivanju krivičnih djela iz njene nadležnosti, u 2010. godini je nadležnim tužilaštima u BiH dostavljeno ukupno 926 izvještaja, od čega 302 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 738 lica, 11 pravnih lica i 17 NN lica i više NN lica i 22 dopune izvještaja protiv 114 lica i 3 NN lica. Od ukupnog broja navedenih izvještaja o počinjenom krivičnom djelu, 69 se odnosilo na krivična djela organiziranog kriminala u vezi s predmetnim krivičnim djelima, kojima je prijavljeno 286 lica, 11 NN lica i 8 pravnih lica. Preostala 624 izvještaja podnesena nadležnim tužilaštima u BiH odnose se na preduzete mjere i radnje u vezi s istragama krivičnih djela iz nadležnosti SIPA-e. U 2010. godini SIPA je lišila slobode 186 lica koja se dovode u vezu s počinjenim krivičnim djelima tretiranim navedenim izvještajima o počinjenom krivičnom djelu definiranim krivičnim zakonima u BiH. U protekloj godini Odjel za zaštitu svjedoka je na osnovu 113 naredbi/zahtjeva Tužilaštva BiH i Suda BiH, pružio zaštitu za 52 zaštićena svjedoka, što je podrazumijevalo planiranje i realizaciju brojnih aktivnosti, od uručivanja poziva svjedoku do smještaja u siguran objekat i dogovora s Tužilaštvom BiH, Sudskom policijom, Uredom registrara Suda BiH, kao i realizaciju konkretnih operativnih mjera zaštite i podrške zaštićenom svjedoku. U izvještajnom periodu policijski službenici Odjela za zaštitu ličnosti i objekata su vršili operativno osiguranje 19 štićenih ličnosti. Policijski službenici Odjela angažirani su na zaštiti 8 državnih objekata, te ukupno 105 objekata diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u BiH. Pored toga, policijski službenici Odjela su pružili mjere zaštite VIP ličnostima prilikom 908 putovanja u BiH i prilikom 301 putovanja VIP ličnosti u inozemstvo, te su pružene mjere zaštite za 286 stranih delegacija u posjeti BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu usvojen je u Parlamentarnoj skupštini BiH 18. juna 2009. godine („Sl. glasnik BiH“, broj 49/09), čime su stvoreni uslovi za stvaranje racionalnije i konzistentnije strukture Agencije, što doprinosi da postojeći kadrovski potencijal uspješnije realizira poslove i zadatke iz svoje nadležnosti. U skladu sa zakonom izrađen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu i isti se nalazi u proceduri usvajanja. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini, koji se u 2009. godini nalazio u parlamentarnoj proceduri nije usvojen. U izvještajnom periodu Odjel za zaštitu svjedoka je radio na pripremanju radne verzije Prijedloga zakona i pokrenulo inicijativu za formiranje interresorne radne grupe na nivou Vijeća ministara BiH koja bi pripremila prijedlog navedenog zakona. Pored navedenog, Odjel za zaštitu svjedoka je u junu 2010. godine pokrenuo i inicijativu za formiranje Radne grupe na nivou Vijeća ministara za izradu Uputstva o izdavanju i privremenom mijenjanju potvrda i drugih dokumenata neophodnih za stvaranje ili održavanje privremeno izmijenjenog identiteta lica pod zaštitom i zaposlenih u Odjelu za zaštitu svjedoka.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Državna agencija za istrage i zaštitu u izvještajnom periodu je potpisala Memoranduma o razumijevanju za provođenje ILECUs u Bosni i Hercegovini i principima njegovog funkcioniranja. ILECUs projekt, čije je finansiranje osigurala Evropska komisija, provelo je Ministarstvo unutrašnjih poslova Saveznog ureda za kriminalistiku Austrije. Njegov cilj je unapređenje međunarodne policijske saradnje u borbi protiv organiziranog kriminala.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U okviru aktivnosti iz Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta *Evropsko partnerstvo s Bosnom i Hercegovinom*, a koji se odnosi na napredak koji je BiH postigla u procesu evropskih integracija, SIPA je prateći smjernice koje EU pruža vlastima BiH, postigla značajne rezultate u smislu ispunjavanja većeg broja uslova iz njene nadležnosti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Jedan od osnovnih programskih zadataka SIPA-e za 2010. godinu bio je provođenje i usmjeravanje aktivnosti na intenziviranju daljeg procesa razvoja i jačanja SIPA-e, što prepostavlja organiziranje i rukovođenje brojnim aktivnostima na kadrovskom i administrativno-tehničkom osposobljavanju i izmjenama i dopunama zakonskih i podzakonskih akata koji definiraju unutrašnju strukturu SIPA-e, te u skladu s tim unutrašnjem restrukturiranju i jačanju operativnih funkcija organizacionih jedinica, kao i jačanju saradnje s drugim organima i ispunjavanje obaveza koje proističu iz procesa pridruživanja BiH Evropskoj uniji i liberalizaciji viznog režima sa Evropskom unijom. Kadrovsko jačanje SIPA-e, kao jedan od stalnih programskih zadataka, odvijalo se u skladu s Nacrtom budžeta za 2010. godinu. Usvajanje Odluke o preuzimanju poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih između Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela u Bosni i Hercegovini, čiji sastavni dio, između ostalog, čini i spisak zaposlenih SIPA-e, koje s 1.1.2011. godine preuzima Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, utjecalo je na realizaciju plana zapošljavanja u drugoj polovini 2010. godine. Preduzete su aktivnosti na jačanju istražnih kapaciteta Agencije, odnosno prijemu policijskih službenika-istražitelja, kako u sjedištu Agencije, tako i u regionalnim uredima. Pored kadrovskog jačanja, prioritetan zadatak proistekao iz Programa rada SIPA-e za 2010. godinu bio je materijalno-tehničko opremanje Agencije, što je podrazumijevalo i nabavku specijalnih tehničkih sredstava, automobila, policijske opreme i drugih neophodnih materijalno-tehničkih sredstava. Prioritetni programski zadatak SIPA-e u 2010. godini bio je sprovođenje aktivnosti oko izgradnje objekta za smještaj Agencije. Radovi na I fazi su okončani, tako da je u izvještajnom periodu Agencija preselila u novi objekat. Pored navedenog, jedan od programskih zadataka Agencije za 2010. godinu je bio i preduzimanje aktivnosti na pripremi neophodnih izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu koji će omogućiti racionalniji i efikasniji rad Agencije. Navedeni podzakonski akt nalazi se u proceduri usvajanja. Jedan od programskih zadataka je bio unapređenje saradnje s domaćim institucijama za provođenje zakona, kao i institucijama međunarodne zajednice koje imaju mandat u BiH. Saradnja s domaćim institucijama odvijala se u skladu s potpisanim memorandumima o saradnji, što je rezultiralo i provođenjem zajedničkih akcija SIPA-e i drugih policijskih organa u BiH. U smislu ispunjavanju obaveza koje proističu iz procesa pridruživanja BiH Evropskoj uniji i liberalizaciji viznog režima sa Evropskom unijom, SIPA je ispunila veći dio uslova koji su proistekli iz Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine u procesu stabilizacije i pridruživanja za 2010. godinu, Mape puta za liberalizaciju viznog režima sa EU, te Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta *Evropsko partnerstvo s Bosnom i Hercegovinom*.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, za rad Državne agencije za istrage i zaštitu u 2010. godini odobrena su sredstva u iznosu od 60.008.000,00 KM, od čega 55.958.000,00 KM za finansiranje tekućih i 4.050.000 KM za finansiranje kapitalnih izdataka, a od toga 2.061.000,00 KM za radove na izgradnji centralne zgrade Agencije, 1.939.000,00 KM za nabavku opreme i 50.000,00 KM za nabavku automobila, uz uslov da se u pomenutom iznosu ostvari prihod od prodaje starih automobila. Na kraju izvještajnog perioda realizacija budžeta Agencije iznosila je 50.133.762,00 KM, odnosno 82% od ukupno raspoloživih sredstava. U ovaj procenat je uključena plaća za decembar 2010. godine i balagajna za isti mjesec, a nisu uključeni svi računi za nabavljenе robe i režijski troškovi za isti mjesec. U navedeni iznos nisu uključena sredstva planirana za nabavku opreme i kapitalnih ulaganja za koje su pokrenute procedure nabavke, ali nisu završene procedure odabira, niti su dospjeli rokovi za isporuke roba, tako da bi uključenjem ovih vrijednosti procenat bio znatno povoljniji. Pored sredstava odobrenih u Budžetu institucija BiH, u izvještajnom periodu Agencija je primila robne donacije u ukupnoj vrijednosti od 71.171,76 KM, a donatori su: Evropska unija u BiH u vrijednosti od 51.551,76 KM, SR Njemačka u vrijednosti od 3.400,00 KM, OHR u vrijednosti od 400,00 KM, Ured registrara BiH u vrijednosti od 260,00 KM i ICITAP u vrijednosti od 15.560,00 KM. Pored redovnog izvršavanja osnovnih obaveza prema zaposlenim (isplate plaća i naknada) i obaveza prema dobavljačima za isporučene robe i izvršene usluge, posebno napominjemo kvalitetnu realizaciju plana nabavke za izvještajni period, kroz provođenje 26 otvorenih postupaka – tendera, 28 konkurenckih zahtjeva, 22 direktna sporazuma, 7 pregovaračkih postupka, 5 postupka nabavke u skladu s članom 5. Zakona o javnim nabavkama, jedan konkurs za izradu idejnog rješenja, jedan konkurs za izradu izvedbenog projekta enterijera i jedan ograničeni postupak.

GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom periodu nastavljen je trend smanjenja prometa lica i transportnih sredstava preko državne granice. Promet lica preko državne granice je smanjen za 1,93% u odnosu na prethodnu godinu. U skladu s GPR, pojačane su granične provjere na graničnim prijelazima. Otkriveno je 727 lica za kojima su od strane nadležnih organa u BiH ili INTERPOL-a raspisane potjernice, što je za 6,29% više u odnosu na prethodnu godinu. Registrirano je značajno smanjenje broja odbijenih prelazaka državne granice za 31,14%. Glavnina odbijenih prelazaka otpada na državljane susjednih zemalja (52,99%). Nastavljen je trend smanjenja ilegalnog prelaženja državne granice za 15,49%. Tokom 2010. godine po Sporazumu o ponovnom prihvatu iz Republike Hrvatske prihvaćeno je 119 stranih državljana, što je smanjenje prihvata u odnosu na 2009. za 2,46%. Broj izdatih viza na graničnim prijelazima smanjen je za 5,22% u odnosu na prethodnu godinu (2010. – 327; 2009. – 345), što je jedan od zahtjeva EU. U izvještajnom periodu nadležnim tužilaštvima u BiH dostavljeno je 214 službenih izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je na graničnim prijelazima i u graničnom pojasu počinjeno 225 krivičnih djela

(211 krivičnih djela po poznatom i 14 krivičnih djela po nepoznatom izvršiocu) za koja je prijavljeno 261 lice.

U skladu s GPR GP za 2010. godinu ostvareni su pozitivni pomaci na otkrivanju ilegalnog prometa opojnih droga preko državne granice. Zbog počinjenih krivičnih djela u vezi sa zloupotrebom opojnih droga u izvještajnom periodu nadležnim tužilaštima podneseno je 38 službenih izvještaja (2009 - 52). Pozitivni pomaci su ostvareni i na presijecanju krijumčarenja roba preko državne granice. Kada je riječ o krijumčarenju cigaretama, GP u 2010. godini oduzela ukupno 25.456 kutija cigareta. U izvještajnom periodu registrirano je počinjenje 2.004 prekršaja što je za 768 ili 27,71% prekršaja manje u odnosu na 2009. godinu. Podneseno je 249 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (2009. - 492) i izdato 1.668 prekršajnih naloga (2009. – 2.170). Prijavljeni su 2.105 fizičkih i pravnih lica (2009. – 2.979) što je za 874 ili 29,34% manje u odnosu na 2009. godinu. Od navedenog broja prijavljenih (2.105) broj prijavljenih fizičkih lica je 1.799 ili 85,46%, a pravnih lica 306 ili 14,54%. Upravi za indirektno oporezivanje, policijskim i sigurnosnim organima, nadležnim inspekcijskim organima u BiH, u izvještajnom periodu ustupljeno je 1.096 predmeta – slučaja, dok su organima susjednih država ustupljena 362 predmeta. U ovom periodu napravljen je značajniji iskorak na kadrovskoj popuni GP prijemom 127 novih zaposlenika, od čega 120 policijskih službenika – kadeta po okončanju osnovne policijske obuke. Međutim, kadrovska popuna je još uvijek problem koji GP u kontinuitetu rješava. U odnosu na sistematiziran broj radnih mjesta (2.536) nepotpunjeno je 238 radnih mjesta, od čega 228 policijskih službenika, 5 državnih službenika i 5 zaposlenika. Granična policija je u provođenju poslova i zadataka iz svoje nadležnosti postupala u skladu sa važećim zakonima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U izvještajnom periodu donesene su izmjene i dopune Zakona o graničnoj kontroli („Sl. glasnik BiH“, broj 54/10). Shodno Zakonu o graničnoj kontroli ("Sl. glasnik BiH", broj 53/09), doneseni su i objavljeni sljedeći podzakonski propisi: □

- Odluka o uslovima i načinu izdavanja odobrenja članu posade stranog broda za kretanje u mjestu zadržavanja broda ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o postavljanju i upotrebi tehničkih pomagala te fotografiranju, snimanju i korištenju video nadzora na graničnim prijelazima uz državnu granicu ("Sl. glasnik BiH", broj 05/10),
- Pravilnik o obavljanju i troškovima graničnih provjera na drugom mjestu u slučajevima posebnih i opravdanih razloga ("Sl. glasnik BiH", broj 05/10),
- Pravilnik o postupku utvrđivanja i rješavanja graničnog incidenta i drugih povreda državne granice ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),
- Pravilnik o standardima i uslovima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),

- Pravilnik o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),
- Pravilnik o obliku i sadržaju oznaka i druge saobraćajne signalizacije kojim se označava granični prijelaz i njegovo područje, kao i o načinu postavljanja tih oznaka i signalizacije ("Sl. glasnik BiH", broj 17/10),
- Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i municije preko državne granice ("Sl. glasnik BiH", broj 32/10).

U skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu doneseni su podzakonski akti:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku stranaca („Sl. glasnik BiH“, broj 28/10),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Sl. glasnik BiH“, broj 73/10),
- Instrukcija o izmjeni i dopuni Instrukcije o Registru određenih stranaca od 17.8. 2010. godine.

U izradi navedenih podzakonskih akata učestvovali su i predstavnici GP BiH kao članovi radnih grupa. Na snagu je 1.7. 2010. godine stupilo interno uputstvo o evidencijama u Graničnoj policiji BiH. Ovo uputstvo sadrži izmjene u vezi s implementacijom Sporazuma o elektronskoj razmjeni podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštva, zatim projekta o uspostavljanju Centralne baze podataka o strancima, kao i niz drugih zakonskih rješenja koja su proistekla kao obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

Direktor GP BiH donio je sljedeća uputstva o provođenju posebnih istražnih radnji:

- Uputstvo o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebne istražne radnje "pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko srađivanje podataka",
- Uputstvo o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebnih istražnih radnji "nadzor i tehničko snimanje prostorija" i "tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima",
- Uputstvo o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebnih istražnih radnji "korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora" i "simulirani i kontrolirani otkup predmeta i simulirano davanje potkupnine",
- Uputstvo o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebne istražne radnje "nadzirani prijevoz i isporuka predmeta krivičnog djela".

Krajem decembra 2010. godine direktor GP donio je novo uputstvo o izvještavanju u GP BiH čija primjena je počela od 1.1.2011. godine. Na osnovu Sporazuma o uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava potписанog 28.1.2010. godine između Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Federalne uprave policije, MUP-a RS, Policije Brčko Distrikta, kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova i Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća BiH, u GP BiH su doneseni

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija i
- Uputstvo o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka iz evidencija koje su predmet Sporazuma.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

GP BiH je tokom 2010. godine redovno izvještavala o realizaciji obaveza koje proizlaze iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH, dokumenta Evropsko partnerstvo sa BiH, Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU i Individualnog partnerskog akcionog plana. U tom cilju GP je posebnu pažnju u izvještajnom periodu posvetila uvezivanju organizacionih jedinica i graničnih prijelaza i uspostavljanju direktnog pristupa bazama podataka, opremanju, uvezivanju i korištenju biometrijskih čitača putnih isprava u vezi s tim i funkcioniranju ISM sistema. Također, GP je načinila pozitivne pomake na unapređenju policijske saradnje sa susjednim zemljama, zemljama u regionu i EU. U izvještajnom periodu GP je kontinuirano radila na usvajanju standarda i preporučenih praksi EU na polju granične sigurnosti. U okviru DCAF programa granične sigurnosti razvijene su preporuke za izradu procedura za granične provjere po posebnim vrstama prometa, za analizu rizika u okviru graničnih provjera i za otkrivanje i sprečavanje zloupotrebe dokumenta u okviru graničnih provjera.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U okviru definiranih programa, GP je preduzela čitav niz mjera i aktivnosti na realizaciji planiranih zadataka. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji GP BiH je predviđeno 2.536 zaposlenih. Od početka 2010. godine radni odnos je prekinulo 33 zaposlenih, od kojih je policijskih službenika 31, državnih službenika 1 i zaposlenika 1. Uglavnom se radi o sporazumnim prestancima radnog odnosa i ispunjavanju uslova za penzionisanje.

Na polju komunikacionog uvezivanja u GP BiH se provodi nekoliko projekata od kojih su najznačajniji:

- uspostava i korišćenje resursa SPIN mreže,
- uspostava i korišćenje resursa SDH mreže,
- sistem KPDG 2009/KPDG 2011.

U okviru nadogradnje SPIN i SDH komunikacione mreže kontinuirano je vršeno zanavljanje komunikacijske opreme na graničnim prijelazima i sjedištima organizacionih jedinica GP. U okviru projekta na uvođenju MIND (Mobile Interpol Network Device) sistema u Graničnu policiju BiH provođene su aktivnosti na implementaciji informacionog sistema za kontrolu prelaska državne granice (KPDG 2009). ISM aplikacija (informacioni sistem migracija) se koristi na 45 međunarodnih graničnih prijelaza, kao u i svim terenskim uredima, jedinicama GP i Glavnom uredu. U cilju kvalitetnog administratiranja i praćenja rada na aplikaciji kreirana je baza podataka za unos, kojom su obuhvaćena lica kojima je odbijen ulazak i međunarodni prijevoznici koji su počinili prekršaj. U izvještajnom periodu uspostavljene su nove baze podataka koje se odnose na izrečene mjere zabrane korištenja stranih vozačkih dozvola i o izgubljenim, ukradenim i nevažećim registarskim tablicama. GP raspolaže objektima od tvrdog materijala (sjedišta TU i JGP) i objektima (kontejneri) na graničnim prijelazima. Za rješavanje i uređenje infrastrukture Budžetom GP BiH za 2010. godinu je bilo planirano 300.000,00 KM. Sredstva u visini od 287.494,55 KM utrošena su za rješavanje infrastrukture u sjedištima TU Sjeveroistok Bijeljina, JGP Trebinje, JGP Aerodrom Mostar, JGP Aerodrom Banja Luka, Glavnom uredu GP BiH, te postavljanje betonskih zapreka na ilegalne prelaze u zoni odgovornosti JGP Doljani i JGP Gorica.

Za nabavku opreme Budžetom GP BiH za 2010. godinu predviđeno je 4.800.000,00 KM. U izvještajnom periodu nabavljena je i instalirana oprema za forenzičke analize mobitela, SIM kartica i memorijskih kartica. Također, okončana je tenderska procedura za nabavku policijskih GPS uređaja za praćenje vozila, video i foto opreme i specijalističke opreme za daktiloskopiranje i prikupljanje dokaza koja će biti instalirana u narednom periodu. Izvršena je nabavka 5 termovizijskih kamera, senzorska oprema, monitori u koferu za termovizijsku kameru, mikrofoni za specijalno vozilo, sedam stereo mikroskopa, 150 lupa sa UV svjetлом, kompjuterska, fotografска, policijska oprema i uniforme.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U tabeli su prikazani podaci o izvršenju budžeta na dan 31.12.2010. godine.

Red. Br.	Vrsta rashoda	Odobreno budžetom za tekuću godinu	Korekcija budžeta	Budžet za 2010. god.	Izvršenje I- XII/10	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7
I	TEKUĆI IZDACI	70.228.000	100.000	70.328.000	68.178.781	96,94
1	Bruto plaće i naknade	51.886.000	-415.000	51.471.000	51.329.010	99,72
2	Naknade troškova zaposlenih	12.699.000	-159.000	12.540.000	12.274.792	97,89
3	Putni troškovi	280.000	130.000	410.000	408.193	99,56
4	Izd.za telefonske i poštan.usluge	330.000	112.000	442.000	399.525	90,39
7	Izd.za energiju i komun. usluge	494.000	43.000	537.000	482.412	89,83
6	Nabavka materijala	1.566.000	100.000	1.666.000	379.860	22,80
7	Izd.za usluge prijevoza i goriva	824.000	270.000	1.094.000	994.765	90,93
8	Unajmljivanje imovine i opreme	620.000	15.000	635.000	620.921	97,78
9	Izdaci za tekuće održavanje	824.000	100.000	924.000	708.326	76,66
10	Izdaci osiguranja i bankarske usl.	124.000	5.000	129.000	128.512	99,62
11	Ugovorene usluge	581.000	-101.000	480.000	452.466	94,26
II	KAPITALNI IZDACI	5.100.000		5.100.000		0,00
1	Nabavka zemljišta					
2	Nabavka građevina	300.000		300.000	208.205	69,40
3	Nabavka opreme	4.774.000		4.774.000	2.769.452	58,01
4	Nabavka ostalih stalnih sredstava	26.000		26.000		0,00
	UKUPNO (I+II)	75.328.000	100.000	75.428.000	68.178.781	90,39

U tabeli izvršenja budžeta za period 1.1.2010.-31.12.2010. godine nisu prikazani tekući rashodi čija dokumentacija nije pristigla na knjiženje zaključno sa danom izrade ovog izvještaja, pa će stoga doći do izmjene kolone u dijelu tekućih rashoda. U toku je knjiženje prispjele dokumentacije nakon čega će biti urađen konačan izvještaj o izvršenju budžeta sa rokom 1.3.2011. godine koji će biti anex ovog izvještaja. Izvještaj o izvršenju budžeta GP BiH za period 1.1.2010 - 31.12.2010. godine biće urađen u skladu s odredbama člana 22. stav (1) Zakona o

finansiranju institucija BiH («Službeni glasnik BiH»broj 61/04), u roku propisanom čl. 4.i 5. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Radom po zahtjevima za odobrenje i produženje privremenih i stalnih boravaka stranaca tokom 2010. godine, Služba za poslove sa strancima je zabilježila ukupno 362.797 prijava/odjava boravka. Poništenje i otkaz boravka nakon što se utvrdi nelegalnost boravka ili zloupotreba boravka s izvršenjem mjere protjerivanja stranaca iz zemlje - tokom 2010. godine poduzete su ukupno 1342 mjere prema strancima, koje podrazumijevaju: protjerivanje stranca, otkaz boravka, prisilno udaljenje. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar vrši se kad su za to ispunjeni zakonski uvjeti, dok se ne osigura mogućnost udaljenja stranca iz zemlje ili dok ne nastupe drugi zakonski uvjeti za napuštanje Centra. Tokom 2010. godine izvršen prihvat 312 lica u Imigracionom centru, a od toga je 186 lica vraćeno na osnovu dobrovoljnog povratka IOM- a, na osnovu Sporazuma o readmisiji vraćeno je 101 lice, a prisilno udaljeno 7 lica. Planiranje, organizacija i realizacija operativno-taktičkih akcija u cilju otkrivanja i sprječavanja ilegalnih migracija ili bilo kojih drugih zloupotreba kretanja i boravka stranaca u zemlji (inspekcijske kontrole) - tokom 2010. godine Služba je obavila 6050 inspekcijskih kontrola. Kada je riječ o saradnji s drugim agencijama za provođenje zakona koje se po prirodi nadležnosti bave sličnim poslovima, u cilju realizacije ove aktivnosti vršena je razmjena podataka i informacija. Tokom 2010. godine Služba za poslove sa strancima je sigurnosnim agencijama dostavila 100 informacija o prikupljenim operativnim saznanjima. Također, podrška od drugih sigurnosnih agencija dobijena je u svim operativnim akcijama Službe za poslove sa strancima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Služba je u saradnji s Ministarstvom sigurnosti učestvovala u kreiranju i donošenju prozdakonskih/provedbenih akata: usvojene su Izmjene i dopune Pravilnika o ulasku i boravku stranaca („Sl. glasnik BiH“, broj: 28/10), Odluka o najmanjem iznosu sredstava za 2010. godinu („Sl. glasnik BiH“ broj 30/10), donesen je Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencijskih podataka o strancima („Sl. glasnik BiH“ broj: 73/10), i Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Službi za poslove sa strancima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Služba je učestvovala u pripremanju i parafiranju dva protokola Sporazuma o readmisiji, i to s Republikom Austrijom i Maltom, a zaključen je novi sporazum o redamisiji s Republikom Hrvatskom.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U Izvještaju o napretku Bosne i Hercegovine u 2010. godini u poglavlju 4.3. „Pravda, sloboda i sigurnost, oblast upravljanja migracijama“ rad Službe za poslove sa strancima je ocijenjen pozitivno. Također, Služba aktivno radi na ispunjavanju obaveza iz Evropskog partnerstva, a ispunila je sve uslove iz Mape puta (Blok II) za liberalizaciju viznog režima građana BiH. Služba je učestvovala na tri sastanka asocijacije imigracionih službi EU GDISC, te u saradnji sa TAIEX-om organizirala Konferenciju imigracionih službi Jugoistočne Evrope u Sarajevu, na kojoj je bilo riječi o Direktivi 115/2008 o povratku.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Projektna dokumentacija izgradnje zgrade sjedišta Službe i Terenskog centra Sarajevo je pribavljena, pripremljena i upućena je aplikacija za finansiranje izgradnje zgrade iz sredstava IPA. S obzirom na planirana sredstva IPA projekta, izgradnja upravne zgrade Službe i Terenskog centra Sarajevo finansirat će se iz Budžeta institucija BiH u periodu 2011-2012. Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti, na 118. sjednici održanoj 8.4.2010. godine, donijelo je Odluku o odobravanju Projekta izgradnje glavnog sjedišta Službe za poslove sa strancima i Terenskog centra Sarajevo, koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2011. - 2013. godine, u vrijednosti od 6.525.000,00 KM. Projekt će biti finansiran iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, s tim da će u 2011. godini biti realizirano 3.800.000,00 KM, a u 2012. godini 2.725.000,00 KM. Realizacijom ovog višegodišnjeg projekta Bosna i Hercegovina ispunjava jedan od ključnih prioriteta iz Evropskog partnerstva i Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz ovog dokumenta.

U decembru 2010. godine okončana je procedura za izbor državnih službenika, njih 11 od kojih je 8 inspektora za strance. Služba je tokom 2010. godine u svojoj organizaciji i organizaciji drugih institucija organizirala ukupno 65 obuka na kojima je učestvovalo ukupno 398 polaznika iz Službe za poslove sa strancima BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Rb	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Budžet za 2010. god.	Procjena izvršenja za 2010. god.	Procent izvršenja 5:4
1	2	3	4	5	6
I TEKUĆI IZDACI					
1.	Bruto plaće i naknade	611100	5.610.000	5.293.983	94
2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	964.000	906.570	94
3.	Putni troškovi	613100	202.000	146.000	72
4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	172.000	165.000	96
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	178.000	160.000	90
6.	Nabavka materijala	613400	211.700	210.000	99
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	140.000	136.000	97
8.	Troškovi zakupa	613600	348.300	345.000	99

9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	123.000	68.000	55
10.	Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa	613800	37.000	24.000	65
11.	Ugovorene usluge i druge posebne usluge	613900	237.000	195.000	82
II	KAPITALNI IZDACI		650.000	454.917	70
1.	Nabavka zemljišta	821100	100.000	0	
2.	Nabavka građevina	821200	194.000	143.063	74
3.	Nabavka opreme	821300	319.000	277.685	87
4.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	821400	0	0	
5.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	821600	37.000	34.169	92
III	U K U P N O (I + II)		8.873.000	8.104.470	91

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH je novoformirana policijska agencija formirana kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti koja je u skladu sa Zakonom počela s radom 9.3.2010. godine imenovanjem direktora i dvojice zamjenika direktora od strane Vijeća ministara BiH.

Najvažnije aktivnosti Direkcije tokom 2010. godine su stvaranje zakonodavnih, administrativno-tehničkih, finansijskih, kadrovskih i organizacionih prepostavki za uspostavljanje i početak funkcioniranja. Pored toga, Direkcija je stvarala infrastrukturu za ispunjavanje zakonske obaveze za preuzimanjem poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih od Ministarstva sigurnosti (INTERPOL) i Državne agencije za istrage i zaštitu (osiguranje VIP osoba i objekata). Direkcija je do kraja 2010. godine stvorila prepostavke da uspješno preuzme poslove od Ministarstva sigurnosti i SIPA-e.

Također, Direkcija je, u skladu s budžetskim sredstvima, raspisala javne oglase i otpočela seleksijski proces za prijem policijskih službenika (10), državnih službenika (11) i zaposlenika (14), za koji očekujemo da će se završiti tokom januara 2011. godine.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Jedan od prioriteta nakon imenovanja rukovodstva Direkcije je bio razvoj pravne podloge za početak funkcioniranja i razvoj Direkcije. Direktor i dvojica zamjenika su intezivno radili na definiranju organizacione strukture Direkcije kao podloge za izradu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Dana 1.5.2010. godine direktor je Rješenjem imenovao Komisiju za izradu Pravilnika u kojoj su bili članovi iz Ministarstva sigurnosti, Direkcije, SIPA-e, Ureda za saradnju s INTERPOL-om i Ministarstva pravde, kako bi proces izrade Pravilnika bio transparentan s obzirom na zakonsku obavezu preuzimanja poslova i zaposlenih od Ministarstva sigurnosti i SIPA-e. U roku izrađen je Nacrt pravilnika, a zatim su prikupljena mišljenja

Ministarstva pravde, Ministarstva finansija i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara. Po ugradnji sugestija od spomenutih institucija izrađen je Prijedlog pravilnika, koji je s mišljenjima i obrazloženjem upućen 23.6.2010. Vijeću ministara na saglasnost. Nakon procedure i ugradnje sugestija iz Zaključaka Vijeća ministara Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije je 19.8.2010. godine na 130. sjednici od Vijeća ministara dobio saglasnost.

Pored Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcija je donijela i niz podzakonskih akata koji su omogućili početak funkciranja Direkcije: Interne procedure o procesu izrade budžeta; Procedure stvaranja finansijskih obaveza Direkcije; Procedure načina evidentiranja i unosa u ISFU sistem; Odluku o blagajničkom maksimumu; Pravilnik o reprezentaciji; Pravilnika o postupku izbora i zapošljavanja policijskih službenika u Direkciji u prijelaznom periodu, Poslovnik o radu Komisije za izbor policijskih službenika u prijelaznom periodu; Rješenje o određivanju oznaka organizacionih jedinica Direkcije; Rješenje o vođenju internih dostavnih knjiga; Pravilnik o obliku i izgledu policijskog amblema Direkcije; Pravilnik o načinu obilježavanja, korištenju i internim kontrolama tekućeg održavanja motornih vozila Direkcije.

Pokrenete su inicijative za izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira položaj Direkcije kao policijskog tijela: Prijedlog pravilnika o policijskoj znački i policijskoj iskaznici; Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o policijskim službenicima BiH; Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. U skladu sa zakonom Vijeće ministara BiH je 14.9.2010. godine donijelo Odluku o preuzimanju poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih između Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istragu i zaštitu i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, koja će omogućiti preuzimanje poslova od Ministarstva sigurnosti (INTERPOL) i Državne agencije za istrage i zaštitu (osiguranje VIP osoba i objekata).

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Jedan od uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima s EU je bio uspostavljanje i početak rada Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH. Imenovanjem direktora i dvojice zamjenika, te donošenjem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji taj uvjet je 2010. godine ispunjen. U izvršavanju poslova i radnih zadataka u okviru međunarodne operativne policijske saradnje, NCB Interpol Sarajevo se pridržavao pozitivnih pravnih propisa Bosne i Hercegovine i njenih entiteta, poštujući zakonodavstvo i praksu drugih zemalja članica Interpola. Također, Ured za saradnju s Interpolom služio je kao nacionalna kontakt tačka za saradnju s Europolom i SECI-jem, te je tokom 2010. godine postupano po 213 predmeta zaprimljenih od SECI-ja, a također je obrađen i 101 predmet zaprimljen od Europol-a. Inače, tokom 2010. godine u Uredu za saradnju s Interpolom je otvoreno i obrađeno ukupno 6.305 novih predmeta.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Uspostavljena je i otpočela sa radom Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Rukovodstvo Direkcije je na samom početku izradila početni plana implementacije u skladu s zakonskim obavezama, te na temelju toga definiralo neophodna finansijska sredstva za 2010 godinu. Nakon pregovora sa Ministarstvom finansija i s tim u vezi odgovarajućih korekcija budžetskog zahtjeva Direkciji je Odlukom Vijeća ministara odobren Budžet za 2010. godinu u iznosu 981.000 KM iz sredstava rezervi Budžeta institucija i međunarodnih obaveza BiH. Za tekuće izdatke je bilo odobreno 700.000 KM, a za kapitalne izdatke 281.000 KM. Prestrukturiranjem Budžeta u oktobru 2010. godine Ministarstvo finansija i trezora je Odlukom odobrilo povećanje kapitalnih izdataka za 98.000 KM.

AGENCIJA ZA POLICIJSKU PODRŠKU

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Reforma policije provodi se u skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela/organova i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH i Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima / organima policijske strukture BiH. Agencija za policijsku podršku-potporu je osnovana navedenim zakonom, a praktično je počela s radom 19.3.2009 .godine, kada su postavljeni direktor i zamjenik. Vijeće ministara BiH je dalo saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (ključni podzakonski akt) 22.4.2010. Od ukupno 49 predviđenih radnih mjesta do 31.12.2010.godine popunjeno je 30 (61%). U toku je procedura prijema još sedam osoba, čime će procenat popunjenoosti biti 75%. Postavljeni su svi rukovodioci sektora, a sve organizacione cjeline Agencije su postale operativne. Doneseni su skoro svi podzakonski akti neophodni za za funkcioniranje Agencije. Donesen je i Strateški plan 2011-2013. Nabavljena je potrebna oprema i namještaj. Agencija je smještena u iznajmljenim prostorijama. Rukovodstvo Agencije je samoinicijativno pokrenulo izradu složenog interagencijskog projekta uspostave centralne evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima/organima BiH. Agencija je kapacitirana i spremna učestvovati u izradi i praćenju primjene zakona i drugih propisa, te davanju mišljenja.Također, Agencija je spremna provoditi tendere za nabavku određene opreme za policijska tijela/organe BiH te pružati pravnu pomoć čim se o tome postigne međuagencijski dogovor.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Agencija nije predlagala zakonske akte, a od planiranih 30 podzakonskih akata donesena je 23 (77%). Jedan dio preostalih podzakonskih akata je u fazi donošenja.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Potpuno provođenje reforme policije predstavlja srednjoročni prioritet iz Evropskog partnerstva (Akcioni plan EP, glava: Evropski standardi, poglavje: Pravda, sloboda i sigurnost, oblast:

Policija, kod: EP3.SP.175). Prioritet Agencije u izvještajnom periodu bili su uspostavljanje operativnih kapaciteta za izvršavanje zakonom propisanih nadležnosti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U Programu rada Agencije za 2010. predviđene su najvažnije aktivnosti poslovi: kadrovsко popunjavanje u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i odobrenim budžetskim sredstvima; stvaranje pravnog osnova za zakonit rad donošenjem podzakonskih akata; upravni poslovi i poslovi izvještavanja i planiranja. Do 31.12.2010. provedena je procedura i primljeno je 30 zaposlenih. Kašnjenje od godine dana u davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji usporilo je proces popunjavanja. Planska aktivnost je izvršena. Od predviđenih 30 podzakonskih akata usvojeno je 23 (77%). Neusvojeni akti su povezani sa zajedničkim definiranjem i interagencijskim dogovorom o modalitetima i obimu saradnje. Poslovi uprave izvršavani su blagovremeno kao i sve plansko-izvještajne aktivnosti. Dopuna Odluke o određivanju objekta i imovine koji se štite (u Programu rada Vijeća ministara BiH pod r.b.217), koja se, između ostalih, odnosi na Agenciju, nije donesena iz nema nepoznatih razloga.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu (Službeni glasnik, br. 103/09), za potrebe Agencije za policijsku podršku predviđena su sredstva u iznosu od 2.077.000,00KM, koja su trebala da osigraju efikasno funkcioniranje Agencije za policijsku podršku sa 37 zaposlenih. Odobrenom strukturonu su za tekuće izdatke predviđena sredstva u iznosu od 1.739.000,00KM, a za kapitalne izdatke sredstava u iznosu od 338.000,00KM.

U tabelarnom pregledu prikazana je realizacija Budžeta sa 30.11.2010.godine:

Ekonomski kod 1	Odobreni budžet za 2010.g. 2	Period I-XI/2010 3	Indeks (3/2*100) 4
6111 Bruto plaće i naknade	970.000	323.494	33,35
6112 Naknade zaposlenih	161.000	51.285	31,85
6131 Putni troškovi	58.000	13.955	24,06
6132 Tel.i poštanske usluge	54.000	11.881	22,00
6133 Energija i komunalne usluge	39.000	1.767	4,53
6134 Nabavka materijala	91.000	9.736	10,70
6135 Izdaci prijevoza i goriva	34.000	7.952	23,39
6136 Troškovi zakupa	141.000	63.059	44,72
6137 Tekuće održavanje	73.000	3.755	5,14
6138 Osiguranje i platni promet	7.000	3.110	44,43
6139 Ugovorne usluge	111.000	68.677	61,87
Tekući izdaci:	1.739.000	558.671	32,13
8213 Nabavka opreme	338.000	178.448	52,80
Kapitalni izdaci:	338.000	178.448	52,80
UKUPNO:	2.077.000	737.119	35,49

Budžet za 2010 godinu je planiran na osnovu plaća i naknada za 37 zaposlenih. Međutim, zbog kašnjenja davanja saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta više od godinu dana i spore konkursne procedure primanja državnih službenika, prvi državni službenici putem javnog konkursa su u Agenciji počeli sa radom 1.11.2010. godine. To je utjecalo na nizak stepen realizacije odobrenog budžeta za 2010. godinu. Procjenjujemo da će Budžet do kraja kalendarске godine biti realiziran do 40%.

AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi („Službeni glasnik BiH”, broj: 36/08), primarnu ulogu u istraživanju i edukaciji u području policijskoga obrazovanja i sigurnosti u Bosni i Hercegovini dobila je Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova. Uprkos tome, 2010-ta, baš kao i 2009-ta, za Agenciju je bila teška, organizaciona godina. Realizacija najvećega dijela planiranih aktivnosti iz Programa rada Agencije za 2010.godinu je praktički bila nemoguća iz razloga što je saglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije dana tek 22.4.2010. godine. Također, ni nakon usvajanja Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije nije bilo moguće provoditi kadrovsko popunjavanje, sve do davanja suglasnosti na Akcioni plan popune radnih mesta na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 14.7.2010. godine.

Tek po usvajanju spomenutih normativno-pravnih akata, u drugoj polovini 2010.godine započelo se s ostvarivanjem zacrtanih programskih zadataka.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U vezi s tim, realizirano je sljedeće: Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (dobio je suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 22.4.2010. godine), Akcioni plan popune radnih mesta u Agenciji; na osnovu člana 15. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije, direktor Agencije je 20.12.2010 godine donio Poslovnik o radu Stručnoga kolegija Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova. Doneseni su i sljedeći podzakonski akti: novi pravilnik o korištenju mobilnih telefona; Pravilnik o kriterijima za dodjelu novčane nagrade stimulacije; nova odluka o reprezentaciji te Odluka o fiksnim telefonima.

U skladu s potrebama policijskih tijela Bosne i Hercegovine i drugih službi i agencija iz područja sigurnosti usaglašeni su i doneseni **nastavni planovi i procesi nivoa I i II**, te Pravilnik o ocjenjivanju polaznika-kadeta i drugih polaznika obuke.

U skladu s planovima školovanja i obuke kadrova koje su nam dostavili Direkcija za koordinaciju policijskih agencija BiH, Granična policija BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu SIPA, ova Agencija će na školovanju u 2011. godini imati oko 405 polaznika.

Priprema predavača za nastavni proces krenula je odmah po formiranju sektora i prijemu prvih predavača. Obavljene su pripreme za obuku predavača koji nisu do sada imali policijskog iskustva.

U djelokrugu rada Agencije je i bibliotekarska djelatnost. Stručna bilbiotekarska djelatnost obuhvaća organizaciju i vođenje rada u biblioteci i čitaonici, nabavku knjižne i neknjižne grane, izgradnju bibliotečkog fonda, inventarizaciju, signiranje, klasifikaciju i katalogizaciju, predmetnu obradu, otpis i reviziju, izradu popisa literature i bibliografskih podataka za pojedine nastavne predmete, praćenje i evidenciju bibliotečkog fonda, i sl.

Ideja o izgradnji objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova pred kraj 2010. godine postala je realnost. Vijeće ministara BiH je prihvatio Informaciju o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje objekata za trajni smještaj, a Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o davanju na korištenje zemljišta u svrhu izgradnje objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Na polju međunarodne saradnje, poduzeti su značajni koraci kako bi Agencija već na početku rada prihvatile i ugradila standarde koji će joj osigurati respektabilno mjesto kako u regionalnim, tako i u evropskim okvirima. U tom kontekstu naglasak je na jasnoj i efikasnoj koordinaciji saradnje sa srodnim institucijama u Evropi i šire.

Važno postignuće je prijem naše agencije u članstvo AEPC- Association od European Police Colleges (Evropsko udruženje institucija za policijsku obuku). Agencija je sudionik i prati sve aktivnosti oko izrade Protokola o uspostavi Asocijacije INTERPA (Međunarodne policijske akademije).

U svom radu Agencija za školovanje i stručno usavršavanje započela je kvalitetnu saradnju s EUPM-om, kroz aktivnu potporu u realiziranju obuke policijskih službenika iz oblasti finansijskog i kompjuterskog kriminala, a sve s ciljem unapređenja kvalitete obuke i njezine standardizacije.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Najveći dio programskih zadataka u 2010.godini je uspješno realiziran, i to u posljednjem kvartalu (osiguranje prostora za privremeni rad Agencije i početak obuke, prihvatanje Informacije o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje objekata za trajni smještaj Agencije, osiguranje zemljišta na kojem će biti izgrađeni objekti za trajni smještaj Agencije). U 2010.godini na zavidan nivo je podignuta saradnja s policijskim agencijama i ostalim institucijama u čijoj nadležnosti je policijska edukacija i sigurnost, što je u konačnici dovelo do usvajanja nastavnih planova i programa temeljne policijske obuke I i II nivoa, za stjecanje činova 'policajac' i 'mladi inspektor'. Treba posebno istaknuti kako je rad Agencije bio **zakonit** i **transparentan**. Radi boljeg uvida u aktivnosti Agencije i izvršenje programskih zadataka, Izvještaj je rađen po ključnim elementima kako je bio strukturiran Program rada Agencije za 2010.godinu, te u skladu s operativnim i planovima javnih nabavki.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U Budžetu Agencije za 2010.godinu planirana su i realizirana sredstva kako slijedi u tabeli:

R.b.	VRSTA RASHODA	Odobreno u Budžetu za 2010.	Prestrukturiranje	Prestrukturirani budžet za 2010.	Realizirano
I	TEKUĆI RASHODI	2.611.000,00	-250.000,00	2.361.000,00	738.888,09
1.	Bruto plaće i naknade	1.114.000,00	-170.000,00	944.000,00	255.199,08
2.	Naknade troškova uposlenih	176.000,00	-80.000,00	96.000,00	41.176,40
3.	Putni troškovi	128.000,00	-	128.000,00	8.769,23
4.	Izdaci poštanskih i tel. usluga	66.000,00	-	66.000,00	8.941,43
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	57.000,00	-	57.000,00	3.577,42
6.	Nabavka materijala	214.000,00	-	214.000,00	38.222,95
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	30.000,00	-	30.000,00	13.646,17
8.	Troškovi zakupa	153.000,00	-	153.000,00	51.050,00
9.	Izdaci za tekuće održavanje	438.000,00	-	438.000,00	259.590,33
10.	Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa	16.000,00	-	16.000,00	6.464,21
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	219.000,00	-	219.000,00	52.250,87
II	KAPITALNI IZDACI	1.209.000,00	+250.000,00	1.459.000,00	265.476,26
1.	Nabavka zemljišta	468.000,00	-	468.000,00	prenose se u 2010.
2.	Nabavka građevina	541.000,00	-	541.000,00	prenose se u 2010.
3.	Nabavka opreme	200.000,00	+250.000,00	450.000,00	265.476,26
	UKUPNO:	3.820.000,00	-	3.820.000,00	1.004.364,35

Izvršenje Budžeta je oko 26%. Sredstva koja nisu realizirana u većem obimu od planiranoga odnose se na stavke: „Bruto plaće i naknade“, „Putni troškovi“, „Izdaci poštanskih i telefonskih usluga“, „Izdaci za energiju i komunalne usluge“, „Nabavka materijala“ i „Ugovorene i druge obvezе“. Na ovim stavkama, nerealizirani dio sredstava je veći od 70%. Ove brojke stvaraju privid nerealnog planiranja. Međutim, ova sredstva su bila planirana u skladu s dinamikom razvoja Agencije i 46 državnih službenika i namještenika koji su trebali biti zaposleni u toku izvještajne godine. Već ranije je navedeno da su Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije i Akcioni plan popune radnih mjesta prihvaćeni u aprilu odnosno julu 2010.godine, zbog čega su konkursi za popunu radnih mjesta raspisani tek u drugoj polovici godine, što je glavni je razlog za ovakvo stanje u realizaciji Budžeta.

Što se tiče kapitalnih izdataka, stavke: nabavka zemljišta i nabavka građevine, planirana sredstva nisu utrošena iz razloga što je Informacija o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje

objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova prihvaćena tek 19.10.2010. godine, na 135. sjednici Vijeća ministara BiH. Budući je riječ o kapitalnim izdacima, sredstva se prenose i bit će utrošena kako je planirano Projektom.

AGENCIJA ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za forenzička ispitanja i vještačenja osnovana je Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH, a sa radom je počela u februaru 2009. godine imenovanjem direktora i zamjenika direktora.

U skladu s Programom rada za 2010. godinu, usvojenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Akcionim planom zapošljavanja 2010-2012. godine, donesenim u junu, a posebno usvojenom informacijom na Vijeću ministara „Neki aspekti razvoja Agencije za forenzička ispitanja i vještačenja“, kada je data podrška menadžmentu Agencije da osigura neophodne organizacione, materijalno-tehničke i kadrovske prepostavke za uspješan i na zakonima zasnovan rad Agencije, stvorene su prepostavke, bez obzira na nedovoljan budžet, da se učine novi iskoraci u kadrovskom jačanju i materijalno-tehničkom opremanju.

Nakon usvajanja navedene informacije menadžment Agencije dostavio je Ministarstvu finansija i trezora BiH, 25.10.2010. godine, Odluku o odobravanju sredstava za opremanje Agencije za forenzička ispitanja i vještačenja u vezi s višegodišnjim kapitalnim ulaganjima za period 2011-2013. godine i to kako slijedi:

DNK laboratorija - period ulaganja 2011-2013	u iznosu od	2.150.000,00 KM
Laboratorija za opću trasologiju - 2011-2012	u iznosu od .	803.000,00 KM
Balistička laboratorija - period ulaganja 2012-2013	u iznosu od	<u>470.000,00 KM</u>
	Ukupna vrijednost iznosi	3.423.000,00 KM

Značajno je istaći da je Odlukom Vijeća ministara Agenciji za trajni smještaj dodijeljen radni prostor u dijelu novoizgrađenog objekta SIPA, u koji se ušlo u julu 2010. godine. Uslijedilo je raspisivanje tendera, kao i odvijanje značajnih aktivnosti na planu preprojektovanja i građevinskog prilagođavanja uz poštivanje međunarodnih standarda u projektovanju prostora za laboratoriјe. Posebno pitanje je bilo osiguranje finansijskih sredstava za tu namjenu, imajući u vidu procijenjenu vrijednost radova i činjenicu da potrebna sredstva nisu bila odobrena budžetom. To je menadžment opredijelilo da u dogовору s Ministarstvom finansija i trezora izvrši realokaciju sredstava u dozvoljenom obimu i pristupi faznom preuređenju prostora. Istovremeno, akcenat je stavljen na provođenje zakonskih procedura za zapošljavanje stručnih kadrova i nabavku visoko sofisticirane opreme. Cilj je bio stavljanje u funkciju laboratoriјe za fonetska vještačenja, laboratoriјe za vještačenja kompjuterskog kriminala, kapaciteta za grafoološko/grafovskopska vještačenja i nabavka dijela opreme za hemijsko-fizička vještačenja. Također, Ministarstvu sigurnosti upućeno je pitanje oko opreme za D NK laboratoriju donirane 2006. godine Ministarstvu, koja je Memorandumom o razumijevanju privremeno uskladištena u Kriminalističko-tehničkom centru MUP-a Federacije BiH. Na upite Agencije Ministarstvo sigurnosti se još nije izjasnilo o slobini ove opreme u smislu trajnog raspolaganja i korištenja, pa

je objektivno alternativa da se ovakva oprema za potrebe Agencije nabavi putem programa javnih investicija BiH za period 2011-2013. godine, vodeći računa da je Zakonom koji je u parlamentarnoj proceduri predviđeno da se sa DNK analizama u Agenciji počne u 2011. godini.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Agencija je u 2010. godini preduzela niz aktivnosti s ciljem reguliranja finansijskog poslovanja institucije, radno-pravnog statusa državnih službenika i zaposlenika, zatim tačnog preciziranja redoslijeda i vrste radnih aktivnosti radi jednoobraznosti rada forenzičkih analitičara u skladu sa zakonskim propisima i međunarodnim standardima, te je usvojila sljedeće pravilnike i instrukcije kako slijedi: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, Pravilnik o postupku direktnog sporazuma; Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; Pravilnik o reguliranju procedura u vezi s korištenjem, održavanjem i registracijom službenih motornih vozila; Pravilnik o internoj kontroli i postupcima interne kontrole u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja; Pravilnik o zaključivanju ugovora o djelu; Pravilnik o kriterijima i postupku za isplatu novčane nagrade - stimulacije zaposlenika u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja; Instrukcija za forenzičku analizu – vještačenje kompjuterskih sistema. Pored navedenog, donešeno je i niz odluka i drugih akata, kojima se bliže regulira oblast nadležnosti Agencije.

Također, a kako je odredbama člana 26. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08, 35/09 i 75/09), reguliran institut dodatka na plaću, u skladu s Programom rada Vijeća ministara za 2010. godinu upućen je Prijedlog za izmjene i dopune radi reguliranja dodatka na plaću zaposlenim u Agenciji koji rade na poslovima vještačenja. S tim u vezi upućena je incijativa za dopune odredbi člana 26. naprijed navedenog zakona.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U cilju što kompaktnijeg strateškog razvoja kao i značaja u specifičnoj nadležnosti, Agencija je uspostavila kontinuiranu suradnju s agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH. Treba istaći dobru saradnju na međunarodnom planu s Vladom Kraljevine Španjolske, koja je proizišla u okviru saradnje Ministarstva sigurnosti BiH i Vlade Španjolske, a rezultirala je doniranjem kompletne opreme za forenzičku obradu zvuka u vrijednosti od 65.000 evra, te educiranjem dva viša stručna saradnika-specijalista iz ove oblasti u Španjolskoj.

U 2010. godini menedžment Agencije je posjetio kriminalističko-tehnički centar MUP RS u Banjoj Luci i MUP FBiH u Sarajevu. Zatim, ostvarene su radne posjete forenzičkim centrima Austrije, Švicarske i Španjolske.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Stručna saradnja je ostvarena i s određenim međunarodnim institucijama, a posebno sa EUPM-om, Evropskom komisijom, te Međunarodnom komisijom za nestala lica. Ostvareni su kontakti i s firmama koje se bave proizvodnjom i plasmanom sofisticirane forenzičke opreme, te prisustvovano na brojnim stručnim prezentacijama. U aktivnostima oko IPA projekta Agencija je

participirala u pripremi dokumenata za definiranje IPA projekta i određivanja mesta i forenzičkih kapaciteta u BiH.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Kašnjenje s usvajanjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (22.04.2010.) godine utjecalo je na dinamiku i realizaciju planiranih programskih zadataka, obzirom da se na osnovu ovog pravilnika planiraju i realiziraju svi kadrovski, finansijski, materijalno-tehnički, kao i forenzički kapaciteti.

Usvajanjem Akcionog plana kadrovske popune Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2010 - 2011. godinu (14.07.2010. godine), prišlo se i kadrovskoj popuni Agencije. Tako je u 2010. godini u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja radni odnos zasnovalo sedam zaposlenika i šest državnih službenika.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U 2010. raspisani su tenderi za:

Glavni projekt- vrijednost radova	30.000,00 KM
Grafološko/grafoskopska oprema - vrijednost opreme	180.536,82 KM
Oprema za vještačenje kompjuterskog kriminala	98.564,69 KM
Hemijsko-fizička laboratorija - vrijednost opreme	64.000,28 KM
Računarska oprema - vrijednost opreme	53.643,21 KM
Građevinski radovi - vrijednost opreme	163.651,67 KM
Ukupna kapitalna ulaganja	593.403,00 KM
Odobreno u budžetu 2010	594.100,00 KM

Raspisivani su i tenderi za druge materijalne troškove (avio karte, reprezentacija, održavanje vozognog parka, uredski materijal, sredstva za održavanje higijene, automobilsko gorivo i sl.). Nedovoljna budžetska sredstva usporavala su dinamiku planiranog razvoja u etapnom uspostavljanju Agencije, koje je trebalo dovršiti zaključno sa 2012. godinom. Kako je predviđeno budžetskim okvirom 2010-2012. godina, planirano je da se nabavi visoko sofisticirana oprema, u radni odnos primi i dodatno educira stručni kadar, te prioritetno uspostave četiri ključne laboratorije: forenzička obrada zvuka, vještačenje kompjuterskog kriminala, DNK analiza i grafološko/grafoskopska forenzika i pokrene postupak za akreditaciju i sertifikaciju laboratorijsa. S obzirom na potrebe Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, neophodno je osigurati veća tj. ranije planirana sredstva za kapitalna ulaganja zbog specifičnosti vještačenja i značaja analiza, a za sve ovo uslov je adekvatan međunarodnim normama propisan radni prostor, odnosno svrshishodno opremanje specifičnom opremom, kao i pratećim materijalno-tehničkim sredstvima u novom funkcionalnom objektu.

Realizacijom plana za 2010. godinu, iz objektivnih razloga, što smo već isticali, prenosi se dio poslova za 2011. godinu vezano za dovršenje radova na građevinskom prilagodavanju radnog prostora za laboratorijske, njihovo konačno opremanje, što je za očekivati u prvoj polovini ove godine. Nastavit će se i započeti procesi zapošljavanja novih stručnih kadrova u skladu s

Akcionim planom kadrovske popune Agencije za 2010. godinu. Nacrtom dokumenta okvirnog budžeta za 2011-2013. godinu nisu predviđena nova zapošljavanja, tako da će broj zaposlenih u 2011. godini ostati na nivou utvrđenom u Dokumentu okvirnog budžeta za 2010-2012. godinu. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, kao institucija u osnivanju, bit će dovedena u veoma nepovoljan položaj ukoliko bi se striktno poštivao stav Ministarstva finansija i trezora BiH u vezi s zapošljavanjem u 2011. godini.

U oktobru 2010. godine Ured za reviziju institucija BiH uradio je prethodnu reviziju poslovanja za 2010. godinu u Agenciji. Po završetku revizije, revizorski tim održao je sastanak s menedžmentom Agencije kojom prilikom je saopćeno da nemaju ozbiljnijih primjedbi na rad Agencije te da neće dostaviti izvještaj o nedostacima koje treba otkloniti.

9. MINISTARSTVO ODBRANE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

1.) Reformske aktivnosti i nastavak izgradnje sistema

Ostvareni rezultati tokom 2010. godine težišno su realizirani prema sljedećem:

a) *Implementacija reformskih rješenja iz prethodne reforme u oblasti odbrane,*

Aktivnosti u ovoj oblasti odnose se na nezavršene aktivnosti prethodne reforme odbrane u oblastima pokretne i nepokretne imovine.

Neperspektivna nepokretna imovina i dalje značajno opterećuje odbrambeni sistem u cjelini nepotrebnim angažiranjem finansijskih i ljudskih resursa na osiguranju.

U oblasti pokretne imovine donesene su potrebne odluke kada su u pitanju naoružanje i vojna oprema, sačinjeni su i odobreni detaljni spiskovi perspektivnog i neprespektivnog naoružanja i vojne opreme i u toku je postupak operacionalizacije postupka rješavanja.

Po pitanju arhive izrađeni su svi potrebni dokumenti kojima se regulira navedena oblast i definirane sve potrebne pretpostavke za njeno funkcioniranje, ali Politika upravljanja arhivom u MO i OS BiH još uvijek nije odobrena. U operativnom smislu obavezne aktivnosti korištenja arhivskih materijala od strane trećih lica (zahtjevi sudova, pravnih i fizičkih lica itd.) odvijaju se privremenim dokumentima bez većih problema.

Nastavljeno je s implementacijom sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja i njegovog razvoja na operativnom nivou.

Usvajanjem dokumenta Politika vojne pomoći civilnim organima stvoreni su uslovi za potpunu primjenu Standardnih operativnih procedura angažiranja OS BiH na pružanju pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne ili druge nesreće, čime je nastavljen proces dalje izgradnje oblasti saradnje civilnih i vojnih struktura.

Tokom 2010. godine su pripremljena 23 pravilnika, od kojih je 13 objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Nastavljena je razrada sistema planiranja s akcentom na godišnje i višegodišnje cikluse planiranja. Poseban napredak je urađen u oblasti doktrinarnih dokumenata. Nova doktrina OS BiH je u završnoj fazi i očekuje se njeno stupanje na snagu u 2011. godini.

U oblasti politike upravljanja zračnim prostorom izrađena je studija „Zaštita zračnog prostora BiH“ I i II dio, te pokrenut projekt „Razmjena slike u zračnom prostoru s NATO“ u saradnji s NATO-om.

Ostvarena je uspješna saradnja s EUFOR-om u oblasti odbrane i korištenja lokacija OS BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om u oblasti civilno-vojne saradnje u vezi sa zajedničkim aktivnostima zrakoplovstva i civilnih struktura u BiH.

b) Izrada dokumenta „Pregled odbrane“ – nastavak reformskih procesa

Tokom 2010. godine MO BiH je nastavilo provođenje procesa izrade dokumenta „Pregled odbrane“, čiji je sastavni dio i dokument „Dugoročni plan modernizacije Oružanih snaga BiH“.

U skladu s utvrđenom dinamikom provođenja Pregleda odbrane, te uz stručnu podršku NATO-a, Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške i Kompanije MPRI, MO BiH je u izvještajnom periodu realiziralo dvije posjete NATO-tima iz Brisela, izradilo dvije informacije o toku realizacije aktivnosti na izradi dokumenta „Pregled odbrane BiH“ i dostavilo Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

U formi nacrta izrađena su sljedeća poglavlja dokumenta Pregled odbrane: Sigurnosno okruženje, Prijetnje, izazovi i rizici, Prepostavke za planiranje, Faktori za planiranje, Resursi i OS BiH, koje nije kompletirano.

MO BiH u narednoj godini planira kompletirati poglavlje OS BiH i utvrditi resurse i troškove za dostizanje nove strukture snaga i završiti projekat u potpunosti. Otežavajuće okolnosti predstavljat će drastična smanjenja budžeta.

Koncept izrade ovog dokumenta posvećen je prije svega optimizaciji OS BiH u odnosu na vojno-političko okruženje, prijetnje, izazove, rizike i državne ciljeve u ovoj oblasti te na raspoloživa sredstva u narednih 10 godina.

2.) Međunarodne aktivnosti

c) NATO i PfP aktivnosti

Tokom 2010. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila napredak pribavljanjem statusa Akcionog plana za članstvo (MAP), što je otvorilo vrata BiH za brže integriranje u strukture NATO-a.

MO BiH je uspješno realizirao sve aktivnosti u vezi s PfP-om:

- početkom 2010. godine BiH je prihvatile novi set Partnerskih ciljeva (PG) koji se sastoji od 25 općih, 7 u vezi s kopnenim snagama i 5 u vezi s zrakoplovstvom;
- u toku 2010. godine MO i OS BiH su izradili i dostavili odgovore na PARP (Planning and Review Process) upitnik u NATO IMS;
- u cilju implementacije PARP dokumenta Ministarstvo odbrane BiH je formiralo Tim za praćenje implementacije Individualnog partnerskog programa (IPP) i Partnerskih ciljeva (PG);
- u saradnji s NATO štabom u Sarajevu, izrađeni su obrasci za izvještavanje o implementaciji PG;
- urađena je dinamika implementacije svakog PG;

- PG u vezi s izradom Pregleda odbrane se realizira u skladu s planom;
- Ministarstvo odbrane vrši redovne analize implementacije aktivnosti predviđenih PARP-om, a Izvještaj o realizaciji je dostavljen Vijeću ministara BiH u toku mjeseca oktobra 2010. godine;
- formirane su deklarirane jedinice u skladu s PARP-om te se planski realizira obuka istih;
- učešće u radu NATO struktura i radnih tijela po pozivu ili vlastitoj procjeni, gdje su značajna unapređenja u saradnji ostvarena u oblasti standardizacije i zaštite odnosno razmjene informacija po pitanju zračnog prostora;
- bilateralna saradnja s članicama NATO saveza.

Ministarstvo će nastaviti aktivnosti pridruživanja NATO-u s velikim stepenom prioriteta i u ovim nastojanjima očekuje podršku i pomoć svih struktura vlasti u Bosni i Hercegovini. Sve aktivnosti na navedenom putu jesu ujedno i aktivnosti pridruživanja EU u odbrambenom smislu.

d) Mirovne misije u inozemstvu

U skladu s odlukama Predsjedništva Bosne i Hercegovine upućeno je :

- pet (5) posmatrača u mirovnu misiju UN-a u Demokratsku Republiku Kongo;
- dva (2) oficira u svojstvu štabnih oficira u štabu Danske borbene grupe u okviru Regionalne komande Jug. Druga i treća rotacija (dva oficira) upućena je u martu i julu ove godine s trajanjem misije od šest mjeseci;
- u svojstvu štabnih oficira u štabu Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u okviru Regionalne komande Sjever kontigent od osam (8) oficira iz sastava Oružanih snaga BiH;
- pješadijska jedinica za osiguranje u sastav Danske borbene grupe u okviru Regionalne komande Jug u misiju ISAF u Avganistan (prva rotacija).

e) Bilateralna i multilateralna saradnja

Bilateralna saradnja u toku 2010. godine je planirana s 22 zemlje (Austrija, Bugarska, Kanada, Hrvatska, Danska, Francuska, SR Njemačka, Grčka, Mađarska, Makedonija, Malezija, Crna Gora, Nizozemska, Norveška, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka, Slovenija, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i SAD).

Ukupno uzevši, realizacija bilateralnih aktivnosti je nešto manja u odnosu na planiranu. Realizirano je u prosjeku 7 aktivnosti po državi, a jedna aktivnost je imala u prosjeku po 11 učesnika.

Grupu zemalja s kojima je ostvarena intenzivna bilateralna saradnja čine: SAD, Austrija, Danska, Hrvatska, Njemačka, Srbija, Turska i Grčka.

Saradnja s SAD-om obuhvaćena je kroz Program Mil to Mil. Osim toga u Bosni i Hercegovini provode se programi FMF (Foreign Military Financing) i IMET (International Military Education and Training) program.

Realizacija obaveza po pitanju verifikacije inspekcije i razmjene informacija za 2010. godinu izvršena je u saglasnosti s dokumentima :

- a) s hodno odredbama sporazuma «Otvoreno nebo» u 2010. godini izvršen je prihvat 3 posmatračka leta u Bosni i Hercegovini, a predstavnici OS BiH su učestvovali u 1 posmatračkom letu iznad druge države;
- b) u toku 2010. godine izvršene su 3 inspekcije i 2 evaluacione posjete u BiH i 21 evaluaciona posjeta BiH u drugim državama, u skladu s „Bečkim dokumentom 1999”;
- c) u toku 2010.godine je u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja po članu IV, Aneks 1-B, izvršeno 6 inspekacija, od kojih je BiH izvršila 2 inspekcije a prihvatala 4;
- d) u skladu s OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama u 2010.godini izrađeno je i razmijenjeno 9 informacija.

MO BIH je povećalo broj vojno diplomatskih predstavnika (VDP) i uspješno povećalo obim bilateralne saradnje. Svih planiranih 19 aktivnosti na godišnjem nivou su uspješno realizirane s više od 25 događaja.

Ostvarena je saradnja i koordinacija na dnevnoj osnovi s predstavnicima 27 zemalja koje imaju akreditirane rezidentne i nerezidentne odbrambene i vojne atašee za Bosnu i Hercegovinu.

3.) Civilno-vojna saradnja

a) Pomoć u prirodnim i drugim katastrofama

Tokom 2010. godine OS BiH su u više slučajeva bile angažirane na spašavanju ljudi i materijalnih dobara u slučajevima prirodnih i drugih katastrofa. Posebno intenzivne aktivnosti s više vrsta zadataka (evakuacija, spašavanje, zbrinjavanje itd) su realizirane tokom poplava krajem 2010. godine u općinama Bijeljina, Derventa, N.Goražde, Goražde Čapljina i Čelinac u dva navrata.

MO BiH je aktivno pristupilo implementaciji Okvirnog zakona o spašavanju ljudi i materijalnih dobara i kroz Sporazum o saradnji uspostavilo intenzivnu saradnju s Ministarstvom sigurnosti i ostalim strukturama u BiH u čijim su nadležnostima i zaštita i spašavanje, radi izrade operativnih procedura pružanja pomoći.

MO BiH aktivno učestvuje i daje doprinos konstituiranju i funkcioniranju Koordinacionog tijela BiH za zaštitu i spašavanje.

b) Deminiranje

Tokom 2010. godine OS BiH su deminirale ukupno je $2\ 477\ 472\ m^2$ ili 77,9 % ukupnog godišnjeg plana PMA za 2010.godinu.

Krajnjim korisnicima predato je 31 (trideset i jedno) deminersko radilište u 21 općinama širom BiH. Kao poseban rezultat deminiranja OS BiH u 2010.godini je realizirana saradnja s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, gdje je izvršeno deminiranje trase autoputa "Koridor 5c" u općini Doboj, kroz 8 deminerskih projekta na površini od $385.266\ m^2$.

Deminerska odjeljenja OS BiH su trenutno angažirana na 8 deminerskih radilišta na kojima je angažirano 10 manuelnih deminerskih odjeljenja i 1 odjeljenje za mašinsku pripremu zemljišta.

Rezultati deminiranja prezentirani su u Prilogu 1 (dijagram 2 i tabela 2)

c) Pomoć civilnim strukturama

Ostvareni rezultati pomoći civilnim strukturama su veoma značajni prvenstveno u oblastima inžinjerskih radova, ustupanja opreme i logističke podrške aktivnostima u slabo naseljenim dijelovima Bosne i Hercegovine i na lokacijama na kojima su stvarane pretpostavke za povratak izbjeglih i raseljenih lica.

Tokom realizacije gore navedenih i ostalih radova inžinjerije OS BiH ostvareni su sljedeći ukupni rezultati:

- tretirano materijala (ugrađeno, premješteno, prevezeno i sl.)	62 419 m ³
- uređeno raznih površina	129 640 m ²
- sanirano makadamskih puteva	362 200 m
- izrađeno propusta	16

Realizirano je više od 582 zahtjeva za pomoći a u Prilogu 2 ovog akta prezentirani su dijagrami sa statističkim podacima vojne pomoći civilnim vlastima u odnosu na broj zahtjeva.

4.) Obuka

U toku 2010. godine na 498 aktivnost iz edukacije i obuke u zemlji i van zemlje upućena su 3034 lica, (oficira – 1921, podoficira – 874, vojnika – 239 i CL -9).

Kao specifični oblik obuke, tokom 2010. godine Oružane snage su izvele više vježbi u centrima za simulaciju i konkretno na poligonima namijenjenim za praktičnu provjeru stečenih znanja.

Pripadnici OS BiH su učestvovali u zajedničkim vježbama u organizaciji NATO/PfP zemalja od kojih su najznačajnije COMBINED ENDEVOUR, MEDECUR, SEESIM, VIKING, STEADFAST JUNO i LOGEX.

Tokom 2010. godine Oružane snage su veliku pažnju posvetile učenju stranih jezika, sa težištem na obuci iz engleskog jezika. Ova obuka je vršena u zemlji i inozemstvu.

Detaljan prikaz statističkih podataka o obuci prezentiran je u Prilogu 3, a u Prilogu 3a prezentirani su specifični oblici obuke OS BiH.

5.) Funkcionalni sistemi

a) Personal

Težište aktivnosti u oblasti personala bilo je na:

- operativnim aktivnostima prijema, otpusta i upravljanja karijerom postojećeg personala;
- reguliranju zdravstvenog i PIO/MIO pripadnika MO BiH i OS BiH;
- realizaciji NATO trust found programa za BiH zbrinjavanja više od 2500 vojnika, početkom 2010. godine.

Ministarstvo odbrane BiH je u saradnji i uz podršku institucija Bosne i Hercegovine (Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH), u proteklom periodu pokrenulo proces za iznalaženje rješenja za pripadnike OS BiH koji se nalaze u procesu tranzicije. U tom procesu zatražena je pomoć od 7 sigurnosnih organizacija u BiH, 2 entitetske uprave civilne zaštite, Agencije za rad i zapošljavanje BiH, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje RS, Agencije

za zapošljavanje Distrikta Brčko, svih općina u BiH i 67 zaštitarskih kuća u Bosni i Hercegovini.

Za Program tranzicije i zbrinjavanja „Perspektiva“ do sada su se registrirala 602 lica. Od trenutnog broja registriranih lica pripremljen je i odobren 21 projekat za 21 lice.

U periodu od 20.4.2010. do 13.5.2010. godine, na 20 lokacija OS BiH, Ministarstvo odbrane BiH je realiziralo jednodnevne tranzicijske radionice s vojnicima koji se nalaze u procesu tranzicije i prestanka vojne službe u 2010. godini.

U cilju promocije procesa tranzicije i zbrinjavanja personala i Programa „Perspektiva“, Ministarstvo odbrane BiH je pokrenulo INFO kampanju i u saradnji i koordinaciji s NATO HQ Sarajevo, Direkcijom RACVIAC-a i IOM-om, izradilo nekoliko publikacija, kao što je brošura „Vodič kroz ličnu/osobnu tranziciju“, Priručnik zbrinjavanja i reintegracije personala u tranziciji i priručnik „Klasteri – poslovno umrežavanje“.

Rezultati operativnih aktivnosti prezentirani su u Prilogu 4. ovog izvještaja. Ukupna popunjenoš personala iznosi 88,7 % a najslabija je kod kategorije državnih službenika u MO BiH gdje iznosi samo 69,37%. Tokom godine unaprijeđeno je u viši čin 563 PVL.

b) Logistika

Rješavanje viškova i neispravne municije za OS BiH u 2010. godini odvijalo se na dva načina - delaboracijom u radioničkim kapacitetima i metodom "otvorenog spaljivanja i otvorenih detonacija" (OBOD). Delaboracija je vršena na dvije lokacije i to u vojnoj radionici RzOU MiMES u Doboju i firmi Pretis d.d, a uništavanje metodom OBOD takođe na dvije lokacije, i to na poligonima Manjača i poligonu Glamoč.

U 2010. godini, uništeno je ukupno 1.322,48 tona nestabilne municije i to metodom OBOD 247,9 tona, a metodom delaboracije 1.074,58 tona nestabilne municije

Za izvještajnu godinu nisu zaključeni svi potrebni ugovori, što predstavlja limitirajući faktor za funkcioniranje efikasne logističke podrške. U toku 2010. godine nije bilo značajnijih zamjerki na proces ugovaranja nabavki od strane Ureda za razmatranje žalbi i Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine.

U Prilogu 5 prezentirani su statistički podaci vezani za nabavke roba i usluga, a u Prilogu 5a prezentirani su značajniji logistički troškovi.

c) Finansije

Stanje realizacije budžeta sredinom mjeseca decembra 2010. godine iznosilo je 95,21 %, uključujući i sredstva za koja su izdate narudžbenice i nisu do kraja zatvorene. U Prilogu 6 tabelarno su prezentirani pokazatelji realizacije budžeta za 2010. godinu.

Dodatno opterećenje za budžet u 2010.godini predstavljala je odobrena redukcija i omogućeno penzionisanje za PVL za koja nisu planirane otpremnine, zatim prolongiranje upućivanja pješadijske jedinice u misiju ISAF, neriješeno pitanje neperspektivnih lokacija koje dodatno opterećuje ukupne troškove, duge i kompleksne procedure u primjeni Zakona o javnim nabavkama koje i dalje otežavaju realizaciju planiranih aktivnosti, kao i problemi ugovaranja stanarina i rješavanje ovih naknada za PVL.

MO BiH nastoji da pronađe fleksibilniji način saradnje s nadležnim strukturama obzirom da NATO standardi zahtijevaju petogodišnje planiranje i mogućnost bržeg reagiranja u izmijenjenim okolnostima.

d) Obavještajno-sigurnosni poslovi

Izvršenje sigurnosnih provjera je od posebnog značaja za ukupno funkciranje OS BiH, a posebno po pitanju međunarodnih aktivnosti i učešća u mirovnim misijama. Tokom 2010. godine urađeno je 31393 sigurnosnih provjera i izdato 1883 sigurnosnih dozvola. Pored navedenog, ostvarene su uspješno aktivnosti saradnje s institucijama: SIPA, OSA BiH, FMUP, MUP RS, Granična policija BiH te sa segmentima VOR-a.

e) K4UI

U oblasti komande, kontrole, komunikacije, kompjutera i upravljanja informacijama, težišne aktivnosti bile su usmjerene na:

- izradu politika i pravilnika iz oblasti K4UI;
- izgradnju komunikacionih i informacionih sistema za podršku i unapređenje rada u pojedinim funkcionalnim oblastima rada MO i OS;
- upravljanje, o bnavljanje, administriranje i održavanje postojeće opreme i sistema

K4UI;

- pružanje telekomunikacione i informacione podrške za korisnike MO i OS BiH.

f) Etika i profesionalizam

Tokom 2010. godine etika i profesionalizam su, kroz aktivnosti Generalnog inspektorata MO BiH (GI), razvijani kroz redovne aktivnostiima na provođenju istraga, preliminarnih istraga, pružanja pomoći, administrativnoj ispomoći na provjeri lica predloženih za imenovanja na dužnosti u MO BiH i OS BiH, provođenju obuke, kao i na zadacima provođenja aktivnosti iz Plana saradnje MO BiH i oružanih snaga drugih država.

g) Vjerske potrebe

Svi pripadnici Ministarstva odbrane i Oružanih snagama BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima.

Tokom 2010. godine u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH organizirano je institucionalno obilježavanje posebnih dana u vjerskim kalendarima od strane ministra odbrane za dva Bajrama, Uskrs, Vaskrs, te dva Božića za sve pripadnike Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH, čime su ovi vjerski događaji postali događaji približavanja vjernika pripadnika MO BiH i OS BiH te boljem međusobnog razumijevanja.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Tokom 2010. godine usvojen je Zakon o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, koji je predložen od strane zastupnika u Predstavničkom domu PS BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U toku 2010. godine su potpisana 2 bilateralna i/ili multilateralna memoranduma o razumijevanju. U različitim stepenima usaglašavanja i procedura su 15 bilateralnih sporazuma o raznim oblicima saradnje i 5 protokola o saradnji.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Kao što je navedeno, sve aktivnosti na navedenom putu jesu ujedno i aktivnosti pridruživanja EU u odbrambenom smislu.

Posebno je potrebno istaknuti uspostavljanje dobre saradnje s EUROCONTROL-om u oblasti kontrole zračnog prostora, u kojoj OS BiH učestvuju kao dio jedinstvene strukture.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

BROJ PLANIRANIH PROGRAMA PO OBLASTIMA		REALIZACIJA		
		POTPUNO	DJELIMIČNO	NEREALIZOV.
TEMATSKI	96	90	6	
NORMATIVNI	18	14	2	2
MEĐUNARODNI	16	16		
UKUPNO	130	120	8	2

*Tabela 1 : Pregled realizacije
za 2010. godinu*

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Odobreni budžet za 2010. godinu iznosio je 334.576.000 KM. Kao što je navedeno, u Prilogu 6 su tabelarno prezentirani podaci u vezi s realizacijom

POKAZATELJI REALIZACIJE BUDŽETA ZA 2010. GODINU

Vrsta izdatka	Odobreno u 2010. godini	Izvršenje budžeta sa 07.01.2011.	Izvršenje budžeta na godišnjem nivou (%)
Personalni troškovi	261,607,000	255,540,926	80,22
Operativni troškovi	65,814,000	59,473,144	18,67
Kapitalna ulaganja	7,155,000	3,539,157	1,11
Tekući grant – NATO Trust Fund	1,000,000		
Ukupno	334.576.000,00	318,553,227	95,21

Tabela 12: Izvršenje budžeta u 2010. godini

III AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA SAMOSTALNIH UPRAVNIH ORGANIZACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

1. INSTITUT ZA AKREDITIRANJE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Rad Instituta za akreditiranje BiH (u daljem tekstu: BATA) definiran je Zakonom o akreditiranju BiH i Zakonom o osnivanju Instituta, kao i ostalim zakonskim aktima BiH. Svi ovi akti, kao i sam rad BATA-e, usklađuju se sa standardima i preporukama Evropske saradnje za akreditiranje - EA (European Cooperation for Accreditation). Rad BATA-e se, operativno, odvija i prati na osnovu godišnjeg plana rada Instituta. S druge strane, planovi rada se temelje na dva dugoročna strateška dokumenta od kojih je jedan vlastiti program - "Strategija za razvoj Instituta za akreditiranje BiH za period 2011-2013", a drugi je tzv. "pristup od 30 koraka", kojim je Evropska komisija preko EA utvrdila zadatke koje svako nacionalno tijelo za akreditiranje mora ispuniti da bi moglo podnijeti zahtjev za pristupanje EA. S obzirom da je pristupanje EA i potpisivanje Multilateralnih sporazuma (MLA) s EA o priznavanju dokumenata koja izdaju akreditirana tijela prvi prioritet BATA-e, izvršavanje obaveza iz programa "pristup od 30 koraka" kontinuirano se prati.

Radi ostvarenja svog najvažnijeg cilja - potpisivanja MLA s EA, najveći dio aktivnosti BATA-e je tokom 2010.godine bio posvećen pripremi za realiziranje tog cilja. Napominjemo da bi potpisivanjem MLA s EA bio znatno olakšan plasman roba i usluga iz BiH na evropsko i svjetsko tržište.

U tu svrhu BATA se angažirala u nizu međunarodnih projekata, od kojih navodimo najvažnije:

- *Projekt „Jačanje sistema akreditiranja u BiH“ koji se finansira iz programa IPA-2007;*

Vrijednost Projekta je 1.000.000,00 eura. Projekt implementira konzorcij na čelu s njemačkim Institutom za razvoj materijala i testiranje (BAM). Implementacija ovog projekta je počela 15.10.2009.godine, a završava se 15.4.2011.godine. Najveći dio planiranih faza ovog projekta je uspješno urađen i implementiran (snimanje postojećeg stanja, teorijske i praktične obuke osoblja koje učestvuje u akreditaciji, revizija postojećih i izrada novih dokumenata sistema upravljanja, predocjenjivanje sistema upravljanja i dr.). U završnoj fazi je izrada i implementacija novog softvera za upravljanje dokumentima sistema kvaliteta, izrada nove web stranice i snimanje promotivnog filma o radu BATA-e.

- *Projekt „Podrška izgradnji kapaciteta BATA-e II“ koji finansira vlada Norveške a implementira Norveško akreditaciono tijelo (NA);*

Vrijednost Projekta je 318.000,00 eura. To je, u stvari, nastavak projekta koji smo s Norveškim akreditacionim tijelom (NA) uspješno realizirali tokom 2009.godine. Prema novom projektu, aktivnosti koje treba realizirati su planirane i usaglašene tokom 2010.godine, a implementacija Projekta počinje u mjesecu maju 2011.godine.

- *Regionalni projekt „Kvalitet i sigurnost hrane u zemljama jugoistočne Evrope“ finansira švedska razvojna agencija SIDA, a ispred BiH koordinira Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa;*

Dio ovog projekta koji se odnosi na BATA-u implementira Švedsko akreditaciono tjelo SWEDAC. Kroz ovaj projekt smo realizirali obuku ocjenjivača prema standardu ISO/IEC 17025 i obavili studijsku posjetu akreditiranim laboratorijama u području hrane u Švedskoj.

- Tokom 2010.godine urađen je *idejni projekat „Razvoj novih akreditacionih šema”*, koji je prihvaćen od strane Evropske komisije u sklopu pretpriступnog fonda IPA-2009. Vrijednost Projekta je 600.000,00 eura. U toku je tenderska procedura za izbor implementatora Projekta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti iz ove oblasti koje se odnose na BATA-u tokom 2010.godine nije bilo. Zakonodavni okvir je BATA uspostavila u prethodnim godinama u skladu s propisima i standardima EA. BATA je redovno učestvovala u pripremi propisa čiji su nosioci bile druge institucije BiH, a odnosili su se na akreditiranje i infrastrukturu kvaliteta.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Predstavnici BATA-e su 2009.godine potpisali Ugovor o pridruženom članstvu s Međunarodnom asocijacijom za akreditaciju laboratorijskih tijela (ILAC). Još 2005.godine BATA je potpisala Ugovor o saradnji s EA. Na osnovu ovih ugovora, BATA je tokom 2010.godine participirala u radu većine tijela ovih, u Evropi i svijetu, krovnih inistitucija u području akreditacije (skupštine, tehnički komiteti, radne grupe i sl.).

Tokom 2010.godine predstavnici BATA-e su potpisali sporazume o saradnji s akreditacionim tijelima Mađarske i Makednije. Prethodnih godina BATA je potpisala iste sporazume o saradnji s više akreditacionih tijela iz Evrope (Norveška, Turska, Srbija, Hrvatska i Crna Gora). Na osnovu ovih sporazuma tokom godine se organiziraju zajednički seminari za obuku osoblja i ocjenjivača, vrši se harmonizacija postupaka akreditacije, eksterni auditi, razmjena ocjenjivača i eksperata i druge obostrano korisne aktivnosti.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U saradnji s Direkcijom za evropske integracije (DEI) i drugim institucijama Vijeća ministara BiH BATA je blagovremeno ispunjavala sve svoje obaveze prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Već smo napomenuli da imamo potpisani Ugovor o saradnji s EA, a uslov da postanemo punopravni član ove ključne evropske organizacije u području akreditiranja je da BiH postane kandidat za člana Evropske unije. Bez obzira na to, EA nam je omogućila da potpišemo Multilateralni sporazum o priznavanju dokumenata koje izdaju akreditirana tijela (MLA). U tom cilju BATA je EA u mjesecu martu ove godine dostavila opsežnu aplikaciju za potpisivanje MLA u području ispitnih i kalibracionih laboratorijskih tijela. Očekujemo da će ova, za BATA-u najznačajnija aktivnost, biti okončana tokom 2011.godine, što zavisi od kapaciteta EA.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

- Stručni kolegij BATA-e je održao 25 redovnih sjednica na kojima su pripremani operativni mjesečni i sedmični planovi aktivnosti i praćena njihova realizacija.
- Savjetodavno vijeće za akreditiranje je, prema planu, održalo 2 sjednice. Na tim sjednicama se, pored redovnog razmatranja izvještaja o radu i planova rada BATA-e, raspravljalo i donošena su mišljenja o nizu dokumenata iz sistema upravljanja BATA-e. Savjetodavno vijeće je pokrenulo niz korisnih inicijativa za poboljšanje i unapređenje rada BATA-e.
- Komitet za akreditiranje je održao 9 sjednica na kojima su razmatrane i donošene odluke o statusu akreditiranih tijela za ocjenu usklađenosti. Ovaj komitet je, takođe, sve obaveze iz domena svoga rada uspješno obavio.
- Komitet za žalbe u 2010.godine nije održavao sjednice. Razlog tome je što ovaj komitet u toku 2010. godine nije dobio nijednu žalbu, što znači da su ostale funkcije u sistemu akreditiranja kvalitetno obavile svoje zadatke.
- Tokom 2010.godine BATA je formirala tri tehnička komiteta (kalibracije, mikrobiologija, hemija) za potrebe akreditiranja i oni su uspješno počeli sa radom.
- Politike i procedure neophodne za provođenje postupka akreditiranja se kontinuirano ažuriraju i donose nove u skladu s odgovarajućim izmjenama pravila i standarda EA.
- Ostali dio dokumenata (interni pravilnici i uputstva), neophodnih za funkcionisanje sistema upravljanja BATA-e, je urađen, a po potrebi se vrši njihova revizija ili donošenje novih.
- Kontinuirano se ažurira registar ocjenitelja i tehničkih eksperata kao osnovne stručne baze za uspješno provođenja postupka akreditiranja. Trenutno ovaj registar broji oko 50 članova. Kroz implementaciju međunarodnih projekata u kojima učestvuje BATA u 2010. godini je organiziran niz praktičnih obuka i seminara u svrhu njihove edukacije a u skladu sa zahtjevima evropskih i međunarodnih standarda.
- Pitanje privremenog smještaja BATA-e je riješeno zakupom prostora u poslovnoj zgradi Energoinvesta. Ove godine je zakupljeno novih 90 m² uredskog prostora, izvršena adaptacija i opremanje smještajnog prostora za novoprimaljeno osoblje. Ukupni smještajni prostor BATA-e sada iznosi 400 m², što će za sada biti dovoljno za normalno obavljanje naših aktivnosti.
- Plan prijema novih zaposlenika je u potpunosti realiziran u skladu s potrebama i finansijskim mogućnostima. BATA sada ima ukupno 17 stalno i dobro osposobljenih zaposlenika što joj omogućava normalno obavljanje redovnih zadataka.
- U području akreditacije tijela za ocjenjivanje usklađenosti (TOU) planirano je 10 novih akreditacija, a realizirano je 5 (4 ispitne i 1 kalibraciona laboratorija). Dva tijela su odustala od akreditacije.

I u prethodnim godinama smo zapazili da se dinamika akreditacije novih TOU ne odvija željenom i planiranom dinamikom. Uzroci takvog stanja nisu u nespremnosti BATA-e da izvrši akreditaciju jer je BATA i organizaciono i kadrovski osposobljena da blagovremeno odgovori svim potrebama za novim akreditacijama. Pažljivom analizom smo ustanovali da su osnovni uzroci u kašnjenju odgovarajuće regulative iz oblasti infrastrukture kvaliteta na nivou BiH (direktive EU i drugi propisi), kao i u nedovoljnoj razvijenosti privrede i tržišta u BiH. Sada u BiH ima akreditirano 39 TOU, a u narednim godinama se očekuje značajnije povećanje na osnovu dosadašnjeg iskazanog interesa i potreba bosanskohercegovačkog tržišta.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Planirani i odobreni budžet za BATA-u za 2010.godinu iznosio je 1.120.000,00 KM. Procijenjeno izvršenje budžeta iznosi 95%. Probijanja troškova po pojedinim kontima nema. Konačan godišnji finansijski izvještaj se priprema u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH i u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora.

Ured za reviziju institucija BiH redovno obavlja reviziju BATA-e i do sada nije bilo kršenja zakonskih propisa, a sva preporučena poboljšanja provodimo u hodu.

2. INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BIH

NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

- 1) Usvojeni su zakoni iz područja intelektualnog vlasništva, koji su usaglašeni sa zahtjevima WTO – TRIPS (Sporazuma o trgovinskopravnim aspektima prava intelektualnog vlasništva) i direktivama EU (*Acquis*).
- 2) Zakoni iz područja intelektualnog vlasništva prevedeni su na engleski jezik (dostupni na *web stranici* Instituta).
- 3) Osnovana su vijeća Instituta: Vijeće za razvoj korisnika intelektualnog vlasništva, Vijeće za autorsko pravo i srodnna prava i Vijeće za zaštitu prava intelektualnog vlasništva – Vijeće ministara BiH donijelo je odluku na 124. sjednici održanoj 10. juna 2010. godine.
- 4) Objavljen je javni poziv organizacijama autora i drugim pravnim licima specijaliziranim za ostvarivanje autorskog i srodnih prava i reprezentativnim udruženjima korisnika za predlaganje članova Vijeća za autorsko pravo – ("Službeni glasnik BiH", broj 88/10).
- 5) Pripremljen je izvještaj o stanju u području autorskog i srodnih prava i dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH.
- 6) Doneseni su propisi za provedbu Zakona o patentu, Zakona o žigu, Zakona o industrijskom dizajnu, Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla i Zakona o zaštiti topografije integriranih krugova – pravilnici, obrasci i odluke.
- 7) Provedena je obuka o intelektualnom vlasništvu za zaposlenike Instituta.
- 8) Unaprijeđen kvalitet informiranja o poslovima u nadležnosti Instituta (redizajnirana *web strana* Instituta, unaprijeđen rad PATLIB centra Instituta i „Službenog glasnika Instituta“).
- 9) Završena je druga faza strukturalne i funkcionalne reorganizacije Instituta za intelektualno vlasništvo BIH. Vijeće ministara BiH na 117. sjednici održanoj 25.3.2010. godine dalo je saglasnost na Pravilnik o izmjeni i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, čime se organizacija Instituta etapno uskladjuje i približava organizaciji utvrđenoj Strategijom razvoja Instituta. Na taj način se osiguravaju uvjeti da Institut može ispuniti nove zadatke u kontekstu njegove uloge u uspostavi, razvoju i djelovanju novog sistema intelektualnog vlasništva u BiH. Što se tiče broja zaposlenih, odobreno je povećanje do 72 radna mjesta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila zakone iz područja intelektualnog

vlasništva, kako slijedi:

1. Zakon o patentu ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10)
2. Zakon o žigu (Službeni glasnik BiH", broj 53/10)
3. Zakon o industrijskom dizajnu (Službeni glasnik BiH", broj 53/10)
4. Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla (Službeni glasnik BiH", broj 53/10)
5. Zakon o zaštiti topografije integriranih krugova (Službeni glasnik BiH", broj 53/10)
6. Zakon o autorskom i srodnim pravima (Službeni glasnik BiH", broj 63/10)
7. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10)

Doneseni propisi za provedbu zakona iz industrijskog vlasništva, kako slijedi:

1. Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta s obrascima zahtjeva ("Službeni glasnik BiH", broj 105/10)
2. Pravilnik o postupku za priznanje žiga s obrascima zahtjeva ("Službeni glasnik BiH", broj 105/10)
3. Pravilnik o postupku za priznanje industrijskog dizajna s obrascima ("Službeni glasnik BiH", broj 108/10)
4. Pravilnik o postupku za priznanje oznake porijekla proizvoda, imena porijekla i geografske oznake s obrascima zahtjeva ("Službeni glasnik BiH", broj 109/10)
5. Pravilnik o postupku za zaštitu topografije integriranih krugova s obrascima
6. Odluka o uvjetima za upis u registar zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva koje vodi Institut za intelektualno vlasništvo BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 108/10)
7. Odluka o posebnim troškovima postupka za stjecanje i održavanje prava industrijskog vlasništva s tarifom posebnih troškova postupka ("Službeni glasnik BiH", broj 109/10)
8. Odluka o načinu izbora članova Komisije za žalbe pri Institutu za intelektualno vlasništvo BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Usvojene su osnove za ratificiranje međunarodnih konvencija iz područja intelektualnog vlasništva:

1. Ugovor o zakonu o patentu – Vijeće ministara BiH na 129. sjednici održanoj 27.7.2010. godine utvrdilo je Prijedlog osnova za ratificiranje Ugovora
2. Bečki ugovor o ustanovljenju međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata u svrhu registracije žiga
3. Ugovor o zaštiti olimpijskih simbola iz Najrobija.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Institut za intelektualno vlasništvo BiH pripremio je izvještaj o napretku u području intelektualnog vlasništva u procesu evropskih integracija za 2010. godinu i izvještavao je na sastancima Pododbora i sektorskog sastanka RPM-a za unutarnje tržište i konkureniju u Briselu 11-12. maja 2010 i u Sarajevu 29. juna 2010. godine.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Povećan je broj zaposlenih s 46 (stanje na dan 31.12.2009) na ukupno 52 zaposlenika u radnom odnosu i 2 izvršioca po ugovoru o djelu (stanje na dan 31.12.2010).

U saradnji s WIPO/OMPI (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo) organiziran je nacionalni seminar na temu: "Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava" (oktobar) u Sarajevu, s USAID organiziran seminar na temu: "Kreiranje efektivnog i funkcionalnog sistema intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini – uloge i odgovornosti različitih vladinih institucija" (oktobar) u Sarajevu. Institut je svojim prezentacijama učestvovao na seminarima i skupovima: "Zaštita industrijskog vlasništva u BiH" u organizaciji Obrtničke komore Kantona Sarajevo (mart), "Tradicionalna zanatska umijeća u BiH" u organizaciji udruženja Zona unaprijeđenog poslovanja Baščaršija (aprila), "Novi zakon o patentu i aspekti međunarodne zaštite" u organizaciji Udruženja inovatora Bihać (decembar), "Tehnološke inovacije – generator privrednog razvoja" u organizaciji Saveza inovatora RS Banja Luka (novembar), "Pristup patentnim informacijama i njihova strateška upotreba za promociju inovacija" u organizaciji WIPO/ROSPATENT u Moskvi (decembar). Potpisani je Memorandum o razumijevanju između Instituta za intelektualno vlasništvo BiH i Deloitte Consulting LLP, implementatora USAID projekta za zaštitu prava intelektualnog vlasništva.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Budžet Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2010. godinu odobren je u iznosu od **1.986.000,00.- KM**. Institut je učestvovao u prihodu Budžeta institucija BiH.

Ukupno učešće Instituta u Budžetu institucija BiH u 2010. godini:

No.	Vrsta prihoda	Institut oprihodovao u 2010. godini
1.	Administrativna taksa	121.623,00.-KM
2.	Posebni troškovi postupka	1.210.879,84.-KM
3.	Madrid sistem (međunarodni žig) i Haški sistem (međunarodni industrijski dizajn)	878.625,51.-CHF
4.	Sporazum o saradnji i proširenju sa EPO (Europska Patentna Organizacija)	269.968,50.-EUR
		(DEVIZE u KM = 1.659.622,73 KM)
	Oprihodovano u Budžet institucija BiH (1+4) UKUPNO:	2.992.125,57 KM
	Budžet Instituta za 2010. godinu UKUPNO:	1.986.000,00.-KM

3. INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BiH – BAS

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine je državna naučno-stručna institucija nadležna da:

- **u području standardizacije:** predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde (BAS), predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju; obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama;

- učestvuje u pripremanju tehničkih propisa; razvija informacioni sistem o standardima i drugim srodnim dokumentima; proglašava standarde BiH (BAS); organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije; bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije;
- **u području ocjenjivanja usklađenosti:** učestvuje u uspostavljanju i održavanju sistema certificiranja i homologacije u skladu s evropskim modelom; zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Institut za standardizaciju BiH je nacionalno (državno) tijelo za standardizaciju uspostavljeno prema Zakonu o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH ("Službeni glasnik BiH" br.44/04) i Zakonu o standardizaciji BiH ("Službeni glasnik BiH" br.19/01), zaduženo za razvoj standarda i donošenje standarda, u skladu s ciljevima i principima na kojima se temelji bosanskohercegovačka državna standardizacija.

Institut obavlja sljedeće poslove i zadatke iz područja državne standardizacije:

1. priprema, prihvata, izdaje i održava državne standarde BiH i druge dokumente iz područja državne standardizacije BiH;
2. vodi registar državnih standarda BiH;
3. formira stalna i privremena tehnička stručna tijela, koordinacione odbore, tehničke komitete i radne grupe za izvršenje programa rada na poslovima iz područja standardizacije;
4. učestvuje u radu i zastupa interese državne standardizacije BiH u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju;
5. sakuplja, uređuje i distribuira standarde i druga dokumenta te informacije iz područja standardizacije u skladu s programom rada uz uspostavljanje, vođenje i održavanje odgovarajućih baza podataka;
6. objavljuje državne standarde na prijedlog odgovarajućeg tehničkog komiteta;
7. izdaje glasilo namijenjeno obavještavanju o novim, izmijenjenim, zamijenjenim i povučenim državnim standardima BiH (BAS), te informacije o vijestima i događajima iz područja standardizacije;
8. izvršava i druge zadatke u skladu s propisima i međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine iz područja standardizacije;
9. obavlja stručno-administrativne poslove za potrebe vanjskih tijela Instituta i potreba Vijeća za standardizaciju.

U okviru svojih nadležnosti Institut kontinuirano izvršava postavljene ciljeve i zadatke i aktivno učestvuje u predstavljanju Bosne i Hercegovine u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju i u njihovom radu.

Pregled usvojenih evropskih i međunarodnih standarda i standardizacijskih dokumenata

STANDARDI	EVROPSKI	OSTALI/MEĐUNARODNI	UKUPNO
Broj preuzetih standarda	12.456	6.329	18.785

Napomena: Dio standarda planiranih za preuzimanje zamjenjuje prethodna izdanja, tako da ukupan broj važećih preuzetih standarda nije jednostavan zbir važećih preuzetih i planiranih za preuzimanje.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti Instituta za standardizaciju BiH iz oblasti zakonodavstva u 2010. godini

Institut je aktivno učestvovao i u potpunosti osigurao uslove za rad na pripremi propisa, čiji su nosioci bile druge institucije BiH, kao i na usaglašavanju regulative BiH (zakona i drugih propisa) s propisima Evropske unije (uredbe i direktive) s aspekta planiranja i preuzimanja standarda na koje se ti propisi pozivaju.

R.b	Aktivnost	planirano	ostvareno u 2010. godini
1.	učešće u radu ekspertnih grupa za preuzimanje direktiva Novog pristupa	prema prioritetima za preuzimanje	učešće u radu 11 ekspertnih grupa
2.	preuzimanje i praćenje promjena harmoniziranih standarda uz direktive Novog pristupa	prema planu TC-a Uk. 4.380	preuzeto 3.882 harmoniziranih standarda Plan 2011 god. – 498

Implementacija zakonodavstva u oblasti ocjene uskladenosti

- U oblasti homologacije i certificiranja motornih vozila prenesena je nadležnost na Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, odnosno na ugovorom ovlašteni Konzorcij za navedene poslove. Predata je dokumentacija, prenesena je komunikacija s BAS-a na predstavnika Konzorcija za rad u UN ECE WP.29 u vezi s primjenom „ECE Sporazuma o homologaciji motornih vozila“.
- Učešće u radu tijela za reviziju podzakonskih akata iz oblasti sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH, kao i izrada i tehnička obrada izvornih standarda (6 standarda).
- U oblasti protiveksplozivne zaštite, „ex oblast“, vršena su pregledanja/atestiranja /certificiranja uređaja i opreme namijenjene za rad u prostorima ugroženim od eksplozije. Konkretnе podatke o ovim aktivnostima moguće je dobiti u Institutu ili putem web stranice Instituta www.bas.gov.ba.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Članstvo Instituta u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju

- punopravni član Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO)
- punopravni član Evropskog instituta za telekomunikacione standarde (ETSI)
- pridruženi član Međunarodne komisije za elektrotehniku (IEC)
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u elektrotehnici (CENELEC)
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN)

Na osnovu članstva i zaključenih ugovora s evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju Institut je tokom 2010.godine aktivno učestvovao u radu i predstavljao BiH u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju kroz rad u generalnim skupštinama, tehničkim komitetima, radnim grupama i time doprinosio razvoju standardizacije u BiH i aktivnom uključivanju bosanskohercegovačke standardizacije u globalni sistem standardizacije.

U cilju regionalnog povezivanja i zajedničkog rada u oblasti standardizacije, (razmjene iskustava, razmjena prevoda standarda, projekti, radionice...) Institut je u proteklom periodu uspostavio poslovno-tehničku saradnju i potpisao sporazume s nacionalnim tijelima za standardizaciju Crne

Gore, Srbije i BJRM. U avgustu 2010. godine potpisani je sporazum s Hrvatskim zavodom za normizaciju, a u septembru 2010. godine sporazum s Institutom za standardizaciju Turske.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U saradnji s Direkcijom za evropske integracije, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i drugim institucijama Vijeća ministara BiH BAS je blagovremeno ispunjavao sve svoje obaveze proistekle iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (RPM, realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana Evropskog partnerstva - vidi godišnje izvještaje EK o napretku, oblast Evropski standardi).

Ispunjene 9 uslova za punopravno članstvo u CEN/CENELEC

Da bi BAS postao punopravni član Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN) neophodno je da, pored uslova koji se tiču standardizacije, Bosna i Hercegovina mora postati kandidat za člana EU, navodeći za prelazni period za pristupanje EU i drugi uslov, usaglašavanje zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU, odnosno približavanje zakonodavnog sistema BiH zakonodavnom sistemu EU (vidi V 1. Izvještaja).

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

1. Zakonodavne aktivnosti

Kontinuirana saradnja Instituta s institucijama BiH na usaglašavanju regulative BiH (zakona i drugih propisa) s propisima Evropske unije (uredbe i direktive) s aspekta planiranja i preuzimanja standarda na koje se ti propisi pozivaju (vidi tač. II Izvještaja).

Provodenje obaveza u vezi sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju

- redovna izrada izvještaja (kvartalnih, godišnjih...) o napretku BiH u procesu evropskih integracija iz oblasti standardizacije;
- u potpunosti su realizirane terminirane aktivnosti iz Akcionog plana Evropskog partnerstva.

Ispunjene 9. uslova CEN/CENELEC za punopravno članstvo

Kontinuirano praćenje i inoviranje stanja u BiH u vezi s ispunjenjem uslova koji se odnose na standardizaciju, s tim da ostaju mogući problemi za punopravno članstvo u CEN/CENELEC-u koji se odnose na uslove koje mora da ispuni država BiH (uslovi 1 i 2), (vidi tač. IV Izvještaja).

2. Donošenje internih akata

R.b.	aktivnost	planirano	ostvareno u 2010.g.
1.	revizija i usaglašavanje donesenih internih akata s važećom zakonskom regulativom	kontinuirano	praćeno, usaglašeno i dopunjeno
2.	Izvještaj o radu za 2009. god.	mart 2010.g.	mart 2010.g.
3.	Izvještaj o provedenom postupku interne kontrole za 2009	mart 2010.g.	februar 2010.g.
4.	Program rada za 2010. godinu.	januar 2010.g.	januar 2010.g.
5.	Prijedlog programa rada za 2011		decembar 2010.g.

3. Pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda

R.b.	aktivnost	planirano	usvojeno u 2010. godini
1.	Izrada i preuzimanje standarda		
1.1.	Metoda proglašavanja	2980	(zamijenjeno 1286) 3001
1.2.	Metoda prijevoda	20	15
1.3.	Izvorni standardi	2	2
	UKUPNO	3002	3018

Formiranje stalnih i privremenih stručnih tijela

Nakon sagledavanja stanja potreba u BiH, kao i zainteresiranih strana, napravljena je analiza s aspekta pokrivenosti postojećih tehničkih komiteta i korespondentnih evropskih i međunarodnih komiteta u cilju planiranja preuzimanja standarda. U 2010. godini formirano je novih 6 (šest) tehničkih komiteta (BAS/TC). Trenutno je aktivno 50 tehničkih komiteta (vidi www.bas.gov.ba). Formirane su i tri „Ad hoc“ grupe za donošenje standarda pri Vijeću za standardizaciju.

4. Promocija, izdavaštvo – izdavanje standarda, standardizacijskih dokumenata, publikacija

Aktivnosti u vezi s promocijom i izdavaštvom - izdavanje standarda, standardizacijskih dokumenata, publikacija - odvijale su se kontinuirano i po planu, a odnosile su se na: ažuriranje, proširenje i održavanje web stranice; uspostavljanje i vođenje evidencije certificiranih organizacija u BiH prema standardima ISO 9001, ISO 14001, ISO22000, ISO 18001, ISO/TS 16949; uređivanje standarda i standardizacijskih dokumenata; pripremanje podloga za javnu raspravu i objavljivanje BAS standarda i informacija za Glasnik i njegovo štampanje (četiri Glasnika, tiraž 4x250), izradu i štampanje ICS klasifikatora (1x200) i kataloga, kao i materijala za promociju; izrada vodiča - Standardi i standardizacija za bh. kompanije; izradu izvještaja o stanju standarda za zainteresirane organizacije (3 godišnja ugovora).

Obrazovna aktivnost - Održavanje seminara kontinuirano

Konkretni podaci o ovim aktivnostima evidentirani su u mjesecnim izvještajima Instituta i mogu se dobiti na uvid u Institutu ili putem web stranice Instituta www.bas.gov.ba.

5. Saradnja s drugim institucijama i tijelima državne uprave kontinuirano

6. Međunarodna saradnja (vidi tačku III)

Institut za standardizaciju razvijat će novu i nastaviti unapređivati već uspostavljenu bilateralnu i multilateralnu saradnju s odgovarajućim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti standardizacije u cilju razmjene iskustava, znanja, zajedničkog rada i promocije djelovanja Instituta za standardizaciju BiH, kao i promocije BiH u cjelini.

Institut je u 2010. godini uspostavio i poslovno-tehničku saradnju s UNDP-om i USAID-om radi učešća u projektima koje vode ove organizacije s aspekta donošenja i korištenja standarda s ciljem podizanja nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standardizacije.

7. Kadrovska pitanja i administrativno jačanje kapaciteta

	planirano u 2010.g.	ostvareno u 2010.g.
ukupan broj po sistematizaciji /52 zaposlenika/	39	35+2 pripravnika
administrativno jačanje kapaciteta /broj treninga (službenik x dana)		31 x 22,51

8. Informacioni sistem, razvoj i održavanje

Kontinuirana je izrada novih softvera uz održavanje, stalno poboljšavanje i razvoj postojećih softvera i kontinuirani su obnavljanje i zamjena opreme radi postizanja boljih uslova rada:

- izrada nove web stranice,
- izrada on line Kataloga standarda.

9. Sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa standardom ISO 9001:2008

R.b.	aktivnost	planirano u 2010.g.	ostvareno u 2010. g.
1.	godišnja nadzorna provjera sistema upravljanja kvalitetom prema standardu ISO 9001:2008	decembar 2010.g. (veza Ugovor)	decembar 2010.g.

Izvršena je nadzorna provjera od strane Bureau Veritas-a. Izvještaj je pozitivan i bez ijedne neusaglašenosti. Uspostavljeni i dokumentirani sistem upravljanja kvalitetom, primjenjuje se, održava i stalno poboljšava u skladu sa standarandom ISO 9001:2008.

10. Prihodi Instituta od sopstvene djelatnosti

Ostvareni prihodi Instituta su od: prodaje standarda, standardizacijskih dokumenata, posredovanja u prodaji međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda drugih zemalja, BAS standarda, kataloga, Glasnika Instituta i klasifikatora, informacionih usluga i dijelom od certificiranja u „ex“ oblasti i homologacije vozila.

R.b.	aktivnost	planirano u 2010.g.	ostvareno u 2010. g.
1.	prihodi Instituta od sopstvene djelatnosti	108.000 KM	233.470 KM

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Za provođenje Programa rada Instituta za standardizaciju BiH u 2010. godini odobrena su sredstva u Budžetu Instituta u iznosu 1.609.000 KM, dok je ostvarenje bilo 1.341.096 KM ili 83% (pogledati tabelu).

BUDŽET 2010.god.	odobreno (KM)	procijenjeno ostvarenje (KM)
tekući izdaci	1.569.000	1.306.703
kapitalni izdaci	40.000	34.393
UKUPNO:	1.609.000	1.341.096

Konačan godišnji izvještaj o izvršenju budžeta Instituta priprema se u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

4. INSTITUCIJA OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA U BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Osnovne aktivnosti djelovanja bile su usmjereni na postupanje povodom žalbi potrošača. U 2010. godini evidentan je porast broja žalbi potrošača u odnosu na 2009. godinu, tako da je Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH zaprimila 273 pojedinačne žalbe. Navedeni broj je znatno veći, jer imamo slučajeva da je u jednom pojedinačnom predmetu navedeno više žalioca (žalba podnesena od strane građana mjesne zajednice, Udruženje žiranata, Zajednica stanara etažnih vlasnika itd.) Povećani broj žalbi je pokazatelj ne samo stepena ugroženosti prava potrošača, već i ukazanog povjerenja u Instituciju ombudsmana.

Po strukturi predmeta većina se odnosi na **ekonomске usluge od općeg interesa**, i na **finansijske usluge, sektor potrošački krediti**. Manji broj žalbi odnosio se na sektor komercijalnih usluga. Značajno mjesto u radu Ombudsmana zauzima davanje mišljenja na dostavljene upite raznih subjekata, kao i informiranje potrošača o pravima i obavezama potrošača po osnovu Zakona i šire, po osnovu preporuka Evropske komisije u oblasti zaštite potrošača.

Pored pojedinačnih žalbi, u kojima su vođeni posebni (odvojeni) postupci, Instituciji se obratio veći broj građana (550) zahtjevom za zaštitu osnovnih prava potrošača datim na osnovu važećeg zakonskog propisa. Postupajući po predmetnim zahtjevima - pritužbama, nakon niza preduzetih upravno-procesnih aktivnosti, doneseno je više posebnih izvještaja i preporuka, i to:

1. Poseban izvještaj u sektoru ekonomskih usluga - isporuka topotne energije u Kantonu Sarajevo (utvrđeno je kršenje prava potrošača i date preporuke Toplanama za otklanjanje povrede prava i usklajivanje svoje prakse sa zakonskim odredbama kojima se regulira navedena oblast).

2. Poseban izvještaj u sektoru ekonomskih usluga - isporuka električne energije u HNK. Konstatirano je kršenje prava i upućene su preporuke JP "Elektroprivredi HZ HB" d.d. Mostar.

3. Poseban izvještaj u sektoru ekonomskih usluga - isporuka vode u TK (utvrđeno je kršenje prava potrošača i date su preporuke JKP "Vodovod i kanalizacija" Tuzla u smislu pravilne primjene odredbi člana 35. ZOZP).

4. Poseban izvještaj u vezi sa žalbama građani koji u svojstvu žiranata vraćaju kredite za glavne dužnike. (Utvrđeno je kršenje prava potrošača-žiranata. Date su preporuke kreditorima i regulatorima u smislu poštivanja propisnih procedura prilikom odobravanja kredita, a potrošačima date upute i mjere opreza kod potpisivanja ugovora o garanciji).

5. Poseban izvještaj nakon donošenja Smjernica i preporuka u Sektoru potrošačkih kredita.

Preduzete mjere Ombudsmana kojima se štiti kolektivni interes potrošača vezane su za:

1. učešće u svojstvu umješača u Trećem tarifnom postupku u FERK-u u Federaciji BiH;
2. prihvatanje Prijedloga izmjene i dopune Zakona o komunalnoj djelatnosti u smislu usklajivanja sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH u okviru Projekta Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH za rješavanje komunalnih sporova na sudovima BiH;
3. komentar na Dijagnostički pregled zaštite potrošača i finansijske pismenosti u bankarskom sektoru izrađen od strane predstavnika Svjetske banke;
4. instrukcija FERK-u o izmjeni Općih uslova za isporuku električne energije u Federaciji BiH.

Finansijske usluge - sektor potrošačkih kredita

Značajan broj žalbi odnosio se na oblast **finansijskih usluga - sektor potrošačkih kredita**. U službenom postupanju po tim žalbama utvrđene su nepravilnosti u pogledu primjene Zakona o

zaštiti potrošača u BiH od strane komercijalnih banaka i mikrokreditnih organizacija u sektoru potrošačkih kredita. Navedenim zakonom je propisano da potrošač prije nego što uzme kredit ima pravo dobiti pisanu predugovornu informaciju, koja treba da sadrži: neto iznos kredita, ukupne troškove kredita, uslove za raniju otplatu kredita, uslove za raskid ugovora uključujući i one kada potrošač kasni s plaćanjem, godišnju kamatu, uslove za promjenu kamatne stope itd. Sve činjenice iz predugovorne informacije, pa i uslovi moraju biti sadržani u kasnije zaključenom ugovoru. Pravilnom primjenom Zakona u slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope potrošači moraju biti upoznati s **uslovima zbog kojih dolazi do promjene kamatne stope**.

Žalbe zaprimljene u Instituciji i aktivnosti koje je ombudsman poduzeo u cilju rješavanju istih potvrđuju da komercijalne banke u BiH prilikom dodjele potrošačkih kredita nisu potrošačima prezentirale predugovornu informaciju, niti su uslovi o promjeni kamatne stope sadržani u ugovorima. Takva praksa banaka je ugrozila temeljna prava i interes potrošača kao korisnika bankarskih usluga. U cilju zaštite prava i interesa potrošača Ombudsman je u 2010. godini donio mnoštvo pojedinačnih **odluka o kršenju prava** i uputio ih bankama na koje se odluke odnose. Ujedno, predmetnim odlukama date su i određene preporuke za banke u cilju otklanjanja nepravilnosti i povrede prava, te preduzimanju mjera za usklađivanje poslovanja banaka sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH.

Institucija ombudsmana je suočena i s većim brojem pritužbi građana koje u svojstvu žiranata vraćaju kredite umjesto glavnog dužnika i problemima koji proističu iz instituta garancije. Radi se o fizičkim licima koji su u više navrata bili žiranti potrošačkih kredita kod više komercijalnih banaka ili mikrokreditnih organizacija. U predmetnim žalbama ističu da su nedovoljno informirani na način da im nije poznata kreditna sposobnost dužnika, ugovor o garanciji, nepoznat iznos kredita i sl.

Zaštita ekonomskog interesa potrošača

Ekonomski interes potrošača je jako značajan i on se štiti uspostavljanjem jedinstvenog ekonomskog prostora, poticanjem konkurenčije, sprečavanjem monopolja, kao i raznim mjerama nadležnih tijela izvršne vlasti.

Potrebno je razdvojiti socijalni aspekt ovog poskupljenja i vođenje socijalne politike od vođenja politike zaštite potrošača. Tijela izvršne vlasti nadležna za kreiranje socijalne politike i nadležne institucije za provođenje socijalne politike na svim nivoima snose odgovornost za posljedice koje ova poskupljenja imaju na najugroženiji dio potrošačke populacije.

Navedeno dobija na značaju, pogotovo zbog toga što se radi o poskupljenju proizvoda i usluga koji ulaze u egzistencijalne ili primarne potrebe potrošača kao što su hrana, energija, voda, stan, odjeća i drugo.

Ombudsman za zaštitu potrošača u BiH zastupao je prava potrošača i zaštitu ekonomskog interesa potrošača u svojstvu umješača u postupcima formalne rasprave po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom te po prijedlogu tarifnih stavova za prodaju električne energije tarifnim kupcima, podnesenim od strane javnih poduzeća u Bosni i Hercegovini.

Naše aktivno učešće u brojnim pripremnim i formalnim postupcima koji se vode kod nadležnih regulatornih tijela za odobrenje tarifa za djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom je najbolji i najdirektniji način zaštite ekonomskog interesa potrošača.

Alternativno rješavanje sporova potrošača

Analiza stanja pokazala je ogroman broj neriješenih predmeta u općinskim i osnovnim sudovima u Bosni i Hercegovini. Od ukupnog broja neriješenih predmeta u navedenim sudovima najveći broj se odnosi na tzv. komunalne predmete. Preopterećenost sudova brojnim predmetima, njihova

sporost u rješavanju i pružanju pravne zaštite, te visoki troškovi sudskega postupaka, nameću potrebu za alternativnim rješavanjem potrošačkih sporova.

Alternativno rješavanje sporova (ARS) obuhvaća sve vansudske načine rješavanja sporova. Bez obzira na njihove posebnosti u samim metodama, alternativno rješavanje omogućava i ima za cilj da sporovi budu riješeni bez intervencije suda. U namjeri da institut alternativnog rješavanja sporova bude implementiran u praksi, Ombudsman je donio Kriterije u procedurama za alternativno rješavanje sporova. Kriteriji, odnosno osnovna načela predstavljaju objektivni pravni okvir unutar kojeg ovlaštena tijela trebaju uspostaviti potrebne procedure za alternativno rješavanje sporova. U materijalnom smislu, doneseni Kriteriji su načela sadržana u Preporukama Evropske komisije 98/258, i 2001/310. Kriteriji su doneseni u skladu sa zakonskim obavezama i ovlaštenjima Ombudsmana datim mu Zakonom o zaštiti potrošača. Naime, odredbama člana 124 Zakona o zaštiti potrošača u BiH propisano je (...) "da će procedure za alternativno rješavanje sporova uspostaviti ovlaštena tijela za zaštitu potrošača u BiH, čiji će zadatak biti rješavanje potrošačkih tužbi. Takve procedure biće uspostavljene i primijenjene u skladu s kriterijima koje postavi Ombudsman za zaštitu potrošača".

Znači, donošenje kriterija predstavlja značajnu aktivnost, te predstavlja rješavanje prethodnog pitanja za uspostavljanje instituta alternativnog rješavanje sporova. Pravilnom primjenom navedene zakonske odredbe ovlaštena tijela za zaštitu potrošača trebala su uspostaviti procedure za takvo rješavanje. Nažalost, to se još uvijek nije dogodilo, te navedena načela čekaju svoju dalju konkretizaciju i implementaciju.

Mišljenja smo da su izvršna-nadzorna tijela bh. pravnog sistema najpozvanija, tj. najprimjerenija za sastavljanje i uspostavljanje odgovarajućih komisija ili odbora za ARS. Prilikom formiranja tih odbora/komisija treba obratiti posebnu pažnju na sljedeće elemente i to: učestvuje li u postupku treća, neutralna osoba; postoji li u postupku ovlaštenje za donošenje obavezujuće odluke ili je postupak savjetodavnog karaktera. U slučaju da je odluka obavezujuća - je li izvršnog karaktera, kao i provodi li postupak lice koje ima status državnog službenika, ili se radi o licima kojima to spada u redovne poslove njihove registrirane djelatnosti.

U okviru projekta smanjenja broja zaostalih predmeta VSTV BiH, Institucija ombudsmana je učestvovala je od samoga početka, pri čemu je promovirala način alternativnog rješavanja komunalnih sporova.

Saradnja s UG za zaštitu potrošača u BiH

U skladu sa zakonskom obavezom Ombudsmana da pruža podršku udruženjima potrošača u BiH u njihovim aktivnostima, primjetan je trend jačanja saradnje sa udruženjima koja djeluju na nivou lokalne zajednice u oba entiteta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Tokom izvještajnog perioda sačinjeni su sljedeći akti:

- a) **"Uloga i značaj ARS-a u rješavanju potrošačkih sporova"**, koji ima za cilj uspostavljanje i implementaciju u praksi instituta za alternativno rješavanje potrošačkih sporova. Isti je učinjen dostupnim javnosti objavom na web stranici Institucije, a predstavlja polaznu osnovu za procedure koje će uspostaviti ovlaštena tijela čiji je zadatak rješavanje potrošačkih sporova.
- b) **"Analiza pravne utemeljenosti cijena i naknada za komunalne usluge"**. Cilj analize je obračun i naplata usluge na osnovu stvarnih isporuka očitanih na brojilu.

c) Donesena i upućena Regulatornoj komisiji za električnu energiju u FBiH "Instrukcija za prestanak provođenja aktivnosti protivnih potrošačkoj legislativi", na način da ista preduzme potrebne mjere i osigura da se zahtjev kupca za elektroenergetsku saglasnost i priključenje na elektromrežu ne uslovjava građevinskom dozvolom iz člana 20. stav (3) tačka b.) Općih uslova za isporuku električne energije'.

Instrukcija je prihvaćena od strane navedene komisije.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVOR

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH u 2010. godini nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Dana 4.5.2010. godine, u organizaciji Institucije ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH i podršku TAIEX-a - instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija Evropske komisije, održan je seminar/radionica na temu "Jačanje zaštite prava potrošača".

Cilj seminara/radionice bio je upoznati učesnike s propisima Evropske unije iz oblasti zaštite potrošača, te njihovom primjenom u zemljama članicama. Seminar je okupio predstavnike nadležnih državnih, entitetskih i institucija Brčko Distrikta BiH, a koji su nosioci zaštite prava potrošača, kao i predstavnike udruženja građana za zaštitu potrošača.

Na seminaru se raspravljalo o temama poput zakonodavnih okvira u EU, njihovoj primjeni u zemljama članicama, praktičnoj primjeni propisa i rješavanju žalbi, saradnji s medijima, udruženjima građana za zaštitu potrošača i preduzećima kao nosiocima interesa zaštite prava potrošača, te o stanju u oblasti zaštite potrošača .

U Izvještaju Evropske komisije o napretku BiH u 2010. godini, stoji kako je napredak postignut u oblasti zaštite prava potrošača ostvaren aktivnošću Ombudsmana za zaštitu potrošača, kao i programom Vijeća ministara, koji se tiče zaštite potrošača.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Tokom 2010. godine Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH, zahvaljujući popuni većine radnih mjeseta u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji, je realizirala sve planirane aktivnosti i više od toga odgovorila na sve druge uticaje tržišta na položaj i prava potrošača.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama za period izvještavanja: od 1.1.2010. do 31.12.2010.

R.br.	Vrsta rashoda	Ekonomski kod	Odobreni proračun za tekuću god.	Izmjene: rebalans prestr. rezerva (+, -)	Korigirani proračun (4+, -5)	Realizirano u tekućem razdoblju 1.1.-31-12.2010.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I	Tekući izdaci		418.000	0	418.000	396.44
1.	bruto plaće i naknade	611100	231.000		231.000	230.938
2.	naknade troškova zaposlenih	611200	45.000		45.000	39.411
3.	putni troškovi	613100	4.000	800	4.800	4.446
4.	izdaci tlefonskih i PTT usluga	613200	12.000		12.000	9.382
5.	izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	3.000	150	3.150	1.899
6.	nabava materijala	613400	13.000		13.000	12.259
7.	izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	7.000	1.937	8.937	8.367
8.	izdaci za zakupninu	613600	33.000	6.608	39.608	39.608
9.	izdaci za tekuće održavanje	613700	12.000		12.000	9.953
10.	izdaci osiguranja i bank. usl.iI usl. pl. pr.	613800	4.000	505	4.505	4.504
11.	ugovorene i druge posebne usluge	613900	54.000	-10.000	44.000	35.675
II	Kapitalni izdaci	8212-8216	5.000	0	5.000	4.898
1.	nabava opreme	8213	5.000	0	5.000	4.898
	SVE UKUPNO		423.000	0	423.000	401.339

5. KONKURENCIJSKO VIJEĆE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Konkurencijsko vijeće ima isključivo ovlaštenje u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu Bosne i Hercegovine, podrazumijevajući pri tome sprečavanje netržišnog ponašanja privrednih subjekata koje se ogleda kroz sklapanje zabranjenih ugovora/sporazuma (kartelnih sporazuma), kontroli koncentracija, provođenju mjera na sprečavanju zloupotrebe dominantnog položaja privrednih subjekata, kao i drugih ponašanja koja za cilj ili posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurenčije, u cilju čega se dosljedno primjenjuje Zakon o konkurenčiji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i relevantni podzakonski akti.

Djelokrug rada Konkurencijskog vijeća u užem smislu obuhvata sljedeća područja:

- ocjene sporazuma privrednih subjekata;
- sprečavanje i otklanjanje zloupotrebe dominantnog položaja jednog ili više privrednih subjekata;
- kontrola koncentracija privrednih subjekta;
- davanje mišljenja i preporuka o bilo kom aspektu konkurenčije.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakonom o konkurenčiji, objavljenom 19.7.2005. godine u „Službenom glasniku BiH“ broj 48/05, pravno je uređena oblast zaštite tržišne konkurenčije u Bosni i Hercegovini. Isti je u velikoj mjeri bio uskladen s osnovnim pravilima o tržišnoj konkurenčiji koja se primjenjuju u Evropskoj uniji, a prije svega s članom 81. Ugovora o osnivanju Evropske unije, kojim je uređena oblast zabranjenih sporazuma između privrednih subjekata, i članom 82. Ugovora o osnivanju Evropske unije, kojim je uređena oblast zloupotrebe dominantnog položaja privrednih subjekata, te propisima koji su nastali na osnovu provođenja tih članova.

Zakon o konkurenčiji je pretrpio svoju prvu izmjenu 15.10.2007. godine, kada je u „Službenom glasniku BiH“, broj 76/07 objavljen Zakon o izmjeni Zakona o konkurenčiji, kojim je izmijenjena jedna odredba, a koja se odnosi na rok u kojem je Konkurencijsko vijeće nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka dužno da doneše konačno rješenje i koji je skraćen sa šest na tri mjeseca.

Zakonom o konkurenčiji pravno su regulirana pravila, mjere i postupci zaštite tržišne konkurenčije, nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća kao organa nadležnog za provođenje zaštite tržišne konkurenčije, a u svrhu zaštite i promocije tržišne konkurenčije u Bosni i Hercegovini. On se primjenjuje na sva pravna i fizička lica koja posredno ili neposredno učestvuju u prometu roba i usluga i koja svojim djelovanjem sprečavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenčiju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili na njenom značajnjem dijelu.

Konkurencijsko vijeće je 11.12.2008. godine Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa uputilo zvaničnu Inicijativu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenčiji, a radi prihvatanja iste i upućivanja u daljnju proceduru usvajanja od strane nadležnih institucija. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 1. oktobra 2009. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenčiji, koji je objavljen dana 13.10.2009. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 80/09.

Konkurencijsko vijeće je 23.3.2010. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o definiranju kategorije dominantnog položaja, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju relevantnog položaja, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o sporazumima male vrijednosti, Odluku o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata i Odluku o proceduri oslobađanja odnosno ublažavanja kazne (leniency policy). Navedene odluke su objavljene dana 27.4.2010. godine u „Službenom glasniku BiH“ broj 34/10.

III ZAKLJUČIVNJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Konkurencijsko vijeće je dana 28. aprila 2010. godine, godine u Istambulu s Konkurencijskim tijelom Republike Turske potpisalo Memorandum o međusobnom razumijevanju i saradnji na području politike i prava tržišne konkurenčije Turske.

Osnovni cilj potpisivanja Memoranduma je unapređenje i razvoj bilateralnih odnosa na temelju načela jednakosti i zajedničke dobrobiti, osiguravajući uvjete za efikasno djelovanje tržišta proizvoda i usluga. Potpisnici Memoranduma su se saglasili da će unapređivati i jačati saradnju na području primjene prava i politike tržišne konkurenčije.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Konkurencijsko vijeće kontinuirano radi na usvajanje uputstava i smjernica usklađenih s pravnom stečevinom Evropske unije o pojedinim pojmovima prava i prakse tržišne konkurenčije.

S tim u vezi, prvi zakon o konkurenčiji koji je usvojen 2005. nastojao je u što većoj mjeri biti usklađen s osnovnim pravilima o tržišnoj konkurenčiji koja se primjenjuju u Evropskoj uniji, a prije svega sa čl. 81. i 82. Ugovora o osnivanju Evropske unije, kojima su uređene oblasti zabranjenih sporazuma između privrednih subjekata i zloupotrebe dominantnog položaja privrednih subjekata, te propisima koji su nastali na osnovu provođenja tih članova.

Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenčiji, objavljenog 13.10.2009. godine u „Službenom glasniku BiH“ broj 80/09, izvršeno je dodatno usklađivanje tržišne legislative Bosne i Hercegovine s uredbama Evropske unije, i to uredbama Vijeća (EZ) br. 1/2003, 139/2004, 411/2004, 1419/2006 i Uredbom Komisije (EZ) br. 802/2004.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Konstantan zadatak i prioritet Konkurencijskog vijeća u toku 2010. godine bio je proširenje obima djelovanja u svim segmentima zaštite tržišne konkurenčije, jačanje i unapređenje saradnje s međunarodnim i domaćim institucijama, nastavak približavanja različitih aspekata tržišne konkurenčije poslovnoj zajednici i drugim nadležnim institucijama kroz različite oblike promocije, u cilju osiguranja pravilne primjene zakonodavstva i podizanje svijesti i nivoa znanja. Konkurencijsko vijeće je tokom 2010. godine nastavilo intenzivan rad na sprečavanju nekonkurentnog ponašanja privrednih subjekata. Planirano je bilo povećanje broja postupaka koji su trebali biti pokrenuti po službenoj dužnosti (*ex officio*) protiv privrednih subjekata koji su prekršili odredbe Zakona o konkurenčiji.

Primjenom člana 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenčiji smanjen je broj predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija u odnosu na prethodne godine. Naime, usklađivanjem Zakona o konkurenčiji s regulativom EU iz oblasti konkurencijskog prava, uslovi za obaveznu prijavu namjere koncentracije privrednih subjekata sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu postavljeni su kumulativno, čime se izbjeglo prijavljivanje i ocjenjivanje koncentracija irelevantnih za zaštitu tržišne konkurenčije u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je u 2010. godini održalo 14 sastanka Stručnog kolegija i 15 sjednica Konkurencijskog vijeća, na kojima su donesene konačne odluke (rješenja i zaključci) za 54 predmeta (od čega je 10 predmeta bilo iz oblasti zabranjenih sporazuma, s ukupno 5 usvojenih konačnih odluka, 7 predmeta iz oblasti zloupotrebe dominantnog položaja, s 5 usvojenih

zaključaka i rješenja 16 predmeta iz oblasti koncentracija, s ukupno usvojenih 12 rješenja i zaključaka). Konkurencijsko vijeće je tokom 2010. godine na zahteve privrednih subjekata usvojilo i 17 stručnih mišljenja.

S obzirom na činjenicu da je 15 predmeta u toku i da postupci po istim nastavljaju u 2011. godini Konkurencijsko vijeće je okončalo 2010. godinu s ukupno 72,0% završenih predmeta.

Konkurencijsko vijeće, pored osnovnih aktivnosti, kontinuirano radi na poslovima promocije konkurenčije, na saradnji s međunarodnim institucijama i organizacijama, sarađuje s domaćim tijelima i institucijama i provodi proces obrazovanja zaposlenih.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Za provođenje Programa rada Konkurencijskog vijeća za 2010. godinu bila su predviđena novčana sredstva u budžetu Konkurencijskog vijeća u iznosu od 1.734.000,00 KM, od čega je zaključno s 30.09.2010. godine realizirano približno 61,43% ukupnog iznosa.

U vezi s procesnim radnjama koje su u nadležnosti Konkurencijskog vijeća u skladu sa Zakonom o konkurenčiji (npr. rješenja po prijavama namjere koncentracije, rješenja o ocjenama usklađenosti sporazuma s odredbama Zakona, davanje mišljenja itd.) naplaćuju se administrativne takse.

Uplata istih propisana je Odlukom o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, broj 30/06), koja je donesena od strane Vijeća ministara BiH, na prijedlog Konkurencijskog vijeća.

Zakonom o konkurenčiji propisano je da Konkurencijsko vijeće može izreći novčane kazne privrednim subjektima, koje mogu biti do 1%, odnosno do 10% ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta, u zavisnosti od težine povrede predmetnog zakona, ako utvrdi kršenje odredbi Zakona.

Isto tako, Konkurencijsko vijeće može izreći i novčanu kaznu odgovornim licima privrednog subjekta u iznosu od 1.500 KM do 50.000 KM.

Prihodi od administrativnih taksi i novčanih kazni koje naplaćuje Konkurencijsko vijeće predstavljaju prihod Budžeta institucija Bosne i Hercegovine koji je u 2010. godini na osnovu administrativnih taksi iznosio 63.200,00 KM, a na osnovu novčanih kazni 1.126.510,00 KM.

Navedeni prihodi su u zakonom predviđenom roku uplaćeni u Budžet institucija Bosne i Hercegovine.

6. CENTAR ZA INFORMIRANJE I PRIZNAVANJE DOKUMENATA IZ OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U skladu s Programom rada za 2010. godinu, Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Centar) svoje aktivnosti usmjerio je na stvaranje uslova za zakonito, stručno i blagovremeno izvršenje poslova i zadatka iz nadležnosti Centra, koje su utvrđene Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj 59/07 i 59/09- u daljem tekstu: Okvirni zakon), i to:

1. izvršavanje poslova i zadatka u okviru Zakonom utvrđene nadležnosti i osnovne djelatnosti Centra;

2. izvršavanje poslova i zadatka u oblasti evropskih integracija;
3. izvršavanje poslova i zadatka koji se odnose na: zapošljavanje državnih službenika i zaposlenika; administraciju, pravne poslove, finansije, javne nabavke, uredsko i arhivsko poslovanje i druge poslove i zadatke koji su u neposrednoj funkciji uspješnog izvršavanja poslova iz okvira osnovne djelatnosti Centra.

Jedna od važnijih realiziranih aktivnosti je činjenica da je početkom 2010. godine Centar i zvanično postao dio evropske i mediteranske ENIC/NARIC mreže, putem koje vrši stalnu razmjenu informacija o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija. Od marta 2010. godine Centar je aktivan član međunarodne mreže ENIC/NARIC centara unutar koje je uključen u ENIC listu (ENIC/NARIC Listserv), na kojoj se svakodnevno razmjenjuju pitanja i informacije u vezi s procedurama i postupcima priznavanja visokoškolskih kvalifikacija i akreditaciju visokoškolskih ustanova.

Centar, kao samostalna upravna organizacija, postoji i funkcioniра dvije godine. Za protekli period postignuti su značajni rezultati na organizaciji, kadrovskom jačanju i ostvarenju osnovne djelatnosti, pa se može konstatirati da je stanje u oblasti, sa stanovišta zakonom propisane nadležnosti, uloge i zadatka Centra, pozitivno i na zadovoljavajućem nivou.

STANJE U OBLASTI PRIZNAVANJA VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA

Prema podacima kojima raspolaže ovaj Centar, ukupno stanje u oblasti informiranja i priznavanja visokoškolskih kvalifikacija na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine nije na zadovoljavajućem nivou. Ne postoji jedinstven pristup u rješavanju ovih pitanja zasnovan i usaglašen s Okvirnim zakonom i odredbama Konvencije o priznavanju kvalifikacija koje se odnose na visoko obrazovanje u evropskoj regiji (Lisabonska konvencija).

Na ovako stanje, po našem mišljenju, utječe sljedeći razlozi:

1. zakoni o visokom obrazovanju u kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine nisu u potrebnoj mjeri usaglašeni s Konvencijom o priznavanju kvalifikacija, koja se odnosi na visoko obrazovanje u evropskoj regiji (Lisabonska konvencija) i njenim pratećim dokumentima. S obzirom da je Lisabonska konvencija ratificirana od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03-Međunarodni ugovori), ona je postala sastavni dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine i njena primjena ima obavezujući karakter na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
2. kantonalna ministarstva obrazovanja i nadležna tijela na univerzitetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ne vrše priznavanje visokoškolskih kvalifikacija na način propisan Lisabonskom konvencijom, nego se i dalje vrši postupak nostrifikacije diploma prema Zakonu o nostrifikaciji i ekvivalenciji inozemnih školskih svjedočanstava ("Službni list SR BiH", broj 7/88), čije pojedine odredbe su prevaziđene i neprimjenjive. To nije cilj i namjera Lisabonske konvencije, te se takvim postupcima dovodi u pitanje dosljedno izvršenje obaveza koje je preuzela Bosna i Hercegovina ratifikacijom Lisabonske konvencije.
3. nije se u potrebnoj mjeri pristupilo usklađivanju kantonalnih zakona o visokom obrazovanju s Okvirnim zakonom, iako je odredbom člana 63. stav (1) ovog zakona propisano: "Zakoni Republike Srpske i kantonalni zakoni iz oblasti visokog obrazovanja uskladiti će se s odredbama ovog Zakona u periodu od šest mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu".

U sagledavanju ukupnog stanja u oblasti priznavanja visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini, treba naglasiti da je Republika Srpska usaglasila svoj zakon o visokom obrazovanju s Okvirnim zakonom i Lisabonskom konvencijom, da je donijela potrebne podzakonske propise i uspješno rješava pitanja priznavanja na teritoriji Republike Srpske.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Na osnovu člana 45. alineja 7) Okvirnog zakona, a u skladu s Programom rada Centra za 2010. godinu, direktor Centra donio je Preporuke o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja, u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja. Preporuke o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja, u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja objavljene su u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH", kao i na web stranici Centra. Centar je u saradnji s Upravnim odborom Centra pripremio tekst Statuta Centra i dostavio ga Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u skladu s članom 46. stav (2) Okvirnog zakona, Odlukom broj 31/10 od 11. februara 2010. godine dalo je saglasnost na tekst Statuta Centra.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Shodno Zakonom utvrđenim nadležnostima, Centar nije ovlašten da preduzima aktivnosti radi zaključivanja međunarodnih ugovora

IV EVROPSKE INTERACIJE

1. Projekti na reformi obrazovanja

Centar je u izvještajnom periodu nastavio s kontinuiranom saradnjom s Delegacijom Evropske komisije, Vijećem Evrope i drugim evropskim organima i tijelima, koja rade na realizaciji projekata iz oblasti reforme obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

U izvještajnom periodu Centar je bio uključen u tri takva projekta: 1)"Jačanje visokog obrazovanja u BiH III", 2) "EU podrška reformi visokog obrazovanja u BiH", 3) "Izgradnja institucionalnih kapaciteta u procesu priznavanja stranih diploma u BiH". U junu 2010. godine Centar je podnio zahtjev za učešće u radu UNESCO-vog portala za visoko obrazovanje. Centar vrši administriranje nad dijelom web stranice, koji se odnosi na visokoobrazovni sistem u Bosni i Hercegovini.

2. Organizacija konferencije MERIC

U okviru UNESCO-a (Organizacija Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu) programa participacije za 2008.-2009., Ministarstvu civilnih poslova BiH odobreno je 25.000 američkih dolara za projekt organiziranja Drugog sastanka Mediteranske mreže nacionalnih centara za informiranje i priznavanje kvalifikacija (MERIC) i Osmog zasjedanja Međuvladinog Komiteta za primjenu međunarodne Konvencije o priznavanju studija, diploma i stepena na nivou visokog obrazovanja u arapskim i evropskim mediteranskim zemljama.

S obzirom da je Centar počeo s radom i da je preuzeo ulogu predstavnika Bosne i Hercegovine u Evropskoj i Mediteranskoj mreži nacionalnih centara za informiranje i priznavanja (ENIC/NARIC i MERIC), Centru je povjerena organizacija navedenih sastanaka. Centar je bio tehnička podrška predstavnicima UNESCO-a i svim ostalim učesnicima.

Drugi sastanak Mediteranske mreže nacionalnih centara i Osmo zasjedanje Međuvladinog komiteta su održani 11. i 12. februara 2010. godine u Mostaru.

Ovim sastancima prisustvovalo je 27 učesnika iz 12 zemalja potpisnica Mediteranske konvencije, predstavnici UNESCO Odjela za visoko obrazovanje, Vijeća Evrope i Arapske mreže za

osiguranje kvaliteta (ANQAHE). Bosna i Hercegovina ima značajnu ulogu u međuregionalnoj saradnji, a ova dva skupa ujedno su doprinijela promociji Centra. Na kraju sastanaka usvojena je Mostarska deklaracija.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U skladu s utvrđenim programskim aktivnostima, pored naprijed navedenih aktivnosti, planirani su i realizirani i sljedeći programski zadaci Centra, i to:

- izrada i donošenje Preporuka o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja, u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja;
- dostavljanje obavještenja, mišljenja i preporuka stranama sa zakonitim interesom o načinu priznavanja visokoškolskih kvalifikacija stečenih izvan Bosne i Hercegovine, nakon 6. aprila 1992. godine i obavještenja o vjerodostojnosti stečnih diploma za lica koja su već zasnovala radni odnos, a poslodavac istim, prilikom zaposlenja, nije tražio priznavanje diplome. U toku 2010. godine, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, u cilju revizije diploma zaposlenih službenika, dostavila je 75 zahtjeva za provjeru vjerodostojnosti diploma. Dobijene diplome dostavljene su ENIC/NARIC centrima Republike Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Ruske Federacije, Njemačke i Velike Britanije na provjeru, te smo dobijene informacije o vjerodostojnosti traženih diploma dostavili Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

Od nacionalnih ENIC centara Australije, Austrije, Norveške, Irske, Belgije, Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Nizozemske, Kipra, Slovenije i Švicarske dobili smo upite o studijskim programima u Bosni i Hercegovini, akreditaciji pojedinih fakulteta, kao i o vjerodostojnosti diploma. Sve tražene informacije smo dostavili u razumnom roku;

- od Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta Posavskog kantona zaprimili smo 66 zahtjeva za dostavljanje mišljenja i preporuka u svrhu nostrifikacije i ekvivalencije inozemnih visokoškolskih isprava. Riješena su 34 zahtjeva, a 32 zahtjeva su u postupku rješavanja;
- od građana BiH zaprimljeno je 15 pisanih zahtjeva za dostavu mišljenja i preporuka u vezi s validnošću rješenja o izvršenoj nostrifikaciji inozemnih visokoškolskih dokumenata, o ispravnosti postupanja u oblasti priznavanja i ekvivalenciji stečenih naziva, o izradi i donošenju kantonalnog zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji, o stečenoj diplomi po Bolonjskom procesu, te je na sve upite odgovoren u najkraćem roku;
- u toku 2010. godine zaprimljeno je 70 e-mail upita od zainteresiranih strana sa zahtjevima gdje i na koji način mogu izvršiti priznavanja stečenih diploma. Pored e-mail korespondencije, u proteklom periodu Centru su se, također, zainteresirane strane obraćale telefonskim putem, ali su i lično dolazile u prostorije Centra. Takvih upita smo imali 154 i na sve smo blagovremeno odgovorili, odnosno dali konkretne upute zainteresiranim stranama kako da riješe svoj problem.

Početkom maja nova web stranica je puštena u rad. Domena nove web stranice je www.cip.gov.ba. Da bi se uvjerili u kvalitet sadržaja web stranice, od 27. maja 2010. godine, na web stranicu postavljen je brojač posjeta, i do 31.12.2010. godine web stranicu je posjetio 69.721 posjetilac iz 69 zemalja svijeta.

Pored navedenih aktivnosti, izvršen je prijem tri državna službenika i tri zaposlenika, tako da je, na dan 31. decembar 2010. godine u Centru zaposleno ukupno 12 lica na neodređeno vrijeme, što

iznosi 41,37% u odnosu na broj zaposlenih, koji je predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Izvršeni su i drugi planirani poslovi i zadaci, i to: ostvarena je neposredna saradnja s mrežom ENIC/NARIC centara u Evropi i svijetu; izrađeni su i dostavljeni potrebni finansijski izvještaji i redovno je praćeno izvršenja budžeta; izrađeni su i doneseni opći pravni akta i interna pravila u skladu s propisima; osigurano je ostvarivanje prava zaposlenih u skladu sa zakonom; realizirana je planirana obuka državnih službenika, pripremani su materijali za sjednice Upravnog odbora Centra; vršeno zakonito provođenje javnih nabavki; obavljeni su poslovi uredskog i arhivskog poslovanja i drugi planirani poslovi i zadaci.

Sve programske aktivnosti koje su bile planirane Programom rada Centra za 2010. godinu, koji je razmatrao Upravni odbor Centra, na 5. sjednici održanoj 1. 2. 2010. godine, i na isti dao pozitivno mišljenje, a Vijeće ministara Bosne i Hercegovine ga usvojilo na 118. sjednici održanoj 8. 4. 2010. godine, izvršene su, a Program rada Centra za 2010. godinu realiziran je 100% .

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U skladu s Okvirnim zakonom Centar se finansira iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine. Za 2010. godinu Centru su ukupno odobrena sredstava iz Budžeta u iznosu od 1.242.000 KM.

Budžetska sredstva u 2010. godini realizirana su u iznosu od 829.295, 00 KM ili 67% od odobrenog budžeta.

U izvještajnom periodu realiziran je Program posebne namjene "Organizacija MERIC konferencije". Sredstva za realizaciju ovog programa odobrena od strane UNESCO-a u iznosu od 32.467,00 KM u cijelosti su iskorištena. Postavljeni cilj i svrha održavanja konferencije su u potpunosti ostvareni, o čemu je sačinjen i poseban finansijski izvještaj te dostavljen nadležnim institucijama.

Ukupan iznos traženih sredstava u Zahtjevu za dodjelu sredstava iz Budžeta za 2011. godinu je 1.029.614,89 KM, što je smanjenje u odnosu na 2010. godinu za iznos od 212.385,11 KM.

7. AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za državnu službu je u toku 2010. godine u sklopu svojih nadležnosti u cijelosti završila sljedeće aktivnosti:

1. OBLAST POSTAVLJENJA

Raspisano je **205 oglasa** (javnih, internih i oglasa za interni premještaj), okončano konkursnih procedura u cijelosti **152**, u toku je **18** konkursnih procedura iz 2010. godine koje sprovodi ADS, te **35** procedura koje sprovode institucije je u toku; izvršeno **518 postavljenja** (po javnim, internim i oglasima za interni premještaj); dato **36 mišljenja za imenovanje, a 6 mišljenja za razrješenje rukovodećih državnih službenika; po službenoj dužnosti** izvršeno **8 imenovanja rukovodećih državnih službenika, 7 postavljenja državnih službenika po službenoj dužnosti; razriješeno 47 državnih službenika; eksterno premješteno i postavljeno 17 državnih službenika; izvršeno direktno preuzimanje 12 državnih službenika, izdano 1211 uvjerenja o položenom javnom ispitу.**

2. OBLAST OBUKA I INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA

Izvršeno je **156 obuka** koje su **prošla 3122 državna službenika**, izdato isto toliko certifikata o završenim obukama. Tabelarni prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 1*).

Razvijen je informacioni sistem za elektronska obavljanja kandidata putem SMS-a i e-maila a koji učestvuju u konkursnim procedurama (sistem Moj konkurs). Implementiran je sistem za upravljanje ljudskim resursima u institucijama BiH (sistem BH-HRMIS). Implementiran je i pušten u rad informacioni sistem za vođenje evidencija o obukama (sistem Training Manager). **Izvršeno je postavljanje 1607 obavijesti na web sajt Agencije za državnu službu BiH, kreirano i poslano 224 newsletter obaveštenja na mailing listu sa 14.500 korisnika.**

3. ZAŠTITA PRAVA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Djelatnost Agencije u ovom segmentu očituje se kroz:

- a) podršku ostvarenju prava državnih službenika - u 2010. godini u Agenciji je zaprimljeno i obrađeno (dato izjašnjenje) na **ukupno 83 žalbe**. Od navedenog broja 77 žalbi je Odbor državne službe za žalbe odbio, dvije (2) su uvažene u cijelosti a tri (3) su djelomično uvažene.
- b) vođenje disciplinskih postupaka - **vođeno je i okončano osam (8) disciplinskih postupaka**, dok su **dva (2) disciplinska postupka započeta** krajem 2010. godine i nastaviti će se voditi u 2011. godini.
- c) pružanje pomoći institucijama i državnim službenicima - **zaprimljeno je i obrađeno ukupno 618 zahtjeva u oblasti ostvarivanja i zaštite prava** državnih službenika i pružanja pomoći institucijama u efikasnom radu i realizaciji njihove kadrovske politike. Od navedenog broja zaprimljeno je i obrađeno: **203 zahtjeva za interni premještaj** državnih službenika, od čega je pet (5) zahtjeva odbijeno a za 198 zahtjeva je data saglasnost; **347 zahtjeva za privremenu popunu radnih mjeseta** (primjena člana 28a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH), od čega su 43 zahtjeva odbijena a za 304 zahtjeva je data saglasnost; **33 zahtjeva za ostvarivanje prava na naknadu po osnovu obavljanja poslova drugog radnog mjeseta** državnog službenika (primjena člana 38. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH), od čega je šest (6) zahtjeva odbijeno a udovoljeno je po osnovu 27 zahtjeva; **30 zahtjeva za pružanje pravne pomoći** – davanje mišljenja, na koje je odgovoren blagovremeno i po istima nije bilo prigovora; pet (**5**) potvrda izdatih na zahtjev fizičkih lica da nisu otpušteni iz državne službe.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

-DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA

U roku 2010. godine a u vezi s normativno-pravnom aktivnošću Agencije, bilo je **planirano donošenje osam (8) podzakonskih akata**. Uкупno je **urađeno i Vijeću ministara upućeno na donošenje 10 podzakonskih akata**, od čega je **Vijeće ministara donijelo šest (6) podzakonskih akata** a ostali podzakonski akti koji su upućeni Vijeću ministara BiH sa svim potrebnim mišljenjima nadležnih institucija čekaju donošenje. **Mimo planiranih aktivnosti** iz Programa rada, u periodu januar-septembar Agencija je obrađivač i Odluke o propisivanju kriterija za utvrđivanje visine naknada članovima komisija za izbor državnih službenika, Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uspostavljanju, uslovima i načinu utvrđivanja kredita za završene obuke državnih službenika u institucijama BiH i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH. Naime, izrada novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ugrađena je u Prijedlog plana rada Vijeća ministara BiH za 2010. godinu, uz

određeno prolongiranje u odnosu na planirani termin iz objektivnih razloga. Naime, Vijeće ministara BiH je na 128. sjednici donijelo zaključak kojim se u cilju implementacije zaključka PDPSBiH sa 64. sjednice zadužuje Agenciju za državnu službu da dopuni Zakon vezano za disciplinsku odgovornost državnih službenika. Sličan zaključak donesen je i na 113. sjednici Vijeća ministara BiH u cilju provođenja zaključka sa 40. sjednice Doma naroda PSBiH. Prema Nacrtu zakona, rok za predlaganje novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika je šest mjeseci od stupanja na snagu dopuna Zakona, koje tek treba da budu predložene saglasno prethodnim zaključcima VMBiH. U zavisnosti od procedure donošenja dopuna Zakona zavisiće i rok za donošenje novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH. Kako bi se pak prevladale trenutne poteškoće koje postoje u praksi a odnose se na činjenicu da su važećim izmjenama i dopunama Zakona već izmijenjene pojedine odredbe koje se odnose na disciplinsku odgovornost državnih službenika, disciplinski postupak i propisane disciplinske mjere, a postojeći Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine u ovom segmentu nije bio usaglašen s izmjenama Zakona, te samim tim se određene povrede službene dužnosti nisu mogle adekvatno sankcionirati niti se pak mogao disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti sprovesti u skladu s važećim izmjenama Zakona, nužno je bilo izvršiti hitne izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika, koje su već stupile na snagu. Također, upućen je Vijeću ministara na davanje saglasnosti i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije za državnu službu BiH sa svim potrebnim mišljenjima nadležnih institucija, koji nije bio uzet u razmatranje.

Agencija je, dakle, u 2010. godini sačinila sve planirane podzakonske akte i ispoštovala Program rada i planirane zadaće iz naše nadležnosti, te su isti već stupili na snagu ili su upućeni Vijeću ministara BiH na donošenje. Tabelarni prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 2*).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija u 2010. godini nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Agenija u 2010. godini nije imala obaveze iz ove oblasti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programom rada Agencije za državnu službu BiH, a što je ugrađeno u Program rada Vijeća ministara BiH za 2010. godinu, **planirano je donošenje osam (8) podzakonskih i drugih normativnih akata** čiji je predlagач i obradivač Agencija. **Realizacija plana od strane Agencije za državnu službu BiH je 100%**, što znači da je **Agencija sačinila i uputila Vijeću ministara BiH planiranih osam (8) podzakonskih akata**, od čega je Vijeće ministara BiH donijelo četiri (4) podzakonska akta. Jedan podzakonski akt i to **Kodeks državnih službenika u institucijama BiH** je vraćen Agenciji na doradu i u skladu sa zaključcima VMBiH je dorađen i ponovo dostavljen Vijeću ministara, ali kao i **preostala tri (3) akta, nije u toku prethodne godine uzet u razmatranje**. Mimo planiranih urađena su još dva naprijed navedena podzakonska akta, koja su već stupila na snagu.

U oblasti obuke državnih službenika, **planirano** je da se organizira **135 obuka**. **Realizirano** je **156 obuka**, što predstavlja **povećanje od 15%**.

U oblasti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija Agencija je ispunila sve planirane aktivnosti u implementaciji Informacionog sistema za upravljanje ljudskim resursima u institucijama BiH (sistem BH-HRMIS), izrade u puštanju u rad nove web stranice Agencije za državnu službu BiH, te održavanja stranice kao i informaciono-komunikacione infrastrukture.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Budžet Agencije za državnu službu za 2010. godinu odobren je u iznosu od **1.378.000,00 KM** (tekući izdaci-rashodi u iznosu od **1.353.000,00 KM** i kapitalni izdaci u iznosu od **25.000,00 KM**). Ukupno izvršenje budžeta na dan 10.12.2010. godine iznosi **1.216.627 KM** i u odnosu na odobreni budžet za 2010. godinu izvršenje je **88%** (izvršenje na tekućim izdacima je **1.191.706 KM**, odnosno 88%, a na kapitalnim izdacima izvršenje je **24.921, KM** odnosno **100%**). Tabelarni prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 3*).

TABELA 3. REALIZACIJA BUDŽETA ZA 2010. GODINU

Red br	Naziv konta	Odobreni budžet 2010	Izvršenje budžeta 10.12.2010.	Indeks izvršenja
I	TEKUĆI IZDACI	1.353.000	1.191.706	88
1	Bruto plaće i naknade	697.000	624.692	90
2	Naknade troškova zaposlenih	79.000	73.680	93
3	Putni troškovi	17.000	15.610	92
4	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	56.000	47.219	84
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0
6	Nabavka materijala	21.500	20.337	95
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	500	0	0
8	Troškovi zakupa	53.000	46.547	88
9	Izdaci za tekuće održavanje	16.500	8.916	54
10	Izdaci za osig i troškove platnog prometa	500	83	17
11	Ugovorene i druge posebne usluge	412.000	354.622	86
II	KAPITALNI IZDACI	25.000	24.921	100
	UKUPNO (I + II) :	1.378.000	1.216.627	88

8. AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija) je samostalna upravna organizacija, autoritet za sigurnost i kvalitet hrane, primjenu međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje obavezujućih za Bosnu i Hercegovinu, koja je na temelju Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), nadležna za analizu rizika (procjenu, upravljanje i obavještavanje o riziku), iniciranje, pripremu, izradu i predlaganje propisa o hrani, kao i drugih zadataka iz njenog djelokruga rada. U Bosni i

Hercegovini su trenutno na snazi brojni provedbeni propisi preuzeti na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju saveznih zakona i drugih zakonskih akata SFRJ koji se primjenjuju kao republički zakoni, kao i drugi provedbeni propisi iz oblasti hrane koji su zastarjeli, pa je velika pažnja posvećena donošenju novih zakonskih i podzakonskih akata iz ove oblasti.

Laboratorijska kontrola hrane u BiH – Agencija je formirala bazu podataka o kapacitetima laboratorija za kontrolu hrane u BiH, te završila pripreme za proces ovlašćivanja laboratorija za kontrolu hrane (definirala kriterije i uputila javni poziv za odabir eksperata za učešće u procesu ovlašćivanja laboratorija).

Na prijedlog Agencije Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je **Odluku o davanju ovlaštenja** ispitnim laboratorijima u Bosni i Hercegovini za ispitivanje, kontrolu i praćenje prisustva genetički modificiranih organizama u hrani i hrani za životinje („Službeni glasnik BiH“, broj 15/10). Ovlaštene su četiri laboratorije: Laboratorija za biotehnologiju Poljoprivrednog instituta Republike Srpske, Banja Luka; Laboratorija za genetički modificirane organizme Federalnog agromediterskog zavoda, Mostar; Laboratorija za genetički modificirane organizme i biosigurnost hrane Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Sarajevo; Laboratorija za genetički modificirane organizme Federalnog zavoda za poljoprivredu, Sarajevo.

Održan radni sastanak s predstvincima Referentnog centra za genetički modificirane organizme Lazio – Toscana, Rim, Italija. Delegacija Bosne i Hercegovine je bila prisutna u sljedećem sastavu: doc.dr. sci. Sejad Mačkić – šef delegacije, prof.dr.sci. Stojko Vidović – član delegacije, i mr.sci. Džemil Hajrić – član delegacije. Razgovori su se vodili s predstvincima Referentnog centra za GMO koje je predvodio generalni direktor Centra. Predstavnici italijanskog centra bili su dr. Demetrio Amaddeo, šef Laboratorije za biotehnologiju, dr. Ilaria Ciabatti, glavni ekspert za GMO, i Romano Zilli, šef Odjeljenja za međunarodnu saradnju. Svrha samog sastanka bio je dogovor oko unapređenja kapaciteta ovlaštenih ispitnih laboratorija za kontrolu GMO-a u Bosni i Hercegovini u smislu dodatne obuke za laboratorijsko osoblje i jačanje kapaciteta inspekcijskih organa u BiH. Također je intenzivno razgovarano i o mogućnosti potpisivanja sporazuma u svrhu određivanja referentnog centra za GMO Lazio-Toscana kao referentne laboratorije za Bosnu i Hercegovinu do momenta osposobljavanja jedne od laboratorija u BiH do nivoa referentnosti.

U sklopu Zajedničke tehničke radne grupe ARDP – projekt Svjetske banke, **pripremljen je TOR –projektni zadatak s jasno definiranim obavezama za angažman GMO eksperta** koji je izvršio procjenu stanja ovlaštenih ispitnih laboratorija za kontrolu GMO-a. i pripremio plan unapređenja istih i plan treninga za stručno osoblje laboratorija, Agencije i Vijeća za GMO. Sve aktivnosti će biti finansirane kroz projekt.

Na prijedlog Agencije Vijeće ministara je razmatralo i usvojilo **Informaciju o trenutnom stanju i koracima za unapređenje sistema za kontrolu GMO hrane i hrane za životinje u Bosni i Hercegovini**. Također, Vijeće ministara je donijelo i konkretne zaključke koji će pomoći u unapređenju sistema.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U postupku izrade provedbenih propisa, pored zakonske obaveze definirane Zakonom o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), Agencija se rukovodila i poštovala sve važeće propise: Jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 11/05), Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik

BiH“, broj 81/06), Odluku o procedurama u postupku usklađivanja zakonodavstva BiH s *acquis communutuaire* („*Službeni glasnik BiH*“, broj 52/05).

Na prijedlog Agencije, a u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo sljedeće propise o hrani koji su objavljeni u „*Službenom glasniku BiH*“ u 2010.godini:

1. Pravilnik o standardima za stavljanje jaja na tržište („*Službeni glasnik BiH*“, broj 25/10);
2. Pravilnik o šećerima („*Službeni glasnik BiH*“, broj 25/10);
3. Pravilnik o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama („*Službeni glasnik BiH*“, broj 26/10);
4. Pravilnik o oznakama tradicionalnog ugleda hrane („*Službeni glasnik BiH*“, broj 27/10);
5. Pravilnik o oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla hrane („*Službeni glasnik BiH*“, broj 27/10);
6. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („*Službeni glasnik BiH*“, broj 40/10);
7. Pravilnik o stonim vodama („*Službeni glasnik BiH*“, broj 40/10);
8. Pravilnik o materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
9. Pravilnik o plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
10. Pravilnik o keramičkim predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
11. Pravilnik o materijalima i predmetima izrađenim od filma od regenerirane celuloze namijenjenim za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
12. Pravilnik o ograničavanju upotrebe epoksi derivata u materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
13. Pravilnik o oslobođanju N-nitrozamina i prekursora N-nitrozamina supstanci iz elastomera ili gumenih duda za flašice i duda („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
14. Pravilnik o materijalima i predmetima koji sadrže vinil hlorid monomer i namijenjeni su za kontakt s hranom („*Službeni glasnik BiH*“, broj 42/10);
15. Pravilnik o proizvodima od žitarica („*Službeni glasnik BiH*“, broj 76/10);
16. Pravilnik o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda („*Službeni glasnik BiH*“, broj 76/10);
17. Pravilnik o metodama analiza šećera („*Službeni glasnik BiH*“, broj 77/10), Pravilnik o pivu („*Službeni glasnik BiH*“, broj 77/10);
18. Pravilnik o tjesteninama, tijestu i proizvodima od tjesteta („*Službeni glasnik BiH*“, broj 77/10);
19. Pravilnik o pekarskim proizvodima („*Službeni glasnik BiH*“, broj 77/10).

Na prijedlog Agencije u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **Vijeće ministara BiH je donijelo sedam pravilnika** na 139. sjednici održanoj 13.12.2010.godine: Pravilnik o sirovom mlijeku, Pravilnik o mliječnim proizvodima i starter kulturama, Pravilnik o zgusnutom mlijeku i mlijeku u prahu, Pravilnik o jestivim biljnim uljima, jestivim biljnim mastima i majonezama, Pravilnik o mazivim mastima, Pravilnik o jestivim kazeinima i kazeinatima, te Pravilnik o provođenju plana praćenja/monitoringa hrane. Navedeni pravilnici su upućeni na objavu u *Službeni glasnik BiH*. Sljedeći pravilnici su odobreni na VI, VII i VIII sjednici Upravnog odbora Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u 2010.godini i dostavljeni Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi donošenja:

1. Pravilnik o keksu i keku srodnim proizvodima;

2. Pravilnik o pomoćnim tvarima u procesu proizvodnje;
3. Pravilnik o aktivnim i inteligentnim materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom;
4. Pravilnik o proizvodima od jaja;
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o upotrebi boja u hrani;
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o voćnim sokovima, voćnim nektarima i sličnim proizvodima;
7. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o osvježavajućim bezalkoholnim pićima i sličnim proizvodima;
8. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o medu i drugim pčelinjim proizvodima;
9. Pravilnik o označavanju hranjivih vrijednosti hrane;
10. Pravilnik o brzo smrznutoj hrani za ishranu ljudi;
11. Pravilnik o začinima, ekstratima začina i mješavinama začina;
12. Pravilnik o hrani podvrgnutoj jonizirajućem zračenju;
13. Pravilnik o kakau i čokoladnim proizvodima;
14. Pravilnik o čaju, bilnjom čaju, voćnom čaju i instant čaju;
15. Pravilnik o analitičkim metodama za jaka alkoholna i alkoholna pića.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija u toku 2010. godine nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

IPA projekat - Aktivnosti na implementaciji IPA projekta "Podrška u pripremi i provedbi EU zakonodavstva iz oblasti hrane u BiH", koje Agencija za sigurnost hrane BiH realizira u saradnji s Evropskom komisijom, započete su 14.9.2009. godine s ciljem osiguranja provođenja legislative o sigurnosti hrane u BiH kroz jačanje ljudskih resursa kako bi se osigurao visok stepen sigurnosti hrane i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda iz BiH na domaćem i međunarodnom tržištu.

Svrha projekta:

- utvrđivanje kapaciteta Agencije kako bi se poboljšala realizacija zadataka koji proizlaze iz legislative o hrani, posebno onih koji se odnose na procjenu rizika, upravljanje rizikom i komunikaciju sa svim zainteresiranim koji su uključeni u lanac sigurnosti hrane;
- unapređivanje sigurnosti hrane, higijene i kontrole kvaliteta kroz jačanje kapaciteta inspekcijskih službi;
- jačanje sistema laboratorija kako bi novi ovlašteni laboratorijski izvršavali specifične analize zasnovane na međunarodno priznatim metodama i procedurama;
- uspostava registara preduzeća koja posluju s hranom u BiH;
- poboljšanje pozicije proizvođača hrane i prehrambene industrije provođenjem programa sigurnosti hrane i standarda samokontrole.

Postignuti rezultati u sklopu IPA projekta

Formiran je Nadzorni odbor projekta koji čine predstavnici nadležnih organa BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH. Tokom 2010. godine održana četiri sastanka Nadzornog odbora.

Započet je proces ovlašćivanja laboratorijskih jedinica za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini, a na osnovu odredbi Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04) i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati ovlašteni ispitni laboratorijski koji provode analize hrane i postupku ovlašćivanja laboratorijski („Službeni glasnik BiH“, broj 37/09). Na adresi 49 laboratorijskih jedinica za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini upućen je dopis za podnošenje **zahtjeva za ovlašćivanje laboratorijskih jedinica za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini**. Od ukupno 49 laboratorijskih jedinica, **zahtjev za ovlašćivanje** je podnijelo 35 laboratorijskih jedinica, koje su ujedno i posjećene u okviru IPA projekta. Na osnovu sagledanog stanja pripremljen je dokument koji sadrži presjek stanja laboratorijskih jedinica. Dokument je, također, razmatrala i odobrila Radna grupa koja se bavi pitanjima laboratorijskih jedinica. Formiranje komisije koja će predložiti listu laboratorijskih jedinica „mreža ovlaštenih ispitnih i referentnih laboratorijskih jedinica“ je u toku.

Održano je 15 sastanaka koji su planirani u skladu s Planom obilaska i **sagledano je stanje svih inspekcijskih službi/inspektorata** na području kantona u Federaciji, Federacije BiH, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i inspekcijskih službi Republike Srbije.

Organizirano je **sedam edukativnih seminara** za službenike inspekcijskih uprava entiteta, kantona, općina, Brčko Distrikta i drugih nadležnih organa uključenih u lanac sigurnosti hrane.

U okviru IPA projekta **formirane su radne grupe** koje su sastavljene od službenika Agencije, nadležnih institucija i eksperata IPA projekta: Radna grupa za približavanje zakonodavstva, Radna grupa za nacionalni plan kontrole, Radna grupa za komunikacije, Radna grupa za strategiju sigurnosti hrane, Radna grupa za mrežu laboratorijskih jedinica, Radna grupa za registar subjekata u poslovanju s hrana.

Pripremljeni sljedeći dokumenti: Profil zemlje, Materijali za usklađivanje zakonodavstva, Smjernice za upravljanje rizikom, Pregled inspekcijskih službi, Izvještaj o statusu quo laboratorijskih jedinica za analizu hrane, Analiza pravnih praznina, Srednjoročni plan usaglašavanja, Nacionalni plan kontrole, Smjernice i procedura za pripremu kontrolnog plana, Izrada registra za subjekte u poslovanju, Upustvo o odobravanju i uspostavi registra, Analiza statusa quo laboratorijskih jedinica.

Učešće u radu Pododbora za poljoprivrednu

Aktivno je učešće službenika Agencije u Radnoj grupi za poljoprivrednu, sigurnost hrane i ribarstvo. Pomoćnik direktora u Agenciji za sigurnost hrane imenovan je za predsjedavajućeg Podgrupe za poglavlje 12 acqui communutaire, a ispred Agencije imenovani su članovi radnih grupa za poljoprivrednu i ribarstvo - poglavlje 11 i 13 Acquisa.

Ostale aktivnosti iz EU integracija

Koordinacija aktivnosti s DG SANCO, koordinacija aktivnosti sa TAIEX-om – imenovani TLO (Taiex liaison officer), pripremljen **Plan treninga za 2010. godinu** (odobrena za 2010.g. četiri seminara i jedno studijsko putovanje), koordinacija aktivnosti u vezi sa saradnjom sa EFSA –om (Evropski autoritet za sigurnost hrane); u saradnji sa EFSA-om organizirana su tri stručna studijska putovanja; po zahtjevu EFSA-e pripremljen **Profil zemlje (Country profile)**, a u skladu s prepristupnim programom za dolazeće godine.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Program rada Agencije za 2010. godinu na koji je Vijeće ministara BiH na 120. sjednici održanoj 29.4.2010. godine dalo saglasnost velikim dijelom je koncipiran kao nastavak započetih aktivnosti od trenutka osnivanja Agencije do danas, a sve u cilju osiguranja visokog nivoa zaštite

života i zdravlja potrošača, kao i zaštite interesa proizvođača na području cijele Bosne i Hercegovine.

Međunarodna saradnja - Agencija je nastavila međunarodnu saradnju s međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti hrane. Po zvaničnom EFSA-inom pozivu direktor Agencije 23. juna održao je važan sastanak s izvršnom direktoricom EFSA-e u sjedištu EFSA-e u Parmi, Italija. Na sastanku se, između ostalog, razgovaralo o dosadašnjim dostignućima i o unapređenju već dobre saradnje Agencije i EFSA-e.

Predstavnici Agencije uzeli učešće na seminarima u organizaciji EFSA-e, pod radnim nazivima „XIV naučni kolokviji o klasifikaciji hrane“ i „Naučni kolokviji - rizici u nastanku u hrani“.

Nastavljena je saradnja s Nacionalnim centrom za hranu Kraljevine Španije, kao i brojnim ambasadama u BiH, među kojima su ambasade SAD-a, Velike Britanije, Austrije i Slovenije, s čijim je predstvincima održan niz sastanaka i dogovoreni su konkretni koraci u realizaciji novih projekata.

Pripremljen je i kandidiran projekt prema UNDP-u koji je odobren, a u sklopu te aktivnosti direktor Agencije potpisao je **Memorandum o saradnji između Agencije i UNDP-a**.

CODEX ALIMENTARIUS- U toku 2010. godine Agencija je nastavila kontinuitet rada u Codex Alimentarius komisiji. Direktor Agencije i pomoćnik direktora uzeli su aktivno učešće u radu 33. sjednice Codex Alimentarius odbora za opće principe. U toku radnih sesija i plenarnih sjednica delegacija Bosne i Hercegovine je aktivno učestvovala i iznosila stavove BiH po pitanju Codex standarda o hrani. Aktivno učešće je bilo je i u radu Codex Alimentarius Odbora za rezidue veterinarskih lijekova u hrani.

RASFF- Korisničko ime i šifru za direktni pristup RASFF WINDOWU od SANCO RASFF EC, Agencija je primila 3.4.2009. godine, a na osnovu prethodno ispoštovane procedure, ustanovljene od strane Evropske komisije. U toku 2010. godine Agencija je primila od SANCO RASFF-a ukupno 10 obavijesti. Za sve proslijedene obavijesti Agencija je primila povratne informacije od nadležnih inspekcijskih organa, koji su po prijemu obavijesti od Agencije, poduzeli odgovarajuće zakonske mjere. Agencija redovno dostavlja izvještaj Evropskoj komisiji o rezultatima sprovedene istrage u BiH i poduzetim mjerama.

INFOSAN- predstavnik Agencije uzeo učešće na Prvom globalnom sastanku FAO/WHO INFOSAN mreže za brzo izmjenjivanje informacija o opasnostima koje mogu ugroziti zdravlje ljudi. U 2010. godini Agencije je, putem INFOSAN mreže, zaprimila 2 hitne obavijesti, 4 informativne obavijesti i 3 publikacije, koje su dostavljene svim članicama INFOSAN mreže u Bosni i Hercegovini.

INFORMIRANJE JAVNOSTI- Agencija je redovno informirala javnost o aktivnostima koje sprovodi, a sve u cilju zaštite zdravlja potrošača. Tokom godine Agencije je primila 117 zahtjeva za informaciju, te odgovorila na ukupno 278 pitanja. Na sve zahtjeve odgovoren je blagovremeno, na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama. Javnost je informirana i putem web stranice Agencije (www.fsa.gov.ba), koja je unapređena u vizuelnom i sadržajnom smislu. Na web stranici se redovno objavljaju članci o aktivnostima Agencije, saradnji s institucijama, preporuke potrošačima, kao i aktuelnosti iz oblasti hrane koje se, između ostalog, preuzimaju od nadležnih institucija i relevantnih međunarodnih organizacija iz oblasti sigurnosti hrane.

KADROVSKA PITANJA - Trenutno je u Agenciji u radnom odnosu ukupno 37 zaposlenih, od čega 30 državnih službenika i 7 zaposlenika, te tri volontera. Među zaposlenima su tri doktora nauka i četiri magistra nauka. Agencija, u skladu s Pravilnikom o profesionalnom usavršavanju, podržava službenike koji su pristupili specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijima kako bi stekli

zvanja koja su neophodna za rad u naučno – istraživačkim institucijama. Postdiplomski studij pohađa 9 službenika.

NAUČNE STUDIJE - u skladu s Programom rada Agencije rađene su dvije naučne studije, i to „Prevencija jed deficitarnih stanja“ i „Prisustvo teških metala u hrani.“

EDUKACIJA– Službenici Agencije učestvovali su tokom godine na ukupno 78 stručnih i naučnih skupova, seminara, radionica i obuka. Agencija je organizirala četiri obuke na temu "Uspostavljanje i implementacija RASFF-a u BiH", te održala 12 stručnih predavanja o registraciji oznaka originalnosti, geografskog porijekla i tradicionalnog ugleda hrane. Također, Agencija je, u saradnji s TAIEX-om u 2010. godini održala 5, a u saradnji s IPA projektom 3 seminara.

BAZE PODATAKA – U skladu s Programom rada uspostavljene su baze podataka o kapacitetima laboratorijskog kontrolu hrane u BiH, laboratorijskim izvještajima o kontroli hrane u BiH, laboratorijama koje su podnijele zahtjeve za ovlašćivanje, domaćim ekspertima za propise iz oblasti hrane, ekspertima u BiH za laboratorije, INFOSAN mreži WHO/FAO; RASFF-u, Komisije za praćenje i procjenu rizika porijeklom iz hrane, zaraznim bolestima koje se prenose putem hrane u BiH i zemljama EU i subjektima u poslovanju s hranom.

OSTALE AKTIVNOSTI - O kvalitetnoj saradnji Agencije s nadležnim domaćim i međunarodnim institucijama svjedoči i broj ulaznih i izlaznih akata. Tokom godine u Agenciju je pristiglo 2666 ulazna akta, a evidentirano je 3678 izlaznih akata.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Odobreni budžet Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za 2010.godinu iznosio je 2.919.000,00 KM ("Službeni glasnik BiH ", broj 103/09).

Tekući izdaci - 2.814.000,00 KM (brutoplaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova zaposlenih 658.000,00 KM i svi operativno-materijalni troškovi 1.017.000,00 KM).

Kapitalni izdaci - 105.000,00 KM (nabavka opreme 105.000,00 KM).

Odlukom Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine broj: 05-16-1-6886-3/10 od 24.9.2010.godine a na temelju zahtjeva Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine broj 02-16-1-1461/10 od 8.9.2010.godine i 02-16-1-1461-1/10 od 16.9.2010.godine, odobreno je prestrukturiranje rashoda u iznosu od 43.000,00 KM u okviru ukupnog iznosa odobrenog u Budžetu Agencije. (Brutoplaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova zaposlenih 615.000,00 KM i svi operativno materijalni troškovi 1.025 .000,00 KM).

Kapitalni izdaci 140.000,00 KM (nabavka opreme 140.000,00 KM). Odlukom Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine broj: 05-16-1-9553-2/10 od 30.12.2010.godine a na temelju Zahtjeva Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine broj: 02-16-1-2221/10 od 20.12.2010.godine, odobreno je prestrukturiranje rashoda u iznosu od 1.500,00 KM, u okviru ukupnog iznosa odobrenog u Budžetu Agencije. (Brutoplaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova zaposlenih 613.500,00 KM i svi operativno-materijalni troškovi 1.026.500,00 KM), kapitalni izdaci 140.000,00 KM (nabavka opreme 140.000,00 KM).

Utrošak sredstava Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za 2010 godinu, po podacima do 30.11.2010. godine i projekcijom potrošnje za dvanaesti mjesec iznosit će cca 1.860.000,00 KM, od čega tekući izdaci cca 1.736.690,00 KM a kapitalni izdaci (nabavka opreme) 123 310,00 KM.

9. AGENCIJA ZA STATISTIKU BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Temelj rada Agencije za statistiku BiH u 2010. godini bili su četverogodišnji Statistički program za period 2009-2012 i Program rada za 2010. godinu. Prioritetni zadatak bio je daljnja implementacija Zakona o statistici BiH, te nastavak rada na izgradnji funkcionalnog sistema statistike, koji se usklađuje s međunarodnim standardima.

Najvažnije aktivnosti su:

- Pripreme za popis stanovništva;
- Implementacija *acquis communautairea* u oblasti poslovnih statistika i proizvodnja uporedivih i kvalitetnih statističkih podataka za nivo BiH;
- Klasifikacije: Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (KD BiH 2010); Klasifikacija proizvoda po djelatnostima; Klasifikacija zanimanja BiH;
- Anketna istraživanja: sprovedena Anketa o radnoj snazi i objavljeni konačni rezultati; sprovedena Anketa o radnoj snazi ARS 2010 i objavljeni rezultati dobiveni anketom; sprovedena Anketa o troškovima rada ATR 2010, uneseni podaci iz upitnika, očišćena baza podataka; provodi se Pilot-anketa o korišćenju vremena TUS 2010. Rad na terenu se završava 15.1.2011 godine;
- Pripreme za popis poljoprivrede: testirana metodologija popisa poljoprivrede kroz Pilot istraživanje o strukturi farmi (SIDA projekt) i Pilot popis poljoprivrede (IPA 2007 AIS projekt);
- Sprovedeno je Pilot godišnje istraživanje u akvakulturi u oba entitetska statistička ureda u skladu s novom regulativom EU-Regulation (EC) No 762/2008 of the European Parliament and of the council of 9 July 2008);
- Uvedena pilot istraživanja u statistici cijena inputa u poljoprivredi;
- Sprovedena redovna istraživanja statistike cijena šumskih proizvoda;
- Izvršen obračun BDP-a za nivo BiH po proizvodnom pristupu za 2009. godinu u tekućim i stalnim cijenama. Podaci su publicirani na nivo A60. Nakon metodoloških poboljšanja urađenih u prethodnoj godini, koja se odnose prvenstveno na deliminaciju poreza na proizvode i proizvodnju i subvencija na proizvode i proizvodnju revidirana je serija podataka za period 2000-2005. U Biltenu je objavljena uporediva serija podataka za razdoblje 2000-2009. godine;
- Izvršen je obračun BDP-a za BiH po dohodovnom pristupu za 2009. godinu i publiciran na A17;
- Izvršen je revidirani obračun BDP za BiH po rashodnom pristupu za razdoblje 2004-2009. godinu u tekućim i stalnim cijenama. Zbog izvršene revizije komponenti BDP-a po proizvodnom pristupu, kao i podataka BoP, izvršena je korekcija ranije publiciranih podataka;
- Publicirano je saopćenje BDP i stvarna individualna potrošnja (SIP) u standardu kupovne moći (SKM) za 2007-2009. godinu;
- Izvršen obračun ulaganja sredstava u investicije pravnih osoba u 2009. godini. Zbog postojećeg problema u vezi s dostavljanjem kompletne baze podataka iz RZS RS, obračun je urađen korištenjem anonimnih mikro podataka RZS RS i kompletne baze podataka dostavljene od strane FZS FBiH i Brčko Distrikta BiH;

- U okviru IPA-2008 Regional sprovedeno je Pilot istraživanje o strukturi prihoda i međufazne potrošnje za poduzeća, budžete, finansijske institucije i neprofitne institucije;
- Sve aktivnosti planirane Statističkim programom od posebnog interesa za Brčko Distrikta BiH kao i Planom rada Agencije za statistiku BiH za 2010.godinu u najvećoj mjeri su realizirane.

STANJE

Usvajanjem Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova uvjetovano je osiguranje finansijskih sredstava za sve faze popisa, uključujući i izradu kartografske dokumentacije za popis i provođenje probnog popisa, što ograničava nivo priprema popisa isključivo na metodološki dio.

Proizvodnja statističkih podataka u oblasti makroekonomskih, poslovnih i društvenih statistika još uvijek zahtijeva značajno unapređenje u skladu s EU i međunarodnim standardima, regulativama i preporukama.

Jedan od glavnih problema i dalje je nedostavljanje podataka potrebnih za statistiku vanjske trgovine, Poslovni registar i nacionalne račune od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH i mikro podataka iz Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Prijedlog Zakona o popisu stanovništva usvojen je na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, potrebno je usvajanje ovog zakona na Domu naroda.

Vijeće ministara BiH je na 108. sjednici održanoj 10.12. 2010 godine utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini. U sklopu IPA 2007 projekta „Jačanje i harmonizacija poljoprivrednog i ruralnog informacionog sistema“ pripremljen je Prednacrt zakona o popisu poljoprivrede i ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini“. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine, Podružnica Brčko pokrenula je proceduru za izmjene postojećeg Zakona o klasifikaciji djelatnosti Brčko Distrikta BiH. Zakon je donesen u predviđenom roku i isti je objavljen u „Sl. glasniku Brčko Distrikta BiH“ broj 59/2010. Odluka o KD BiH 2010 počela se primjenjivati od 1.1.2011. godine. Donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti BiH (Sl. glasnik BiH, br. 32/2010). Donesena je Odluka o Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 (Sl. glasnik BiH, br. 47/2010). Odluka i Klasifikacija zanimanja BiH objavljene su u Sl. glasniku BiH.

Utvrđen je Prijedlog izmjena Zakona o statistici BiH i Prijedlog odluke o formiranju interresorne radne grupe za izradu Regionalne klasifikacije BiH, koji će biti upućeni na Vijeće ministara početkom 2011.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Najvažnije realizirane aktivnosti su se odnosile na implementiranje tri nacionalna projekta: IPA 2008 Twinning Light, IPA 2007 Nacionalni projekt, tehnička pomoć za pripremu popisa stanovništva i Nacionalni projekt koji financira Sida, a implementira Švedska statistika (faza II). Paralelno su statističke institucije uzele učešća i u implementaciji dva regionalna projekta: IPA 2008 višekorisnički projekt za statistiku i Regionalni projekt koji finansira Sida (započeo u proljeće 2008. godine). U decembru 2010. godine potpisana je bilateralni ugovor o saradnji s Državnim zavodom za statistiku Republike Slovenije.

IV EVROPSKIE INTEGRACIJE

Međunarodna saradnja se odnosi na niz različitih aktivnosti koje su se u 2010. godini intenzivno odvijale. U decembru 2010. godine potpisani je bilateralni ugovor o saradnji sa Državnim zavodom za statistiku Republike Slovenije na osnovu koga se planiraju važne aktivnosti u 2011. godini. Vršeno je redovno praćenje Evropskog partnerstva i obaveza koje ima statistika i svi izvještaji su dostavljeni pravovremeno. Prema redovnom Izvještaju o napretku BiH za 2010. godinu, statistika je napravila mali pomak u 2010. godini, ali glavna obaveza – usvajanje Zakona o popisu nije izvršena. Prepreka bržem napretku statistike BiH u cjelini predstavlja nedostatak pune saradnje između statističkih institucija (nedostavljanje svih potrebnih podataka u Agenciju), kao i nedostavljanje svih potrebnih podataka od strane Uprave za indirektno oporezivanje. Veliki broj naših predstavnika uzeo je učešće na sastancima raznih radnih grupa u organizaciji Eurostata i raznih međunarodnih organizacija, a to je bilo omogućeno najčešće putem donatorskih sredstava (ugl. kroz IPA 2007 i 2008 MBP) i ličnim sredstvima. Veoma važna obaveza i aktivnost za BHAS i Odjel za međunarodnu saradnju bila je organizacija redovnog regionalnog PGSC-a sastanka u Sarajevu od 6. do 7. oktobra 2010. godine. Sastanak je održan prema planu i organizacija je ocijenjena kao veoma dobra i uspješna.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Vitalna statistika (statistika rođenih, umrlih, zaključenih i razvedenih brakova)

Tokom 2010. godine pripremljena su i objavljena četiri saopćenja o prirodnom kretanju stanovništva (prethodni podaci za 2010). Urađene su tablice za nivo BiH iz oblasti vitalne statistike za 2009. godinu (konačni podaci) i objavljene u tematskom biltenu Demografija, kao i tablice po zahtjevima EUROSTATA i UN. U saradnji s UNICEF-om rađeno je na projektu MONEE, u sklopu kojeg su dati podaci za 2009. godinu za više oblasti. Izvršene su promjene sadržaja na obrascima vitalne statistike zbog potrebe usporednog korištenja podataka iz Popisa stanovništva i vitalne statistike. Izrađen je jedinstven kodeks šifara za pitanja o vjeroispovijesti, nacionalnosti, materinjem jeziku i stranoj državi. Kodeksi koji su se koristili bili su u skraćenom obliku. Jedinstveni šifarnici za pomenute kategorije također su neophodni za šifriranja u popisu stanovništva.

Statistika migracija

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine nadležna je da publicira podatke na državnoj razini u vezi s unutarnjim migracijama. Agencija je u 2009. godini uspostavila saradnju s Agencijom za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (bivši CIPS), u kojoj se evidentiraju sve registrirane promjene prebivališta/boravišta stanovnika na teritoriji Bosne i Hercegovine. Kao rezultat te saradnje, u februaru 2010. godine objavljeno je saopćenje o unutarnjim migracijama za 2009. godinu.

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova –

U toku godine nastavljen je rad na pred pripremama za popis stanovništva, domaćinstava i stanova. Pripremljen je prijedlog sadržaja temeljnih popisnih obrazaca (za osobe, domaćinstva i stan) pomoćnog obrasca (kontrolnik), nacrt metodologije, kao i uputstvo za popisivače i općinske instruktore. Sadržaj popisnih obrazaca urađen je u skladu s UN/CES preporukama za popise stanovništva i stanova. Također je rađeno i na definiranju pravila logičkih kontrola. Urađena je finalna verzija OCR upitnika. Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavku neophodne softverske i hardverske opreme za obradu materijala popisa. Pripremljena je specifikacija za razvoj aplikacije za ručni unos podataka koja će biti korištena u probnom popisu. Završena je edukacija

osoblja koje će biti u ICT timu za potrebe popisa (30 osoba iz institucija Statističkog sistema BiH). Pripremljena je tehnička specifikacija za DMS (Document Management System) za potrebe monitoringa aktivnosti na popisu. Realizirana je rekonstrukcija ICT infrastrukture u skladu s planom priprema za Popis (dio aktivnosti planiran za 2010. godinu).

Statistika rada

Tokom 2010. godine pored planiranih anketnih aktivnosti urađena je i nova klasifikacija zanimanja KZBiH 08, koja je objavljena u Službenom glasniku BiH i čija primjena počinje 1.1.2011 godine. Također su provedena redovna mjesecna istraživanja o zaposlenim, nezaposlenim i plaćama. Pored mjesecnih urađena su i objavljena saopćenja i na kvartalnom i polugodišnjem nivou o plaćama.

Statistika obrazovanja

Statistika obrazovanja prati predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Uvedene su nove varijable od kojih je veoma značajna izračunavanje broja zaposlenih kao ekvivalenta zaposlenosti u punom radnom vremenu. Podaci se iskazuju prema međunarodnoj ISCED klasifikaciji i redovno objavljuju u obliku saopćenja.

Statistika kulture

Raspoloživi podaci su objavljeni u tematskom biltenu. Urađena je nova metodologija usaglašena s međunarodnim standardima, što će osigurati kvalitetnije praćenje statistike kulture i kulturne industrije.

Socijalne statistike

Podaci socijalne statistike su objavljeni u tematskom biltenu. Započeo rad na izradi nove metodologije i daljnog razvijanja ove statistike.

Gender statistika

Objavljena je publikacija „Žene i muškarci“. Gender komponenta je uključena u sva istraživanja gdje je to moguće. Postepeno uvođenje anketa koje se provode u domaćinstvima će unaprijediti ovu statistiku.

Oblast poslovnih statistika

Urađena je i objavljena nova klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (KD BiH 2010), Metodologija i instrumenti za njenu primjenu. Primjena počinje od januara 2011. godine. KD BiH 2010 je potpuno u skladu s EU NACE rev.2 statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti i EU regulativom No 1893/2006.

Urađena je nova bh klasifikacija proizvoda po djelnostima (KPPD BiH 2010) i Metodologija za njenu primjenu. Primjena počinje u 2011. godini. KPPD BiH 2010 je potpuno u skladu s EU CPA 2008 klasifikacijom proizvoda po djelatnosti i EU regulativom No 451/2008.

Urađena je nova bh. nomenklatura industrijskih proizvoda (NIP BiH 2010), Uputstvo i instrumenti za njenu primjenu. Primjena počinje u 2011. godini. NIP BiH 2010 je potpuno u skladu s EU PRODCOM listom 2010 (EU regulativa 163/2010).

Nastavljen je rad na poboljšanju kvaliteta Statističkog poslovnog registra (SPR) i izvršena implementacija KD BiH 2010 u SPR kroz dvostruko šifriranje djelatnosti jedinica SPR-a.

Redovna je izrada i objavljivanje Indeksa industrijske proizvodnje za BiH u skladu s EU regulativama o Kratkoročnim poslovnim statistikama (No 1165/98 i No 1158/2005) i Metodologijom za njihovu primjenu.

Redovna je izrada i objavljivanje godišnjih podataka o industrijskoj proizvodnji po proizvodima za BiH (vrijednosti i količine) u skladu s EU regulativom No 3924/91 o uspostavljanju PRODCOM istraživanja.

Sprovedeno je Pilot-istraživanje za Strukturne biznis statistike (SBS) u skladu s EU SBS regulativom 295/2008, kao priprema za provođenje redovnog SBS istraživanja od 2011. godine.

Počela je redovna proizvodnja i objavljivanje određenog broja pokazatelja za nivo BiH iz oblasti: građevinarstva, transporta i trgovine.

Pripremljeni su upitnici i uputstva za pilot tromjesečna istraživanja u područjima građevinarstva i transporta (u skladu s EU konsolidiranim STS regulativom 1158/2005), kao osnova za redovno provođenje tromjesečnih STS istraživanja od 2011. godine.

Statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Odsjek za poljoprivrednu, šumarstvo i ribarstvo u 2010. godini redovno je kompilirao i agregirao podatke entitetskih statističkih institucija iz proizvodnih statistika za nivo BiH: proizvodnja usjeva i voća, brojno stanje stoke i klanje stoke i peradi. Podaci se redovno dostavljaju Eurostatu i UNECE/FAO. U 2010. godini prioritetni ciljevi bili su vezani za pripreme za popis poljoprivrede, ekonomski račune u poljoprivredi, statistika cijena i ekonomskih računa u šumarstvu i pilot istraživanje u akvakulturi.

Statistika okoliša – podskupina Statistika otpada

Po prvi put publicirano je saopćenje o količinama, vrstama i tokovima otpada nastalog u proizvodnim aktivnostima, referentna 2008. godina. Saopćenje bi trebalo doprinijeti boljem razumijevanju Regulative o statistici otpada 2150/2002/EC i implementaciji zakonodavne prakse EU u području upravljanja otpadom. Za UNEPE/UNSD statistika je razvijeno niz novih indikatora. Dokument: „Monitoring i procjena okoliša“ je urađen u saradnji s MOFTER-om.

Statistika energije

Pored redovnog saopćenja za električnu i toplotnu energiju, po prvi put je publicirano saopćenje za prirodni plin, referentna 2009. godina, kao i saopćenje za ugljen i koks, referentna 2009. godina, a prema Regulativi o energetskoj statistici 1099/2008/EC.

Statistika transporta

Izvršena je revizija podataka od 2001-2009. godine za statistiku transporta koji su se do sada slali u Eurostat. Također su izračunati traženi indikatori koji se do sada nisu slali u Eurostat (Freight transport demand i Passenger transport demand za razdoblje 2001-2009). Publicirano je saopćenje statistike transporta, za vremensku seriju 2005-2009, za drumski, gradsko-prigradski, željeznički i zračni transport, prijevozna sredstva, infrastruktura.

Informaciono društvo

Publicirano je saopćenje statistike telekomunikacija, za vremensku seriju 2005-2009. Urađen je metodološki priručnik za statističko istraživanje „Korištenje informaciono-komunikacionih tehnologija u poduzećima i domaćinstvima“ koji opisuje ciljnu populaciju, periodiku, promatrane varijable, metodologiju istraživanja i upitnike za ovo istraživanje. Ovo istraživanje je predviđeno kao pilot u 2011. godini.

Statistika cijena - Indeksi potrošačkih cijena u BiH

Redovno je objavljivanje saopćenja s indeksima potrošačkih cijena u BiH i Brčko Distriktu BiH uz uvođenje novog saopćenja s Prosječnim cijenama odabrane liste proizvoda. Aplikacija za unos potrošačkih cijena je unaprijedena s ciljem približavanja važećim regulativama za HICP. Izračunati su ponderi iz Ankete o potrošnji domaćinstava iz 2007. godine, koji će se primjenjivati od januara 2011. godine. Proširena je detaljnost saopćenja s indeksima potrošačkih cijena do nivoa grupe COICOP klasifikacija.

Harmonizirani indeks potrošačkih cijena

Za potrebe budućeg izračuna Harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena izvršena su poboljšanja u korpi proizvoda čije se cijene snimaju na mjesecnom nivou kroz uvođenje nekoliko proizvoda i usluga relevantnih za ovaj indeks. U skladu s time prilagođena je i softverska aplikacija za unos i obradu podataka o potrošačkim cijenama koja će se primjenjivati od januara 2011.godine.

Indeks proizvođačkih cijena na domaćem tržištu

Cijene se redovno prikupljaju i obrađuju. U toku je priprema za objavljivanje za nivo Bosne i Hercegovine.

Indeks proizvođačkih cijena na stranom tržištu

Pripremljeno je eksperimentalno istraživanje i prikupljanje proizvođačkih cijena na stranom tržištu na jedinstven način u oba entiteta.

Evropski program poredbe

U okviru Evropskog programa poredbe – Paritet kupovne moći, Agencija za statistiku je sprovedla sve aktivnosti definirane Eurostatovim programom rada za 2010. godinu. Eurostatu su u planiranim rokovima dostavljeni svi potrebni podaci o provedenim istraživanjima: E 10 -1 „Kuća i vrt“, E 10 -2 „Transport, restorani i hoteli“; „Oprema“, „Građevinarstvo“; mjesecni indeksi potrošačkih cijena za 2010. godinu, set podataka statistike nacionalnih računa, te pripremljena dva metodološka poglavљa o metodologiji provođenja projekta u BiH. Na ovaj način omogućen je izračun bruto domaćeg proizvoda u standardu kupovne moći BiH za period 2007 – 2009. godine. Svi zadaci utvrđeni Programom rada su i realizirani.

Statistika potrošnje i životnog standarda

S ciljem dobivanja podataka o potrošnji i životnom standardu te podataka za potrebe izračuna pondera za statistiku potrošačkih cijena i inputa za statistiku nacionalnih računa, osigurana su donatorska i vlastita sredstva za realizaciju Ankete o potrošnji domaćinstava BiH u 2011. godini. Pripremljena je ukupna metodologija Ankete, izvršena obuka anketara i supervizora, odštampani su anketni instrumentariji i krajem decembra 2010. godine je počelo prikupljanje podataka na terenu. Ono će trajati do sredine januara 2012. godine, a rezultati Ankete će biti dostupni do kraja jula 2012.godine.

Odsjek za statistiku vanjske trgovine

Agencija za statistiku BiH vršila je redovno mjesечно prikupljanje, obradu i publiciranje podataka o robnoj razmjeni BiH s inozemstvom i objavila godišnje podatke za 2009. godinu u Tematskom biltenu. Redovito su dostavljani podaci Eurostatu, Direkciji za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralnoj banci BiH i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u traženoj formi. Agencija za statistiku BiH je ispunila planirane aktivnosti i ciljeve za 2010. godinu u ovoj oblasti uz određene probleme koji su onemogućili provođenje adekvatnih kontrola i poboljšanja kvaliteta podataka o robnoj razmjeni. Najvažniji problem je nedostavljanje podataka s jedinstvenim identifikacionim brojem poduzeća od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

Diseminacija - publikacije, priopćenja, web stranica, Intranet

Pripremljeno je i štampano deset redovitih publikacija, objavljena su mjeseca saopćenja iz najvažnijih statističkih istraživanja, te tromjesečna i godišnja saopćenja. Pripremljen je i štampan godišnji plan Agencije. Najveći dio vremena uložen je na lektoriranju, pripremi za štampu i formiranju baza temeljnih ekonomskih klasifikacija: Klasifikacija djelatnosti KD, Klasifikacija proizvoda po djelatnosti KPPD, Nomenklatura industrijskih proizvoda NIP. Sve publikacije su lektorirane i pripremljene na sva tri zvanična jezika: bosanski, hrvatski i srpski, a djelomično i prevedene na engleski jezik i publicirane i na web stranici www.bhas.ba. Web i Intranet stranica ažurirale su se redovno i u završnoj fazi je izrada nove web stranice Agencije. Dizajnirani su i pripremljeni upitnici za ankete.

Koncepcija i izgradnja baza podataka

Razvijene su sljedeće baze podataka: Baza za korisnike i korisničke zahtjeve; Baze ekonomskih klasifikacija; DEV INFO baza za publiciranje podataka o siromaštву i općih podataka o BiH.

Odnosi s javnošću i korisnicima

Rješavani su korisnički zahtjevi iz publiciranih podataka ili putem posebne obrade; pomoć korisniku pri traženju podataka i pretraživanju baza podataka; redovno obavještavanje o najnovijim

statističkim publikacijama prema programu i planu publiciranja; ažuriranje i pravodobna popuna upitnika međunarodnih organizacija. Održavane su redovne mjesecne konferencije za štampu, dvije tematske konferencije i konferencija o siromaštvu.

ICT sektor

Popisne aktivnosti

Urađena je finalna verzija upitnika. Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavku neophodne softverske i hardverske opreme za obradu materijala popisa. Pripremljena je specifikacija za razvoj aplikacije za ručni unos podataka koja će biti korištena u probnom popisu. Završena je edukacija osoblja koje će biti u ICT timu za potrebe popisa (30 osoba iz institucija Statističkog sistema BiH). Pripremljena je tehnička specifikacija za DMS (Document Management System) za potrebe monitoringa aktivnosti na popisu. Realizirana je rekonstrukcija ICT infrastrukture u skladu s Planom priprema za popis (dio aktivnosti planiran za 2010. godinu).

Implementacija IT strategije

Nastavak aktivnosti na implementaciji IT strategije. Postavljanje web servera u Agenciji za statistiku BiH. Uspostavljena je VPN konekcija s ekspoziticom Agencije u Brčko Distriktu BiH.

Dizajn, razvoj, servisiranje i održavanje IT aplikacija

Razvijena je aplikacija za razmjenu podataka unutar statističkih institucija u BIH. Razvijene su aplikacije za potrebe novih istraživanja u statističkim institucijama BiH. Održavane su i unaprijedene postojeće aplikacije koje se koriste u Agenciji za statistiku BiH.

Uvođenje standarda

Pripremljen je Pravilnik za održavanje web stranice Agencije za statistiku BiH. Razmjena podataka s EUROSTAT-om putem jedinstvenih programskih alata.

Razvoj metabaze i povezivanje s IT aplikacijama

Urađen je plan aktivnosti za razvoj metadata sustava.

Održavanje ICT infrastrukture

Unapređenje postojeće infrastrukture, podizanje sigurnosti na veći nivo. Započeta je implementacija VoIP telefonije koja će osigurati uštedu troškova telefonije. Djelimično je realizirana implementacija Cat 6e GB mreže koja omogućava veću iskorištenost savremenih ICT servisa i komunikacije zaposlenih u Agenciji za statistiku BiH. Obnovljena je informaciona oprema (serveri, backup sustav, softverski alati...).

Za Podružnicu /Ekspozituru Brčko Agencije za statistiku BiH

Sve aktivnosti planirane Statističkim programom od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH, kao i Planom rada Agencije za statistiku BiH za 2010. godinu u najvećoj mjeri su realizirane.

U okviru priprema za Popis sprovedena je aktivnost Ažuriranja Registra prostornih jedinica za Brčko Distrikt BiH u toku aprila i maja 2010. godine u saradnji s Pododjelom za katastar Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH. Predmet ažuriranja bile su skice statističkih i popisnih krugova s opisom granica na propisanim obrascima i digitalnim planovima na ortofoto podlozi za svaki PK i SK u skladu s Metodologijom za vođenje jedinstvene evidencije i jedinstvenog Registra prostornih jedinica i potpisanim protokolom. Pripreme kartografske dokumentacije potrebne za provođenje popisa stanovništva u narednom periodu, ovim su za Brčko Distrikt uglavnom završene.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Agenciji za statistiku BiH za 2010. godinu odobren je Budžet u iznosu od 4.938.000,00 KM, od čega na stavci tekući troškovi iznosi 4.433.000,00 KM, a na kapitalnim izdacima 25.000,00 KM. Pored redovnih statističkih aktivnosti u ovaj iznos uključena je i Anketa o radnoj snazi u BiH u

Brčko Distriktu. Agenciji za statistiku BiH je Budžetom za 2009. godinu odobren iznos od 1.000.000,00 KM kao višegodišnji kapitalni projekt „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova“. Tokom 2009. godine utrošeno je 64.762,00 KM, a neutrošena sredstva prenesena su u 2010.godinu. Zbog nedonošenja Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova, Agencija za statistiku BiH odlučila je da dugogodišnja kapitalna sredstva namijenjena za potrebe popisa prenese u 2011.godinu, s ciljem što racionalnijeg korištenja istih. Konačan iznos potrebnih budžetskih sredstava za popis preciznije će se znati tek nakon provedenog Pilot popisa. Glavni problem u izvršenju budžeta u 2010.godini bio je nedonošenje Zakona o popisu i pomjerene Ankete o potrošnji domaćinstava u 2011.godinu uslijed čega se nisu mogle realizirati planirane aktivnosti. Na preporuku Ministarstva finansija i trezora Agencija je odlučila da izvrši prestrukturiranje sredstava u cilju racionalizacije troškova i provođenja pripremnih radnji za predstojeći popis, kako bi se smanjio dio troškova planiran za 2011. godinu, a finansirao tokom 2010. godine. Prestrukturirani budžet na stavci tekući izdaci iznosi 4.041.000,00 KM , a na kapitalnim izdacima 417.000,00 KM. Izvršenje budžeta s 14.1.2011. iznosi: tekući izdaci 3.187.415,60 KM i kapitalni izdaci 361.032,17, što ukupno iznosi 3.548.447,77 KM.

10. AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 45/04, 44/07 i 102/09). Agencija je samostalna upravna organizacija koja ima svojstvo pravnog lica i odgovorna je Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Otpočela je s radom septembra 2006. godine, a zaključno s decembrom 2010. godine ima ukupno 18 zaposlenih radnika.

U skladu sa Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini, sistem nadzora čine Agencija i inspekcijski i drugi organi uprave entiteta i Brčko Distrikta BiH, pri čemu je Agencija, između ostalog, nadležna za koordinaciju i usklađivanje aktivnosti sistema nadzora nad tržištem Bosne i Hercegovine, učešće u pripremi i izradi svih propisa o sigurnosti proizvoda, razvoj međudržavne i međunarodne saradnje u oblasti nadzora nad tržištem, permanentno informiranje javnosti i svih zainteresiranih subjekata o riziku i opasnim proizvodima. Neposredna kontrola sigurnosti proizvoda je u nadležnosti inspekcijskih organa entiteta i Brčko distrikta BiH koji su ovlašteni za kontrolu proizvoda na tržištu.

U 2010. godini, Agencija je, inicirala, provodila i koordinirala aktivnosti nadzora nad tržištem, baziranog na kontroli sigurnosti neprehrabnenih potrošačkih proizvoda u skladu s postojećim zakonima i podzakonskim aktima, a s ciljem sistematične kontrole sigurnosti neprehrabnenih potrošačkih proizvoda na tržištu i zaštite potrošača. Aktivnosti su, u skladu s važećim propisima iz oblasti, bazirane na dobrovoljnom povlačenju proizvoda i poduzimanju korektivnih mjera od strane poslovnih subjekata, a ostvareni rezultati nadzora su iznad očekivanog, kako u dijelu postupanja poslovnih subjekata, tako i angažiranja nadležnih inspekcijskih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH. Unaprijeđen je sistem koordinacije aktivnosti i toka informacija o opasnim/neusklađenim proizvodima između Agencije i inspekcijskih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Urađen je Prijedlog strategije nadzora nad tržištem neprehrabnenih potrošačkih proizvoda u BiH (2011-2015), usaglašen s inspektoratima entiteta i Brčko Distrikta BiH koji će se uputiti Vijeću ministara na usvajanje.

Realiziran je prvi zajednički program proaktivnog nadzora sigurnosti igračaka i proizvoda za djecu na osnovu sadržaja ftalata, koji uključuje i laboratorijsko ispitivanje 65 uzoraka navedenih proizvoda.

Kreirana je aplikacija i operativan je sistem obavještavanja javnosti o opasnim/neusklađenim proizvodima na tržištu BiH putem web stranice Agencije.

Pripremljeno je i publicirano više sigurnosnih vodiča za potrošače i poslovne subjekte. Brošura za pomoć poslovnim subjektima pri obavještavanju organa iz sistema nadzora nad tržištem o opasnim proizvodima koje su stavili na tržište, distribuirana je putem Euro-info korespondentnog centra i UINO BiH.

Na osnovu ugovora zaključenog s DG SANCO Agencija prevodi i publicira na web stranici obavljenja zemalja članica EU o opasnim proizvodima na unutrašnjem tržištu EU, u funkciji: jačanja svijesti o sigurnosti proizvoda, informiranja potrošača u BiH i, kada je moguće, pokretanja korektivnih mjera za proizvode visokog rizika koji su prisutni na tržištu BiH.

Prema projektovanim aktivnostima odvija se implementacija IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti Projekta (koji je prvi projekt podrške Agenciji).

Sve relevantne informacije o aktivnostima Agencije, pravni propisi i dokumenti vezani za sigurnost proizvoda redovno se ažuriraju i dostupni su na Internet stranici Agencije.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

- Agencija nema zakonodavne nadležnosti, već je obavezna da učestvuje u izradi propisa o sigurnosti proizvoda koji se donose u BiH ili entitetima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija tokom 2010. godine nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

1. Preuzimanje i prevodenje *acquis communautaire-a*

- Učešće u ekspertnim timovima za preuzimanje direktiva Novog pristupa Evropske unije u skladu s Programom preuzimanja tehničkih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 35/06) i Odlukom o planu aktivnosti za realizaciju Programa preuzimanja tehničkih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06);
- U skladu s članom 7. Odluke o uspostavljanju organizacionih jedinica za evropske integracije u tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 66/08) izvršeno je prevodenje Odluke EK od 16. decembra 2009. godine, kojom se propisuju smjernice za upravljanje sistemom brze razmjene informacija „RAPEX“ u skladu s članom 12. i postupkom obavještavanja u skladu s članom 11. Direktive 2001/95/EEZ (Direktiva o općoj sigurnosti proizvoda).
- Prijevod (publikacija) Vodiča za provedbu korektivnih mjera, uključujući i povrat proizvoda od potrošača.

2. Fondovi pomoći Evropske unije

- Implementacija projekta IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti u BiH, (otpočeo novembra 2009.) što je prvi projekt podrške Agenciji);
- Učešće u Regionalnom IPA 2008 programu infrastruktura kvaliteta za zemlje zapadnog Balkana i Tursku;
- Programiranje i izrada Twining Fiche-a za IPA 2009 – Sektorski projekt - komponenta Nadzor nad tržištem.
- Organiziranje TAIEX radionice za inspektorate i Agenciju na temu Implementacija direktive o niskonaponskoj opremi (LVD).

3. Međunarodna saradnja

- Agencija je stalni član Opće skupštine PROSAFE-a (*Product Safety Enforcement Forum of Europe*), koja je utemeljena od strane organa za nadzor nad tržištem iz Evrope koji provode aktivnosti koje se odnose na područje sigurnosti potrošačkih proizvoda i kontinuirano učestvuje u radu;
- Agencija u svojstvu posmatrača učestvuje u radu AdCo grupe za elektromagnetnu kompatibilnost koja predstavlja forum za saradnju i razmjenu informacija između institucija EU nadležnih za nadzor nad tržištem;
- Regionalna saradnja s organima nadzora nad tržištem.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Na osnovu Plana rada Agencije za 2010. godinu realizirani su sljedeći programski zadaci:

1. Provođenje i koordinacija aktivnosti sistema nadzora nad tržištem u skladu sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda i Zakonom o nadzoru nad tržištem u BiH i odgovarajućim podzakonskim aktima:

Reaktivni nadzor

- Implementacija Zakona o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH“, broj 102/09), Odluke o obliku i sadržaju obavijesti o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj 55/10) i Pravilnika o internim procedurama i postupanju po prijemu obavještenja o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/08):
  - na osnovu praćenja i analiziranja velikog broja obavještenja proizvođača o povlačenju s tržišta opasnih / neusklađenih proizvoda publikovanih putem RAPEX-a, CPSC-a, specijaliziranih internet stranica i informacija od drugih nadležnih organa, Agencija je identificirala 48 uvoznika/distributera tih proizvoda u BiH. U skladu s tim je i pokrenula 48 predmeta reaktivnog nadzora s ciljem poduzimanja aktivnosti uklanjanja tih proizvoda s tržišta BiH ukoliko su prisutni. To je uključivalo provođenje, prikupljanje i analizu relevantnih informacija, utvrđivanje pravnog osnova za daljnje postupanje, uspostavljanje komunikacije s relevantnim poslovnim subjektima (proizvođačima, ovlaštenim zastupnicima, uvoznicima, distributerima), analizu primljenih informacija od poslovnih subjekta;
  - od ukupno pokrenutih predmeta na tržištu BiH identificirano je 18 vrsta opasnih/neusklađenih proizvoda. S ciljem poduzimanja aktivnosti uklanjanja tih proizvoda s tržišta BiH upućeni su akti inspekcijskim organima FBiH, RS i BD BiH na nadležno postupanje. Kao rezultat ovih aktivnosti s tržišta je povučeno 199 proizvoda, a od potrošača je izvršen povrat 295 proizvoda i uništena su 42 proizvoda;

- u provođenju navedenih aktivnosti reaktivnog nadzora Agencija je pružala stručnu pomoć poslovnim subjektima pri procjeni potrebe obavještavanja o opasnim proizvodima i procjeni rizika. S istim ciljem je pripremila i publicirala aplikaciju „Kalkulator procjene rizika za potrebe poslovnih subjekata“ kao pomoć poslovnim subjektima u procjenjivanju nivoa rizika i donošenju odluke o potrebi obavještavanja / neobavještavanja Agencije o opasnom proizvodu.

Proaktivni nadzor

- Implementacija Odluke o ograničavanju stavljanja na tržište igračaka i proizvoda za djecu koji sadrže ftalate („Službeni glasnik BiH“, broj 04/10). Prema navedenoj odluci, realiziran je prvi zajednički projekt proaktivnog nadzora sigurnosti igračaka i proizvoda za djecu na sadržaj opasnih supstanci ftalata. Plan proaktivnog nadzora je urađen na osnovu RAPEX obavještenja o opasnim proizvodima i usaglašen s inspekcijskim organima entiteta i BD BiH. Ukupno je uzorkovano 65 proizvoda s cijele teritorije BiH i upućeno na laboratorijsko ispitivanje. Od tog broja kod 36 uzoraka proizvoda (55 %) je utvrđeno prisustvo opasnih supstanci ftalata u nedozvoljenim količinama. U postupku je povlačenje i uništavanje navedenih proizvoda s nedozvoljenim sadržajem ftalata, a kompletan rezultati nisu dostupni budući da su aktivnosti još u toku, kao i da se za neke uzorke vrši superanaliza po zahtjevu poslovnih subjekata od kojih je uzorak uzet. Sumirani rezultati aktivnosti bit će objavljeni na internet stranici Agencije i u sredstvima javnog informiranja.

2. Učešće u izradi propisa o sigurnosti proizvoda

- Učešće u radu ekspertnih timova za preuzimanje direktiva Novog pristupa u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine, i to: Direktiva o mjernim instrumentima, Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, Direktiva o žičarama za prevoz lica, Direktiva o prenosivoj opremi pod pritiskom, Direktiva o sigurnosti igračaka, Direktiva o ličnoj zaštitnoj opremi, Direktiva o opremi pod pritiskom, Direktiva o sigurnosti uređaja u potencijalno eksplozivnim atmosferama (ATEX), Direktiva o građevinskim proizvodima, Direktiva o neautomatskim vagama i Direktiva o uređajima na plin. Nositelj aktivnosti je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a Agencija učestvuje u radu u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima.

3. Uspostavljanje, izgradnja i aktivnosti nadzora nad tržištem

- Urađen je Prijedlog strategije nadzora nad tržištem potrošačkih neprehrabrenih proizvoda BiH (2011 – 2015), usaglašen s inspekcijskim organima entiteta i BD BiH. Dokument će se uputiti Vijeću ministara BiH na usvajanje (uz podršku projekta IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti).
- Izvršena je analiza i procjena sposobljenosti laboratorija za potrebe nadzora nad tržištem. Od 36 anketnih laboratorija, 19 je prihvatio saradnju za procjenu (izvršena je i posjeta u 9 laboratorija u BiH) (IPA 2007 projekt).
- Urađena je analiza nedostataka sistema nadzora nad tržištem BiH (Gap), uključujući pravni i organizaciono – funkcionalni aspekt - kao ulazni parametri za izradu Strategije (podrška IPA projekta).
- Urađena je procjena kapaciteta, sposobljenosti i ključnih procesa Agencije, kao polazište za programiranje obuka (podrška IPA projekta).
- Izrađena je i distribuirana brošura o obavještavanju o opasnim proizvodima od strane poslovnih subjekata u cilju pomoći privrednim subjektima pri ostvarivanju njihove obaveze obavještavanja Agencije o opasnom proizvodu (distribucija putem poslovnih novina, Uprave za indirektno oporezivanje, Vanjskotrgovinske komore BiH i privrednih komora entiteta.)

- Preveden je i publiciran Vodič za provedbu korektivnih mjera, uključujući i povrat proizvoda od potrošača s ciljem da pruži pomoć kompanijama, posebno malim i srednjim poslovnim subjektima, koji poduzimaju korektivne mjere s ciljem zaštite potrošača. Ovaj vodič sadrži najbolju praksu evropskih poslovnih subjekata u oblasti sigurnosti proizvoda.
- Uspostavljena je baza podataka o opasnim proizvodima na tržištu BiH, u funkciji informiranja potrošača i jačanja svijesti o sigurnosti proizvoda, koja se dopunjava prema ostvarenim rezultatima
- Na osnovu ugovora zaključenog s DG SANCO, prevode se i redovno publiciraju na internet stranici Agencije obavještenja o opasnim proizvodima iz RAPEX sistema EU.

4. Posebne aktivnosti u oblasti zaštite potrošača - sigurnosni zahtjevi

- Izrađen je prijedlog za Državni godišnji program zaštite potrošača za 2011. godinu za oblast sigurnosti proizvoda kao osnove za zaštitu sigurnosnih interesa potrošača.
- Uspostavljen je sistem obavještanja javnosti o opasnim/neusklađenim proizvodima na tržištu BiH, koji sadrži i podatke o riziku i upute za potrošače.
- Na osnovu praćenja najbolje prakse EU, urađeno je i publicirano više sigurnosnih brošura u cilju zaštite potrošača:
  - savjeti roditeljima pri kupovini igračaka i proizvoda za djecu;
  - preporuke za sigurno korištenje električnih kućanskih aparata;
  - savjeti za roditelje - sigurnost igračaka;
  - sigurnosno uputstvo za dječija kolica;
  - sigurnosno upozorenje za roditelje: vezice i konopci na dječijoj odjeći.
- Publiciran je obrazac za prigovore potrošača koji se odnose na sigurnost neprehrabrenih potrošačkih proizvoda putem internet stranice Agencije.
- Učeće u pripremi Izvještaja o primjeni Konvencije o zaštiti od mašina broj 119. Međunarodne organizacije rada za 2010. godinu.

5. Saradnja sa domaćim institucijama i organizacijama

- Agencija učestvuje u radu 12 tehničkih komiteta pri Institutu za standardizaciju BiH radi planiranja, pripreme, te utvrđivanja nacrta i prijedloga bosanskohercegovačkih standarda kojima se preuzimaju evropski harmonizirani standardi koji prate pojedine tehničke propise o sigurnosti proizvoda.
- Učestvovanje u specijalističkim edukacijama u organizaciji Instituta za akreditaciju BiH (BATA), Instituta za standardizaciju BiH i Instituta za mjeriteljstvo BiH.

6. Ostali realizirani programski zadaci

- Učeće na više domaćih i međunarodnih seminara, obuka, konferencija i radionica, što je neophodno za uspostavljanje i izgradnju efikasnog nadzora nad tržištem u skladu s EU standardima, usvajanje internih akata Agencije, održavanje i unapređenje internet stranice Agencije, uspostavljanje i održavanje biblioteke, izvještavanje o rezultatima, razvoju i unaprjeđenju tržišnog nadzora za izvještaje o napretku i izvještavanje o realizaciji aktivnosti prioriteta iz Akcionog plana Evropskog partnerstva. Praćenje legislative i najbolje prakse EU iz područja slobodnog prometa roba i sigurnosti proizvoda.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U 2010. godini od ukupno odobrenih budžetskih sredstava realizirano je 79,95 %, što je uslovljeno provođenjem mjera štednje, kašnjenjem u provođenju laboratorijskih ispitivanja

uzoraka na sadržaj ftalata uslijed čega nije provedena superanaliza za koju su bila planirana sredstva, te činjenicom da u tekućoj godini nije realiziran planirani prijem kadrova (od planiranih pet novih radnika zaposlen je jedan i to krajem godine te porodiljskog odsustva jedne radnice).

Analitički prikaz dat je u sljedećoj tabeli:

Red. Br.	Vrsta rashoda	Ekon. kod	Odobreno budžetom za tekuću godinu	Izmjene:rebalans,p restrukturiranje	Korigovani budžet sa prestrukturiranjem	Realizovano u periodu 01.01.- 31.12.2010.g.	Ostatak sredstava do kraja godine	Index 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8(6-7)	9
I TEKUĆI IZDACI								
1	Bruto plate i naknade	611100	611.000		611.000	497.512,67	113.487,33	81,43
2	Naknade troškova zaposlenih	611200	112.000		112.000	72.880,75	39.119,25	65,07
3	Putni troškovi	611300	32.000		32.000	19.297,83	12.702,17	60,31
4	Izd za telefonske i poštan.usluge	6113200	13.000		13.000	11.185,04	1.814,96	86,04
5	Izd.za energiju i komunalne usluge	6113300	16.000		16.000	13.496,44	2.503,56	84,35
6	Nabavka materijala	6113400	10.000		10.000	4.437,01	5.562,99	44,37
7	Izd.za usluge prevoza i goriva	6113500	8.000		8.000	6.147,76	1.852,24	76,85
8	Troškovi zakupa	6113600	43.000		43.000	42.120,00	880,00	97,95
9	Izdaci za tekuće održavanje	6113700	7.000		7.000	5.970,42	1.029,58	85,29
10	Izd.za osiguranje i tr platnog prom.	6113800	3.000		3.000	2.430,64	569,36	81,02
11	Ugovorene usluge	6113900	37.000		37.000	33.813,25	3.186,75	91,39
II KAPITALNI IZDACI								
1	Nabavka zemljišta	821100			0			
2	Nabavka građevina	821200			0			
3	Nabavka opreme	821300	20.000		20.000	19.816,04	183,96	99,08
UKUPNO (I+II)			912.000	0	912.000	729.107,85	182.892,15	79,95

11. AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za osiguranje u BiH je osnovana Zakonom o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br.12/04), a počela je s radom polovinom 2006. godine, kada je imenovan direktor Agencije. Trenutno je zaposleno 8 državnih službenika (od predviđenih 10) i 1 zaposlenik.

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Službene novine FBiH", br.24/05) i Zakonom o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS", br.17/05, 01/06, 64/06 I 74/10) supervizorske i nadzorne ovlasti u sektoru osiguranja imaju entitetske agencije za nadzor osiguranja. Zakonom o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br.12/04), propisane su nadležnosti Agencije za osiguranje u BiH.

Prema Zakonu o Agenciji za osiguranje u BiH, Agencija vodi statistike u pogledu poslovanja tržišta osiguranja u BiH. Agencija je u aprilu 2010. godine počela s aktivnostima u cilju prikupljanja relevantnih podataka za potrebe izdavanja redovne godišnje statističke publikacije sektora osiguranja BiH. Pored podataka iz entitetskih agencija prikupljeni su i drugi zvanični podaci u vezi sa sektorom finansijskih usluga i makroekonomskim pokazateljima u BiH i entitetima. Oni su zatim ažurirani, tabelarno prikazani i provjerena je njihova tačnost. Konačna verzija statističkog biltena pod nazivom „Statistika tržišta osiguranja u Bosni i Hercegovini“ za 2009. godinu je objavljena u avgustu 2010. godine, na tri službena jezika BiH i na engleskom jeziku i proslijedena je svim relevantnim institucijama. Agencija je pripremila i skraćenu verziju publikacije koja je objavljena u Službenom glasniku BiH, te službenim glasilima entiteta i Distrikta Brčko.

Sve do donošenja Naloga supervizora za Distrikt Brčko, isplatu odštetnih zahtjeva po neosiguranom i neidentificiranom motornom vozilu na teritoriji Brčko Distrikta vršili su Zaštitni fond Republike Srpske i Zaštitni fond FBiH, po teritorijalnom principu (zamišljenoj međuentitetskoj granici). Nalozi OHR-a, odnosno supervizora za Distrikt Brčko od: 16.7.2003.godine, 4.8.2006.godine, kao i dopuna ovog naloga od 17.1.2008.godine su rezultirali time da je bilo nejasno koja će institucija isplatiti odštete zahtjeve u pomenutim slučajevima. Agencija za osiguranje u BiH je nastojala da se ovi problemi prevaziđu, te je održano niz kontakata kako bi se došlo do pravičnog rješenja. U tom smislu Agencija je upućivanjem dopisa, kao i telefonskim puteminicirala u više navrata održavanje niza sastanaka i dogovora s OHR-om. Dana 28.10.2010.godine Agencija je zaprimila odgovor OHR-a u kojem se kaže da režim koji se primjenjivao prije izdavanja Dopune naloga supervizora od 4.8.2006. godine, a od 17.1.2008.godine, ostaje na snazi, odnosno zakoni Federacije BiH o pitanjima osiguranja nastavljaju da se primjenjuju južno od bivše međuentitetske granice, dok se s primjenom zakona Republike Srpske nastavlja sjeverno od nje. Na ovaj način otklonjena je pravna praznina, te su stvorene pretpostavke da se predmetne štete isplaćuju.

Tokom 2010. godine održan je niz sastanaka s predstavnicima Udruženja osiguravača FBiH, Udruženja osiguravača RS i zaštitnim fondovima entiteta, na kojima je bilo govora o aktuelnim temama na tržištu osiguranja.

Agencija je učestvovala u pripremi projekta „Rizik od prirodnih katastrofa“. U okviru ovog projekta održan je niz sastanaka s predstavnicima Svjetske banke, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Federalnim ministarstvom finansija. Trenutno se vrši usaglašavanje na entitetском nivou o mogućnosti realizacije ovog projekta.

Pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Direktor Agencije za osiguranje u BiH je član radne grupe, imenovane od strane Vijeća ministara BiH, koja je učestvovala u izradi izmjena i dopuna Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (objavljen u “Službenom glasniku BiH”, br.53/09, u daljem tekstu: Zakon). Entitetske agencije za nadzor osiguranja trebaju donijeti podzakonske akte u svrhu primjene Zakona, i u tome im trebaju pomoći Agencija za osiguranje u BiH i SIPA. Agencija za osiguranje u BiH je 2010.godine entitetskim agencijama sačinila smjernice koji će im pomoći u izradi podzakonskih akata. Direktor Agencije za osiguranje u BiH već je nekoliko godina član Radne grupe Komiteta eksperata za evaluaciju mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL) obrazovanog od strane Vijeća Evrope, a čiji predstavnici su imenovani ispred institucija BiH. Agencija je zajedno s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja radila na Upitniku o tipologiji pranja novca koji je dostavljen Vijeću Evrope.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH

Ispred Agencije za osiguranje u BiH je sačinjen Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH. Trenutno se vrši usaglašavanje njegovog teksta od strane Upravnog odbora Agencije. Nakon toga će u vezi s istim biti provedena procedura propisana Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Na osnovu člana 9. stav (6) Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH, Agencija je u toku 2009. godine započela provođenje aktivnosti na potpisivanju memoranduma o razumijevanju sa nadzornim tijelima republika Austrije, Slovenije, Srbije i Hrvatske, u sektoru osiguranja, ostvarivši kontakte sa svakim od navedenih nadzornih tijela. Tekstovi memoranduma su sačinjeni saglasno tipskom IAIS multilateralnom memorandumu o razumijevanju u vezi sa saradnjom i razmjenom informacija (IAIS MMOU), prilagođeni našem zakonodavstvu u oblasti osiguranja i podjeli nadležnosti između Agencije za osiguranje u BiH i entitetskih agencija. Agencija je od Ministarstva vanjskih poslova BiH pribavila saglasnost za potpisivanje predloženih tekstova memoranduma, nakon čega su isti proslijedeni na mišljenje entitetskim agencijama radi davanja primjedbi i sugestija. Na bazi primjedbi i sugestija entitetskih agencija sačinjeni su revidirani tekstovi memoranduma koji su ponovo upućeni entitetskim agencijama na saglasnost. Nakon što je tekst usaglašen s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja, memorandumi su bili razmatrani na sjednici Vijeća ministara BiH. Vijeće ministara BiH je zatražilo mišljenje entitetskih vlada, kako bi se potom pristupilo potpisivanju istih.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U procesu harmonizacije propisa u sektoru osiguranja u BiH učinjeni su napor da se entitetski zakoni u potpunosti ujednače. Formirana je radna grupa koju sačinjavaju predstavnici Agencije za osiguranje u BiH, predstavnici entitetskih agencija i predstavnici Direkcije za evropske integracije. Održan je određeni broj radnih sastanaka na kojima su analizirani svi entitetski zakoni iz oblasti osiguranja, te uočene određene razlike u pogledu određenih zakonskih odredbi. Ove aktivnosti bit će nastavljene u narednom periodu.

I u 2010. godini Agencija je nastavila aktivnosti u pogledu harmonizacije propisa iz oblasti osiguranja s propisima EU. U tom pogledu vršena je analiza usklađenosti propisa iz oblasti osiguranja u BiH s direktivama Evropske unije na osnovu sačinjenih tabela o stepenu usklađenosti urađenih u okviru Twinning light projekta, koji je od strane Regulatorne agencije Republike Bugarske provođen u periodu mart-septembar 2008. godine. **Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini upoznata** je da je na sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčiju, održanom u Briselu u maju ove godine, zaključeno da je trenutno najveći prioritet usklađivanje zakonodavstva BiH s odredbama *acquis communautaire-a* u oblasti unutrašnjeg tržišta. Od strane Evropske komisije predloženo je da se uradi uporedni prikaz važećih entitetskih zakonskih propisa iz oblasti osiguranja i njihova međusobna usklađenost, kao i usklađenost s odredbama *acquis communautairea*.

S tim u vezi, Agencija za osiguranje u BiH sačinila je tabele usklađenosti entitetskih zakona iz oblasti osiguranja, s ocjenom usklađenosti za sve zakonske propise iz oblasti osiguranja, i to:

- Uporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br.24/05) i Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br.17/05, 01/06 i 64/06);
- Uporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Sl. list FBiH", br.22/05) i Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti ("Sl. glasnik RS", br.17/05, 64/06, 12/09), i

- Uporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br. 22/05 i 8/10) i Zakona o posredovanju u osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 17/05 i 64/06).

Također, Agencija za osiguranje u BiH sačinila je i tabele transpozicije, odnosno prikaz usklađenosti entitetskih zakona iz oblasti osiguranja s pojedinim direktivama EU. Tabele usklađenosti sačinjene su u odnosu na sljedeće direktive:

- 73/239/EEC, 2005/68/EC, 2002/83/EC, 92/49/EEC, 88/357/EEC, 87/344/EEC, 2001/17/EC, i to u pogledu odredaba Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 17/05, 01/06, 64/06) i Zakona o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Sl. list", br. 24/05);
- 72/166/EEC, 84/5/EEC, 90/232/EEC, 2000/26/EEC, i to u pogledu Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Sl. list FBiH", br. 22/05) i Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti ("Sl. glasnik RS", br. 17/05, 64/06, 12/09)
- 2002/92/EC u pogledu Zakona o posredovanju u osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 17/05 i 64/06) i Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br. 22/05 i 8/10).

Prikazi usklađenosti rađeni su na osnovu konsolidovanih verzija direktiva koje su preuzete sa EUR-lex Access to European Union law.

Također, Agencija trenutno radi na izradi komparativnih tabela za entitetske podzakonske akte iz oblasti osiguranja.

Na zahtjev Evropske komisije, a radi izrade Izvještaja o napretku BiH u procesu evropskih integracija za 2010. godinu, Direkciji za evropske integracije su dostavljene informacije o aktivnostima o napretku iz oblasti osiguranja u 2010. godini, koje su sačinjene uz aktivnu saradnju s entitetskim agencijama.

IPA 2007

U toku 2010. godine vršene su učestale aktivnosti na pripremi projekta IPA 2007. Na raspisanom međunarodnom tenderu za twinning projekt IPA 2007 „Izgradnja održivosti kapaciteta Agencije za osiguranje u BiH i agencija za nadzor osiguranja Federacije i Republike Srpske“ kao najbolji ponuđač izabrana je bugarska Komisija za finansijski nadzor i u saradnji s istom su vršene pripreme za početak realizacije Projekta. Davane su sugestije i primjedbe, te izvršeno usaglašavanje plana i programa rada projekta IPA 2007. U okviru IPA-projekta održat će se niz edukativnih seminara u BiH, izvršiti određene studijske posjete zemljama EU, edukacija osoblja, kao i niz drugih aktivnosti koje su navedene u Ugovoru o realizaciji IPA-projekta. Projekt će ukupno trajati 24+3 mjeseca, a očekivani početak realizacije projekta je početak 2010. godine. Od strane entitetskih agencija za superviziju potpisana su Pisma namjere.

Zbog tehničkih razloga Projekt je počeo s realizacijom 21.4.2010.godine Obaviješću o potvrđivanju twinning ugovora. Tada je u Sarajevo došao Resident Twinning Adviser (RTA). Preliminarni sastanak i ceremonija otvaranja održani su 19.5.2010.godine.U okviru pomenutog projekta održano je nekoliko seminara. Također su obavljene sljedeće aktivnosti: izvršena je kompletna procjena potreba za obukom za Agenciju za osiguranje u BiH i entitetskim agencijama (u daljem tekstu: korisnici), definiran je popis seminara, treninga i studijskih putovanja, te razvoj multigodišnje strategije obuke za korisnike, analiziran je sistem osiguranja izvoza u Bosni i Hercegovini, definirana je lista u organizacijama u zemlji s kojima Agencija treba koordinirati ovaj rad, obavljeno je istraživanje i definiran je skup najboljih praksi i metodologija o upravljanju pitanjima u vezi s osiguranjem izvoznih kredita.

U periodu od 13-15.10.2010. godine u okviru predmetnog projekta za zaposlenike Agencije za osiguranje u BiH organiziran je i proveden seminar „Trening trenera“ na temu: „Prezentacijske vještine“, gdje su zaposlenici Agencije poučeni kako napraviti prezentaciju, a dato je objašnjenje vještina djelotvornog govora u javnosti.

U organizaciji Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini, u oktobru i novembru su u Sarajevu održana tri seminara u sklopu pomenutog Twinning projekta.,

Seminar “Prakse supervizora” je održan u periodu od 18.-22.10.2010.godine u Sarajevu, a AZOBiH je osigurala prostorije u zgradи Bosna RE. Također, isti seminar je održan u periodu od 20.-22.10.2010. godine u Banjoj Luci. Obradene su sljedeće teme:

- Inspekcije na licu mjesta;
- Off-site nadzor;
- Vrste on-site inspekcije;
- Planiranje on-site inspekcije,
- Dodatna ovlaštenja, i dr.

Pored predstavnika AZOBiH, seminaru održanom u Sarajevu su prisustvovali i predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH.

U okviru seminara “Osiguranje izvoznih kredita”, koji je održan 1-2. novembra u prostorijama Agencije za osiguranje u BiH, prezentirano je sljedeće:

- Agencije za izvozne kredite – kratki osvrti njihove osnovne institucionalne vrste;
- Izvozni krediti; Međunarodne organizacije u sektorу osiguranja;
- OECD – džentlmenski sporazum i
- Uspostava, misija, struktura i nadzorna tijela reprezentativnih agencija za osiguranje kredita u Evropskoj uniji, i dr.

Pored predstavnika AZOBiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Izvozne kreditne agencije Bosne i Hercegovine (IGA).

U periodu od 22.11-24.11.2010. godine, u Sarajevu je održan seminar “Evropski zakonodavni procesi” za koji je, takođe, Agencija osigurala prostorije u zgradи Bosna RE. Obradene su sljedeće teme:

- Evropski zakonodavni procesi i uključivanje nacionalnih regulatornih tijela
- Vrste EU pravnih akata
- Tranzicija iz CEIOPS-a u Evropsko nadzorno tijelo (EIOPA) – organizaciona pitanja, i
- Koordinacija procesa pripreme za pristup Evropskoj uniji .

Pored predstavnika AZOBiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH, Agencije za nadzor osiguranja RS, Agencije za bankarstvo RS, Komisije za vrednosne papire FBiH, Komisije za hartije od vrijednosti RS i Centralne banke BiH. Cilj održavanja seminara bio je dalje usavršavanje zaposlenih u sektorу osiguranja s predstojećim aktivnostima u vezi s evropskim integracijama, te, putem praktičnog treninga, upoznavanje s načinom usklađivanja legislative BiH u oblasti osiguranja s odnosnom legislativom EU.

Seminar “Solvency II” je održan u periodu od 15-17.12.2010.godine u Banjoj Luci. Obradene su sljedeće teme:

- Solvency II (pregled);
- QIS 5 (Kvantitativna studija uticaja);
- Stub I – Procjena vrijednosti aktive i ostalih obaveza;
- Tehničke rezerve;
- SCR (Zahtijevani solventni kapital) i MCR (Zahtijevani minimalni kapital);

- Interni model, i
- Stub II i Stub III.

Pored predstavnika AZOBiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH, Agencije za nadzor osiguranja RS, Udruženja aktuara Republike Srpske, Drina osiguranja a.d. Banja Luka, Nešković osiguranja a.d. Bijeljina, Fakulteta poslovne ekonomije Bijeljina, Dunav osiguranja a.d. Banja Luka, Mikrofin osiguranja i Ministarstva finansija RS.

Zaposlenici Agencije su u toku 2010. godine aktivno učestvovali na raznim međunarodnim skupovima i studijskim posjetama, koja su imala edukativni karakter.

U toku 2010. godine Agencija je preko Ministarstva vanjskih poslova obnovila članstvo u Međunarodnoj fondaciji za osiguranje (International Insurance Foundation) sa sjedištem u Vašingtonu i Međunarodnom udruženju supervizora osiguranja (IAIS – International Association of Insurance Supervisor) sa sjedištem u Bazelu.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U odnosu na Plan i program rada Agencije za 2010. godinu, planirane, a realizirane aktivnosti su: izrađen je plan i program rada Agencije, te plan i program specijalističkih obuka za 2010.godinu, inicirani su i održani sastanci s predstvincima ključnih institucija u sektoru osiguranja, Evropskoj komisiji je dostavljen redovni godišnji izvještaj o napretku u oblasti osiguranja u BiH (detaljnije navedeno pod tačkom IV). Ostale planirane aktivnosti su započete i nalaze se uglavnom u završnim fazama, i to: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH (detaljnije navedeno pod tačkom II-b), potpisivanje memoranduma o razumijevanju s nadzornim tijelima Austrije, Slovenije, Srbije i Hrvatske (detaljnije navedeno pod tačkom III).

Tokom cijele godine održavani su sastanci s predstvincima Udruženja osiguravača BiH, te je u tom smislu održan seminar iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, gdje se govorilo i o aktualnim problematikama u oblasti osiguranja i o rješavanju šteta. Planirano je da se ovakav seminar održi i u Republici Srpskoj.

Upravni odbor Agencije je usvojio Smjernice o uslovima pod kojima se može zaključiti ugovor o reosiguranju s društvom za reosiguranje koje nema dozvolu za rad u BiH, kao i Odluku o dostavljanju statističkih podataka.

U toku 2010.godine su realizirane i sljedeće aktivnosti:

U toku 2010.godine na web stranicu je redovno vršen unos najnovijih vijesti i informacija u vezi s radom Agencije, te postavljen i najnoviji statistički bilten „Statistika tržišta osiguranja“ za 2009. godinu. U toku 2010. godine je izvršeno kadrovsko popunjavanje Agencije, te je popunjeno mjesto višeg stručnog saradnika za normativno-pravne poslove u oblasti osiguranja, a trenutno je upražnjeno mjesto šefa Odjela za međunarodnu saradnju, finansije, statistiku i aktuarstvo i mjesto višeg stručnog saradnika za finansije i aktuarstvo. Za ova mjesta je putem Agencije za državnu službu raspisan konkurs i konkursna procedura je u toku. Nakon prijema državnih službenika i na ove pozicije Agencija bit će u potpunosti kadrovski popunjena.

Za 2010. godinu urađen je Plan specijaliziranih obuka za zaposlene u Agenciji, na osnovu kog su zaposleni prisustvovali redovnoj obuci novozaposlenih državnih službenika. Edukaciju i stručno ospozobljavanje zaposlenici su imali i prilikom studijskih posjeta i međunarodnih seminara. Direkcija za evropske integracije je tokom cijele godine organizirala treninge za SPO-e (više

državne službenike za programiranje), na kojima su polaznici stjecali vještine za pisanje projekata finansiranih od strane fondova Evropske unije.

Odjel za pravne i administrativno tehničke poslove za potrebe Agencije je proveo konkurentski postupak za nabavku avionskih karata i izradu dizajna i štampanje statističkog biltena, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Također, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda provedena su i poništena po dva postupka za nabavku tonera i usluga održavanja računara i drugih uređaja. Ostale robe i usluge su nabavljanе putem direktnog postupka nabavke roba, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i vrednosnim razredima. Aktivnosti u vezi s administrativno-finansijskim poslovima ogledale su se u sačinjavanju dinamičkog plana budžeta Agencije, tromjesečnom izvještavanju Ministarstva finansija i trezora o realizaciji budžeta, praćenju i analizi izvršenja budžeta, izradi prijedloga budžeta Agencije za 2010.godinu i izradi plana rada za 2010. godinu.

Pored nabrojanog, realizirane su i aktivnosti prikupljanja podataka i objavljivanja redovnog godišnjeg statističkog biltena (detaljnije navedeno pod tačkom I).

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Ukupni odobreni budžet Agencije za osiguranje u BiH za 2010. godinu iznosio je 582.000 KM, od čega je za tekuće izdatke predviđeno 578.000 KM, a za kapitalne izdatke 4.000 KM. Ukupni rashodi Agencije za osiguranje u BiH za period 1.1- 31.11.2010.godine ostvareni su u iznosu od 462.253 KM, a od toga 461.196KM za tekuće izdatke i 1.057 KM za kapitalne izdatke.

Odlukama Ministra finansija i trezora BiH broj: 05-16-1-7766-3/10 od 29.10.2010. godine i 05-16-1-8898-2/10 od 7.12.2010.. godine, odobreno je prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog iznosa odobrenog u budžetu za 2010.godinu. Prestrukturiranja budžeta bila su neophodna, s obzirom da je odobreni budžet za 2010. godinu znatno umanjen u odnosu na budžet prethodne godine, a sve u cilju efikasnog funkcioniranja Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini i potpunog provođenja tekućih aktivnosti.

Prema planiranim i odobrenom budžetu za 2010.godinu, Agencija za osiguranje u BiH je u period 1.1-31.11.2010. godine ostvarila rashode u iznosu od 462.253 KM, što predstavlja izvršenje budžeta od 79,42%.

Na to je prevashodno utjecala nepotpunjenost Agencije, dinamika zapošljavanja u 2010.godini, kao i kašnjenje u otpočinjanju Twinning projekta, namijenjenog sektoru osiguranja u BiH. Navedeni projekat se realizira od strane Komisije za finansijski nadzor Republike Bugarske.

U narednoj tabeli predstavljen je odobreni budžet Agencije za osiguranje u BiH-sintetički i to sa svim restrukturiranjima izvršenim u toku 2010. godine.

Red broj	Vrsta rashoda	Odobreni Budžet	Restruktur iranje	Ukupno budžet	izvršenje budžeta	% izvršenja budžeta
1	2	3	5	6	7	8
I	Tekući izdaci	578.000		578.000	461.196	79,79
1.	Plaće zaposlenih	322.000		322.000	247.125	76,75
2.	Naknade troškova zaposlenih	47.000	-17.000	30.000	24.260	80,87
3.	Putni troškovi	25.000	-6.500	18.500	15.270	82,54
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	9.000	4.500	13.500	10.902	80,75
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	10.000		10.000	8.206	82,06
6.	Nabavka materijala	5.000	-1.500	3.500	1.530	43,71
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	3.000	1.000	4.000	3.222	80,55
8.	Unajmljiva nje imovine i opreme	67.000	-3.000	64.000	53.476	83,56
9.	Izdaci za tekuće održavanje	2.000	2.500	4.500	2.888	64,17
10.	Izdaci za osiguranje	2.000		2.000	1.856	92,80
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	86.000	20.000	106.000	92.461	87,23

II	Kapitalni izdaci	4.000		4.000	1.057	26,43
1.	Nabavka opreme	4.000		4.000	1.057	26,43
IV	Ukupan budžet	582.000		582.000	462.253	79,42

12. AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za javne nabavke, u saradnji s Odborom Agencije, je u 2010. godini provela niz aktivnosti iz okvira svojih nadležnosti, definiranih članom 48. stav (4) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Pripremila je podzakonska akata koje usvaja Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, zatim podzakonska akta koja donosi Agencija za javne nabavke, uz prethodnu saglasnost Odbora Agencije za javne nabavke. Realizirala je pružanje stručne i savjetodavne pomoći ugovornim organima i ponuđačima u vezi s tumačenjem Zakona i drugih propisa u provođenju postupka javnih nabavki na lokacijama Banja Luka, Mostar, Sarajevo, putem dežurnog telefona, kroz pismena mišljenja, kao i konsultativne sastanke, u cilju pružanja stručne pomoći u konkretnim slučajevima. Pripremila je informacije, izvještaje i druge materijale za Vijeće ministara BiH. U realizaciji monitoringa postupaka javnih nabavki, pismeno je ukazivala ugovornim organima na povrede Zakona, u obavještenjima o nabavci, u izvještajima koji su dostavljeni Agenciji za javne nabavke, po pismenim zahtjevima za monitoring postupaka javnih nabavki, pratila i analizirala izvještaje o revizijama u Bosni i Hercegovini, kao i analizirala odluke Ureda za razmatranje žalbi, u cilju praćenja najčešćih grešaka u postupcima javnih nabavki. Agencija za javne nabavke je pratila obuke i rad predavača u oblasti javnih nabavki, u cilju jačanja cjelokupnog sistema obuke u javnim nabavkama u BiH, kao i pružanju podrške planiranju i organizaciji programa stručne obuke ugovornih organa i ponuđača u primjeni zakona i podzakonskih akata u oblasti javnih nabavki, prikupljanje i analizu informacija u vezi s potrebama za obuku, odnosnu saradnju s nadležnim agencijama za državnu službu, pružanje pomoći ugovornim organima za planiranje obuke, uspostavu sistema obuke trenera, kao i akreditaciju trenera u oblasti javnih nabavki, vođenje evidencije akreditiranih trenera za vođenje obuke.

Nadalje, Agencija za javne nabavke je u svom radu, kroz podršku stručnom i tehnološkom, te administrativnom usavršavanju prema potrebama i u cilju ostvarivanja i unaprjeđenja komunikacije između Agencije, Ureda za razmatranje žalbi, ugovornih organa, ponuđača i drugih specijaliziranih institucija u oblasti javnih nabavki u BiH, regiji i sa zemljama Evropske unije, te održavanje i unaprjeđenje web informacionog sistema javnih nabavki u BiH, putem kojeg se objavljuju sve aktuelnosti vezane za sistem javnih nabavki u BiH, gdje se kontinuirano objavljuju stavovi u vezi s pravilnom primjenom Zakona, kao i dobrom praksom. Web strana daje i cijeli niz drugih sadržaja, koji su dobra praksa u oblasti javnih nabavki, nova legislativa u Evropskoj uniji u oblasti javnih nabavki. Agencija je vršila i praćenje postupka javnih nabavki u BiH kroz objave obavještenja o nabavci, obavještenja o poništenju postupka javne nabavke i obavještenja o dodjeli

ugovora i unaprjeđenje statistike javnih nabavki u BiH, počela realizaciju Projekta informacionog sistema za izvještavanje o provedenim postupcima javnih nabavki utvrđenih u poglavljima II i III Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (WIsPPA), koji je u potpunosti završen krajem 2009. godine, te pušten u puni operativni rad u 2010. godini. U protekloj prvoj godini rada sistema WIsPPA, Agencija je temeljito vršila analizu rada sistema, uočavala nedostatke i šanse za poboljšanja. Kombinirajući naše nalaze s primjedbama, komentarima i sugestijama korisnika sistema odnosno ugovornih organa, izvršena je nadogradnja postojećih funkcionalnosti i puštena u rad unaprijeđena verzija sistema WIsPPA.

Nadalje, Agencija je uvela sistem za upravljanje dokumentima i procesima (sistem DMS) koji je omogućio integraciju upravljanja dokumentima u sjedištu Agencije i njenim filijalama u Banjoj Luci i Mostaru. Prijem akata, signiranje, obrada i otprema su u potpunosti digitalizirani i razmjena podataka se vrši isključivo elektronskom putem u izgredanoj virtualnoj privatnoj mreži Agencije. Elektronsko upravljanje dokumentima i procesima donosi značajne prednosti u efikasnosti rada institucije i značajnu uštedu resursa (vremena, novca, materijalnih sredstava).

Sve naprijed navedene aktivnosti rezultirale su ograničenim napretkom u oblasti javnih nabavki⁸, gdje je uočeno da sistem javnih nabavki pokazuje trend napretka unutar postojećeg zakonskog okvira, bolja znanja na terenu u ovoj oblasti, kao i stvaranje daljnjih pretpostavki za razvoj i unaprjeđenje sistema javnih nabavki.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10).

Nadalje, u 2010. godini Agencija za javne nabavke je pripremila i sljedeći podzakonski akt:

1. Uputstvo o objavljivanju obavještenja o postupcima javnih nabavki, upućeno Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH GOVORA

Agencija u toku godine nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

- Učešće na RPM sastanku u okviru Pododbora za konkurenčiju na sastanku u Briselu (april 2010. godine), gdje je posebno istaknuta potreba daljnog usaglašavanja zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU u oblasti javnih nabavki;
- Priprema i dostava redovitih polugodišnjih izvještaja o realizaciji prioriteta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i obaveza iz Evropskog partnerstva.

---

⁸ Izvještaj EK o napretku Bosne i Hercegovine za 2010. godinu

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Prema Programu rada Agencije za javne nabavke za 2010. godinu, realizacija planiranih programa je sljedeća:

1. Strategija razvoja sistema javnih nabavki za period 2010-2015. godine (usvojena na 131. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 26.8.2010.godine);
2. novi tekst Zakona o javnim nabavkama u fazi je konsultacija s javnošću;
3. novi tekst Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH je upućen u proceduru prema Vijeću ministara BiH još 2009.godine;
4. pružanje tehničke i savjetodavne pomoći ugovornim organima i dobavljačima je aktivnost koja se realizira kontinuirano;
5. monitoring postupaka javnih nabavki realizira se kontinuirano, s pozitivnim efektima na sistem javnih nabavki. Informacija o monitoringu postupaka javnih nabavki za 2009. godinu usvojena na 129. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 27.7.2010. godine;
6. Godišnji izvještaj o dodijeljenim ugovorima u postupcima javnih nabavki je usvojen na Vijeću ministara BiH na 131. sjednici, održanoj 26.8.2010.godine;
7. obuka za korištenje Informacionog sistema za elektronsku objavu obavještenja u postupcima javnih nabavki za 30 ugovornih organa (septembar 2010);
8. kontinuirano praćenje obuka u Bosni i Hercegovini, te ažuriranje registra predavača iz oblasti javnih nabavki;
10. redovna interinstitucionalna saradnja sa svim subjektima koji su na direktni ili indirektni način uključeni u sistem javnih nabavki, u cilju praćenja sistema i realizacije postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom, kao i dobrom praksom u EU-realizira se kontinuirano;
11. GO PROCURE projekt realizira kroz više godina kao donacija Evropske unije Agencija je u 2010. godini razvila informacioni sistem za elektronsku web baziranu objavu obavještenja o postupcima javnih nabavki (sistem Go-Procure), i u zadnjem kvartalu počela aktivno testiranje sistema i uklanjanje grešaka i nedostataka u funkcionalnostima. U tekućoj godini očekuje se puštanje u rad sistema, koji će komplementirati postojeći konvencionalni sistem objave obavještenja u Službenom glasniku BiH.
12. Elektronski sistem za dostavu izvještaja treba da ugovornim organima omogući jednostavnije, brže i pouzdanije podnošenje izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki. Web obrasci koje će ugovorni organi popunjavati *online* unaprijeđena su verzija obrazaca Izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki, pri čemu se ovaj sistem dodatno brine da svi podaci koje ugovorni organi budu unosili, budu u pravom formatu i sadržaju. Ova sistem će ugovornim organima u postupcima javnih nabavki, pored jednostavnijeg podnošenja izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki dodatno omogućiti da vode preglednu evidenciju o svim postupcima javnih nabavki, te da generiraju različite statističke izvještaje o istim. Glavna poboljšanja unaprijeđenog sistema su: podrška dostavljanju izvještaja u postupcima zajedničkih javnih nabavki; evidencija primjene preferencijalnog tretmana domaćih roba, usluga i radova; unaprjeđenje kompleksnih izvještavanja: po lotovima, za grupe dobavljača, po operaterima, itd.; online autentifikacija printanih izvještaja na osnovu digitalnog koda za potrebe provjere od strane Ureda za reviziju; novi predefinirani izvještaji, itd.

Naime, ovakav sistem izvještavanja proizvest će i direktnе finansijske uštede za ugovorne organe, kroz uštedu i novca i vremena pri izradi i dostavi izvještaja. S druge strane, Agencija će

imati elektronsku obradu svih izvještaja, kao i način praćenja koji ugovorni organi ne izvršavaju svoje obaveze u pogledu izvještavanja, te kvalitetne statistike i analizu istih.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Odobrena sredstva u budžetu za 2010. godinu za Agenciju za javne nabavke su 1.132.000,00 KM.

13. AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izrada plana za uspostavu sistema praćenja napretka u poboljšanju kvaliteta obrazovanja i interkulturnog etičkog kodeksa za nastavnike, škole i učenike (interkulturno i inkluzivno obrazovanje)

U skladu s Planom Agencije u 2010.god. napisali smo projekt i aplicirali za finansijsku podršku za realizaciju projektnih aktivnosti. Podršku za aktivnosti tokom 2010. i 2011. smo dobili od programa MDG F Kultura za razvoj i UNICEF-a.

Cilj projekta je izrada akcionog plana za uspostavljanje održivog sistema za praćenje i evaluaciju efekata obrazovnih inicijativa i njihove integracije u postojeće mehanizme obrazovnog sistema, razvoj instrumentarija za evaluaciju škola, razvoj interkulturnog etičkog kodeksa za nastavnike, škole i učenike. Prepoznati su partneri i dobre prakse u okruženju, te formirana radna grupa koju čine predstavnici Ministarstva civilnih poslova BiH, ministarstva obrazovanja, pedagoških zavoda/ Zavoda za školstvo, vijeća roditelja i učenika. Kroz sastanke i radionice definirani su kriteriji kvalitetnog obrazovanja na osnovu kojih je urađen konceptualni okvir projekta, radna verzija «Instrumentarija za evaluaciju škola» i «Etičkog kodeksa za škole». Uzeli smo učešće u procesu praćenja implementacije Indeksa inkluzivnosti- instrumentarija za samoevaluaciju škola. **Standardi učeničkih postignuća na kraju trećeg i šestog razreda devetogodišnje osnovne škole iz matematike, bosanskog/ hrvatskog/srpskog jezika i prirodnih nauka školske 2010/2011.godine.**

Na osnovu analize postojećeg stanja i Akcionog plana uspostavljanja standarda učeničkih postignuća, aplicirali smo za finansijsku podršku za realizaciju planiranih aktivnosti. Istu smo za 2010. i 2011. dobili od UNICEF-a, Save the Children Norway - Ured za Jugoistočnu Evropu i Fonda otvoreno društvo.

Cilj projekta je definirati standarde učeničkih postignuća na kraju trećeg i šestog razreda devetogodišnje osnovne škole iz matematike, hrvatskog/srpskog/bosanskog jezika i prirodnih nauka.

Formirane su radne grupe koje čine predstavnici visokoškolskih ustanova, ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda/ Zavoda za školstvo i osnovnih škola. Izvršena je selekcija škola koje će sudjelovati u testiranju i sve nadležne institucije su o tome obavještene. Kroz radionice, sastanke i radne zadatke definirana su područja i ciljevi testiranja, dizajnirani su, lektorirani i recenzirani ispitni zadaci iz navedenih predmeta (preko 1500). Dizajnirane su test knjižice i DTP obrađeni upitnici za nastavnike, direktore škola i učenike.

Projekti na polju predškolskog odgoja i obrazovanja

U cilju poboljšanja osiguranja kvaliteta na polju predškolskog odgoja i obrazovanja Agencija je donatorima tijekom 2010.godine ponudila načrt projekata i dobila sredstva za izradu dva projekta.

Cilj projekta *Standardi i kvaliteta predškolskog odgoja u BiH* je uraditi kvalitativnu analizu aktuelnih programa rada u predškolskim ustanovama s preporukama za unapređenje postojećih programa i izradu pripremnog predškolskog programa uključujući principe, ciljeve, ishode i poželjne pristupe i postupke u odgojno-obrazovnom procesu. Donatori, UNICEF i Save the Children Norway - Ured za Jugoistočnu Evropu, su osigurali finansijsku podršku za sprovođenje aktivnosti od septembra 2010. do avgusta 2011.godine.

Formirana je ekspertska grupa, definirana metodologija rada i plan aktivnosti. U procesu je definiranje kompetencija vaspitača, pedagoga i rukovodilaca predškolskih ustanova.

Cilj drugog projekta, čija implementacija teče paralelno s prvim, je procjena kapaciteta za implementaciju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i priprema planova za proširenje/povećanje obuhvata predškolskim obrazovanjem. Agencija provodi projekt uz podršku UNICEF-a.

Do sada je definirana metodologija istraživanja i izrađen prateći instrumentarij. Urađena je selekcija općina i definirane su ciljne grupe. Kroz dvodnevnu radionicu obučena je grupa vanjskih saradnika Agencije za rad u fokus grupama i vođenje struktuiranog intervjeta. U općinama su realizirane po dvije fokus grupe i intervjeti s predstavnicima općinskih vlasti. Prikupljeni su podaci na osnovu kojih će se izraditi Izvještaj s kvanitativnim i kvalitativnim pokazateljima stanja u općinama i preporukama.

Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih

U cilju davanja preporuka za unapređenje postojećih nastavnih planova i programa kroz prizmu razvoja ključnih kompetencija i životnih vještina potrebnih za cjeloživotno učenje tokom 2010. realizirali smo prvu fazu Projekta pod nazivom Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih. Finansijsku podršku za realizaciju projekta osigurao je UNICEF u sklopu Milenijumskih razvojnih ciljeva.

U prvoj fazi Projekta urađeno je desk istraživanje postojećih dokumenata o ključnim kompetencijama i životnim vještinama za cjeloživotno učenje i definiran okvir o deset ključnih kompetencija i životnih vještina za cjeloživotno učenje u Bosni i Hercegovini. U saradnji s predstavnicima akademске zajednice urađeni su prilozi Izvještaja koji govore o utjecaju okolinskih činilaca na razvoj spomenutih kompetencija i vještina.

Cilj druge faze Projekta, koja je počela u oktobru, je mapiranje postojećih praksi, nastavnih programa i udžbenika u osnovnom, srednjem općem i srednjem stručnom obrazovanju kroz prizmu definiranog okvira za BiH.

Urađena je selekcija 50 osnovnih, 20 srednjih općih i 30 srednjih stručnih škola. Ekspertska tim je dizajnirao metodologiju za desk istraživanje postojećih NPP-a, udžbenika i praksi, te izradio potreban instrumentarij. Definirane su ciljne grupe i u toku je realizacija fokus grupa i struktuiranih intervjeta. Formiran je uzorak od 154 nastavnika koji će raditi mapiranje ključnih kompetencija i životnih vještina u važećim nastavnim programima i udžbenicima.

Završetak Projekta je planiran za avgust 2011.godine.

Connecting Classrooms - Povezivanje učionica

“*Connecting Classrooms*“ je globalni projekat British Council-a koji uspostavlja partnerstva između škola u Velikoj Britaniji i škola širom svijeta, a trenutno se sprovodi u 60 zemalja. Projekt priprema buduće generacije za rad i život u globalnom društvu.

U projekt je uključeno deset srednjih škola iz Bosne i Hercegovine, koje su se povezale sa školama iz Španjolske, Poljske i Velike Britanije, a sastoji se od tri glavna elementa:

međunarodne školske nagrade, zajedničkih školskih projekata i profesionalnog razvoja profesora, školskih lidera i koordinatora.

Obuka školskog rukovodstva

Nizozemska vlada je stimulirala i pomogla uspostavljanje programa obuke za školsko rukovodstvo u mnogim zemljama među kojima su Bugarska, Hrvatska i Rumunjska. Ove programe je vodio Interuniverzitetski institut u Nizozemskoj "Netherland school for Educational Management" (NSO). Ministarstvo obrazovanja Nizozemske je osiguralo sredstva za diseminaciju ovih iskustava u svim zemljama jugoistočne Evrope koje će provesti NSO u saradnji sa institutima za obuku školskog menadžmenta iz Bugarske, Hrvatske i Rumunjske. Na ovaj način će se omogućiti razvijanje programa za obuku školskog rukovodstva i bit će obučeni treneri koji će voditi te obuke. Zemlje u kojima će se provoditi obuke su Bosna i Hercegovina, Albanija, Kosovo, Makedonija, Crna Gora i Srbija u kojima su odabrane partnerske institucije za provođenje projekta. Agencija je partnerska institucija NSO-u u BiH. Projektne aktivnosti odvijat će se u tri faze.

Agencija je proslijedila dopis svim resornim ministarstvima i pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo, uz poziv zainteresiranim kandidatima da se prijave. Primljeno je 15 prijava i obavljen je intervju s kandidatima u Sarajevu od strane predstavnika projekta iz NSO. Konačan odabir četiri do pet učesnika iz BiH obavit će UO projekta u Nizozemskoj. Projekt će se provoditi u periodu 2010-2012.

Praćenje aktivnosti zemalja u okruženju značajnih za razvoj VET sektora u BiH je realizirano po planu kroz posjete agencijama i srodnim institucijama zemalja u okruženju.

Kroz posjete ministarstvima i pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo u Bosni i Hercegovini je uspostavljena mreža saradnje, definiran način saradnje, kao i analiza aktivnosti osnivanja i načina rada tripartitnih i savjetodavnih vijeća, kao i analiza stanja u oblasti upisne politike.

Izvršene su analize stanja nomenklature zanimanja u BiH, analiza stanja i realizacije modularnih nastavnih planova i programa u BiH, analiza postojećih procesa u sistemu osiguranja kvaliteta u VET-u, te analiza trenutnog statusa IS u VET-u, procjena efikasnosti i efektivnosti i analiza ograničenja.

U saradnji sa Zavodom za obrazovanje odraslih RS-a je počao rad na metodologiji identificiranja ponude i potražnje poslova.

Izrađeni su prijedlozi projekata Učenje o poduzetništvu, Strateški dokument razvoja BiH 2008-2013 za oblast obrazovanja i Pomoć za samopomoć, te je uspostavljena saradnja s međunarodnim institucijama i projektima kroz sudjelovanje na konferencijama i sastancima, saradnja i razmjena iskustava o NQF u regiji, te su učinjene početne aktivnosti procjene postojećih izvora podataka u VET sektor u BiH i analiza nivoa primjene ranije implementiranih IS.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu Agencija nije imala aktivnosti u vezi s pripremanjem i predlaganjem zakona i podzakonskih akata.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija nije imala aktivnosti na pripremanju međunarodnih ugovora.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Najvažnije aktivnosti Agencije u ovoj oblasti bile su učešće u studijama PIRLS i TIMSS 2011 koje su u potpunosti urađene u prvoj, pripremnoj fazi. Nažalost, u sprovedbu istraživanja se nije ušlo – isključivo zbog nepostojanja finansijskih sredstava za plaćanje participacije. Naime, lobiranjem kod predstavnika međunarodne zajednice uspjeli smo osigurati 80% sredstava za plaćanje participacije u spomenutim međunarodnim studijima. Uvjet za dobijanje tih sredstava je bio plaćanje 20% ukupne cijene participacije od strane države, koju, nažalost, nismo dobili. Zbog toga nisu sprovedeni probno i glavno testiranje.

Nastavljena je saradnja s Vijećem Evrope kroz sudjelovanje na konferenciji 'Interakcije, približavanja, konflikti: evropske lekcije u zajedničkim istorijama' održanoj u Oslu, 16-17.6.2010. godine.

Napisan je i Twinning projekt 'Jačanje institucionalnog kapaciteta Agencije za predškolsko osnovno i srednje obrazovanje', IPA nacionalni program 2009 dio II. Tender za izbor EU artener nije prošao u prosincu 2010. isključivo zbog nedovoljnog kvaliteta ponuđenog projekta od stane austrijskog predstavnika- jedinog koji se prijavio na tender.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Cilj 1. Osnivanje Agencije i Odjeljenja	2009	2010.	Realizacija
1.8 Izrada Stateškog plana Agencije			Realizirana dvodnevna radionica za sve zaposlenike Agencije iz područja st.planiranja Urađen prvi načrt Strateškog plana Agencije 2010-2015
Cilj 2. Razvoj Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa			
2.1 Analiza implementacije ZJNPP u saradnji s Projektom EQAOKO			Realizirano kroz konferenciju
2.2 Uskladivanje ZJNPP sa devetogodišnjim osnovnim obrazovanjem			U toku
2.3 Izrada akcionog plana za razvoj ZJNPP za predškolsko, osnovno i srednje opće obrazovanje			U toku izrada plana
2.4 Informiranje nadležnih obrazovnih vlasti			Ostvaruju se kroz sudjelovanje u radu Konferencije obrazovanja, predstavnici obrazovanih vlasti sudjeluju u radu radnih grupa
Cilj 3. Ispunjavanje zahtjeva tržišta rada (srednje stručno obrazovanje)			

3.1 Uspostaviti saradnju s tržistem rada i socijalnim partnerima		Formirano Tripartitivno vijeće
3.2 Učešće u analizi ponude i potražnje radne snage		Izvještaj
3.3 Učešće u kreiranju upisne politike s potrebnim zanimanjima		Kreirane sugestije
3.4 Prijedlog smjernica za kvalitetno izvođenje praktične nastave		Primjeri dobre prakse
3.5 Analiza učinkovitosti realizacije EUVET projekata za srednje stručno obrazovanje u BiH od 1998 do danas		Izvještaji
3.6 Održavanje VETIS sistema		Podaci o srednjem stručnom obrazovanju dostupni na webu
3.7 Izrada akcionog plana za pravljenje prijedloga modularnih NPPa za predmete srednjeg stručnog obrazovanja		Akcioni plan
Cilj 4. Razvoj standarda učeničkih postignuća i vrednovanje tih rezultata		
4.1 Analiza postojećeg stanja u navedenom području		Urađena SWOT analiza; hačinjen izvještaj
4.2 Izrada akcionog plana uspostavljanja standrada učeničkih postignuća		<ul style="list-style-type: none"> -Urađen akcioni plan; -Urađena dva projekta <ul style="list-style-type: none"> 1. Definiranje standarda učeničkih postignuća 2. Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih -Namaknuta finansijska sredstava za realizaciju oba projekta
4.3 Informiranje nadležnih obrazovnih vlasti o realiziranim aktivnostima		<ul style="list-style-type: none"> -Realizirana obuka članova radne grupe za standard, urađene dvije dvodnevne radionice -održan dvodnevna radionica sa koordinatorima zaduženim za test knjižice -Održane četiri javne rasprave o okviru predloženih deset ključnih kompetencija i životnih vještina za BiH -Okvir od deset ključnih kompetencija i životnih vještina smo predstavili na regionalnoj konferenciji <i>Uloga obrazovanja u izgradnji pravičnog društva</i>, međunarodna konferencija <i>Put ka Evropi</i>, regionalnoj

			konferenciji <i>Razmjena iskustava u procesu reforme obrazovanja u zemljama Jugoistočne Evrope</i> , konferenciji sindikata obrazovanja BiH <i>Značaj socijalnog dijaloga u sektoru obrazovanja u BiH</i> , te seminarima za direktore osnovnih i srednjih škola kantona Sarajevo -Organizirali smo domaću konferenciju s međunarodnim učešćem <i>Obrazovanje za budućnost: Evropski referentni okvir ključnih kompetencija</i>
Cilj 5. Razvojno i drugo istraživanje u oblasti obrazovanja			
5.1 Prezenatacije učeničkih postignuća u okviru TIMSS-a 2007			-Rezultate sekundarne analize TIMSS 2007 smo predstavili na seminarima za nastavnike i za direktore, Pedagoškog zavoda Zenica i Pedagoškog zavoda Sarajevo; na regionalnoj konferenciji <i>Uloga obrazovanja u izgradnji pravičnog društva</i> , na Dvanaestoj godišnjoj konferenciji CIVITAS <i>Stanje i perspektive građanskog obrazovanje</i> ; kroz različite tematske radio i TV emisije, te kroz printane medije.
5.2 Izrada sekundarne analize TIMSS 2007			-Urađeni su Izvještaj o sekundarnoj analizi TISS-a 2007 i ispiti zadaci iz matematike i prirodnih nauka za učenike OŠ -Organizirali smo domaću konferenciju sa međunarodnim učešćem <i>Sekundarna analiza TIMSS 2007 u BiH</i>
5.3 Urađeni prijevodi test-instrumenata za novi ciklus TIMSS i PIRLS 2011 – probno testiranje			-Urađen prijevod na BHS jezike svih testnih knjižica za probno tetsiranje TIMSS-a I PIRLS-a 2011
5.4 Urađena baza podataka skola, učenika, nastavnika			- Urađena selekcija skola i odjeljenja za testiranje u probnom i glavnom istraživanju
5.5 Urađeno probno testiranje PIRLS-a I TIMSS-a 2011			Najvažnije aktivnosti Agencije u ovoj oblasti –učešće u studijama PIRLS i TIMSS 2011 u potpunosti su urađene u prvoj, pripremnoj fazi. Nažalost, u sprovedbu istraživanja se nije ušlozbog nepostojanja finansijskih sredstva za plaćanje participacije. Naime, lobiranjem kod predstavnika međunarodne zajednice uspjeli smo
5.6 Ocjenjivanje probnih testova PIRLS-a I TIMSS-a 2011.			
5.7 Urađeni prijevodi test-instrumenata za novi ciklus TIMSS i PIRLS 2011 – glavno testiranje			

			<p>osigurati 80% sredstava za plaćanje participacije u spomenutim međunarodnim studijima. Uslov za dobijanje tih sredstava je bio plaćanje 20% ukupne cijene participacije od strane države, koju nažalost nismo dobili. Zbog toga nisu sprovedeni probno i glavno testiranje.</p> <p>Zbog nastalih problema, Agencija je uspjela da namakne sredstva za dva istraživanja sa čijom realizacijom smo počeli u 2010: Procjena kapaciteta za implementaciju zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i Akcionalo istraživanje- mapiranje postojećih praksi, nastavnih programa i udžbenika u osnovnom, srednjem općem i srednjem stručnom obrazovanju kroz prizmu definiranog okvira ključnih kompetencija za BiH.</p>
Cilj 6. Uspostaviti i pratiti okvir osiguranja kvaliteta u obrazovanju			
6.1. Iniciranje aktivnosti na uspostavljanju kvaliteta obrazovanja			<p>-Urađena dva projekta: 1.Uspostavljanje održivog sistema za monitoring i evaluaciju kvaliteta u obrazovanju 2. Standardi i kvaliteta predškol. odgoja i obrazovanja u BiH -Namaknuta finansijska sredstava za realizaciju oba projekta</p>
6.2 Prepoznavanja partnera i dobre prakse u okruženju			Prepoznati su partneri i dobre prakse u okruženju, te formirana radna grupa koju čine predstavnici MCP, ministarstva obrazovanja, pedagoških zavoda/ zavoda za školstvo, vijeća roditelja i učenika.
6.3. Učešće u definiranju kriterija kvalitetnog obrazovanja u saradnji sa partnerima			Kroz sastanke i dvije dvodnevne radionice definirani su kriteriji kvalitetnog obrazovanja na osnovu kojih je urađen konceptualni okvir projekta, radna verzija <i>Instrumentarija za evaluaciju škola i Etičkog kodeksa za škole</i> .
6.4. Razvoj procedura za praćenje i evaluaciju kvaliteta u obrazovanju			Izrađen plan za uspostavu sistema monitoringa napretka u poboljšanju kvaliteta obrazovanja
6.5 Učešće u evaluaciji			Učestvovali smo u procesu praćenja implementacije Indeksa inkluzivnosti -instrumentarija za samoevaluaciju škola.

Cilj 7. Prijedlozi stručnog usavršavanja nastavnika			
7.1 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja stanadarad učeničkih postignuća i vrednovanja rezultata			- Urađene su preporuke i scenario za šest radionica iz oblasti učeničkih postignuća i vrednovanja rezultata -Organiziran niz seminara, radionica i konferencija
7.2 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja primjene nastavnog plana i programa			Kreirane smjerice Organizirane najmanje 3 radionice
7.3 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja modularanih nastavnih planova i programa i VETISA			Kreirane smjerice Organizirane najmanje 3 radionice
Cilj 8. Smjernice za izradu nedostajuće legislative			
8.1 Učešće u izradi Okvirnog zakona o obrazovanju odraslih			Nije bilo aktivnosti
8.2 Saradnja u izradi akata iz područja rada Agencije (državna matura i sl.)			Napisan twinning projekat koji za cilj ima podršku Agenciji u kreiranju legislative vezane za državnu maturu
8.3 Saradnja u izradi strateških akata iz područja rada Agencije			Kreirane smjernice i preporuke
Cilj 9. Uspostavljanje mreže saradničkih institucija			
9.1 Identifikacija ključnih suradničkih institucija			-Uspostavljana saradnja c resornim ministarstvima, pedagoškim zavodima/ zavodom za školstvo, predškolskim ustanovama , osnovnim i srednjim školama, fakultetima... (kroz redovne sastanke, radionice, učešća u različitim radnim grupama)
9.2 Učešće u izradi modela komunikacije saradničkih institucija (y saradnji sa Projektom EQA OKO)			-Definiran model komunikacije -Dokument predstavljen Konferenciji ministara obrazovanja
9.3 Učešće na seminarima i konferencijama			Izvještaji i prezentacije
9.4 Izrada web stanice i promotivnog letka Agencije			-Kreirana web stanica i štampani promotivni letak -Urađen projekat za izradu baza podataka škola i kvartalnu štampu Biltena Agencije -Namaknuta finansijska sredstava za realizaciju projekta
Cilj 10. Međunarodna saradnja (studije, razmjena iskustava)			
10.1 Uspostavljanje saradnje s međunarodnim institucijama u BiH			-Nastavljene aktivnosti na održavanju postojeće i kreiranju novih suradničkih odnosa -Organizirali smo regionalnu konferenciju <i>Višejezično obraz. u Evropi: Inkluzivna praksa u</i>

			<p><i>jugoistočnoj Evropi</i> -Organizirali smo regionalnu konferenciju <i>Međunarodno ocjenjivanje-izazovi i perspektive</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Učešće u regionalnoj suradnji sa agencijama koje se bave vanjskim vrednovanjima i procjenama učeničkih postignuća -održane tri konferencije (urađena baza itema iz matematike za završni razred osnovne škole) - Učešće u regionalnoj suradnji sa agencijama koje se bave srednjim stručnim obrazovanjem -Vođenje projekta Connecting Classrooms - Povezivanje učionica i Obuka školskog menadžmenta u saradnji s britanskom i holandskom vladom
10.2 Izrada plana studijskih posjeta i finansijskih resursa			-Urađen plan posjeta i potrebnih fin.sredstava
10.3 Izrada prijedloga projekta iz djelokruga rada Agencije			-Urađeno 13 projekata (za dvanaest odobrena podrška)
Cilj 11. Stručna obuka menadžmenta i zaposlenika Agencije			
11.1 Učešće na seminarima			-Urađeni izvještaji
11.2 Izrada plana obuke za 2010			-Urađen Hacrt plana

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Budžetom za 2010. godinu ukupno je bilo predviđeno 1.705.000 KM, od čega se 1.492.000 KM odnosi na tekuće i 213.000 na kapitalne izdatke. Ukupni iznos kapitalnih izdataka sačinjavao se od 183.000 KM namijenjenih neposrednoj potrošnji institucije dok je 30.000 KM planirano iz programa posebne namjene - Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava.

Nakon što su stalna sredstva, vozila, prodana ispod predviđene vrijednosti od 30.000 KM, Agenciji je realno ostalo na raspolaganju 1.637.000 KM, pri čemu se iznos tekućih i kapitalnih izdataka namijenjenih neposrednoj potrošnji nije mijenjao, do promjene je došlo isključivo na programu posebne namjene.

Na plaćama i naknadama ostvarena je značajna ušteda zbog kašnjenja procedure preuzimanja radnika iz Agencije za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju, što je uzročno-posljedično dovelo do kašnjenja procedure popunjavanja mesta državnih službenika i zaposlenika u skladu sa sistematizacijom. Tek u 12. mjesecu 2010. godine Agencija popunjava većinu svojih kapaciteta, a određeni dio viška sredstava sa plaća, u iznosu od 45.000 KM, preusmjerava na nabavu materijala neophodnog za neometani rad Agencije.

Tokom 2010. godine institucija je završila projekt posebne namjene Sekundarne analize TIMSS 2007, započet u 2009. godini, i organizirala njegovo predstavljanje. Sredstva za ovaj projekt osigurana su donacijama SOROS-a u iznosu od 15.550 KM; Save the Children Norway – 16.787 KM te UNICEF-a u iznosu od 6.955 KM (iznos sredstava prenesen iz prethodne godine). U 2010. godini, također je završen projekt - Donacija Federacije za uspostavu Agencije – prenesen iz prethodne godine u iznosu od 643 KM, te projekt YERP iz 2010. godine, finansiran iz sredstava UNICEF-a u ukupnom iznosu od 30.100 KM.

U 2010. godini Agencija je pokrenula još nekoliko projekata za koje je planirano da se nastave i u sljedećoj 2011. godini. Radi se o projektima:

INKLUZIVNO OBRAZOVANJE, šifra projekta 0715070, u iznosu od 51.305 KM;

STANDARDI UČENIČKIH POSTIGNUĆA, šifra projekta 0715060, u iznosu od 33.065 KM;

MAPIRANJE PREDŠKOLSKOG, šifra 0715080, u iznosu od 53.300 KM;

KLJUČNE KOMPETENCIJE, šifra projekta 0715090, u iznosu od 57.250 KM;

KVALITET U PREDŠKOLSKOM ODGOJU, šifra projekta 0715100, u iznosu od 57.250 KM;

Očekuje se kako će se realizacija svih pobrojanih projekata nastaviti i u 2011. godini.

14. AGENCIJA ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA I OSIGURANJE KVALITETA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti na ispunjavanju organizacionih, kadrovskih, tehničkih i drugih pretpostavki za funkcioniranje Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH (Agencija) u punom kapacitetu. Poslovne prostorije su u potpunosti opremljene uredskim namještajem i informatičkom opremom, uspostavljena je web stranica, te internet mreža u svim uredima i omogućen pristup internet mreži svim zaposlenim u Agenciji. Uspostavljena je organizaciona struktura i izvršeno popunjavanje radnih mjesta koja su neophodna za izvršavanje osnovne djelatnosti Agencije. Do 31.12.2010. godine od 35 sistematiziranih radnih mjesta popunjeno je 19 radnih mjesta, što procentualno iznosi 54% u odnosu na odobrenu sistematizaciju radnih mjesta. Izrađen je interni normativni okvir za izvršavanje poslova javnih nabavki, finansijskog poslovanja, interne kontrole, uredskog poslovanja, te uspostavljene sve službene evidencije po oblastima rada, kako je to i propisano određenim zakonima i podzakonskim aktima. Ostvareni su određeni rezultati u obavljanju osnovne djelatnosti Agencije. U izvještajnom periodu nastavljena je saradnja sa svim ministarstvima obrazovanja i visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini. Na osnovu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/07 i 59/09) i Odluke o kriterijima za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj

88/09), utvrđena je lista od 334 stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta visokoškolskih ustanova i studijskih programa, uključujući sve kategorije propisane navedenom odlukom, i to: predstavnici akademske zajednice, međunarodni stručnjaci, predstavnici privrede i prakse i studenti. Utvrđivanje navedene liste uz prethodno usvajanje od svih ministarstava obrazovanja u Bosni i Hercegovini i Odjeljenja za obrazovanje u Vladi Brčko Distriktu predstavlja bitnu aktivnost u pravcu stvaranja prepostavki za početak procesa akreditacije visokoškolskih ustanova. Utvrđeni su kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 75/10), dok je u završnoj fazi donošenje akta koji će utvrditi minimalne standarde u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. U onom dijelu koji je bitan za rad Agencije izvršena je analiza stanja visokog obrazovanja radi sagledavanja ispunjenosti ciljeva koji su postavljeni u okviru reforme visokog obrazovanja, posmatrajući to s aspekta razvoja visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U okviru nadležnosti Agencije određene Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, donesena je Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 75/10).

U završnoj fazi je izrada dokumenta o minimalnim standardima u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini te drugih dokumenata koji su nadležnosti Agencije.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U izvještajnom periodu, u cilju uspostavljanja regionalne saradnje s agencijama za osiguranje kvaliteta, potpisana je Memorandum o razumijevanju s njemačkom agencijom Evalag, Nacionalnom evaluacionom akreditacionom agencijom Bugarske i Agencijom za akreditaciju Austrije.

Na osnovu ovlaštenja Vijeća ministara, Agencija je pokrenula proceduru za učlanjenje u međunarodne, evropske i regionalne asocijacije za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja, i to:

1. Evropsku asocijaciju za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA), koja je Agenciji odobrila status pridruženog člana;
2. Evropski registar agencija za osiguranje kvaliteta – EQAR;
3. Međunarodnu mrežu agencija za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju – INQAA , i na osnovu odluke Odbora za članstvo Agenciji je odobren status članice;
4. Mrežu agencija za akreditaciju u visokom obrazovanju Srednje i Jugoistočne Evrope - CEE NETWORK, gdje je, također, Agenciji odobren status članice.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Agencija je osigurala status pridruženog člana Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA) i provodi saradnju u okviru svojih nadležnosti i djelatnosti ENQA-e.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U odnosu na Program rada za 2010. godinu, Agencija je u većem dijelu izvršila planirane i odobrene aktivnosti. Programske zadaci navedeni u Programu rada koji nisu u potpunosti realizirani nalaze se u završnoj fazi ili se iz objektivnih razloga nije moglo pristupiti realizaciji istih u predviđenom roku. Jedan od objektivnih razloga je činjenica da je Agencija nadležna za izvršavanje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini s kojim su trebali da se usklade svi kantonalni zakoni o visokom obrazovanju, zakon Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

IV BUDŽETSKA SREDSTVA

Ukupna budžetska sredstva za izvršavanje poslova i zadataka Agencije u 2010. godini iznosila su: **1.349 000, 00 KM**

15. AGENCIJA ZA ANTIDOPING KONTROLU BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za antidoping kontrolu (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je Zakonom o sportu u BiH (“Službeni glasnik BiH”, broj 27/08 i 102/09), sa sjedištem u Tuzli. Navedenim zakonom propisane su nadležnosti Agencije i to :

- a) sistematski prati i koordinira aktivnosti protiv dopinga u sportu;
- b) predlaže i sprovodi mјere protiv dopinga u sportu;
- c) odgovorna je za primjenu konvencija, kodeksa WADA i pravila Međunarodnog olimpijskog komiteta, Međunarodnog paraolimpijskog komiteta i međunarodnih sportskih saveza;
- d) rukovodi pripremama i procedurama za donošenje zakona kojim se uređuje ova oblast.

Kroz obavljanje poslova iz nadležnosti Agencija ima svrhu da zaštiti osnovna prava sportaša, da sudjeluje u sportu bez dopinga i snosi odgovornost za primjenu međunarodnih konvencija, Kodeksa WADA i pravila Međunarodnog olimpijskog komiteta, Međunarodnog paraolimpijskog komiteta i međunarodnih sportskih saveza, te na taj način promovira pravičnost i jednakost sportaša u zemlji i inozemstvu.

Programom rada Agencije za antidoping kontrolu za 2010. godinu, kojeg je usvojilo Vijeće ministara BiH na 118.sjednici održanoj 8.4.2010.godine, definirane su, između ostalog, i najvažnije aktivnosti Agencije od kojih se posebno izdvajaju sljedeće: izrada Zakona o sprječavanju dopinga u sportu u BiH, edukacija sportista, klubova i sportskih saveza o dopingu, obuka doping kontrolora te organizacija, priprema i sprovođenje doping kontrola u BiH i njihova analiza u WADA certificiranoj laboratoriji.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Vijeće ministara BiH na svojoj 133. sjednici održanoj 12.9. 2010.godine usvojilo je na prijedlog Agencije za antidoping kontrolu, Zakon o sprječavanju dopinga u sportu u BiH, koji se trenutno nalazi u parlamentarnoj proceduri.

Zakon o sportu u Bosni i Hercegovini, kao i pomenuti zakon o sprečavanju dopinga u sportu, sadrže stroge i jasne uvjete i odnose se na veliki broj organizacija (sportskih saveza, klubova i sportskih organizacija) i sportista (individualni sportisti). Zakonski propisi sadrže odredbe koje se naročito odnose na procese iz nadležnosti institucije u skladu s međunarodnim propisima.

Izradom navedenog zakona o sprječavanju dopinga u sportu u BiH, Agencija za antidoping kontrolu je ispunila obavezu iz Zakona o sportu u BiH koja se odnosi na obavezu Agencije da rukovodi pripremama i procedurama za izradu zakona kojim će se bliže urediti ova oblast, kao i programsku aktivnost predviđenu Programom rada za 2010.godinu.

Nakon usvajanja Zakona o sprječavanju dopinga u sportu u BiH donijet će se odgovarajući podzakonski akti koji proizilaze iz Zakona. U međuvremenu, do donošenja navedenog zakona Agencija je sprovodila i sprovodi aktivnosti iz nadležnosti propisanih Zakonom o sportu u BiH, kao i Međunarodnom konvencijom protiv dopinga u sportu, Svjetskim antidoping kodeksom i drugim propisima i aktima koji proilaže iz međunarodnih obaveza BiH u oblasti sprječavanja dopinga u sportu.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Bosna i Hercegovina ratificirala je Međunarodnu konvenciju protiv dopinga u sportu („Službeni glasnik BiH“, broj 2/09, Međunarodni ugovori) čime je stečen uvjet za primjenu odredbi Svjetskog antidoping kodeksa.

Prema uputama Svjetske antidoping agencije (u daljem tekstu:WADA), Agencija je sačinila prijedlog određenih podzakonskih akata radi dobijanja statusa „CODE COMPLIANCE“ od WADA-e, što će nam omogućiti da nas međunarodni sportski savezi i drugi mogu angažirati za uzimanje uzoraka na međunarodnim natjecanjima u BiH i van BiH.

Programom rada Agencije za 2010.godinu nije bilo predviđeno zaključivanje međunarodnih ugovora.

Agencija je kontinuirano pratila izmjene i dopune Međunarodne konvencije protiv dopinga u sportu sa pripadajućim međunarodnim standardima.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U 2010.godini Agencija za antidoping kontrolu intezivno je kontaktirala i sarađivala s Direkcijom za evropske integracije BiH. Zajednički je konstatirano da u “Akiju” nema oblasti i poglavlja koja se direktno odnose na doping, ali da u svakom slučaju, u smislu sporta i dopinga, obaveza praćenja i usklađivanja putem preporuka postoji.

U 2010.godini Agencija je uz asistenciju Direkcije za evropske integracije uspješno aplicirala projekt “Studijska posjeta Antidoping agenciji Rumunije”, s ciljem razmjene znanja i iskustava i uvida u rad WADA laboratorije u Bukureštu.

U Izvještaju Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine u 2010.godini koji nam je dostavljen putem Direkcije za evropske integracije, a u skladu sa zaključcima Vijeća ministara

BiH da su institucije BiH dužne planirati aktivnosti u 2011, na osnovu navedenog izvještaja, obavještavamo Vas da Agencija odnosno oblast dopinga predmetnim izvještajem nije tretirana.

V PLANIRANI I OSTVARENI PROGRAMSKI ZADACI

a) u području međunarodne suradnje

Jačanje međunarodne saradnje je bila jedna od najvažnijih aktivnosti Agencije u 2010.godini u okviru koje je uspostavljen mehanizam saradnje i koordinacije s Vijećem Evrope (učešće u radu Nadzornog odbora za praćenje antidoping konvencije, Savjetodavne grupe za obrazovanje, Savjetodavne grupe za bazu podataka te rad u CAHAMA – Evropski komitet za Svjetsku antidoping agenciju), Svjetskom antidoping agencijom-WADA (kroz postupak dobijanja certifikata Code Compliance), Regionalnom antidoping agencijom-RADO (učešće u radu Upravnog odbora). Uključeni smo u godišnju antidoping radionicu koju organizira Međunarodna certificirana laboratorija WADA-e u Beču, Republika Austrija, te smo uspjeli dobiti projekt studijske posjete Antidoping agenciji Rumunije (kroz program TAIEX s Direkcijom za evropske integracije). Ostvarena je značajna saradnja s hrvatskom i srpskom antidoping agencijom kroz razmjenu iskustava, znanja i eksperta.

Također, značajno je pomenuti da je s WADA-om pokrenut proces stjecanja statusa „CODE COMPLIANCE“ od WADE , koji je pri kraju i očekuje se početkom 2011. godine.

b) stanje u oblasti organiziranja Agencije

Agencija za antidoping kontrolu osnovana je Zakonom o sportu u BiH 2008.godine, u aprilu 2009.godine imenovan je direktor Agencije, a u decembru 2009. godine primljeni prvi državni službenici, tako da je Agencija profunkcionirala jačim kapacitetom početkom 2010.godine.

Iz navedenog proizilazi činjenica da do 2010. godine oblast dopinga od strane države BiH nije bila adekvatno tretirana iz objektivnih razloga, tako da možemo govoriti o 2010.godini kao početku organizirane brige države za oblast dopinga kroz funkcionalnu Agenciju za antidoping kontrolu.

Stanje u oblasti dopinga u sportu je složeno za elaborirati zbog kompleksnosti materije i činjenice da je ovo prva godina rada Agencije u jačem kapacitetu.

Na početku 2010.godine, Lista zabranjenih sredstava za 2010.godinu je učinjena dostupnom sportskim savezima i formirana je Registrirana test grupa sportista za 2010.godinu.

c) Stanje u oblasti dopinga- edukacija i prevencija

U aktivnostima koje su prethodile doping kontrolama, Agencija je akcentirala aktivnosti na edukaciji sportista i prevenciji dopinga. Štampane su određene publikacije koje su distribuirane najprije sportskim savezima, klubovima, sportistima i članovima registrirane test grupe, što im je omogućilo upoznavanje s oblašću dopinga, njihovim pravima i obavezama.Održan je seminar u Olimpijskom komitetu BiH za sportske saveze registrirane na nivou BiH, a nakon njih i seminar i edukacije sportskih klubova i pojedinaca-članova registrirane test grupe. Nakon ovih seminara stanje u oblasti dopinga u sportu u smislu upoznavanja sportista i pomoćnog sportskog osoblja, klubova i sportskih saveza sa osnovama dopinga, pravima i obavezama, kao i sa Agencijom za antidoping kontrolu, se poboljšalo, na način da su svi navedeni akteri educirani i upoznati s oblašću dopinga u Bosni i Hercegovini.

d) Stanje u oblasti doping kontrole

Agencija je počela s doping kontrolom na takmičenjima i van takmičenja u BiH u mjesecu decembru 2010.godine i obavila je ukupno 72 kontrole od čega su sva 72 nalaza bila negativna (u analiziranim uzorcima nije bilo detektiranih supstanci s Liste zabranjenih sredstva).

U jelu i julu Antidoping agencija Republike Srbije ustupila je slučaj "Kikanović" Bosni i Hercegovini odnosno Košarkaškom savezu BiH, a u skladu s Svjetskim antidoping kodeksom.Riječ je o košarkašu, državljaninu BiH, kojem je navedena Agencija uzela uzorak na košarkaškoj utakmici u Srbiji i koji je bio doping pozitivan. Košarkaški savez BiH izrekao je mjeru zabrane takmičenja navedenom košarkašu u trajanju od 8 mjeseci, suprotno predviđenoj kazni zaprijećenoj Svjetskim antidoping kodeksom, nakon čega je Međunarodna košarkaška federacija FIBA povećala izrečenu mjeru na godinu dana. Navedeni košarkaš se nalazi u BiH, Agencija ga je uvrstila u Registriranu test grupu BiH putem koje prati njegovo kretanje i uzima uzorce za analizu.Agency planira u 2011.godini osmislići kampanju o štetnosti i značaju dopinga u sportu u kojoj bi učestvovao i navedeni košarkaš.

U 2010.godini Agencija je potpisala Memorandum kojim je od strane Ministarstva odbrane BiH i međunarodnih organizacija najavljeno da će Agencija u 2011.godini sprovesti doping kontrole i na 51. svjetskom vojnom prvenstvu u skijanju, koje se organizira u Bosni i Hercegovini.

e) Ostvarenje ostalih programskih zadataka

Posmatrajući Program rada za 2010.godinu, odnos planiranih i realiziranih zadataka, slobodni smo konstatirati da je Agencija izvršila najveći dio planiranih aktivnosti.

Osim gore navedenih najvažnijih aktivnosti i stanja u oblasti te zakonodavnih aktivnosti, međunarodnih ugovora i evropskih integracija, Agencija je u 2010.godini planirala i druge aktivnosti kao što su saradnja s nadležnim institucijama BiH, Olimpijskim komitetom i sportskim savezima, međunarodna saradnja i promocija te ostale aktivnosti.

Što se tiče saradnje s nadležnim institucijama realizirani su svi zadaci, a u 2011.godini planiramo intenzivirati saradnju s nevladinim organizacijama i civilnim društvom u cilju prevencije dopinga i zajedničkih projekata.

Uspostavljeni su kontakti i saradnja sa svim sportskim savezima u BiH na raznovrsne načine, i to:

- planirani poslovi u vezi s davanjem mišljenja, saglasnosti, nadzora u planiranom obimu izvršeni su s Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom pravde BiH, Ministarstvom finansija i trezora BiH i Uredom za zakonodavstvo BiH, Olimpijskim komitetom BiH, Paraolimpijskim komitetom BiH i entitetskim ministarstvima za sport;
- ostvaren je broj planiranih edukativnih predavanja za predstavnike sportskih saveza određene vrste sporta na teme: Uloga agencije i sportskih saveza u sprečavanju dopinga u sportu; Lista zabranjenih sredstava i posljedice uzimanja istih za zdravlje sportaša; Odgovornost sportaša i pomoćnog osoblja za kršenje antidopinških pravila i nadležnost organa za izricanje mjera;
- izvršena je planirana obuka sportaša i sportskog pomoćnog osoblja za timske sportive - nogomet, rukomet, košarku i odbojku za timove koji se natječu u sportskim natjecanjima na nivou Bosne i Hercegovine;
- izvršena je planirana obuka za predstavnike sportskih saveza Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Sportskog saveza Unsko-sanskog kantona, Hercegovačko-neretvljanskog kantona i drugih;
- izvršena je obuka članova Registrirane test grupe sportista Bosne i Hercegovine na teme: Prava i obaveze članova regicestrirane test grupe; Lista zabranjenih supstanci, posljedice korištenja sredstava s iste, te pravo na izuzeće korištenja supstanci u terapijske svrhe;

- izvršena je obuka lica prijavljenih na Javni poziv za obuku doping kontrolora, tako da su u ovoj godini obučene 62 osobe koje samostalno mogu vršiti doping kontrolu na natjecanjima koja se organiziraju ili sprovode na području Bosne i Hercegovine.

Od ostalih aktivnosti ističemo najvažnije:

- izvršena je uspostava mehanizma interne kontrole donošenjem općih akata;
- Agencija je u zakonom propisanim rokovima postupala po zahtjevima, upitima, naredbama i instrukcijama, molbama i dr, koje su dostavljene od strane međunarodnih organizacija, entiteta i institucija Bosne i Hercegovine;
- broj lica koja su pohađala edukativne seminare za sportiste, pomoćno sportsko osoblje u oblasti borbe protiv dopinga (400 planirano / 1.359 ostvarenog = ostvarenje plana 339,75%);
- broj zahtjeva za terapeutskim izuzećem (sportisti nisu dostavljali zahtjeve za terapeutskim izuzećem);
- broj organiziranih kampanja (3 planirano / 4 ostvarenog = ostvarenje plana 133,33%) (obuka/kampanja: 1. sportista, 2. pomoćnog sportskog osoblja, 3. doping kontrolora, 4. medicinskog osoblja);
- broj materijala/saopćenja/biltena za medije i javnost pripremljenih od strane zaposlenih na ovom programu u oblasti borbe protiv dopinga (8.060 ostvarenog/8.000 plan = 100,75% - štampani materijal 7.350 komada, objava na web stranici ada.gov.ba, 42 saopćenja za medije, vlastiti štampani materijal – priručnik za obuku doping kontrolora 100 kom, CD sa prezentacijama, informacijama, obavijestima više od 500 komada, objave na web portalima – više od 50 objava na različitim portalima, učešća u radio i TV emisijama – 15 puta;
- broj antidoping kontrola/ kontroliranih lica (100 planirano /72 ostvarenog = 72%);
- broj koordiniranih aktivnosti u vezi s aktivnostima u ukupnom sektoru sporta/kontrole zabranjenih supstanci u BiH (5 planirano/12 ostvarenog = 240%).

Vi BUDŽETSKA SREDSTVA

Sredstva potrebna za finansiranje rada Agencije osigurana su iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010.godinu.

Za potrebe Agencije odobrena su budžetska sredstva za 2010.godinu u iznosu od 731.000,00 KM.

Sa dospjelim fakturama do 31.12.2010. godine u Agenciji su ostvareni rashodi u iznosu od 578.327,00 KM, što u odnosu na plan iznosi 79,12 %, a očekuje se da će ostvarenje plana, nakon prijema svih faktura, iznositi od 82 do 85%.

Posljedica ovakve realizacije budžeta je prije svega kašnjenje u postupku zapošljavanja, a što se odrazilo i na dinamiku i realizaciju ostalih planiranih stavki u budžetu.

Naime, planirano je da Agencija do kraja maja 2010. godine ima (9) zaposlenika, a do čega nije došlo zbog kašnjenja u prihvatanju Prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za antidoping kontrolu.

16. AGENCIJA ZA RAD I ZAPOŠLJAVANJE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U 2010. godini privreda Bosne i Hercegovine prikazuje trendove laganog oporavka i izlaska iz recesione krize, ali te tendencije nisu značajnije uticale na kretanja na tržištu rada. I pored preduzetih mjeru za stimuliranje zapošljavanja i ublažavanje krize u BiH u periodu od januara do novembra 2010. godine prisutan je trend rasta broja nezaposlenih lica. Na ovakav trend na tržištu rada najviše su utjecali usporeni privredni razvoj, koji je generirao smanjenje ponude slobodnih radnih mesta, i smanjen priliv direktnih stranih investicija.

Krajem novembra 2010. godine u Bosni i Hercegovini je na evidencije zavoda i službi zapošljavanja prijavljeno 519.018 nezaposlenih lica. U odnosu na isti period prošle godine, broj registriranih nezaposlenih lica veći je za 12.574 lica ili 2,58%. **Stopa registrirane nezaposlenosti za mjesec oktobar 2010. godine iznosila je 43,2%.** U odnosu na oktobar 2009. godine (42,3%) stopa nezaposlenosti je veća za 0,9 %. **Broj zaposlenih u pravnim licima u BiH u oktobru 2010. godine iznosio je 681.332,** od čega je 276.958 žena. U strukturi lica koja traže zaposlenje, zaključno sa 30.11.2010. godine, NKV radnika je 159.510 ili 30,73%, PKV 13.915 ili 2,68%, KV 183.959 ili 35,44%, VKV 4.037 ili 0,78%, NSS 1.996 ili 0,38%, SSS 127.224 ili 24,51%, VŠS 7.172 ili 1,38% i VSS 21.206 ili 4,09%. Najveći broj evidentirane nezaposlenosti čine lica s trećim stepenom obrazovanja - KV radnici 35,44%, te NKV radnici 30,73%.

Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2010. godinu, u BiH radnu snagu (ekonomski aktivno stanovništvo) je činilo 1.157.940 osoba, dok je broj neaktivnih iznosio 1.438.761 osoba. U okviru radne snage bilo je **842.831 zaposlenih i 315.110 nezaposlenih lica.**

Broj aktivnih i neaktivnih lica koji čine radno sposobno stanovništvo se povećao u odnosu na 2009. godinu. Radna snaga – aktivno stanovništvo povećala se za 2,3%. Broj zaposlenih lica manji je za 1,9%, dok se broj nezaposlenih lica povećao za 15,7% u odnosu na 2009. godinu.

Stopa zaposlenosti manja je u odnosu na 2009. godinu za 0,6% i u 2010. godini je 32,5%.

Stopa nezaposlenosti veća je u odnosu na 2009. godinu za 3,1% i u 2010. godini je 27,2%.

U 2010. godini Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) je ispunila slijedeće najvažnije aktivnosti:

- učestvovala u radu WAPES-a - Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje i Upravnog odbora WAPES-a;
- realizirala sporazume o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost;
- učestvovala u Radnoj grupi za izradu Strategije zapošljavanja Bosne i Hercegovine 2010-2014;
- izradila Prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu, u saradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- učestvovala u radu Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Evrope;
- sačinila „Pregled politika zapošljavanja u BiH za 2009. godinu“ u saradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- učestvovala u izradi „Izvještaja o napretku na tržištu rada u BiH - septembar 2009 – april 2010“ i „Izvještaja o napretku na tržištu rada u BiH juni 2010 – septembar 2010“, koji su poslužili za izradu Priloga institucija BiH za redovni godišnji izvještaj o napretku BiH za 2010. godinu u procesu evropskih integracija;

- uspostavila kontakte sa službama za zapošljavanje Republike Mađarske i Republike Hrvatske u vezi s prekograničnom saradnjom entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH u okviru ideje kandidiranja zajedničkih projekata prema IPA fondovima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U 2010. godini Agencija nije imala aktivnosti na donošenju, izmjenama ili usklađivanju zakonskih propisa iz svoje nadležnosti.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U 2010. godini, predstavnici Agencije su učestvovali u pregovorima za zaključivanje sporazuma o zapošljavanju s Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom i Državom Katar, i to:

- „Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Slovenije o zapošljavanju državljana Bosne i Hercegovine u Republici Sloveniji“ – pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usaglašen. Procedura potpisivanja je u toku.
- „Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Srbije o privremenom zapošljavanju državljana Bosne i Hercegovine u Republici Srbiji i državljana Republike Srbije u Bosni i Hercegovini,“ - pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usaglašen. Procedura potpisivanja je u toku.

„Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Države Katar o reguliranju zapošljavanja državljana Bosne i Hercegovine u Državi Katar“ - pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usaglašen. Procedura potpisivanja je u toku.

Ovi sporazumi su međusobno usaglašeni s predstvincima navedenih država i u 2011. godini se očekuje realizacija tih sporazuma i njihovo potpisivanje.

Agencija je inicirala i izmjenu člana 5. Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije, koji se odnosi na ostvarivanje prava radnika na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti. Sporazum o izmjenama i dopunama Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije je potpisana u Ljubljani, Republika Slovenija, 17.12.2010. godine. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije bit će izmijenjeni uvjeti za isplaćivanje novčane pomoći za vrijeme nezaposlenosti, što do sada nije bilo regulirano, kao i isplaćivanje troškova za sahrane, novčane pomoći porodici umrlog ili posmrtnina. Građani Bosne i Hercegovine ova prava moći će da ostvaruju tek nakon što Sporazum bude ratificiran u obje zemlje. Sljedeći korak je ratifikacija Sporazuma.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

- Izrada izvještaja za Evropsku komisiju

Na zahtjev Direkcije za evropske integracije, Agencija je u saradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, pripremila dokumente pod nazivom „Izvještaj o napretku na tržištu rada u BiH - septembar 2009 – april 2010.“ i „Izvještaj o napretku na tržištu rada u BiH juni 2010 – septembar 2010“, koji su poslužili za izradu Priloga institucija BiH za redovni godišnji izvještaj o napretku BiH za 2010. godinu u procesu evropskih integracija.

U cilju integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju sa Direkcijom za evropske integracije, Agencija je ostvarila konkretnu saradnju učešćem u izradi informacija u vezi s „Praćenjem procesa reformi sa BiH“ (RPM), implementiranja Akcionog plana u vezi s realizacijom prioriteta iz dokumenta Evropsko partnerstvo, prilozima za izradu Ekonomsko-fiskalnog programa BiH za 2011.godinu i prisustvu seminarima u organizaciji Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine na sljedeće teme: „EU programi pomoći“, „Vrste, načini i tehnike usklađivanja zakona“, „Izrada projektnog zadatka“ i „Prezentacija Izvještaja o napretku 2010. sa implikacijama na programiranje IPA“.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U koordinaciji aktivnosti s entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, Agencija je ostvarila saradnju i realizirala programske zadatke koji su bili planirani Programom rada za 2010. godinu.

- Saradnja Agencije sa Svjetskom asocijacijom javnih službi – agencija za zapošljavanje (WAPES)

Na poziv potpredsjedništva evropske regije WAPES-a iz Brisela predstavnici Agencije su prisustvovali na sastanku čija je svrha bila planiranje novih i osvrt na protekle događaje koji su održani u okviru WAPES-a prema dogovoru s Frankfurtskog procesa. Sastanak je održan u srijedu, 25. avgusta 2010. godine u Briselu, Kraljevina Belgija, i na sastanku su doneseni sljedeći dokumenti: Strateški akcioni plan WAPES-a za 2010-2012. godinu, Ažurirani plan evropskih aktivnosti za period 2010-2012. godine, i dati su prijedlozi novih aktivnosti za rad WAPES-a u narednom periodu u oblasti sinergija/komplementarnost s drugim mrežama javnih službi za zapošljavanje (JSZ) (program rada HoPES, CPESSEC itd.).

Predstavnici Agencije su u vremenu od 16.11.2010-19.11.2010. godine u Bernu prisustvovali sastanku WAPES-a na temu “ Usluge javnih službi za zapošljavanje u periodu oporavka: Monitoring tržišta rada u cilju unapređenja usluga JSZ“. Ova WAPES-ova radionica je bila fokusirana na vezu između osiguranja informacija o tržištu rada, osnovne funkcije JSZ i pružanja efikasnih usluga JSZ različitim korisnicima ovih informacija o tržištu rada i to na prvom mjestu nezaposlenim licima koja traže posao i poslodavcima, ali također, kreatorima politika, rukovodiocima JSZ i drugim učesnicima i partnerima na tržištu rada.

Na poziv WAPES-a delegacija Agencije je učestvovala na sastanku Upravnog odbora Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje (WAPES) i WAPES-ovoj radionici koji su održani u periodu od 22-25. novembra 2010. godine u Marakešu. Na Upravnom odboru je: usvojen novi Statut WAPES-a, usvojen završni budžet za 2009. godinu, donesen novi plan komunikacija (uključujući opću image brošuru i newsletter), usvojen je opći plan provedbe WAPES-a za 2011. godinu i izrada budžeta za Strateški plan WAPES-a za 2010-2012. godinu.

U periodu 23. i 24. novembra 2010. godine održana je WAPES-ova radionica na temu „Poduzetničke vještine za mlade“ sa podtemama „Potencijal poduzetništva“, „Motivacijske mjere kao podrška kreiranju mikro biznisa“ i „Trening i pomoć kao podrška kreiranju mikro biznisa“. Delegacija Agencije je aktivno učestvovala na radionici u vidu prezentacija i diskusija na zadate teme.

- Saradnja s institucijama UN-a

U okviru projekta zapošljavanja mladih lica (YERP), Agencija je saradivala s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) u okviru komponente koja za cilj ima maksimiziranje pozitivanog uticaja migracije mladih i minimiziranje negativanog uticaja neregularnih radnih

migracija, uvođenjem šeme cirkularnih radnih migracija uz saradnju s vladinim i nevladinim sektorom.

- Saradnja s Delegacijom Evropske unije u Bosni i Hercegovini

Novembra 2010. godine u prostorijama Agencije, revizorska organizacija iz Londona Littlejohn angažovana od strane Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini izvršila je reviziju finansijske dokumentacije neophodne za realizaciju projekta DILMA-a - "Razvoj integriranog tržišta rada jadranske oblasti, projekt br. 29". Rezultati revizije su pokazali da je projekt urađen u skladu sa svim evropskim standardima, računovodstveno ispravno propraćen i usklađen s evropskim i domaćim zakonodavstvom.

- Saradnja sa Evropskom trening fondacijom (ETF)

Kao dio serije aktivnosti nazvanih „Učenje za odrasle“ u okviru IPA Programa za zajedničko učenje, ETF je, u periodu od 12 - 15.10.2010. godine, u Gracu, Republika Austrija, organizirao studijsku posjetu i radionicu na temu "Aktivacija s posebnim fokusom na dugoročnu nezaposlenost, dobre prakse obuke na tržištu rada i uloga javnih službi za zapošljavanje", u kojoj je učestvovao i predstavnik Agencije. Ciljevi ove studijske posjete i radionice su bili da se nauče i primjene dobre prakse u aktivaciji nezaposlenih lica s posebnim osvrtom na dugoročnu nezaposlenost, kao i efektivne pristupe obukama na tržištu rada i samoj ulozi javnih službi za zapošljavanje u ovome procesu.

- Saradnja sa Saveznom agencijom za rad SR Njemačke

Prema dogovoru postignutom između Agencije i Savezne agencije za rad SR Njemačke, za program ferijalnog rada u SR Njemačkoj u 2010. godini odobreno je ukupno 250 mesta za ferijalnu praksu studenata iz Bosne i Hercegovine kod njemačkih poslodavaca. Od ukupno 110 kandidata koji su aplicirali za ferijalni rad u Njemačkoj za 2010. godinu, 87 kandidata zadovoljilo je sve potrebne uslove i dostavilo prijavnu dokumentaciju u propisanom roku koja je proslijedena Centralnom uredu za međunarodno posredovanje Savezne agencije za rad SR Njemačke na daljnju obradu. Do jula 2010. godine pristiglo je ukupno 60 radnih ponuda (*Stellenangebot*) poslodavaca iz SR Njemačke, ovjenih od strane ZAV-a. Trinaest kandidata nije prihvatile radne ponude, uglavnom iz opravdanih razloga, koji se odnose na preklapanje ispitnih rokova na fakultetima sa vremenskim periodom rada navedenim u ponudi ili zbog dobivenih ponuda od već poznatih poslodavaca.

U okviru prijavnog postupka za Program ferijalnog rada u SR Njemačkoj za 2011. godinu, koji kao partnerska organizacija Savezne agencije za rad SR Njemačke organizira Agencija svake godine, provedeno je testiranje prijavljenih kandidata u poznavanju njemačkog jezika. Na javni poziv za učešće u programu prijavilo se ukupno 216 kandidata. Od ukupnog broja prijavljenih, 175 kandidata je uspješno prošlo testiranje i dobilo mogućnost prijave za ferijalni rad u SR Njemačkoj.

- Učešće u izradi Strategije zapošljavanja BiH za period 2010-2014. godine

Predstavnici Agencije su u 2010. godini učestvovali u radu Radne grupe za izradu Strategije zapošljavanja BiH za period 2010-2014. godine, koja je usvojena 14. jula 2010. godine na 128. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

- Saradnja sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore

Direktor Agencije i direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore su 8.6.2010. godine potpisali Operativni protokol o provođenju Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SRJ (koji je preuzeala i primjenjuje Crna Gora Odlukom o proglašenju nezavisnosti). Protokolom su dvije institucije u okviru svojih nadležnosti dogovorile mjere za efikasno provođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti osiguranja za slučaj

nezaposlenosti i definirali pitanja koja se odnose na sadržaj i formu obrazaca, potvrđivanje perioda osiguranja i postupak izdavanja potvrda.

- Saradnja s Nacionalnom službom za zapošljavanje Republike Srbije

Direktor Agencije i direktor Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije su 2.10.2010. godine potpisali Operativni protokol o sprovodenju Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SRJ. Protokolom su dvije institucije u okviru svojih nadležnosti dogovorile mjere za efikasno provođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti i definirali pitanja koja se odnose na sadržaj i formu obrazaca, potvrđivanje perioda osiguranja i postupak izdavanja potvrda.

- Realizacija Sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost

U 2010. godini Agencija je primila 1.117 predmeta koji se odnosi na provođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost, a riješen je i završen 601 predmet. Gledajući po zemljama porijekla, broj primljenih i riješenih zahtjeva je:

- Republika Srbija - 816 primljenih predmeta, riješeno 490;
- Republika Crna Gora - 20 primljenih predmeta, riješeno 10;
- Republika Slovenija – 277 primljenih predmeta, riješeno 97;
- Republika Austrija - 4 primljena predmeta, riješeno 4.

- Aktivnosti Agencije u vezi s radom Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Evrope (CPESSEC)

Pod predsjedavanjem Agencije za zapošljavanje Republike Bugarske u Sofiji je u periodu od 27–28. maja 2010. godine održana V ekspertska i VI direktorska konferencija Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Evrope na temu „Razvoj javnih službi za zapošljavanje nakon krize – pogled u budućnost“. Cilj konferencije je bio da se kroz aktuelnu temu razmijene iskustva i očekivanja javnih službi za zapošljavanje u njihovom budućem periodu, posebno u kontekstu post-recesionog perioda i uloge službi za zapošljavanje na tržištu rada nakon globalne ekonomske krize. Na konferenciji je prisustvovala i delegacija Agencije, koja je podnijela i referat na zadatu temu i aktivno učestvovala u diskusiji i odgovarala na pitanja prisutnih medija.

- Izrada „Pregleda politika zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu“

U cilju izrade „Pregleda politika zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu“, formiran je zajednički stručni tim sastavljen od predstavnika Agencije, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, koji je u maju 2010. godine sačinio ovaj dokument, koji je poslan Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine na daljnji postupak.

- Izrada kvartalnih izvještaja o izdatim radnim dozvolama stranim državljanima u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu

i Prijedloga godišnje kvote radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu

Agencija je, u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske, Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH u 2010. godini sačinila tri kvartalna izvještaja o izdatim radnim dozvolama stranim državljanima u Bosni i Hercegovini i dostavila ga Ministarstvu civilnih poslova. Isto tako, zajednička radna grupa sastavljena od predstavnika Agencije, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH je u oktobru 2010. godine sačinila „Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu“ i dostavila ga Ministarstvu civilnih poslova na daljnju proceduru.

- Izvještavanje o izdatim radnim dozvolama u Bosni i Hercegovini u okviru izrade Migracionog profila BiH za 2009. godinu

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti, Agencija je učestvovala u izradi Migracionog profila BiH u dijelu koji se odnosi na podatke o izdatim radnim dozvolama stranim državljanima u BiH. Zbog činjenice da je izdavanje radnih dozvola u nadležnosti entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, Agencija je u koordinaciji s pomenutim institucijama sačinila tabele o izdatim radnim dozvolama stranim državljanima za 2009. godinu, po zemljama porijekla, kvalifikacionoj strukturi i godinama starosti i poslala Ministarstvu sigurnosti.

- Koordinacija aktivnosti u domaćim i međunarodnim projektima u oblasti zapošljavanja koji su od interesa za Bosnu i Hercegovinu

Agencija je u 2010. godini aktivno učestvovala u realizaciji dva projekta: Projekt unaprijeđivanja aktivnih tržišta rada u BiH (IALM) i Projekt zapošljavanja i zadržavanja mladih (YERP). Takođe, Agencija je, u saradnji s Ministarstvom civilnih poslova i drugim institucijama i oblasti rada i zapošljavanja u BiH, definirala projektne ideje za dobijanje sredstava iz IPA fondova u 2011. godini za sljedeće projekte:

- Jačanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje i realizacija Strategije o zapošljavanju u BiH i strategija entiteta i Brčko Distrikta BiH;
- Harmonizacija domaćeg zakonodavstva iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa EU zakonodavstvom (acquis communautaire);
- Izgradnja i jačanje kapaciteta javnih službi i centara za obuku i prekvalifikaciju, odnosno obrazovanje odraslih;
- Stručno usavršavanje i provođenje rehabilitacije teško zapošljivih kategorija.

U saradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Agencija je 22.9.2010. godine u Sarajevu organizirala konferenciju „Priprema i izrada projekata za korištenje sredstava IPA fondova za prekograničnu saradnju – primjeri dobre prakse“. Osnovni cilj konferencije je bio upoznati zavode i službe zapošljavanja u BiH s iskustvima dobre prakse u prekograničnoj saradnji između filijala Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa zavodima za zapošljavanje u Mađarskoj i Sloveniji, te povezivanje prekograničnih zavoda za zapošljavanje Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine u cilju izrade zajedničkih regionalnih projekata za korištenje finansijskih sredstava iz IPA fondova.

- Izrada „Plana o smjernicama politika tržišta rada i aktivnim mjerama zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu“

Agencija je, u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta u 2010. godini sačinila „Plan o smjernicama politika tržišta rada i aktivnim mjerama zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu“ i poslala ga Ministarstvu civilnih poslova na daljnju proceduru.

- Razmjena statističkih podataka i izvještavanje o stanju na tržištu rada

Na temelju prikupljenih statističkih podataka, Agencija priprema, za svaki mjesec konsolidirani izvještaj koji se do 25. u mjesecu dostavlja Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine. Konsolidirani izvještaj sačinjen je na osnovu mjesecnih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH.

- Osim naprijed navedenog, Agencija je obavljala i poslove u vezi s kontrolom i praćenjem izvršenja budžeta; izradu općih i pojedinačnih akata; organizaciono-kadrovske poslove; javne nabavke; zastupanje Agencije pred sudovima i saradnja s Pravobranilaštvom BiH, pripremanje ugovora koje Agencija zaključuje s pravnim i fizičkim licima; korespondenciju s Parlamentarnom skupštinom BiH, Vijećem ministara BiH, ministarstvima i institucijama BiH, entitetskim i kantonalnim vladama, ministarstvima i institucijama, drugim međunarodnim i domaćim

institucijama, fizičkim i pravnim licima, Uredom za reviziju institucija BiH, ostale personalne, administrativne i tehničke poslove.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U izvještajnom periodu odobreni budžet Agencije iznosio je 1.289.000,00 KM. Izvršenje budžeta- ukupni rashodi su iznosili 1.101.547,48 KM, odnosno 85,46% u odnosu na ukupno odobrena sredstva. U strukturi ukupnih rashoda bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iznosile su 821.825,35 KM ili 63,76% (izvršenje 86,32% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za putne troškove iznosili su 82.581,47 KM ili 6,41% (izvršenje 85,14% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za telefonske i poštanske usluge iznosili su 32.907,64 KM ili 2,55% (izvršenje 80,83), izdaci za energiju i komunalne usluge iznosili su 11.437,74 KM ili 0,89% (izvršenje 71,49%), izdaci za nabavku materijala iznosili su 43.575,63 ili 3,38% (izvršenje 88,93% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za usluge prevoza i gorivo iznosili su 12.872,95 ili 1,00% (izvršenje 83,55%), izdaci za tekuće održavanje iznosili su 20.376,61 KM ili 1,58% (izvršenje 97,03% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za osiguranje imovine i troškove platnog prometa iznosili su 8.165,48 ili 0,63% (izvršenje 81,65%), izdaci za ugovorene usluge iznosili su 67.804,61 ili 5,26% (izvršenje 77,94% za ovu kategoriju rashoda). Sredstva budžeta utrošena su namjenski u skladu s odobrenim budžetom.

17. AGENCIJE ZA POŠTANSKI PROMET BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

1. Najvažnije aktivnosti

Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija) osnovana je Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Zakon) („Službeni glasnik BiH“ br. 33/05) radi obavljanja regulatornih funkcija u oblasti poštanskog prometa, kao neovisna i neprofitna institucija sa statusom pravnog lica.

Nadležnosti Agencije su definisane članom 10. stav (5) Zakona, a Statutom Agencije su regulirani unutrašnje uređenje i djelokrug poslova, donošenje općih akata i ostala pitanja koja su značajna za funkcioniranje Agencije.

Aktivnosti Agencije u 2010. godini:

- sačinjen je Izvještaj o radu Agencije i godišnji finansijski izvještaj za 2009. godinu kojeg su usvojili Vijeće ministara i Parlamentarna skupština. Za svoj rad Agencija je dobila pozitivno mišljenje Ureda za reviziju institucija BiH, a na osnovu kojeg je Dom naroda PS BiH istaknuo i pohvalio pozitivno poslovanje Agencije;
- na osnovu dostavljenih elemenata finansijskih izvještaja (bilans stanja i bilans uspjeha) te analitičkog pregleda ostvarenih prihoda javnih poštanskih operatera od obavljanja poštanskih usluga u 2009.godini, a u skladu sa Zakonom i Odlukom o visini troškova za izdavanje licence i visini godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga, utvrđena je visina godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga za 2010. godinu;

- predstavnici Agencije su, kao nosioci aktivnosti ili kao članovi komisija gdje se druge institucije pojavljuju kao nosioci aktivnosti, sudjelovali u pripremi za donošenje podzakonskih akata i to:

- Metodologija za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu (u daljem tekstu: Metodologija).

Nakon izvršenog snimanja razmjenjenih količina poštanskih pošiljki između javnih poštanskih operatera, a na osnovu Uputstva za snimanje količina razmjenjenih pošiljaka koju je sačinila Agencija, obrađeni su podaci dobiveni snimanjem, sačinjen Nacrt metodologije koji je u fazi usvajanja;

- Uputstvo za uručenje sudskega pisma i pisama u upravnom postuku putem pošte (u daljem tekstu: Uputstvo).

Agencija je na poziv Visokog sudskeg i tužiteljskog vijeća (VSTV) učestvovala na sačinjavanju Uputstva, te je sačinjen Nacrt uputstva koji će, nakon dostavljenog mišljenja od strane VSTV i relevantnih institucija, biti donesen u 2011. Godini;

- Odluka o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezevirane poštanske usluge na području Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Odluka) koja je dostavljena MKP na saglasnost. Obzirom da je MKP imalo primjedbe na dostavljenu odluku, aktivnosti oko usaglašavanja odluke su u toku;
- Agencija je izdala 27 saglasnosti za 76 pojedinačnih izdanja poštanskih maraka i 6 saglasnosti na izmjenu godišnjih programa javnih poštanskih operatera;
- date su saglasnosti na godišnje programe izdavanja poštanskih maraka javnih poštanskih operatera za 2011. godinu;
- ma osnovu saglasnosti MKP izdate su tri nove licence za obavljanje kurirskih usluga u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom prometu i u decembru je zaprimljen četvrti zahtjev za dobijanje licence za obavljanje kurirskih usluga u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom prometu;
- donesen je niz podzakonskih i internih akata koji se tiču zakonskog funkciranja Agencije i implementacije Zakona o poštama Bosne i Hercegovine;
- intenzivirani su kontakti i održavani sastanci s licencenciranim davaocima poštanskih usluga u cilju zajedničke saradnje pri dalnjem unaprjeđenju stanja na poštanskom tržištu, kao i sa drugim relevantnim zainteresiranim stranama;
- organizovan je i održan sastanak s predstavnicima državnog i entitetskih resornih ministarstava, javnih poštanskih operatera, predstavnicima entitetskih inspektorata i predstnikom inspekcije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na kome je istaknut značaj poštivanja Zakona i usklajivanja zakonskih propisa na nivou entiteta u pogledu inspekcijskog nadzora, a u cilju zaštite tržišta poštanskih usluga u Bosni i Hercegovini;
- Vijeće Agencije je u 2010. godini održalo 28 redovnih i jednu vanrednu sjednicu na kojima je doneseno 85 odluka i 16 zaključaka;
- izvršen je prijem 3 nova zaposlenika, pa sada ukupan broj stalno zaposlenih u Agenciji 12 (dvanaest);
- predstavnici Agencije su sudjelovali u stručnim usavršavanjima i vezi s računovodstvenim standardima i javnim nabavkama, te pristupima EU fondovima;
- Agencija je organizirala okrugli stol-savjetovanje na temu «Stanje na tržištu poštanskih usluga», uz sudjelovanje predstavnika regulatornih tijela iz okruženja;

- Agencija je bila suorganizator regionalne naučno-stručne konferencije «Učinkovito reguliranje poštanskog tržišta i održivost univerzalnih usluga», koja je održana na Fakultetu za saobraćaj i komunikacije u Sarajevu.

2. Stanje u oblasti poštanskog prometa

Ukupan broj operatera poštanskog prometa koji posjeduju ovlaštenje za obavljanje univerzalnih usluga i licencu za obavljanje kurirskih usluga izdate od strane Agencije zaključno sa 31.12.2010.godine je iznosio:

- 3 javna poštanska operatera ovlaštena za obavljanje univerzalnih usluga, i
- 10 poštanskih operatera licenciranih za obavljanje kurirskih usluga.

Operateri poštanskog prometa koji posjeduju ovlaštenje i/ili licencu za obavljanje poštanski usluga su navedeni u sljedećoj tabeli:

r.br	Javni poštanski operateri - JPO	
1	BH Pošta	Ovlaštenje JPO
2	Pošte Srpske	Ovlaštenje JPO
3	HP Mostar	Ovlaštenje JPO
Poštanski operateri		
1	"IN TIME" d.o.o. Sarajevo	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
2	"EURO-EXPRESS" Banja Luka	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
3	"IN TIME EXPRESS" d.o.o. Banja Luka	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
4	INTEREUROPA d.d. Sarajevo	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
5	"DHL INTERNATIONAL-SARAJEVO" Sarajevo	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
6	"RHEA EXPRESS", d.o.o. Sarajevo	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
7	A2B Express Delivery	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
8	"EXPO" Preduzeće za uslugu i trgovinu, d.o.o. Banja Luka	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
9	CITY EXPRESS d.o.o. Mostar	Licenca za obavljanje kurirskih usluga
10	VIP 24	Licenca za obavljanje kurirskih usluga

U 2010. godini Agencija je svojim regulatornim aktivnostima, kroz donošenje niza odluka i rješenja koja su značajna za regulaciju poštanskog tržišta, prikupila podatke od operatera poštanskog prometa za 2009. godinu koji, shodno Zakonu, posjeduju ovlaštenje i/ili licencu za obavljanje kurirskih usluga izdatu od strane Agencije.

Prikupljeni podaci daju okvirnu sliku stanja tržišta poštanskih i kurskih usluga na području Bosne i Hercegovine. Prema prikupljenim podacima koje su dostavili operateri poštanskog prometa na području Bosne i Hercegovine, ukupno ostvareni prihod od obavljanja poštanskih usluga u 2009. godini je iznosio:

God.	Operater poštanskog prometa	Podaci iz Bilansa Uspjeha	Ostvareni prihod od poštanskih usluga (osnov za obračun 0,6%)	Učešće ostvarenog prihoda od poštanskih usluga u Bilansu upjeha
2009				
R.br.	Javni poštanski operater -JPO	KM	KM	%
1	HP MOSTAR	19.532.744,00	11.149.957,22	57%
2	JP BH POŠTA	79.490.798,00	48.624.559,45	61%
3	POŠTE SRPSKE	47.447.659,00	24.800.992,42	52%
	UKUPNO Javni poštanski operateri	146.471.201,00	84.575.509,09	58%
	Poštanski operatre -kurir		Podaci dostavljeni od kurira	
1	RHEA EXPRESS d.o.o	4.933.698,00	4.091.226,00	83%
2	IN TIME d.o.o. SARAJEVO	5.032.802,00	125.730,00	2%
3	EUROEXPRESS D.O.O Banja Luka	1.146.579,00	1.146.579,00	100%
4	DHL International d.o.o. Sarajevo	3.892.289,00	2.604.794,00	67%
5	IN TIME EXPRESS D.O.O. Banja Luka	146.977,00	65.880,00	45%
6	INTEREUROPA RTC D.D.	9.860.883,00	1.841.442,00	19%
7	A2B	2.460.158,00	2.455.146,00	100%
8	EXPO d.o.o. Banja Luka	243.968,00	159.440,30	65%
9	City Express Mostar - nema podataka			
10	VIP 24 - nema podataka			
	UKUPNO PO	27.717.354,00	12.490.237,30	45%
	UKUPNO OPERATERI POŠTANSKOG PROMETA	174.188.555,00	97.065.746,39	56%

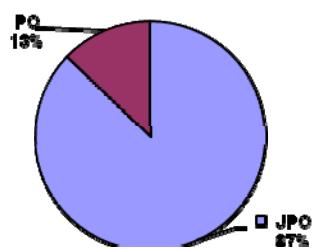
Ukupan broj ostvarenih poštanskih usluga u 2009 godini je iznosio:

God.	Operateri poštanskog saobraćaja	BROJ OSTVARENIH USLUGA					Ukupno Kurirske	Ukupan br univerzalni i kurirskih usluga		
		Univerzalne usluge		UKUPNO univerzalne usluge	Kurirske usluge					
		Pisma	Paket		Unutrašnji promet	Međuna. promet				
R.br.	Javni poštanski operateri	kom.	kom.	kom.	kom.	kom.	kom.	kom.		
1	HP MOSTAR	9.567.078	37.815	9.604.893				9.604.893		
2	JP BH POŠTA	35.959.169	211.403	36.170.572				36.170.572		
3	POŠTE SRPSKE	28.002.901	69.658	28.072.559				28.072.559		
	UKUPNO Javni poštanski operateri	73.529.148	318.876	73.848.024	0	0		73.848.024		
	Poštanski operatre -kurir									
1	RHEA EXPRESS d.o.o				0	30.378	30.378	30.378		
2	IN TIME d.o.o. SARAJEVO				1.548	2.195	3.743	3.743		
3	EUROEXPRESS D.O.O Banja Luka				56.120		56.120	56.120		
4	DHL International d.o.o. Sarajevo						44.418	44.418		
5	IN TIME EXPRESS D.O.O. Banja Luka				4.448	128	4.576	4.576		
6	INTEREUROPA RTC D.D.				52.697	17.838	70.535	70.535		
7	A2B				218.006		218.006	218.006		
8	EXPO d.o.o. Banja Luka				Broj usluga dat u DHL			0		
9	City Express Mostar -nema podatak							0		
10	VIP 24 - nema podataka							0		
	UKUPNO Poštanski operateri				332.819	50.539	427.776	427.776		
	UKUPNO JPO i PO	73.529.148	318.876	73.848.024	332.819	50.539	427.776	74.275.800		

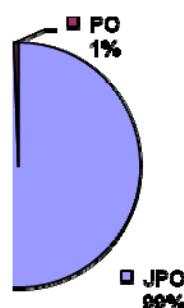
Ukupan broj zaposlenih po operaterima poštanskog prometa u 2009 godini dat je u sljedećoj tabeli:

2009	Javni poštanski operateri	Broj osoblja	Poštanski operatre -kurir	Broj osoblja
R.br.		br.		
1	HP MOSTAR	700	RHEA EXPRESS d.o.o	24
2	JP BH POSTA	2.372	IN TIME d.o.o. SARAJEVO	104
3	POSTE SRPSKE	2.401	EUROEXPRESS D.O.O Banja Luka	31
4			DHL International d.o.o. Sarajevo	43
5			IN TIME EXPRESS D.O.O. Banja Luka	7
6			INTEREUROPA RTC D.D.	43
7			A2B	75
8			EXPO d.o.o. Banja Luka	6
9			City Express Mostar- nema podataka	
10			VIP 24-nema podataka	
	UKUPNO	5.473		333

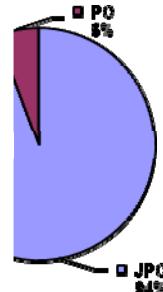
Odnos ostvarenog prihoda od poštanskih usluga između JPO i PO

Odnos ostvarenih usluga između JPO i PO

Odnos broja zaposlenih između JPO i PO

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Nakon usaglašavanja akta «Opći uvjeti za obavljanje poštanskih usluga» sa Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, te dobivanja njihove suglasnosti na iste, konačna verzija donesenog akta je objavljena u «Službenom glasniku BiH».

Agencija je dostavila mišljenje po pitanju donošenja Zakona o poštanskim uslugama Federacije BiH, a koji bi trebao da se usaglasi sa Zakonom o poštama BiH.

Predstavnici Agencije su intenziviranim kontaktima s istovjetnim institucijama u okruženju, kao i participiranjem na forumima o poštanskoj regulativi SPU-a (Svjetske poštanske udruge) i CERP-a (Evropskog udruženja poštanskih regulatora) osigurali nova saznanja o ovim procesima, te se dodatno pripremili za poboljšanje zakonskog rješenja o predmetnoj problematici.

Donošenje takvog rješenja je nužno, a ono će implicirati niz popratnih aktivnosti koje će se ogledati i u usklađivanjima važećih podzakonskih akata s njim.

III EVROPSKE INTEGRACIJE

Za približavanje bosanskohercegovačke poštanske regulative EU standardima nužno je dodatno usklađivanje zakonskih rješenja s Evropskim direktivama u cilju daljnje liberalizacije tržišta poštanskih usluga. Agencija je u saradnji s Direkcijom za evropske integracije učestvovala u definiranju jednobraznog prijevoda poštanske terminologije, a u cilju prijevoda poštanskih direktiva EU i ostalih propisa kojima se reguiliira oblast poštanskog prometa.

IV PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Svi programske zadaci koji su predviđeni Planom rada Agencije za 2010. godinu su realizirani zahvaljujući, između ostalog, i dobroj saradnji Agencije s državnim i entitetskim resornim ministarstvima i nadležnim inspekcijskim tijelima za oblast poštanskog prometa.

Rezultat takvog rada su značajno uređenje i reguliranje tržište poštanskog prometa u odnosu na 2009. godinu, što i čini temeljni zadatak Agencije.

V BUDŽETSKA SREDSTVA

Ukupno odobrena budžetska sredstva Agencije za 2010. godinu su iznosila 1.033.000 KM, od čega na planirana vlastita sredstva Agencije otpada 674.000 KM ili 65,25%, a na planirana budžetska sredstva 359.000 ili 34,75%.

Agencija je po osnovu vlastitih prihoda koji su ostvareni na osnovu Odluke o visini troškova u odnosu na planirane 674.000 KM, ostvarila iznos od 679.808 KM, čime je ostvareni vlastiti prihod, za 0,86% veći u odnosu na planirana vlastita sredstva.

18. AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

DOZVOLE ZA STAVLJANJE LIJEKOVA U PROMET – POSTUPCI – UKUPAN BROJ:

Red. br.	Postupak	Rješenja	Zahtjeva	U postupku
1	Prva registracija	309	786	477
2	Obnova registracije	268	400	132
3	Izmjena rješenja	231	238	7
4	Privremeno rješenje	0	5	5
5	Izmjena dokumentacije	671	856	185
6	Potvrda	226	154	
7	Potvrda o ukidanju potvrde	5	5	0
8	Obavijest o prihvatanju izmjene	372	374	2
	UKUPNO	2082	2818	736
	SVE IZMJENE (3+5+8)	1274	1468	194

Izvještaj o kontroli kvaliteta u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine za 2010. Godinu

U toku 2010. godine realizirane su sljedeće aktivnosti date u tabelama 1, 2 i 3:

Tabela 1. Ocjena farmaceutskog kvaliteta lijeka:

Vrsta zahtjeva	Planirano u 2010. godini	Zaprimaljeno u 2010. godini	Završeno u 2010. godini
Zahtjev za pribavljanje dozvole za stavljanje lijeka u promet	520	625	309
Zahtjev za obnovu dozvole za stavljanje lijeka u promet	500	349	190
Zahtjev za izmjenu dozvole za stavljanje lijeka u promet (varijacije)	1000	1114	891
Kontrola kvaliteta prve serije lijeka	200	119	105
Kontrola kvaliteta svake serije: - kontrola pakovanja - laboratorijska kontrola	3000	3635 (2810) (825)	3635 (2810) (825)
Posebna kontrola kvaliteta	-	121	121
Vanredna kontrola kvaliteta	200	28	28
Po zahtjevu proizvođača – ostalo	-	8	8
Ukupno	5420	5999	5287

Tabela 2. Farmaceutsko-hemijska kontrola kvaliteta lijeka:

Pregled urađenih analiza u 2010 po tehnikama	
Tehnika	Broj analiza
HPLC	753
UV/VIS	47
Brzina otapanja	201
Vrijeme raspadanja	180
TLC	53
Nevidljive čestice	43
Ostalo	362
Ukupno	1639

Broj zaprimljenih uzoraka u 2010	
Osnov kontrole	Broj uzoraka
PRVA SERIJA	126
OBNOVA REGISTRACIJE	49
VARIJACIJE	31
KONTROLA SVAKE SERIJE	469
REDOVNA KONTROLA	15
INSPEKCIJA	9
OSTALO (VODA)	2
Ukupno	701

Tabela 3. Mikrobiološka i biološka kontrola kvaliteta lijeka i fitolaboratoriju:

Rbr.	Vrste analiza	Planirani broj analiza
1	Mikrobiološko ispitivanje nesterilnih preparata	437
2	Mikrobiološko ispitivanje sterilnih preparata: test	110

	sterilnosti	
3	Biološko ispitivanje sterilnih preparata: LAL test	69
4	Mikrobiološko određivanje antibiotika i vitamina	2
5	Biološko određivanje heparina	1
6	pH (posebna kontrola)	16
	UKUPNO	635

Izveštaj o radu u vezi s medicinskim sredstvima u 2010.godini

Redni broj		Broj zahtjeva	Broj zahtjeva u radu	Broj završenih zahtjeva
1.	Broj zaprimljenih zahtjeva za upis u registar	382	224	158
1.	Broj zaprimljenih zahtjeva za obnovu upisa u registar	6	0	6
2.	Broj zaprimljenih zahtjeva za izmjenu upisa u registar	24	6	18
3.	Broj sjednica Komisije za medicinska sredstva	4	0	0
4.	Broj zahtjeva/upita za davanje stručnog mišljenja	120	0	120
5.	Broj zahtjeva za izdavanje potvrde o usaglašenosti entitetskih rješenja	34	0	34

Od ukupnog broja zahtjeva za upis u Registar medicinskih sredstava (382) u radu se nalazi 224, a završenih je 158.

Zahtjevi/upiti za davanje stručnog mišljenja su riješeni svi, kao i zahtjevi za izdavanje potvrda o trajanju i važenju entitetskih rješenja.

UVOD LIJEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA U 2010. god.

3370 zahtjeva za uvoz medicinskih sredstva je odobreno u 2010- toj god.

10 zahtjeva za uvoz medicinskih sredstva je odbijeno u 2010- toj god.

1084 zahtjeva za uvoz lijekova je odobreno u 2010-oj god.

14 zahtjeva za uvoz lijekova je odbijeno 2010-oj god.

Izveštaj o izdatim dozvolama za psihotropne supstance, opojne droge i prekursore u 2010. god.

1. 177 zahtjeva za uvoz /izvoz prekursora je odobreno u 2010 god.
2. 403 zahtjeva za uvoz /izvoz opojnih droga i psihotropnih supstanci je odobreno u 2010 god.

Izveštaj o radu u vezi s kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih sredstava u 2010.godini

1. Broj zaprimljenih zahtjeva za dozvole i izmjene i dopune dozvole za klinička ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava 45

Broj zaprimljenih nezavršenih zahtjeva 4

	Potvrda o postojanju i trajanju entitetskog rješenja i nove dozvole	Potvrda o upisu u Registar
Proizvodnja medicinskih sredstava	14	1
Veleprodaja medicinskih sredstava	32	42
Proizvodnja lijekova	3	2
Veleprodaja lijekova	7	13
UKUPNO	56	58
	SVEUKUPNO	114

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Usvojeni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o kliničkom ispitivanju lijeka i medicinskog sredstva ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 4/10)
- Pravilnik o medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 4/10)
- Pravilnik o postupku i načinu davanja dozvole za stavljanje lijeka u promet ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 15/10)
- Pravilnik o dobroj proizvodnoj praksi (GMP) za lijekove ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 24/10)
- Pravilnik o načinu oglašavanja lijekova i medicinskih sredstava ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 40/10)
- Pravilnik o sadržaju i načinu označavanja vanjskog i unutrašnjeg pakovanja lijeka ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 40/10)
- Pravilnik o uslovima, okolnostima i postupku angažiranja ovlaštenih laboratorijskih ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 60/10)
- Odluka o načinu i obimu provođenja/odabira parametara za kontrolu kvaliteta svake serije uvezenog lijeka ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 60/10)

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova, Agencija učestvuje u aktivnostima u vezi s procedurom zaključivanja bilateralnih sporazuma u oblasti farmacije.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Agencija po zahtjevu Direkcije za evropske integracije BiH dostavlja izvještaje o stanju u oblasti rada Agencije, za potrebe ukupnog godišnjeg izvještaja o stanju napretka institucija BiH.

Ostvarena je saradnja s EMEA (Evropskom Agencijom za lijekove) u cilju ostvarivanja međunarodne saradnje i univerzalnog pristupa dobroj praksi informiranja o značajnim trendovima evropskih propisa iz oblasti farmacije u Evropskoj uniji i šire, kao i o svim aspektima promocije zdravlja.

Praćenje Evropske farmakopeje u cilju razvoja farmakopeje Bosne i Hercegovine.

Učešće u poslovima u vezi s ocjenjivanjem usaglašenosti i označavanja medicinskih sredstava u BiH s harmoniziranim evropskim standardima i tehničkim propisima donesenim na osnovu Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti, uskladihanje propisa iz oblasti lijekova s propisima Evropske unije i smjernicama međunarodnih institucija.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Planirani programski zadaci su: Izmjene i dopune Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, Esencijalna lista lijekova u BiH, Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena i načinu izvještavanja o cijenama lijekova, Pravilnik o općim i posebnim zahtjevima kojima se osigurava usklađenost medicinskog sredstva, Utvrđivanje prijedloga politike lijekova i medicinskih sredstava u BiH, Izrada godišnjeg izvještaja o radu Agencije za 2009.godinu, Izrada Strateškog plana Agencije za lijekove i medicinska sredstva i Izrada informacionog sistema Agencije za lijekove i medicinska sredstva. Svi nisu realizirani zbog objektivnih razloga, na koje ne utiče ova Agencija, kako je navedeno u Isječku programa rada Vijeća ministara za razdoblje 1-12 mjesec 2010. godine, koji smo dostavili Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj:103/10) Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH odobren je iznos od **7.601.000 KM**.

Od navedenog iznosa na **tekuću potrošnju je raspoređeno 5.759.000 KM**, a na **kapitalne izdatke 1.842.000 KM**.

Strukturu troškova prikazaćemo u nastavku:

- **Plaće i naknade zajedno s naknadom troškova zaposlenih** planirane su u skladu s odredbama standby aranžmana BiH s MMF-om, odnosno u visini osnovice za obračun plaća u iznosu od 498,10 KM, naknada za ishranu u toku rada u iznosu od 8 KM za svaki dan proveden na radu, regresa 586 KM i ostale isplate. Planirani iznos za brutoplaće i naknade i naknade troškova zaposlenih je **2.660.000 KM**.

- **Putni troškovi** planirani su na osnovu zadatka i aktivnosti koje uslovljavaju ovu naknadu, a prema Odluci o visini dnevница za službena putovanja zaposlenih u institucijama BiH Planirana sredstva za ovu namjenu iznose **660.000 KM**.

- **Izdaci telefonskih** i poštanskih usluga planirani su iskustveno na bazi ostvarenja iz proteklog perioda u iznosu od **74.000 KM**.

- **Izdaci za energiju i komunalne usluge** (električna energija, voda, komunalije i dr.) planirani su na bazi iskustvene potrošnje u ranijem periodu u iznosu od **169.000 KM**.

- **Izdaci za nabavku materijala** planirani su na bazi iskustvene potrošnje u ranijem periodu, a oni po zahtjevima iz Odjela za kontrolu kvaliteta lijekova za 2010. godinu iznose približno **450.000 KM**.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva** planirani su u skladu s potrebama čestih putovanja na relaciji Banja Luka, Sarajevo, Mostar, u skladu s potrebama inspektorata, kao i putovanja vezana za prisustvovanje sjednicama članova Stručnog vijeća i stručnih komisija Agencije, a iznose **49.000 KM.**
- **Troškovi tekućeg održavanja** planirani su za validaciju opreme prema planu eksternih validacija, servisa i popravki, kao i na održavanje zgrada, vozila, kompjuterske opreme, troškove održavanja čistoće i slično, i iznose **424.000 KM.**
- **Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa** odnose se na osiguranje imovine, vozila, kolektivno osiguranje zaposlenih, osiguranje pri odlasku na službeni put i iznose **28.000 KM.**
- Ugovorene i druge posebne usluge** planirane su za finansiranja pet komisija i Stručnog vijeća Agencije, za eventualnu kontrolu rizičnih lijekova u nekoj laboratoriji u Evropi kao i za usluge OMCL, (Mreža državnih laboratorijskih Evrope) odnosno EDQM (Evropski direktorat za lijekove) u testovima koji su obavezni da se provode svake godine, kao i za obavezne edukacije i obavezna stručna usavršavanja kao i specijalizacije u skladu s planom edukacija u 2010. godini
Planirani iznos za ugovorene i druge posebne usluge u 2010. godini iznosi **1.005.000 KM.**
Ukupno planirana sredstva za kapitalne izdatke u 2010. godini iznose **1.842.000 KM.**

19. AGENCIJA ZA UNAPREĐENJE INOZEMNIH INVESTICIJA U BIH-FIPA

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Popuna upražnjjenih radnih pozicija

Od 33 sistematizirana radna mjesta u FIPA-i popunjeno je 28 radnih pozicija. U 2010. godini primljena su 2 izvršioca: Ana Kvesić (stručni saradnik za podršku) i Danijela Vuleta-Trnčić (stručni saradnik za analizu). Za direktora FIPA-e imenovana je Jelica Grujić (3. juna 2010. god.), dok je radni odnos prestao ranijem direktoru Harisu Bašiću (15.1.2010. godine).

Dokumenti koje je razmatralo Vijeće ministara BiH iz nadležnosti FIPA-e:

- Poslovni plan FIPA-e za 2009. god. (usvojen na sjednici održanoj 5.3. 2009. godine);
- Izvještaj o radu FIPA-e (usvojen na sjednici održanoj 8.4.2010. godine);
- Izvještaj o radu Upravnog odbora FIPA-e za 2009. godinu (usvojen na 131. sjednici održanoj 26.8.2010. godine);
- Imenovana su dva člana Upravnog odbora FIPA-e (Zvonimir Kutleša i Aleksandar Obradović) (na sjednici održanoj dana 19.10.2010. godine);
- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o načinu dodjele sredstava za podršku stranim investitorima u Bosni i Hercegovini (usvojen na sjednici održanoj 5.10.2010. godine);
- Odluka o imenovanju dva (2) člana Odbora Fonda za podršku stranim investitorima u Bosni i Hercegovini - Zehre Selimović i Jelice Grujić (doneseno na sjednici održanoj dana 19.8.2010. godine);
- Specifikacija radnih mjesta srednje stručne spreme razvrstane u platne razrede FIPA-e (data saglasnost na istu)
Specifikaciju na sjednici održanoj 19.10.2010. godine);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji FIPA-e (dostavljen dana 24.11.2010. godine, ali do danas nije razmatran);

-Izvještaj „Bečki ekonomski razgovori - Sastanak o Bosni i Hercegovini“ (Izvještaj dostavljen dana 22.3.2010. godine, ali do danas nije razmatran).

OPERATIVNE AKTIVNOSTI:

Izbor inozemnog investitora 2009. godine

Po ustaljenoj proceduri, Komisija za izbor inozemnog investitora za 2009. godinu, koju su činili su predstavnici FIPA-e, MVTEO BiH i FIC-a, izabrala je najbolje inozemne investitore za 2009. godine u četiri kategorije: najznačajnija greenfield investicija, najznačajnija privatizacija, investicija koja je dovela do kreiranja najvećeg broja radnih mjesta i najznačajnija investicija putem zajedničkog ulaganja. Najboljim investorima su uručene nagrade na manifestaciji koja je održana 15.12. 2010. godine.

Fond za podršku inozemnim investitorima

Odbor Fonda za podršku inozemnim investitorima, u skladu s utvrđenim nadležnostima, pripremio je i proveo postupak Javnog oglasa za apliciranje za dodjelu sredstva iz Fonda (2.000.000 KM); izvršio je evaluaciju 41 dostavljene aplikacije, na osnovu čega je donio 25 odluka o dodjeli sredstava iz Fonda za poduzeća čije aplikacije su upotpunosti zadovoljile propisane kriterije i 16 odluka o neprihvatanju aplikacija koje nisu u potpunosti zadovoljile propisane kriterije.

Ova poduzeća ukupno su investirala 82 034 115 KM i otvorila 604 nova radna mjesta, te izrazila spremnost za reinvestiranje, što je veoma značajno kada se ne može realno očekivati veći priliv novih ulaganja. Ukupna sredstva dodijeljena iz Fonda predstavljaju 2,44% od ukupno investiranih sredstava u 2010. godini.

Podsticajna sredstva su dobila poduzeća koja su u cijelosti zadovoljila propisane kriterije, a na osnovu odluke Odbora Fonda.

Promocija

Promotivne aktivnosti ogledale su se kroz: službene posjete delegacija BiH i inozemnih delegacija u BiH, prezentacije (sektorske i generalne), organiziranje okruglih stolova, sudjelovanje na sajmovima u BiH i inozemstvu, izrada promotivnih materijala i druge promotivne aktivnosti. Promotivni materijali su ustupani i drugim institucijama u cilju jedinstvenog pristupa promociji.

Prilikom službenih posjeta delegacija BiH (VM, Predsjedništvo, VTK, MVTEO, itd.) FIPA je bila aktivni učesnik kroz prezentiranja investicionih mogućnosti BiH i raspoloživih projekata.

Osim navedenih kontinuiranih aktivnosti, FIPA je pokrenula i nekoliko novih aktivnosti od kojih izdvajamo sljedeće: saradnja s BH Airlinesom- potpisani je Memorandum o saradnji u oblasti promocije i marketinga s Javnim poduzećem B&H Airlines d.o.o. U okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, FIPA i JP B&H Airlines će zajednički vršiti promociju Bosne i Hercegovine s ciljem poboljšanja imidža zemlje i njene promocije kao destinacije atraktivne za strana ulaganja. JP B&H Airlines će putem INFlight magazina Javnog preduzeća, distribuirati FIPA promotivne materijale o tome zašto investirati u Bosnu i Hercegovinu, te će se predstavljati sektori koji bi mogli privući značajne investicije, poput energetskog sektora, sektora turizma, poljoprivrednog sektora i industrije auto-dijelova, itd.

Saradnja s portalom www.bh-news.com – potpisani je ugovor o uslugama promocije Bosne i Hercegovine i FIPA-e na dvojezičnom portalu www.bh-news.com s Agencijom „Propaganda Advertising Agency“ iz Sarajeva, gdje FIPA priprema informacije/tekstove o bh. privrednim sektorima, aktivnostima Agencije itd, koji se objavljaju svaki dan na našem i engleskom jeziku. Namjera nam je i na ovaj način pokušamo informirati ciljne grupe, bh. dijasporu, a i domaću

javnost o bh. investicionim mogućnostima, jer nerijetko dostupnost informacijama predstavlja usko grlo.

Konkretizirali smo i saradnju s Uredom Italijanskog instituta za vanjsku trgovinu u BiH u smislu stalnog jednogodišnjeg angažmana italijanskog eksperta u FIPA-i.

Bečki ekonomski razgovori – sastanak o BiH

U skladu sa zaključkom održanih Bečkih ekonomskih razgovora - sastanak u Sarajevu jula 2009.godine, Vijeće ministara je na 109. sjednici prihvatio inicijativu Odbora Bečkog ekonomskog foruma za održavanje Bečkih ekonomskih razgovora- sastanak o BiH 11-12. mart 2010.g. Beč. FIPA je koordinirala aktivnosti u vezi s održavanjem tog skupa kome je prisustvovao 171 učesnik iz 13 zemalja. Ocijenjeno je da je sastanak dao značajan doprinos ekonomskoj stabilnosti i razvoju regiona u cjelini.

Regionalna saradnja

U skladu s potpisanim Sporazumom o saradnji čiji su glavni ciljevi jačanje saradnje i regionalnog pristupa promociji investicionih potencijala i unaprijeđenja imidža regije, a koji je okupio 6 zemalja - BiH, Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru, Makedoniju i Albaniju, FIPA je kontinuirano održavala kontakte sa svim potpisnicima Sporazuma. Redovni sastanci se održavaju i s predstvincima Regionalnog vijeća za saradnju RCC, posebno uzimajući u obzir da je RCC od OECD-a preuzeo upravljanje Investicionim komitetom zemalja JI Evrope SEEIC.

Saradnja s relevantnim subjektima iz zemlje i inozemstva

FIPA održava stalne kontakte s postojećim i potencijalnim investitorima, predstavnicima međunarodnih organizacija, predstavnicima stranih misija u BiH, domaćim privrednim subjektima, predstavnicima državnih, entetskih, kantonalnih i lokalnih vlasti, privrednim komorama, razvojnim agencijama, predstavljajući investicione mogućnosti, legislativu, potencijale, projekte, statističke podatke itd.

U saradnji s Mostarskim sajmom (13-17.4.2010) organiziran je okrugli sto na temu „Industrija auto-dijelova BiH i Srbije – šanse i strateško partnerstvo“.

Generalno, postoji velika zainteresiranost za ulaganje u Bosni i Hercegovini, postoje i veliki neiskorišteni resursi, ali, uzimajući u obzir period krize i odlaganja investiranja u tom periodu, izvještajna godina je zabilježila pad priliva stranih investicija.

U saradnji sa Svjetskom bankom pokrenut je još jedan u nizu projekata na unapređenju poslovnog okruženja. Završena je pripremna faza a realizacija projekta se очekuje u narednoj godini.

Investicioni projekti

FIPA kontinuirano radi na prikupljanju investicionih projekata koje nakon obrade predstavlja na web stranici, odnosno brošurama i cd-ovim. Taj materijal se koristi u redovnim promotivnim aktivnostima, ali se i distribuira preko drugih tijela (ambasade, komore, agencije i sl.) a sve u cilju što bržeg pronalaženja investitora.

After care program-postinvesticiona potpora investitorima

U stalne aktivnosti FIPA-e spada i After care program. Ova aktivnost je veoma značajna za FIPA jer se na taj način prikupi veliki broj informacija koje se koriste za utvrđivanje i predlaganje mjera na unapređenju poslovnog okruženja. Osim toga, strani investitori visoko cijene ove posjete zbog održavanja pozitivnog odnosa a posebno osjećaja pripadnosti jednoj sredini. U 2010.g. posjećeno je 27 preduzeća i generalni zaključak i apel koji su uputili institucijama u BiH je da se posebna pažnja treba usmjeriti na unapređenje poslovnog okruženja.

Analize

FIPA je uspostavila sistem praćenja ekonomskih pokazatelja i DSU kako bi potencijalnim investitorima mogla prezentirati aktuelne podatke. Redovno se prate sve aktuelnosti iz oblasti

stranih ulaganja, privatizacionih procesa, stečajnih postupaka, objava novih poziva i sl. Za uspostavljanje baze podataka u značajnoj mjeri doprinose i česte posjete i telefonski kontakti s stranim investitorima.

FIPA publikacije i druge informativne aktivnosti

1.FIPA NEWSLETTER - elektronsko izdanje vijesti koje se mjesечно izdaju na engleskom jeziku i dostavljaju na mail- listu stranim investitorima i drugim licima;

2.FIPA TIMES - štampano izdanje;

3.FIPA WEB STRANICA - pored standardnih sadržaja redovno se objavljaju vijesti o značajnim događajima i susretima, aktivnostima FIPA-e, privrednim i naročito investicionim temama;

4.Press Realise – izdaje se u cilju informiranja javnosti o najvažnijim aktivnostima i događajima u kojima FIPA sudjeluje, plus dodatne aktivnosti odgovaranja na upite novinara.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

FIPA, kao samostalna upravna organizacija nadležna za promociju i unapređenje direktnih stranih investicija u Bosni i Hercegovini, nije nosilac aktivnosti u postupku pripreme i izrade nacrtova pravnih propisa, ali indirektno učestvuje u radu radnih grupa čiji je zadatak izmjena zakonskih i podzakonskih akata. Također, kontinuirano se prate i analiziraju pravni propisi kojima se regulira pravni okvir za strana ulaganja.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U skladu sa zakonskim ovlaštenjima FIPA nije nadležna za provođenje procedura u cilju zaključivanja međunarodnih ugovora, u skladu sa Zakonom o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

U skladu s utvrđenim nadležnostima, FIPA ne provodi aktivnosti koje su u neposrednoj vezi s evropskim integracijama.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programski zadaci planirani su u skladu s Poslovnim planom FIPA-e za 2010.godine i najvećem dijelom su potpuno realizirani. Određena odstupanja od plana odnose se na nerealizirane aktivnosti učešća na većim investicionim skupovima, sajmovima i konferencijama, što je prouzrokovano nedostatkom finansijskih sredstava.

Pokrenuto je i nekoliko novih projekata (što nije bilo u planiranim aktivnostima) saradnje u cilju brže, lakše i efikasnije distribucije informacija prema potencijalnim investitorima.

U 2010.godini, po procjenama svjetskih analitičara, direktna strana ulaganja na svjetskom nivou su smanjena za 20%.

U BiH u 2010. god. zabilježen je priliv direktnih inozemnih ulaganja u iznosu od 358,700 mil. €, što predstavlja pad od 21% u odnosu na 2009.g.

Bitno je istaći da postojeći inozemni investitori i u veoma teškim uvjetima poslovanja u 2010. godini nisu napustili BiH.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Budžetom za 2010.godine odobrena su sredstva u iznosu 1.784.000 KM za obavljanje aktivnosti po poslovnom planu FIPA-e. Također, u okviru budžeta FIPA-e odobrena su i sredstva u iznosu 2.000.000 KM za dodjelu sredstava iz Fonda za podršku inozemnim investitorima u BiH. Stanje izvršenja budžeta na dan 12.1.2011 god. iznosi 3 524 488 KM (92%).

20. DRŽAVNA REGULATORNA AGENCIJA ZA RADIJACIONU I NUKLEARNU SIGURNOST BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Državna regulatorna agencija za radijacionu i nuklearnu sigurnost (u daljem tekstu: Agencija) uspostavljena je Zakonom o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/07) kao samostalna upravna organizacija.

Agencija je počela s radom 3.6.2008. godine imenovanjem v.d. direktora, a Vijeće ministara BiH je usvojilo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesa 16.2.2009. godine.

Nakon provedenog postupka za izbor direktora i dva zamjenika direktora Agencije, g. Enes Čengić je imenovan za direktora Agencije, g. Jovica Bošnjak za zamjenika direktora Agencije, a za poziciju drugog zamjenika direktora ni u ponovljenom postupku nije bilo uspješnih kandidata.

U prethodnom periodu provedene su značajne organizacione, tehničke, kadrovske i druge pretpostavke za funkcioniranje Agencije u punom kapacitetu.

Ukupan broj zaposlenih u Agenciji trenutno iznosi 20 (**dvadeset**), a pored sjedišta Agencije u Sarajevu, uspješno su osnovani i regionalni uredi u Banjoj Luci i Mostaru.

II ZAKNODAVNE AKTIVNOSTI

Članovima 16, 17. i 18. Zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini predviđeno je da direktor Agencije donosi propise o sigurnosti izvora zračenja, propise o sigurnosti nuklearnih materijala, propise o upravljanju radioaktivnim otpadom, kao i propise o sigurnom transportu nuklearnih materijala. U skladu s navedenim, a imajući u vidu kompleksnost procesa izrade ovih propisa, koji moraju biti usklađeni s relevantnim međunarodnim pravnim aktima, od strane Agencije formirane su komisije koje su intenzivno radile na ovim normativnim poslovima, odnosno izradi navedenih propisa, što je rezultiralo donošenjem nekih propisa od strane direktora Agencije, a pojedini propisi su još uvijek u fazi izrade i usklađivanja.

Akti iz oblasti radijacione sigurnosti

Agencija je nastavila s izradom i donošenjem propisa o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti, upravljanju radioaktivnim otpadom i o sigurnom transportu radioaktivnog materijala, koji su u skladu s važećim međunarodnim standardima, standardima IAEA (Međunarodne agencije za atomsku energiju) i Direktivama Evropske unije koje uređuju oblast radijacione i nuklearne sigurnosti.

U toku 2010. godine doneseni su pravilnici koji uređuju oblast izdavanja autorizacija za djelatnosti s izvorima jonizirajućih zračenja, inspekcijski nadzor i uslovima za promet i korištenje izvorima jonizirajućeg zračenja. Navedeni pravilnici su omogućili pravni osnov za početak regulatornih aktivnosti Agencije.

Pravilnik o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti s izvorima jonizirajućih zračenja je donesen od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u Službenom glasniku BiH, br. 66/10, od 16.8.2010. godine. Pravilnikom je propisan postupak notifikacije, kao i postupak izdavanja autorizacije (registracije i licence) za obavljanje djelatnosti s izvorima jonizirajućeg zračenja koje provodi Agencija. Ovim pravilnikom su također propisana isključenja, izuzeća i oslobođanja od regulatorne kontrole određenih izvora jonizirajućeg zračenja, kao i izdavanje pojedinačnih odobrenja za posjedovanje; uvoz, izvoz i tranzit radioaktivnih izvora; uvoz, izvoz i tranzit nuklearnih materijala, te izdavanje prethodne saglasnosti za uvoz, izvoz i tranzit izvora jonizirajućeg zračenja dvojne namjene Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine. Ovim pravilnikom propisane su i odgovornosti nosioca autorizacije u smislu preduzimanja neophodnih mjera radi obezbjeđenja radijacione i nuklearne sigurnosti, te mjere koje Agencija poduzima kada suspenduje odnosno oduzima autorizaciju nosiocu autorizacije.

Pravilnik o inspekcijskom nadzoru u oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti donesen je od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u Službenom glasniku BiH, br. 65/10, od 10.8.2010. godine. Ovim pravilnikom su uređeni način i postupak vršenja inspekcijskog nadzora od strane Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, odgovornost, ovlaštenja, prava i dužnosti državnih inspektorata za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, način provođenja inspekcijskog nadzora, vođenje zapisnika i evidencija o izvršenom inspekcijskom nadzoru, kao i druga značajna pitanja u vezi s inspekcijskim nadzorom.

Pravilnik o uslovima za promet i korištenje izvora jonizirajućeg zračenja je donesen od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u Službenom glasniku BiH, br. 66/10, od 16.8.2010. godine. Ovim pravilnikom propisani su uslovi za promet i korištenje izvora jonizirajućeg zračenja i utvrđeni su uslovi koje mora ispunjavati prostor u kojem su smješteni ili se koriste izvori zračenja u skladu s namjenom i mjestom korištenja; tehničke karakteristike, osnovni zahtjevi za izvore zračenja i radni uslovi koje moraju ispunjavati s obzirom na agregatno stanje, gradu, sastav, fizičke i hemijske karakteristike izvora zračenja; uslovi izlaganja jonizirajućem zračenju profesionalno izloženih lica i ostalih lica tokom obavljanja djelatnosti sa izvorima zračenja; mjere zaštite od zračenja, vrsta, karakteristika i količina zaštitne opreme, te način njene upotrebe tokom korištenja izvora zračenja; druge tehničke i organizacione mjere potrebne za unapređenje sigurnosti i zaštite od zračenja za obavljanje djelatnosti s izvorima zračenja.

Nacrt pravilnika o zaštiti od jonizirajućeg zračenja kod medicinske ekspozicije sačinjen je od strane za to formirane komisije u novembru 2010. godine i upućen je na mišljenje Ministarstvu civilnih poslova i entitetskim ministarstvima zdravlja, kao i Direkciji za evropske

integracije BiH s obzirom da su pomenutim nacrtom regulirana pitanja koja u najvećem dijelu predstavljaju transpoziciju **Direktive EUROATOM 97/43** u regulativu Bosne i Hercegovine. Očekuje se da ovaj pravilnik bude donesen početkom 2011. godine po razmatranju i usvajanju sugestija koje su dale pomenute institucije. Ovaj nacrt definira zahtjeve za zaštitu lica kod medicinske ekpozicije, pojmove opravdanosti i optimizacije kod medicinske ekpozicije, kao i odgovornosti za medicinske ekpozicije. U posebnim dijelovima Nacrta za radiodijagnostiku, nuklearnu medicinu i radioterapiju, definirani su zahtjevi za provođenje programa osiguranja kvaliteta, opremu, kontrolu kvaliteta opreme, tzv klinički audit i dr. U prilozima Nacrta su detaljno dati parametri koji se trebaju ispitivati u tačno definiranim rokovima.

U završnoj fazi izrade nalaze se Nacrt pravilnika o osnovnim standardima sigurnosti za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od jonizirajućeg zračenja, Nacrt pravilnika o kontroli radioaktivnih izvora visoke aktivnosti, izvora koji nisu pod regulatornom kontrolom i o fizičkom osiguranju radioaktivnih izvora i Nacrt pravilnika o zdravstvenom nadzoru lica profesionalno izloženih jonizirajućem zračenju, a u pripremi je i Pravilnik o autorizaciji tehničkih servisa.

Pored navedenih pravilnika, a na osnovu člana 19. Zakona, u 2011. godini Agencija planira da počne s izradom državnog akcionog plana o hitnim slučajevima zaštite stanovništva od jonizirajućeg zračenja u slučaju vanrednog dogadaja, nuklearnog udesa ili nastanka nuklearne štete.

Regulatorne aktivnosti

Objavljinjem Pravilnika o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti s izvorima jonizujućih zračenja i Pravilnika o inspekcijskom nadzoru stvoren je pravni osnov za uspostavljanje regulatorne kontrole nad oblašću radijacione i nuklearne sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Za uspostavljanje potpune regulatorne kontrole veoma je važno da Agencija uspostavi saradnju s Državnom graničnom policijom i Upravom za indirektno oporezivanje, što je s Upravom i učinjeno potpisivanjem Sporazuma o saradnji 28.12.2010.godine.

Autorizacija djelatnosti

Autorizacija djelatnosti s izvorima jonizirajućih zračenja je u nadležnosti Sektora za autorizaciju. U skladu s Pravilnikom kroz proces notifikacije (prethodno obavještenje) korisnici informiraju Agenciju o namjeravanoj djelatnosti, na osnovu čega Agencija odlučuje o vrsti autorizacije (registracija ili licenca). Uporedo treba da teku dva procesa, autorizacija starih već postojećih korisnika (zatečeno stanje) i autorizacija novih korisnika.

Sektor za autorizaciju izdaje odobrenja za promet izvorima jonizirajućih zračenja i na taj način se vrši kontrola unosa izvora zračenja, što je od opštег značaja za radijacionu sigurnost.

Primljeni i obrađeni predmeti autorizacije od donošenja pravilnika:

- notifikacija djelatnosti s izvorima jonizirajućeg zračenja: 166 predmeta;
- odobrenja za promet radioaktivnih izvora, te odlaganje izvora: 192 predmet;
- zahtjevi za licenciranje djelatnosti s izvorima jonizirajućeg zračenja: 3 predmeta.

Registar radioaktivnih izvora

Jedna od najvažnijih aktivnosti u toku 2010. godine je formiranje jedinstvenog registara izvora zračenja u BiH. Registar je nastao spajanjem dva registra ažurirana od strane Zavoda za javno zdravstvo FBiH i Instituta za zaštitu zdravlja RS, koja nisu bila potpuna, što je neprihvatljivo u današnje vrijeme s obzirom na međunarodne obaveze koje je preuzela BiH. Preduslov za formiranje jedinstvenog registra su bile nabavka i instaliranje informacionog sistema i izgradnja jedinstvene informacione mreže Agencije, što je urađeno kroz projekt tehničke saradnje s IAEA pod nazivom „Jačanje regulatorne infrastrukture za kontrolu izvora zračenja - RER9096“.

Planirana je donacija servera i informacionog sistema za regulatornu kontrolu pod nazivom RAIS (Regulatory Authority Information System).

Kroz proces notifikacije i autorizacije postojeći registar izvora postajat će sve potpuniji i tačniji, tako da očekujemo da će krajem 2011. godine Bosna i Hercegovina prvi put posjedovati registar svih radioaktivnih izora i lica profesionalno izloženim jonizirajućem zračenju.

Inspeksijski nadzor

U toku 2010. godine objavljeni su neophodni pravilnici iz oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti, čime su se stekli osnovni preduslovi za obavljanje inspeksijskog nadzora nad svim aktivnostima u vezi s upotreбom izvora jonizirajućeg zračenja u cilju zaštite ljudi i okoliša od ekspozicije jonizirajućem zračenju. Zakonom i podzakonskim aktima svi vlasnici, odnosno korisnici izvora jonizirajućeg zračenja, kako sadašnji tako i budući, su u obavezi da izvrše notifikaciju odnosno autorizaciju djelatnosti. Prema tome, težište poslova Inspektorata bilo je sljedeće:

1. Rad na legalizaciji sadašnjih korisnika izvora zračenja. U tom cilju u toku 2011. godine treba nastaviti aktivnosti započete u IV kvartalu ove godine s definiranim prioritetima rada inspekcije, i to:
  - upoznavanje pravnih lica sa zakonskim propisom o osnivanju Agencije i načinu rada Agencije;
  - upoznavanje s načinom kontaktiranja i traženja informacija od Agencije;
  - upoznavanje pravnih lica s novim podzakonskim aktima i ciljevima donošenja novih zakonskih akata;
  - definiranje obaveza pravnih lica i uslova za obavljanje djelatnosti s izvorima jonizirajućeg zračenja;
  - upoznavanje s načinom pokretanja postupka autorizacije, obaveza vršenja notifikacije i postupanja po dobijenom obavještenju od Agencije;
  - upoznavanje pravnih lica s načinom kontrole od strane inspekcije, kao i o njihovim obavezama prilikom inspekcije;
  - upoznavanje s posljedicama u slučaju nepoštovanja naloženih mjera inspektora i nepokretanja postupka autorizacije u zakonski definiranom roku.
2. Inspeksijski nadzor u vanrednim situacijama u slučaju akcidenta ili incidenta.
3. Po potrebi uvid na licu mjesta u cilju provjere validnosti dostavljene dokumentacije radi utvrđivanja stvarnog stanja sigurnosti izvora jonizirajućeg zračenja u procesu autorizacije djelatnosti visokog rizika, a neposredno prije izdavanja licence.
4. Dodatno obučavanje i usavršavanje inspektora u cilju što kvalitetnijeg obavljanja inspeksijskog nadzora.

Polovinom 2010.godine smo primili i trećeg inspektora (u Regionalni ured u Mostaru), čime smo kadrovske ojačali Inspektorat Agencije. Uveli smo da inspektori provedu najmanje 10 dana mjesечно u inspeksijskom nadzoru, što iznosi oko 300 dana u toku godine za tri inspektora.

S obzirom na naprijed napomenuto, inspektori su ukupno obavili 132 inspeksijska nadzora.

Pored inspeksijskog rada na terenu, inspektori su radili i tekuće poslove - izradu pravilnika, odgovore na upite i stručna mišljenja.

Inspeksijski nadzor se obavlja kod pravnih osoba koje posjeduju izvore zračenj sa ciljem:

- a. upoznavanja istih sa zakonskom i podzakonskom regulativom i njihovim obavezama u skladu s njom, s posebnim naglaskom na uputama kako da izvrše notificiranje izvora zračenja i licenciranje svoje djelatnosti;
- b. provjere ispunjivosti uslova za davanje saglasnosti i licenciranje;
- c. kontrole izvršenja rješenja;
- d. akcidentiranje s radioaktivnim izvorima (otpadno željezo i medicinski otpad).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Preme Zakonu o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti, međunarodna saradnja u oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti je u nadležnosti Državne regulatorne agencije za radijacionu i nuklearnu sigurnost.

Agencija je uspostavila veoma dobru i intenzivnu saradnju sa zemljama iz regiona (Hrvatska, Slovenija, Crna Gora i Srbija), a posebno oblastima kontrole granica i nedozvoljenog prometa radioaktivnih uzvora, uspostave regulatornog sistema te u oblasti edukacije zaposlenika regulatornih agencija. Planirano je ozvaničavanje saradnje i potpisivanje memoranduma o saradnji, a konačan tekst je već usaglašen s nadležnim institucijama Slovenije i Crne Gore.

U 2010. godini je uspostavljena i zvanična saradnja s Ministarstvom energije Sjedinjenih američkih država (USA DoE) i odnosi se na programe povećanja sigurnosti radioaktivnih izvora i rješavanje pitanja skladištenja radioaktivnih izvora u Bosni i Hercegovini.

Na multilateralnom planu međunarodna saradnja se uglavnom odnosi na tradicionalno veoma intenzivnu saradnju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA), kao i s institucijama Evropske unije.

IAEA

Bosna i Hercegovina je član Međunarodne agencije za atomsku energiju (*International Atomic Energy Agency-IAEA*) sa sjedištem u Beču od 1995. godine. Agencija je državni partner BiH za saradnju s IAEA za sva pitanja iz oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti.

BiH je primalac pomoći programa tehničke kooperacije IAEA, koja se odlikuje kako kroz pomoći u uspostavi adekvatnog regulatornog okvira i unapređenje rada Agencije, tako i kroz pomoći institucijama iz oblasti zdravstva, industrije, zaštite životne sredine, te i u drugim oblastima u kojima se koriste nuklearne tehnologije. Program tehničke kooperacije se implementira kroz nacionalne i regionalne projekte u ciklusima od po dvije godine.

U toku redovnih aktivnosti na implementaciji 4 nacionalna i 19 regionalnih projekata iz aktivnog ciklusa 2009-11 izvršeno je oko 50 edukacija u trajanju od nedelju dana pa do 6 mjeseci za predstavnike institucija koje participiraju u projektima, te nabavka (donacija) neophodne opreme.

U 2010. godini je završena i predaja projekata za ciklus tehničke kooperacije 2012-2013. BiH je aplicirala za 5 nacionalnih projekata koji pokrivaju oblasti jačanja Agencije, detekciju bruceloze, unapređenje radioterapije, nuklearne medicine i radiologije. Pored pomenutih 5 nacionalnih projekata, Agencija će biti aktivno uključena, kao i prethodnom ciklusu u dvadesetak regionalnih projekata. Agencija će preko oficira za vezu s IAEA i u narednom periodu koordinirati domaće institucije radi dobijanja što kvalitetnijih projekata koji će biti prepoznati i podržani od strane IAEA.

Agencija je, 10.6.2010. godine, u skladu s članom 4. stav (2) Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, dostavila Ministarstvu vanjskih poslova BiH Inicijativu za pokretanje postupka za pristupanje Bosne i Hercegovine Zajedničkoj konvenciji o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

Agencija je u skladu sa svojom međunarodnom obavezom, proisteklom iz člana 5. Konvencije o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala, 8.11.2010. godine, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, obavijestila Međunarodnu agenciju za atomsku energiju (IAEA) o imenovanju gospodina Mehidina Sirbubala za kontakt osobu (Point of Contact, POC) u odnosu na predmete koji su u opsegu ove konvencije.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Agencija je čak i u periodu samog uspostavljanja imala veoma aktivnu ulogu tokom implementacije IPA 2007 projekata iz oblasti nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, što je prepoznato i podržano od strane Evropske komisije.

Na osnovu izvještaja 6 (šest) regionalnih IPA projekata u ciklusa IPA 2007, čiji je prevashodni cilj da „snime stanje i procijene potrebe“ Bosne i Hercegovine u šest najvažnijih oblasti radijacione i nuklearne sigurnosti, nastavljaju se dalje aktivnosti Evropske komisije u procesu implementacije projekata iz ciklusa IPA 2008.

U toku 2010. godine je završena izrada projektnih zadataka (ToR) za 4 (četiri) projekta IPA 2009, koja su takođe prihvaćena od strane Evropske komisije i njihova implementacija se očekuje u toku 2011. godine, i to:

1. Unapređenje sistema dozimetrijske kontrole za lica profesionalno izložena ionizirajućem zračenju i pacijente (Strengthening the system of dosimetry control for occupationally exposed workers and patients);
2. Smanjenje medicinske i profesionalne ekspozicije u mamografiji (Reduction of Medical and Professional Exposure in Mammography);
3. Unapređenje mogućnosti trening centra za zaštitu od zračenja (Strengthening the capacities of the radiation protection training centre in Banja Luka);
4. Unapređenje tehničkih mogućnosti za monitoring radionuklida u životnoj sredini (Strengthening technical capacities in monitoring radionuclides into the environment).

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U 2010. godini izvršena je nabavka vozila, namještaja i informatičke opreme neophodne za nesmetan rad Agencije, te u 2011. godini nije potrebno sprovoditi velike kapitalne investicije. U skladu s tim, u našem zahtjevu za budžet 2011.godine je predviđena nabavka softvera, računarske opreme i uredskog namještaja konkurentskim postupkom u ukupnom iznosu od 26.000 KM.

Ostale nabavke, poput nabavke usluge osiguranja, uredskog materijala, goriva, i slično, su izvršene prema planu javnih nabavki.

Provadena je i izvršena procedura nabavke sljedećih postupaka:

1. goriva: vrijednost 13.195,00 KM (konkurenčki postupak s dodatnom objavom);
2. tri putnička vozila: vrijednost 118.720,00 KM (otvoreni postupak);

3. radovi i namještaj: vrijednost ukupno 50.108,62, ili 10.410,66 KM za radove i 39.697,96 za namještaj (konkurentski postupak);
4. računari (prva nabavka) : vrijednost 28.029,60 KM (konkurentski postupak);
5. softver za pisarnicu: vrijednost 12.811,50 KM (konkurentski postupak);
6. uredski materijal: vrijednost 18.348,03 KM (konkurentski postupak);
7. dva putnička vozila: vrijednost 79.700,00 KM (otvoreni postupak);
8. IT oprema: vrijednost 14.506,83 KM (konkurentski postupak).

U septembru 2010.godine je izvršeno prestrukturiranje rashoda s tekućih izdataka u korist opreme u ukupnom iznosu 87.000,00 KM, i time omogućen efikasniji rad Sektora za inspekciju i autorizaciju.

21. URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Osnivanje Ureda za razmatranje žalbi predviđeno je na osnovu člana 49. st. (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 70/06, 12/09 i 60/10), koji je stupio na snagu 10.11.2004.godine.

U skladu s obavezom predviđenom članom 49. stav (8) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, Ured za razmatranje žalbi dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine godišnje izvještaje o radu.

U toku je priprema Izvještaja o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2010.godinu za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, s napomenom da nakon pribavljanja odgovarajućih podataka Ministarstva finansija i trezora BiH i Ministarstva pravde BiH (koje iz objektivnih razloga u ovom momentu Ured za razmatranje žalbi nije mogao pribaviti), navedeni izvještaj za potrebe Vijeća ministara BiH po potrebi može biti dopunjena dodatnim podacima.

Najvaženije aktivnosti Ureda za razmatranje žalbi tokom 2010.godine bile su:

1. rad na žalbama izjavljenim na osnovu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, koje su zaprimljene krajem 2009.godini, a nisu riješene do kraja 2009.godine;
2. rad na žalbama izjavljenim na osnovu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, koje su zaprimljene u 2010.godini;
3. odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete na osnovu člana 52. stav (4) tačka b) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, u slučajevima kada nisu podneseni zajedno sa žalbom;
4. preduzimanje potrebnih aktivnosti na osnovu člana 52. stav (7) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine prema ugovornim organima kada Ured za razmatranje žalbi smatra da je službeno lice ugovornog organa izvršilo promišljenu i namjernu povredu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, ugrožavajući time njegovu svrhu navedenu u članu 1. naprijed citiranog zakona;
5. donošenje odluka o troškovima postupka u predmetima Ureda za razmatranje žalbi iz prethodnih godina u kojima iz opravdanih razloga odluka o troškovima postupka nije ranije mogla biti donesena;
6. rad po predstavkama žalbenika kojima ukazuju na neblagovremeno provođenje odluka Ureda za razmatranje žalbi od strane ugovornih organa;

7. odlučivanje po zahtjevima podnesenim na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini;
8. priprema izvještaja koje je Ured za razmatranje žalbi bio obavezan pripremati u 2010.godini;
9. priprema odgovora na poslanička, odnosno delegatska pitanja;
10. donošenje i usklađivanje drugih općih akata iz nadležnosti Ureda za razmatranje žalbi s važećim propisima;
11. saradnja i razmjena iskustava s međunarodnim organizacijama koji se bave javnim nabavkama;
12. preduzimanje potrebnih aktivnosti u cilju naplate do sada nenaplaćenih administrativnih taksi na žalbe;
13. poslovi za koje je Ured za razmatranje žalbi bio zadužen na osnovu zaključaka Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 115. sjednici održanoj 18.02.2010.godine uz dva glasa protiv nije postiglo konsenzus u vezi s prijedlogom Ureda za razmatranje žalbi o imenovanju dr. Ostoje Kremenovića za predsjedavajućeg Ureda.

Na osnovu Informacije o utvrđivanju odgovornosti unutar Ureda za razmatranje žalbi zbog neprovodenja odredbi pozitivnih propisa u vezi s procedurom rotacije na čelnoj poziciji Ureda, a povodom postupka donošenja i primjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi BiH, usvojene na 119.sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 22.4.2010.godine, Vijeće ministara BiH je uputilo prijedlog Parlamentarnoj skupštini BiH da se dr. Amir Pilav razriješi dužnosti člana Ureda za razmatranje žalbi.

Na 79. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održanoj 16.6.2010.godine odbijena je navedena informacija Vijeća ministara BiH, kao i prijedlog da se dr. Amir Pilav razriješi dužnosti člana Ureda za razmatranje žalbi.

Nakon što je u Izvještaju o radu u 2009.godini Ured za razmatranje žalbi ukazao na propust Agencije za javne nabavke BiH u primjeni Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabavki („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08) Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 46.sjednici, održanoj 28.5.2010.godine, zatražio da Vijeće ministara BiH riješi odnose između Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi povodom primjene Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabavki koji je donijelo Vijeće ministara BiH. Povodom zaključka Vijeća ministara BiH sa 125.sjednice održane 24.6.2010.godine, kojim je Ministarstvo finansija i trezora BiH zaduženo za realizaciju zaključka koji je donesen povodom rasprave o Izvještaju Ureda za razmatranje žalbi u 2009.godini, a koji se odnosi na potrebu rješavanja odnosa između Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi, ovaj ured do sačinjavanja ovog izvještaja nije dobio informaciju od Ministarstva finansija i trezora BiH šta je Ministarstvo finansija i trezora BiH preduzelo po navedenom zaključku.

Imajući u vidu da je Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 46.sjednici održanoj 28.5.2010.godine zatražio da Vijeće ministara BiH riješi problem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi u odnosu na zahtjev Ministarstva pravde BiH, kao i povodom dijela zaključka Vijeća ministara BiH sa 125.sjednice održane 24.6.2010.godine, kojim je u vezi s problematikom koja se odnosi na primjenu i stupanje na snagu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi zaduženo Ministarstvo pravde BiH, ovaj ured do sačinjavanja ovog izvještaja nije dobio informaciju od Ministarstva pravde BiH šta je Ministarstvo pravde BiH do sada preduzelo vezi s navedenim zaključkom.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Agencije za javne nabavke BiH i bez znanja Ureda za razmatranje žalbi na 121.sjednici održanoj 20.5.2010.godine donijelo Pravilnik o izmjenama i

dopunama Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabavki („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08), kojim su Ured za razmatranje žalbi oduzete nadležnosti propisane do tada važećim Pravilnikom o monitoringu postupaka javnih nabavki („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08).

Ovakvim potezom Agencije za javne nabavke BiH dodatno je otežana mogućnost da u okviru važećih propisa Ured za razmatranje žalbi preduzima zakonom predviđene mjere protiv korupcije u oblasti javnih nabavki.

Ured za razmatranje žalbi ukazuje da Agencija za javne nabavke BiH u periodu od 1.1.2010.godine pa do 29.6.2010.godine kada je stupio na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabavki („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08), nije pravilno postupala na način propisan članom 11. Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabavki („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08), koji je važio do 29.6.2010.godine.

Na prijedlog Agencije za javne nabavke BiH i ponovo bez znanja Ureda za razmatranje žalbi, Vijeće ministara BiH je na 131. sjednici održanoj 26.8.2010.godine usvojilo Strategiju razvoja sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini za period 2010-2015.godina.

U usvojenoj strategiji je, između ostalog, na strani 17. utvrđeno:

„U određenom broju slučajeva, URŽ je izričao novčanu kaznu i kada je okončan postupak po žalbi, što je pogrešno postupanje, jer nakon donošenja odluke po žalbi, prestaje nadležnost URŽ-a, tako da prestaju i ingerencije za izricanje novčane kazne. URŽ i u narednom periodu treba da izbjegava izricanje novčane kazne, a naročito u slučajevima kada je već donio odluku. Ukoliko žalitelj u žalbi zahtijeva naknadu štete, URŽ treba da žalitelja uputi na parnični postupak.“

Kao primjer da su naprijed citirani stavovi Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini za period 2010-2015.godina pogrešni i da nisu u skladu sa članom 52. važećeg zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, pokazuju dvije presude Suda Bosne i Hercegovine koje dostavljamo kao prilog ovom izvještaju i to:

Prilog broj 1 - kopija pravosnažne presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 000354 08 U od 26.11.2010.godine,

Prilog broj 2 - kopija pravosnažne presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 000161 08 U od 26.11.2010.godine.

Imajući u vidu važeće propise o javnim nabavkama u BiH koji nisu dovoljno elastični s obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju u BiH i nisu prilagođeni uvjetima ekonomске recesije, kao i težim elementarnim nepogodomima kao što su bile poplave krajem decembra 2010.godine, dolazilo je do dodatnih teškoća za ugovorne organe i ponuđače, što je uz navedene propuste Agencije za javne nabavke BiH imalo za posljedicu nastanak znatnih štetnih finansijskih posljedica i kod ugovornih organa i ponuđača.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Po posebnom zaduženju Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Ured za razmatranje žalbi je zajedno sa Agencijom za javne nabavke BiH početkom 2010.godine usaglasio i pripremio Nacrt zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, koji je potom usvojen od strane Parlamentarne skupštine BiH, i koji je stupio na snagu dana 3.8.2010.godine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10).

Na ovaj način spriječeno je dalje nastupanje negativnih posljedica koje je po sistem javnih nabavki u BiH imalo to što je povodom tumačenja stava (6) člana 52. Zakona o javnim nabavkama BiH koje je dao Ured za razmatranje žalbi, Agencija za javne nabavke BiH dala potpuno suprotno i pogrešno tumačenje spornog stava (6) člana 52. Zakona o javnim nabavkama

BiH, koji je važio do usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10), a na osnovu kojeg su ugovorni organi u periodu od početka 2006.godine pa do 3.8.2010.godine nezakonito zaključili ugovore o javnim nabavkama u vrijednosti od najmanje više desetina miliona KM.

Kao dokaz da je tumačenje stava (6) člana 52. Zakona o javnim nabavkama BiH koje je dao Ured za razmatranje žalbi bilo ispravno i zakonito, odnosno da suprotno tumačenje koje je dala Agencija za javne nabavke BiH povodom stava (6) člana 52. Zakona o javnim nabavkama BiH, koji je važio do usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, nije bilo zakonito i ispravno, pokazuje uvid u Prilog broj 3 ovog izvještaja tj. u kopiju **pravosnažnog rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj U-640/08 od 8.10.2010.godine**. U cilju rješavanja problema naplate administrativnih taksi prvenstveno na području Federacije BiH, na inicijativu predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi, predsjedavajući Ured za razmatranje žalbi je s predstavnicima Ministarstva finansija i trezora BiH i Ministarstva pravde BiH, tokom 2010.godine radio na pripremi Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Ured za razmatranje žalbi nije učestvovao u zaključivanju međunarodnih ugovora tokom 2010.godine.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Prema Izvještaju o napretku Bosne i Hercegovine u 2010.godini Komisije Evropskih zajednica SEC (2010) 1331 od 9.11.2010.godine, tačka 4.1.6, na polju javnih nabavki ostvaren je ograničen napredak.

Prema istom izvještaju, Ured za razmatranje žalbi djeluje efikasno i uspio je obraditi većinu zaprimljenih žalbi.

Primjedba da odluke Ureda za razmatranje žalbi nisu objavljivane otklonjena je sredinom decembra 2010.godine, pošto su se tek 15.12.2010.godine stekli svi potrebni uvjeti za početak objave odluka Ureda za razmatranje žalbi na zajedničkoj web strani Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi. Do kraja decembra 2010.godine na web strani je objavljeno 159 odluka Ureda za razmatranje žalbi.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Ured za razmatranje žalbi je tokom 2010.godine zaprimio ukupno 1.831 novu žalbu, što je u odnosu na 1.467 žalbi zaprimljenih tokom 2009.godine povećanje od 25%.

Ured za razmatranje žalbi je tokom 2010.godine riješio ukupno 1.791 žalbu (od čega su 74 zaprimljene krajem 2009.godine, a 1717 je zaprimljeno tokom 2010.godine) ili 97,8%, što znači da je u odnosu na 2009.godinu, kada je riješeno 1.460, riješena 331 žalba više ili 22,6%.

Tokom 2010.godine Ured za razmatranje žalbi je pripremio i otpremio ukupno 9.766 pismena. Od toga broja 9.428 pismena je otpremljeno putem pošte dok su 338 pismena otpremljena putem kurira. U odnosu na 2009.godinu kada je pripremljeno i otpremljeno ukupno 7.591 pismena, u

2010.godini je pripremljeno i otpremljeno 2.175 pismena više, što je povećanje od oko 23% u odnosu na 2009.godinu.

Protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi u 113 predmeta pred Sudom Bosne i Hercegovine pokrenut je upravni spor tokom 2010.godine, što znači da je upravni spor pokrenut u 6,17 % predmeta. To znači da su stranke u 93,83 predmeta bile zadovoljne odlukama Ureda za razmatranje žalbi. Od 367 tužbi pokrenutih protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi od 1.4.2006. do 31.12.2010.godine Sud Bosne i Hercegovine je do 31.12.2010.godine riješio 204 tužbe ili 55,5%, dok su neriješene 163 tužbe ili 44,5%.

Tokom 2010.godine Sud Bosne i Hercegovine u upravnim sporovima pokrenutim protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi donio je 147 presuda i rješenja. U 55 upravnih sporova ili 37,4% Sud BiH je uvažio ili djelimično uvažio tužbu i poništio odluku Ureda za razmatranje žalbi, dok je u ostala 92 upravna spora ili 62,6% predmeta Sud BiH potvrdio odluku Ureda za razmatranje žalbi od čega je u 53 predmeta tužba odbijena, u 32 predmeta tužba je odbačena, dok je 7 predmeta postupak obustavljen.

Imajući u vidu da Ured za razmatranje žalbi prema tački II Uputstva o načinu iskazivanja podataka u godišnjem izvještaju u organima uprave Bosne i Hercegovine o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 34/05), ima obavezu da do 31.januara ove godine Vijeću ministara BiH i Ministarstvu pravde BiH dostavi Izvještaj Ureda za razmatranje žalbi o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za period od 1.1.2009. do 31.12.2009.godine, precizni statistički podaci bit će dostavljeni u propisanom roku do 31.1.2011.godine.

Pored 1.831 zaprimljene žalbe u 2010.godini Ured za razmatranje žalbi je zaprimio i obradio 175 predmeta pod oznakom „R“ i 302 predmeta pod oznakom „URŽ“.

U okviru predmeta pod oznakom „R“ primljeno je 57 zahtjeva podnesenih na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovine, te doneseno 57 rješenja po tim zahtjevima.

Primjenom člana 52. stav (7) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, Ured za razmatranje žalbi je izrekao jednu novčanu kaznu od 500,00 KM prema službenom licu u jednom ugovornom organu.

Primjenom istog člana kod nadležnog suda pokrenut je jedan prekršajni postupak od strane Ureda za razmatranje protiv jednog ugovornog organa i protiv odgovorne osobe tog ugovornog organa.

Primjenom istog člana u pet predmeta Ured za razmatranje žalbi je protiv pet ugovornih organa podnio krivičnu prijavu, odnosno izvještaj o počinjenom krivičnom djelu nadležnim tužilaštima o osnovama sumnje o počinjenim krivičnom djelu u oblasti javnih nabavki u ukupnom iznosu od 8.685.095,10 KM.

Imajući u vidu broj zaprimljenih žalbi koji je najveći u regionu, te druge objektivne razloge na koje Ured za razmatranje žalbi nije mogao utjecati, ostvareni rezultati u radu u 2010.godini ne bi bili postignuti u navedenom obimu bez kontinuiranog višečasovnog prekovremenog rada predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi (koji za to do sada nije plaćen), te uz nekorištenje godišnjeg odmora predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi za 2010.godinu iz razloga što je Vijeće ministara BIH propustilo da tokom 2010.godine imenuje zamjenika predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi (uz napomenu da iz istih ili sličnih razloga predsjedavajući Ureda za razmatranje žalbi nije mogao koristio godišnji odmor za 2006, 2007, 2008. i 2009.godinu), zbog čega bi bilo neophodno da se ovo pitanje riješi na odgovarajući način u dogledno vrijeme, pošto u tom pravcu postoji i zaključak s 50.sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 1.4.2009.godine.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

U Budžetu institucija Bosne i Hercegovine za 2010.godinu za Ured za razmatranje žalbi predviđeno je 1.090.000,00 KM. Nakon što se izvrše sva potrebna knjiženja i napravi završni obračun bit će moguće dostaviti precizne podatke o utrošenim sredstvima, tako da se ti podaci mogu po potrebi dostaviti naknadno. Po osnovu sedam presuda Suda Bosne i Hercegovine tokom 2010.godine isplaćeno je žalbenicima i njihovim punomoćnicima-advokatima na ime troškova upravnog spora na teret budžeta Bosne i Hercegovine ukupno 3.600,80 KM.

22. FOND ZA POVRATAK BIH

Sredstva za realizaciju zajedničkih projekata obnove i povratka koje odobrava Komisija za izbjeglice i raseljena lica BiH osiguravaju se Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za podršku procesu povratka za svaku godinu.

Planirana sredstva za Program povratka izbjeglica i raseljenih lica u 2010. godini čine sredstva po Sporazumu o udruživanju sredstava za 2010.godinu u iznosu od 39.233.000 KM, neutrošena udružena sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 55.707.472,34KM, sredstva FMROI po Sporazumu za 2009. godinu u iznosu 2.000.000 KM i sredstva MIRLRS po Sporazumu za 2009. u iznosu od 3.941.455,00 KM, što ukupno iznosi 100.881.927,34 KM.

Sporazumom o udruživanju i načinu realiziranju sredstava za podršku procesu povratka u 2010. godini iz marta ove godine, ugovorne strane izdvojiti će sredstva za zajedničke projekte kako slijedi:

-Fond za povratak.....	35.000.000 KM
-FMROI	400.000 KM
-MIRLRS	400.000 KM
-Brčko Distrikt	200.000 KM
- MLJPI.....	<u>3.233.000 KM</u>
Ukupno.....	39.233.000 KM

Pregled uplaćenih sredstava na podračun Fonda za povratak BiH po Sporazumu za 2009. godinu do 31.12.2010.godine:

Ugovorna strana	Iznos obaveze	Uplaćeni iznos	Razlika za uplatu
MLJPI	3.233.300,00	3.233.000,00	300,00
FMROI	4.000.000,00	3.200.000,00	800.000,00
MIRLRS	4.000.000,00	58.545,00	3.941.455,00
Brčko Distrikt	650.000,00	650.000,00	0,00
Fond za povratak BiH	35.000.000,00	35.000.000,00	0,00
Ukupno	46.883.300,00	42.141.545,00	4.741.755,00

Pregled uplaćenih sredstava na podračun Fonda za povratak BiH po Sporazumu za 2010. godinu do 31.12.2010.godine:

Ugovorna strana	Iznos obaveze	Uplaćeni iznos	Razlika za uplatu
MLJPI	3.233.000,00	3.233.000,00	0,00
FMROI	400.000,00	0,00	400.000,00
MIRLRS	400.000,00	0,00	400.000,00
Brčko Distrikt	200.000,00	200.000,00	0,00
Fond za povratak BiH	35.000.000,00	35.000.000,00	0,00
Ukupno	39.233.000,00	38.433.000,00	800.000,00

Odlukom Komisije za izbjegla i rasseljena lica broj:01-02-1892/2010 od 12/02/2010 i izmjenama i dopunama odluke broj:K-21-02-50-4103-4/10 od 5.7.2010.godine, sredstva osigurana Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za podršku procesu povratka u 2010. godini raspoređuju se na sljedeće projekte:

-Rekonstrukcija individualnih stambenih jedinica povratnika ..... 4.200.000 KM
 -Rješavanje pitanja kol.centara i alt.smještaja ..... 4.605.000 KM
 -Kondominijum ..... 1.500.000 KM
 -Održivi povratak ..... 13.695.000 KM
-Elektrifikacija povratničkih naselja ..... 5.233.000 KM
 Ukupno:..... 39.233.000 KM

Dana 20.4.2010.godine potpisane su odluke o raspodjeli sredstava za rekonstrukciju individualnih stambenih jedinica povratnika i rekonstrukciju stanova povratnika u stambenim zgradama. Odluke o rasporedu sredstva za projekt elektrifikacije povratničkih naselja i projekt raspuštanja kolektivnih centara su potpisane 1.6.2010. godine, dok je Odluka o izboru prioritetnih lokaliteta u kojima će se realizirati projekat obnove socijalne i komunalne infrastrukture potpisana 5.7.2010. godine.

Činjenice da se, kao i prethodnih godina, kasni s donošenjem navedenih odluka, te da odabir i verifikacija listi korisnika projekta obnove individualnih stambenih jedinica povratnika, za koji je odobreno najviše sredstava , teče sporo, utječu i na finansijsku realizaciju odobrenih projekata.

Pregled realizacije projekata po Sporazumu za 2010. godinu:

Projekat	Odobreno	Realizovano
Rekonstrukcija individualnih stambenih jedinica povratnika 10	14.200.000,00	
Rješavanje pitanja kol.centara i alt.smještaja 10	4.605.000,00	25.183,50
Kondominijum 10	1.500.000,00	341.018,17

Održivi povratak 10	13.695.000,00	4.912.325,29
Elektrifikacija povratničkih naselja 10	5.233.000,00	618.892,59
	39.233.000,00	5.897.419,55

U ovoj godini nastavljena je raelizacija ranije započetih projekata za koje su sredstva osigurana sporazumima iz prethodnih godina a takođe je krenula realizacija novih projekata i u periodu od 1.1.-31.12.2010. godine. Realizirana su sredstva u iznosu od 38.808.646,38 KM po sljedećim projektima:

-Projekt CEB	1.834.942,22 KM
-Obnova individualnih st.jedinica 08.....	8.482.458,55 KM
-Raspuštanje kolekt.centara i alt.smještaja 08.....	2.282.079,69 KM
-Obnova objekata kol.stanovanja-kondominijum 08.....	809.096,10 KM
-Održivi povratak-obnova kom. i soc. infrastrukture 08.....	1.311.108,89 KM
-Interventna pomoć održivom povratku 08.....	441.824,17 KM
-Elektrifikacija povratničkih naselja 08.....	816.627,22 KM
-Obnova individualnih st.jedinica 09.....	5.749.808,27 KM
-Raspuštanje kolekt.centara i alt.smještaja 08.....	2.594.457,58 KM
-Obnova objekata kol.stanovanja-kondominijum 09.....	2.184.044,69 KM
- Održivi povratak-obnova kom.i soc. infrastrukture 09.....	2.314.649,81KM
- Elektrifikacija povratničkih naselja 09	3.030.588,46 KM
- Interventna pomoć održivom povratku 09..	1.059.541,18 KM
- Raspuštanje kolekt.centara i alt.smještaja 10.....	25.183,50 KM
- Obnova objekata kol.stanovanja-kondominijum 10.....	341.018,17 KM
- Održivi povratak-obnova kom. i soc. infrastrukture 10.....	4.912.325,29 KM
- Elektrifikacija povratničkih naselja 10.....	618.892,59 KM
UKUPNO:	38.808.646,38 KM

23. UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U 2010. godini UIO je poslove iz svoje nadležnosti obavljala u uslovima pogoršane ekonomске i finansijske situacije u zemlji kao posljedice negativnog uticaja globalne ekonomске i finansijske krize koja se odrazila i na makroekonomsku stabilnost u BiH.U takvim uvjetima oblast indirektnog oporezivanja, kao značajan resurs pod nadležnošću UIO, zahtijevala je dodatni angažman i punu posvećenost na osiguranju stabilnosti i fiskalne održivosti Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta. Pored toga, u 2010. godini značajni kapaciteti UIO bili su u funkciji: kontinuiranog ispunjavanja uvjeta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EU, provođenja Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između BiH i EU, provođenja Sporazumu o slobodnoj trgovini CEFTA, izvršavanja obaveza BiH kao članice Svjetske carinske organizacije, daljeg usklađivanja normi i procedura iz

oblasti indirektnog oporezivanja s direktivama Evropske unije, intenziviranja kontrolnih aktivnosti na primjeni i provođenju zakonskih propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja, uključujući i povećanje broja kontrola, s ciljem povećanja naplate prihoda.

Naplata prihoda

U 2010.godini Uprava za indirektno oporezivanje je izvršavala aktivnosti u vezi s primjenom propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja i naplatom prihoda na jedinstveni račun, raspoređivanja i uplate prihoda ostvarenih od indirektnih poreza i ostalih prihoda korisnicima, te servisiranje vanjskog duga. Od ukupno planiranih 5.423 miliona KM prihoda na jedinstvenom računu u 2010.godini prikupljeno je 5.531 milion KM, što je za 2% više u odnosu na plan, a u odnosu na 2009. godinu prikupljeno je za 7% više prihoda. Neto raspoređeni prihodi veći su za 8% u odnosu na 2009. godinu, što je djelimično rezultat promjene politike u oblasti indirektnog oporezivanja te povećanih kontrolnih aktivnosti, a djelimično kretanja u sferi privrede.

UIO je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2010.godini vršila shodno odlukama Upravnog odbora UIO i prema važećim koeficijentima raspodjele, tako da su, nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu osiguranja povrata sredstava obveznicima (iznos od 729 mil.) i za putarine za izgradnju autoputeva 0,10 KM (iznos od 123 mil.) korisnicima doznačena sredstava i to: 689 miliona KM u korist BiH - finansiranje institucija, 2.568 miliona KM u korist Federacije BiH, 1.278 miliona KM u korist Republike Srpske i 142 miliona KM u korist Distrikta Brčko. U toku 2010.godine izvršeno je povrata indirektnih poreza u ukupnom iznosu od oko 729 miliona KM, od čega je 642 miliona KM vraćeno putem komercijalnih banaka PDV obveznicima, oko 75 miliona KM PDV-a je vraćeno međunarodnim organizacijama, a oko 12 miliona KM se odnose na povrate po ostalim osnovama.

Nakon stupanja na snagu i primjene Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj: 49/09 od 1.7.2009.godine) uvedena je i putarina u iznosu od 0,10 KM za izgradnju autoputeva i povećane akcize na cigarete i kafu. Od 1.1.2010. godine dodatno povećanje stope posebne akcize na duhan i duhanske prerađevine utjecalo je na povećanje prihoda od akciza na duhanske prerađevine, pa samim tim i ukupnih akciza (prihodi od akciza na duhanske prerađevine veći su za 166,5 miliona u odnosu na prošlu godinu). Tako je povećanje ukupnih prihoda po osnovu domaćih akciza veće za 24%, a po osnovu akciza na uvozne proizvode za 14% u odnosu na prethodnu godinu.

Kako je ovim zakonom propisano obilježavanje kafe i prirodne rakije akciznim markicama, Uprava je po ovom osnovu u 2010. godini imala materijalne izdatke za štampanje akciznih markica u iznosu od 3.867.000 KM.

U postupku prinudne naplate indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi koji je UIO provela u 2010. godini najveći dio duga odnosi se na obaveze po osnovu PDV-a koje su iznosile 122.838.517 KM, od čega je ukupno naplaćeno 56.741.006 KM (46,19%). Od nenaplaćenog duga, koji iznosi 66.097.511 KM, dug po PDV prijavama iznosi 56.185.147 KM, tj. 85 %, a dug po osnovu automatskog razreza PDV obaveze iznosi 9.912.364 KM, tj. 15%, koji je znatno smanjen nakon podnošenja PDV prijave od strane obveznika indirektnih poreza. Nakon provedenog postupka prinudne naplate u skladu sa zakonskim propisima, za 14 dužnika proglašena je nenaplativost duga u ukupnom iznosu od 3.416.946 KM.

Kontrolne aktivnosti

U 2010.godini UIO je s aspekta primjene zakonskih propisa o indirektnim porezima u unutrašnjem prometu izvršila 1148 kontrola kod velikih poreskih obveznika, što je više za 1,06 % u odnosu na 2009. godinu (12 kontrola). Ostvareni efekt ovih kontrola je 30.598.837,56 KM, što je za 4,57% više u odnosu na 2009. godinu (1.338.041,57 KM). Također je izvršeno 6.177 kontrola kod ostalih poreskih obveznika, što je manje za 8,49% u odnosu na 2009. godinu (6750

kontrola), a ostvareni efekat ovih kontrola je 44.264.534,37 KM, što je za 9,06 % manje u odnosu na 2009. godinu (4.012.245,97KM).

U izvještajnom periodu UIO je zaprimila i obradila 578.918 PDV prijava, 2.655 (prijava o obračunatoj domaćoj akcizi) PDA prijave, te 17.568 izmijenjenih PDV prijava.

U 2010.godini izvršen je povrat PDV-a u iznosu od 654.732.602,86 KM, što je za 0,94 % manje u odnosu na izvršeni povrat PDV u 2009.godini.

UIO je u 2010.godini upisala u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza ukupno 3.228 obveznika PDV, 76 akciznih obveznika, 1.796 obveznika za vanjsku trgovinu, 16 obveznika za obavljanje špeditorske djelatnosti, a deregistriran je ukupno 1.081 poreski obveznik.

U obavljanju carinskih poslova UIO je u 2010. godini obradila 580.991 uvoznih carinskih prijava, 227.246 izvoznih carinskih prijava i 179.475 carinskih prijava za tranzit. Riješeno je 20.086 prvostepenih upravnih predmeta u carinskom postupku. U izvještajnom periodu je izvršeno 914 naknadnih carinskih kontrola, sačinjeno je 1.116 mišljenja koja se odnose na carinske postupke, 445 laboratorijskih analiza, izdate su 32 obavezujuće informacije o svrstavanju i porijeklu carinske robe i izvršeno je 4945 provjera porijekla i vrijednosti carinske robe.

Ukupna vrijednost uvoza roba u BiH nad kojom je proveden carinski postupak u 2010.godini je 13.329.449.515,20 KM, što predstavlja 110,78 % u odnosu na vrijednost uvezene robe u 2009. godini (12.032.128.258,22 KM), a ukupna vrijednost izvoza je 7.293.816.189,96 KM, što je 129,45% u odnosu na izvoz roba u 2009. godini (5.634.423.982,08 KM).

U 2010.godini UIO je u carinskom postupku naplatila ukupno 3.452.082.634, 34 KM, što predstavlja 7, 37% više u odnosu na 2009. godinu (3.215.050.292,67 KM), od čega je po osnovu carina i carinskog evidentiranja naplaćen iznos od 302.016.029, 25 KM, što je manje za 12, 90% u odnosu na 2009. godinu (346.757.386, 13KM); po osnovu PDV-a pri uvozu naplaćen je iznos od 2.218.844.665,04 KM, što je za 8, 60% više u odnosu na 2009. godinu (2.043.225.276, 63KM); po osnovu akcize na uvozne proizvode naplaćen je iznos od 733.644.537, 98 KM, što je za 13, 93% više u odnosu na 2009. godinu (643.969.388, 89 KM); po osnovu posebne takse (putarine) na naftne derivate naplaćen je iznos od 181.517.071, 96 KM, što je za 9, 61% više u odnosu na 2009. godinu (165.601.954, 08KM); ostalih prihoda i naknada naplaćeno je u iznosu od 16.026.707, 12 KM, što je za 3, 66% više u odnosu na 2009. godinu (15.460.912, 76KM) i poreza na promet (po upravnim rješenjima) u iznosu od 33.622, 99 KM.

U 2010.godini UIO je za učesnike u vanjskotrgovinskom prometu osigurala olakšice uvođenjem i primjenom pojednostavljenih carinskih postupaka kroz omogućavanje postupka lokalnog izvoznog carinjenja, kao i carinjenja na osnovu nepotpune carinske prijave, pojednostavljenog postupka na temelju fakture i dr.

UIO je u izvještajnom periodu u drugostepenom upravnom postupku donijela 2064 rješenja povodom žalbi izjavljenih na odluke donesene od strane prvostepenih organa, dala 784 odgovora na tužbe izjavljene protiv konačnih odluka i 39 odgovora na zahtjeve za preispitivanje sudskih presuda.

U toku 2010. godine ovlaštena lica UIO su izdala 27.991 prekršajni nalog, podnijela 1082 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te 101 izvještaj nadležnim tužilaštвима o počinjenim krivičnim djelima. Iznos štete po Budžet po podnesenim izvještajima nadležnim tužilaštвимa u 2010. godini je 31.496.049,90 KM.

Značajne aktivnosti UIO bile su usmjerenе na onemogućavanje nelegalnih postupanja u oblasti indirektnih poreza, pri čemu su izvršena 17.793 pregleda i provjera kod uvoznika, izvoznika, proizvođača akciznih proizvoda i drugih lica, odnosno PDV obveznika, kako na graničnim prijelazima, tako i u unutrašnjosti teritorije BiH. Kontrole i provjere su vršene u cilju

sprječavanja krijumčarenja, fiskalnih prevara, poreskih utaja, kao i otkrivanja povrede propisa o indirektnom oporezivanju. U okviru ovih aktivnosti izvršeno je privremeno oduzimanje robe u vrijednosti od 1.665.261 KM. Težište kontrolnih aktivnosti je bilo usmjereno ka pojačanom nadzoru i kontroli prometa derivata nafte, duhanskih prerađevina, kafe i alkoholnih pića, u vezi s primjenom novog zakona o akcizama u BiH, kao i provođenjem Plana pojačanih aktivnosti pod nazivom „TEKSTIL“, gdje je vršeno pojačano praćenje robe obuhvaćene datom akcijom o pravcu kretanja i krajnje destinacije iste. UIO je u toku 2010. godine učestvovala u međunarodnim operacijama i bila nosilac operativnih aktivnosti na međunarodnom planu i to: „SHADOW IV“- usmjerena na otkrivanje krijumčarenja cigareta i drugih povreda propisa sa istim, kao i skupljanje podataka o legalnim tokovima trgovine cigaretama i duhanom, i „GLOBALNI ŠTIT“ - za borbu protiv sve većeg korištenja amonijum-nitrita i drugih visokih rizičnih hemijskih predkursora korištenih od terorističkih i drugih kriminalnih organizacija za proizvodnju eksplozivnih naprava.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Uprava za indirektno oporezivanje je u izvještajnom periodu u okviru normativne djelatnosti učestvovala u izradi slijedećih propisa:

- Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini;
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost;
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza;
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda;
- Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u;
- Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u BiH;
- Pravilnika o akciznim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kafu i vino.

Pored navedenog, Uprava je donijela značajan broj operativnih uputstva, kojima se regulira postupanje u primjeni propisa o indirektnom oporezivanju.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Uprava za indirektno oporezivanje primjenjuje sve međunarodne sporazume, odnosno ugovore koje je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama. UIO je zajedno s Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa provedla sve pripremne aktivnosti kojma se omogućava pristupanje BiH Istambulskoj konvenciji o privremenom uvozu radi primjene ATA karneta u BiH. Također su u UIO provedene sve pripreme za primjenu ATA karneta (administrativne, informatičke, operativna uputstva, obaveze prema Međunarodnoj trgovinskoj komori - Svjetskoj federaciji komora u Parizu) te je planirano da UIO od 31.03.2011. godine otpočne s primjenom ATA karneta.

UIO od 1.1.2010.godine primjenjuje TIR karnet u BiH, što znatno ubrzava i olakšava kretanje roba pod postupkom provoza.

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

UIO je u okviru svoga djelokruga rada u toku 2010. godine podnosiла Direkciji za evropske integracije tražene izvještaje o napretku BiH u sprovоđenju Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te učestvovala na sastancima Privremenog odbora BiH.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U 2010. godini je planirano prikupljanje prihoda na jedinstvenom računu ukupno u iznosu od 5.423 miliona KM, a prikupljeno je 5.531 miliona KM, što je za 2% više u odnosu na plan, a u odnosu na 2009. godinu prikupljeno je za 7% više prihoda. Neto raspoređeni prihodi veći su za 8% u odnosu na 2009. godinu, što je rezultat dijelom promjene politike u oblasti indirektnog oporezivanja, te povećanog broja kontrolnih aktivnosti, a dijelom pozitivnih kretanja u sferi privrede.

Iako je u 2010. godini evidentan daljnji pad prihoda od carinskih uvoznih dažbina, što je posljedica primjene Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji podrazumijeva ukidanje ili smanjenje stope carine pri uvozu roba u BiH, te je prikupljeno za 13% manje prihoda po ovom osnovu u odnosu na 2009. godinu, odnosno 44,7 miliona KM manje, ipak je u ovom izvještajnom periodu zabilježen rast ukupne naplate prihoda po osnovu indirektnih poreza za 7% u odnosu na 2009.godinu.

VII BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09) za Upravu za indirektno oporezivanje za 2010. godinu planiran je budžet u iznosu od 95.281.000 KM i to, za brutoplaće iznos od 59.437.000KM, naknade troškova zaposlenih iznos od 11.099.000 KM, materijalne troškove iznos od 15.270.000 KM i kapitalne izdatke iznos od 9.475.000 KM, od čega je za višegodišnja kapitalna ulaganja planirano 6.800.000 KM. Pored planiranih, na zahtjev Uprave Ministarstvo finansija i trezora BiH je prenijelo u fiskalnu 2010. godinu nerealizirana sredstva iz 2009. godine namijenjena za višegodišnja kapitalna ulaganja u iznosu od 9.149.022,49 KM.

Višegodišnja kapitalna ulaganja planirana su za izgradnju objekata za regionalne centre Mostar, Tuzla, Banja Luka i Sarajevo, te za izgradnju objekata za granične prijelaze Bijača i Gradiška. Ukupna vrijednost programa višegodišnjih kapitalnih ulaganja je 62.294.232 KM. Od planiranih višegodišnjih kapitalnih ulaganja, koja trebaju biti realizirana do 2013. godine, do sada je nabavljeno zemljište za izgradnju objekata za regionalne centre Mostar i Tuzla.

U 2010. godine završeni su svi građevinski radovi na GP Zupci, pribavljeni je potrebna dokumentacija i navedeni prijelaz je otvoren za promet roba i putnika.

U sklopu investicija vođene su aktivnosti oko izgradnje objekta RC Mostar i RC Tuzla, izrađena je projektna dokumentacija, pribavljene potrebne saglasnosti za izgradnju, te izvršena eksproprijacija dijela zemljišta za izgradnju objekta RC Tuzla..

Poslove javne nabavke roba i usluga UIO je obavljala u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Shodno odlukama direktora o odobrenju javne nabavke, sprovedeno je ukupno 117 postupka, od kojih je uspješno okončano 88 postupaka i to: 19 otvorenih postupaka, 53 konkurentska postupka i 16 pregovaračkih postupaka. Sproveden je 41 direktni sporazum.

Shodno odlukama o izboru najpovoljnijih ponuđača sačinjeni su ugovori s dobavljačima odnosno pružaocima usluga, te su svi ugovori čija ukupna vrijednost prelazi 10.000,00 KM dostavljeni Pravobranilaštvu BiH radi pribavljanja mišljenja o pravnoj valjanosti istih.

IV AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA TIJELA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

1. DIREKCIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Tokom 2010. godine završena je temeljita revizija postojećih mehanizama koordinacije u procesu pristupanja BiH EU radi njihova unapređenja i kvalitetnijeg odgovora na predstojeće obaveze. U skladu sa zaključkom Vijeća ministara⁹ započete su aktivnosti u vezi s konsultacijama i pripremom za izradu Programa integriranja BiH u EU. Direkcija je inicirala i koordinirala aktivnosti u vezi s izradom pregleda usklađenosti entitetskih propisa u oblasti unutrašnjeg tržišta, na temelju zaključka Vijeća ministara i u skladu s obavezom koju je delegacija BiH preuzela na sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkureniju.

Implementacija projekata iz IPA nacionalnih paketa za 2007., 2008. i 2009. godinu odvija se uz određena kašnjenja, prvenstveno zbog prethodnog zaostatka u procesu ratifikacije IPA okvirnog sporazuma, kao i neispunjavanja zahtijevanih projektnih pretpostavki. Ipak, realizacija većine projekata odvija se prema planiranoj dinamici. Zbog neispunjavanja preduslova koji se nalaze izvan kontrole projekata, jedan broj projekata je suspendiran, jedan broj nije ostvario traženi napredak u procesu implementacije, dok se za izvjestan broj projekata moraju pronaći kvalitetna rješenja. Održana su dva sastanka IPA monitoring odbora (1.jula i 29.novembra).

Ostvaren je značajan progres u implementaciji programa u okviru IPA komponente II – prekogranična saradnja. Završena je evaluacija projektnih prijedloga podnesenih kroz prve javne pozive u okviru tri bilateralna programa prekogranične saradnje i započet je proces ugovaranja sredstava iz 2007. i 2008. godine. Također, završena je evaluacija projektnih prijedloga u okviru drugog javnog poziva Programa transnacionalne saradnje MED. U toku 2010. godine nastavljena je i evaluacija projektnih prijedloga u okviru drugog poziva Programa transnacionalne saradnje Jugoistočna Evropa (SEE) i prvog poziva IPA Jadranskog programa prekogranične saradnje. DEI je nastavila pružati podršku nadležnim institucijama u vezi s učešćem BiH u Programima zajednice (PZ), s fokusom na programe *CIP/EIP, Evropa za građane, Media i Kultura*.

U martu 2010. godine Direkcija je prevela Lisabonski ugovor. Nakon što je Republika Hrvatska Bosni i Hercegovini ustupila oko dvije trećine prijevoda *acquis-a* na hrvatski jezik, Direkcija za evropske integracije svim institucijama dostavlja ove prijevode zajedno s pripadajućom terminologijom. Kontinuirano je rađeno na realizaciji Komunikacione strategije za informiranje javnosti o pristupanju BiH EU te Plana i programa edukacije i stručnog usavršavanja državnih službenika u Bosni i Hercegovini o procesu evropskih integracija.

---

⁹ Zaključak usvojen na sjednici Vijeća ministara 19. 8.2010.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Vijeće ministara BiH je dalo saglasnost na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Direkcije za evropske integracije, kojima se, između ostalog, uspostavlja Odsjek za monitoring i evaluaciju u okviru Sektora za koordinaciju pomoći EU.¹⁰

Direkcija za evropske integracije je sudjelovala u procesu pripreme odluka o imenovanju državnog službenika za akreditiranje, državnog službenika za ovjeravanje te državnog koordinatora za IPA. Ove odluke je usvojilo Vijeće ministara BiH. Direkcija je sudjelovala i u pripremi Prijedloga odluke o imenovanju voditelja projekata, Prijedloga odluke o uspostavljanju funkcija i struktura DIS-a te Mape puta za DIS, koji su upućeni Vijeću ministara.

Direkcija za evropske integracije je pripremila i uputila u proceduru Odluku o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom (acquisem) EU.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Završen je postupak zaključivanja Sporazuma za MED program.

Radi realizacije Projekta „Fondovi Evropske unije i njihovo efikasno korištenje u Bosni i Hercegovini“, koji finansira Slovačka razvojna agencija Slovak Aid, dobijena je saglasnost Vijeća ministara i Predsjedništva BiH za zaključivanje Ugovora o konzorciju sa slovačkom firmom Euroformes.

U septembru 2010. godine, iniciran je postupak potpisivanja Finansijskog sporazuma IPA 2010 – I dio

IV EVROPSKE INTEGRACIJE

Poslije temeljite revizije postojećih koordinacionih mehanizama u procesu pristupanja EU izvršene nakon konsultacija s nadležnim institucijama na državnoj, entitetskim i nivou Brčko Distrikta, završen je Nacrt odluke o ostvarivanju koordinacije u procesu pristupanja BiH Evropskoj uniji. Novi prijedlog odluke o koordinaciji bit će ponuđen Vijeću ministara na usvajanje nakon provedenih dodatnih konsultacija. U skladu sa zaključkom Vijeća ministara od 19.8.2010. godine započet je proces konsultacija za izradu Programa integriranja BiH u EU, koji će svojom strukturom i obimom odgovoriti zahtjevima procesa pristupanja BiH u Evropsku uniju, na način da će osigurati konzistentnost u adresiranju svih obaveza iz procesa, uvažavajući ustavnu strukturu zemlje i raspodjelu nadležnosti između različitih nivoa vlasti u BiH, te osigurati optimalan stepen koordinacije između države, entiteta i Brčko Distrikta u izradi i realizaciji dokumenta. U tom smislu, izvršena je podjela poglavlja *acquis-a* između državnih službenika u DEI koji prate odnosne oblasti radi formiranja budućih struktura za izradu Programa.

¹⁰ Sjednica Vijeća ministara 14.7.2010.

Direkcija koordinira i prati te polugodišnje izvještava Vijeće ministara i Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji prioriteta iz Evropskog partnerstva i provedbi Privremenog sporazuma i SSP-a. Izvještaji su zatim dostavljeni Evropskoj komisiji i objavljivani na web stranici DEI. U okviru DEI obavlja se i funkcija Sekretarijata Privremenog odbora, pruža se stručna i tehnička podrška svim sastancima Privremenog odbora i pododbora, pripremaju se i predlažu dokumenti za diskusiju za sastanke, te prati realizacija preporuka Evropske komisije.

U skladu sa zahtjevom Evropske komisije, DEI je koordinirala izradu i nakon usvajanja od Vijeća ministara dostavila Evropskoj komisiji Prilog institucija BiH za redovni godišnji izvještaj o napretku, te ga u septembru, nakon iste procedure, dopunila novim informacijama. Po objavi Izvještaja o napretku, DEI je uradila njegovu analizu i komparativni prikaz ocjena iz Izvještaja u ovoj i prethodne dvije godine. Također, Sektor za prevođenje u DEI interno je preveo Izvještaj o napretku 2010, te izvršio lingvističku redakturu dokumenta Strategija proširenja i ključni izazovi 2010-2011.

Nastavljena je saradnja sa Zajedničkom komisijom za evropske integracije oba doma Parlamentarne skupštine BiH radi što boljeg razumijevanja i koordiniranja integracionim procesima.

Direkcija za evropske integracije je za potrebe Vijeća ministara BiH na osnovu zaključka sa 102. sjednice Vijeća ministara BiH, održane 22.10.2009. godine, pripremila dokument „Evropske integracije Bosne i Hercegovine: Analiza progrusa 2005 – 2009“.

U toku je analiziranje Upitnika zemalja regionala. DEI je također izradila različite stručne dokumente i analize u domenu evropskih integracionih aktivnosti, kao što su: "Analiza principa uslovjenosti", "Monetarno okrupnjavanje na evropskom tlu - Ekonomski i monetarni uniji", te koordinirala aktivnosti na pripremi izrade dvije analize procjene uticaja regulativa, izradila web stranicu o RIA (procjeni uticaja regulative / Regulatory Impact Assessment) i održala seminar za zaposlenike DEI o RIA.

DEI je uzela učešće u izradi Ekonomsko-fiskalnog programa 2011. godine, u Radnoj grupi za izradu Strategije razvoja i Strategije socijalne uključenosti BiH, u Radnoj grupi za izradu UNDP Strategic planning and policy development, kao i u NATO koordinacionom timu.

U 2010. godini DEI je izradila 132 mišljenja o usklađenosti nacrta/prijedloga pravnih propisa BiH s odredbama *acquis-a* (83 za Vijeće ministara BiH i 49 za Parlamentarnu skupštinu BiH).

DEI je preduzela aktivnosti u cilju ispunjavanja obaveza koje je delegacija BiH preuzeila na sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčiju, održanog u Briselu 11. i 12. maja 2010. godine, te obaveze u skladu sa zaključkom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine od 20. maja 2010. godine, koje se odnose na izradu uporednih tabela (comparison tables) i transpozicionih tabela (transposition tables). Tabele trebaju dati pregled entitetskih propisa po odgovarajućim sektorima unutrašnjeg tržišta, njihovu međusobnu usklađenost, kao i usklađenost s pravom Evropske unije. U tom smislu identificirane su nadležne institucije, izrađeno uputstvo o popunjavanju tabela, izdvojen relevantan *acquis* te formirane radne grupe. Dio koji se odnosi na oblast osiguranja dostavljen je Evropskoj komisiji u avgustu 2010. godine.

Za Vijeće ministara BiH pripremljena je Informacija u vezi s primjenom Zakona o primjeni određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera, uz koju su dostavljeni prijevodi pravnih akata kojima se određuju restriktivne mjere.

DEI je kontinuirano radila na koordiniranju aktivnosti TAIEX instrumenta pomoći te Vijeću ministara dostavila redovnu informaciju o korištenju TAIEX instrumenta pomoći u Bosni i Hercegovini u 2009. godini.

Zaposleni u DEI učestvovali su u radu Pododbora te većeg broja *ad hoc* radnih grupa za izradu propisa iz pojedinih oblasti i na zahtjev predлагаča, a prema zakonodavnim aktivnostima Vijeća ministara BiH.

Tokom 2010. godine nastavljene su aktivnosti u implementaciji Ugovora o energetskoj zajednici, odnosno preuzimanju odgovarajućeg dijela *acquis-a*.

DEI je nastavila vršiti svoju ulogu Operativne strukture za implementaciju programa iz okvira druge komponente IPA-e u BiH i zajedno s operativnim strukturama partnerskih zemalja aktivno je učestvovala u radu Zajedničkih monitoring komiteta i uspješno koordinirala učešće ostalih predstavnika BiH u ovim tijelima kao i rad Zajedničkih tehničkih sekretarijata. Uz podršku projekata tehničke pomoći EU CORIN i CBIB, provedene su različite aktivnosti usmjerene podizanju svijesti javnosti i promociji programa u okviru ove komponente. Nastavljeno je redovno informiranje Vijeća ministara BiH o pitanjima vezanim za drugu komponentu IPA-e. U saradnji sa Centralnom jedinicom za finansiranje i ugovaranje (Ministarstvo finansija i trezora) i uz podršku EU CORIN projekta, pokrenute su pripremne aktivnosti za uvođenje decentraliziranog sistema implementacije fondova EU za komponentu II.

Nastavljane su aktivnosti na unapređenju saradnje sa bilateralnim donatorima iz zemalja članica EU na njihovim projektima podrške procesu pristupanja BiH EU. Redovno se održava i proširuje baza podataka sa projektima bilateralnih donatora po kategorijama prioriteta Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta Evropske komisije.

U sklopu realizacije projekta podrške Španske razvojne agencije (AECID) DEI realizirane su brojne aktivnosti na pružanju pomoći razvoju kapaciteta institucija BiH i entiteta za uključenje BiH u pojedine programe Zajednice, uvođenje decentraliziranog sistema upravljanja IPA projekatima, kao i na razmjeni iskustava sa sličnim institucijama u regionu (Hrvatska, Turska, Srbija).

DEI je u funkciji Ureda državnog koordinatora za IPA koordinirala proces konsultacija radi osiguravanja maksimalnog doprinosa institucija BiH u izradi Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (MIPD) 2011- 2013. Ukupan iznos sredstava za programski ciklus 2011-2013 iznosi 314.225.588 eura. U saradnji s voditeljima projekata DEI je pripremila 20 "obrazaca za identifikaciju sektora", prema naslovima i oblastima koje su predviđene u MIPD-u. U junu je održano 10 radionica na kojima su definirani strateški ciljevi i očekivani rezultati za pojedine oblasti /sektore.¹¹ Zaključci radionica poslužili su Evropskoj komisiji u definiranju prioriteta i oblasti koje su obuhvaćene MIPD-om 2011-2013. Također, u saradnji s Evropskom komisijom DEI je organizirala seminar „Izvještaj o napretku 2010 i implikacije na programiranje IPA“, tokom kojeg su prezentirani nalazi Izvještaja o napretku te ciljevi MIPD-a 2011-2013.

Prvi paket idejnih projekata višekorisničke IPA-e 2010 dostavljen je DIPAK-u u junu. Vijeće ministara je u julu usvojilo Informaciju o usvajanju Programa višekorisničke IPA-e za 2010. godinu unutar komponente „Pomoć u tranziciji i izgradnji institucija“, nakon čega je DIPAK obavijestio Evropsku komisiju o saglasnosti s ovim programom. Drugi paket višekorisničke IPA-e 2010, kao i višekorisnički MIPD 2011-2013 dostavljeni su DIPAK-u radi prikupljanja komentara institucija BiH.

¹¹ U radionicama je učestvovalo oko 200 predstavnika institucija sa svih nivoa vlasti u BiH, donatora, civilnog društva, Delegacije EU i DEI.

DEI je koordinirala proces izrade projektnih ideja za Upravni odbor Investicionog okvira za Zapadni Balkan u junu 2010, proces prikupljanja projektnih ideja regionalnog karaktera za regionalni sastanak u novembru 2010. godine, te učešće na koordinacionim sastancima.

Pripremljeni su izvještaji o aktivnostima DIPAK-a za period april-juni 2010. godine za Vijeće ministara BiH i Koordinacioni odbor za IPA-u.

Odsjek za monitoring i evaluaciju u saradnji s Delegacijom EU organizirao je dva sastanka IPA monitoring odbora na kojima su učestvovala 94 voditelja projekata. U okviru Izvještaja o aktivnostima DIPAK-a Vijeće ministara je usvojilo i zaključak o preporukama sa sastanka IPA monitoring odbora.¹²

Pokrenuta je izrada priručnika o unutrašnjim procedurama za Ured DIPAK-a kao ključnog dokumenta čija je efikasna primjena jedan od preduslova za dodjelu akreditacije o DIS-u za DIPAK ured. Odsjek je učestvovao u nizu aktivnosti u vezi s usvajanjem amandmana na pojedine IPA finansijske sporazume. Pokrenuta je izrada različitih dokumenata potrebnih za efikasno odvijanje procesa monitoringa.

DEI je prevela Lisabonski ugovor, te izradila glosar s relevantnom terminologijom iz ovog pravnog akta EU. Nakon što je Republika Hrvatska Bosni i Hercegovini ustupila oko dvije trećine prijevoda *acquis*-a EU na hrvatski jezik, DEI svim institucijama dostavlja ove prijevode zajedno s pripadajućom terminologijom. Direkcija je u skladu sa svojim kapacitetima i prioritetima iz SSP-a otpočela prevođenje pravnih akata koji se ne nalaze među prijevodima Republike Hrvatske. Izvršena je lingvistička redaktura većeg broja prijevoda pravnih akata EU, a izrađeno je i nekoliko glosara iz različitih oblasti (transport, sigurnost hrane, poštanske usluge, itd.).

Nastavljeni su prevođenje i redaktura direktiva novog pristupa EU u skladu s obavezama iz Uputstva o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa („Sl.gl. BiH“ br. 35/06), te je u toku 2010. godine prevedeno ukupno sedam direktiva. Ažuriran je i glosar tehničkih termina koji se odnosi na ove direktive. Ažuriran je Priručnik za prevođenje pravnih akata EU, koji sadrži osnovna pravila, smjernice i obrasce za prevođenje pravnih akata EU. Priručnik je predstavljen prevodiocima BiH, koji se bave prevođenjem *acquis*-a i objavljen na web stranici DEI.

Direkcija je uputila poziv za iskazivanje interesa za saradnju prema četiri filozofska fakulteta u BiH, nakon čega bi Direkcija s fakultetima koji iskažu interes potpisala sporazum o saradnji u području prevođenja i razvijanja terminologije evropskih integracija. Nastavljena je regionalna saradnja sa susjednim zemljama u oblasti prevođenja, te su razmijenjena iskustva u pogledu prevođenja Upitnika EK, kreiranja odgovarajućih baza u vezi s procesom prevođenja i sl.

Nastavljena je implementacija Komunikacione strategije za informiranje javnosti o pristupanju BiH EU putem realizacije Akcionog plana za 2010. godinu. U tom kontekstu Direkcija je redovno informirala o svojim aktivnostima.¹³ Promocija i informiranje o procesu pristupanja Evropskoj uniji vršeni su putem saradnje s domaćim i stranim partnerima („Konvent o Evropskoj uniji“, projekt „Građani/ke za Evropu“). Direkcija je potpisala Memorandum o razumijevanju s Inicijativom 9 nevladinih organizacija koje se bave pitanjima mladih, a članice su evropskih udruženja i mreža. U okviru projekta „Lokalizacija Evropske unije“ održano je 8 radionica na temu „Kako izvještavati o EU“, na kojima su učestvovali novinari različitih medija u BiH. Kao i prethodnih godina, Direkcija je sudjelovala u manifestaciji obilježavanja Dana Evrope, završnoj

¹² 133. sjednica Vijeća ministara BiH

¹³ DEI je redovno informirala o svojim aktivnostima putem web stranice, biltena „Europuls“, medijskih izvještaja, newsletter-a, konferencija za medije, saopćenja za javnost

sesiji CIVITAS-ovog „Projekta građanin“ koja je okupila oko 500 učenika iz BiH te drugim manifestacijama.¹⁴

Realizirano je više predavanja i prezentacija o evropskim temama za različite ciljne grupe te učešće na brojnim seminarima i debatama posvećenim procesu pristupanja EU. Pripremljeno je i štampano prvo izdanje magazina za osnovce „EU Palčić“¹⁵ te publikacija za djecu predškolskog uzrasta „Putujte sa zvjezdicom“. Polovinom septembra počela je implementacija projekta EU Awareness, namijenjenog podizanju nivoa svijesti javnosti o EU.

U kontekstu implementacije Plana i programa edukacije i stručnog usavršavanja državnih službenika u BiH o procesu evropskih integracija, Direkcija je počela provedbu Programa obrazovnih aktivnosti iz vlastitih sredstava. Formirana je baza od 12 predavača, realizirana su 32 seminara koje je pohađalo 650 polaznika iz institucija s državnog i entitetskog nivoa. Također, realiziran je program obuke za predavače u oblasti transpozicije zakonodavstva EU po čijem je okončanju 9 kandidata dobilo certifikate za predavače. Dodatno, realizirana je obuka za predavače u oblasti usavršavanja komunikacije na engleskom jeziku putem organiziranja tri seminara. Ukupno je organizirano 10 dana treninga za 18 polaznika. Nastavljena je realizacija trogodišnjeg programa saradnje s Holandskom razvojnom agencijom SNV koji je, osim radionica za novinare u okviru projekta „Lokalizacija EU“, obuhvatio jačanje kapaciteta za proces pristupanja EU zaposlenih u 40 općina te aktivnosti vezane za postavljanje e-learning kurseva na web stranicu DEI. Održan je uvodni seminar posvećen prezentaciji iskustava Republike Mađarske u procesu pristupanja EU, u okviru početka provedbe Deklaracije o unapređenju integracije BiH u EU s Republikom Mađarskom. Realiziran je projekt izrade trening kurikuluma za e-learning kurseve o fondovima pomoći EU koji je finansirala Ambasada Velike Britanije. Organiziran je i niz seminara o temama bitnim za proces pristupanja EU u okviru saradnje s EIPA-om i Vladom Luxembourg te norveškim partnerom Brussels Office. Ovim su seminarima prisustvovali polaznici iz institucija sa državnog i entitetskih nivoa.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Sve aktivnosti navedene u poglavlju „Evropske integracije“ istovremeno su predstavljale realizaciju planiranih programske zadatka Direkcije za evropske integracije. Pored ovih, Direkcija je realizirala i planirane programske zadatke u oblasti općih i zajedničkih poslova:

- U oblasti finansijsko-računovodstvenih poslova: završni račun za 2009. godinu, periodične finansijske izvještaje, godišnji dinamički plan rashoda, Dokument okvirnog budžeta za period 2011-2013. godina (DOB), Projekciju budžeta DEI-a za 2011. godinu; projekt posebne namjene “Administrativna podrška BiH Operativnoj strukturi za početnu fazu implementacije tri IPA bilateralna programa prekogranične saradnje sa susjednim zemljama“; tri posebna programa tehničke podrške za učinkovitu provedbu prekogranične saradnje Srbija-BiH, BiH-Crna Gora i Hrvatska-BiH odobrena DEI-u od strane DEU; projekt posebne namjene „Finansiranje podrške DEI-u za unapređenje koordinacije, planiranja i implementacije EU fondova u BiH“, doniran od strane Španske razvojne agencije (AECID); u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH realizirano 40 postupaka nabavke robe i usluga; ostali poslovi (likvidiranje obaveza, obračun isplata plaća i naknada zaposlenim i sl.);

¹⁴ DEI je sudjelovala u manifestaciji „Dječije ljeto“ te u realizaciji projekta „Volontiraj-kreditiraj“. Po objavljinju Paketa proširenja, Direkcija je sudjelovala u promotivnim aktivnostima u okviru „Evropske sedmice proširenja“.

¹⁵ „EU Palčić“ u tiražu od 40.000 primjeraka distribuiran je u osnovnim školama širom BIH

- U oblasti pravnih poslova, upravljanja ljudskim potencijalima i radno pravnim pitanjima: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji DEI-a; Pravilnik o radu i radnim odnosima DEI-a; interni pravilnici i procedure; aktivnosti na realizaciji usvojene dinamike zapošljavanja državnih službenika i zaposlenika (javni konkursi, interni oglasi, interni i eksterni premještaji); ocjenjivanje rada svih državnih službenika u skladu sa zakonskom regulativom; izrada svih pravnih akata u vezi s radno-pravnim statusom zaposlenih i sl;
- U oblasti informaciono - dokumentacionih poslova: nastavak aktivnosti uključivanja DEI-a u sistem „e-vlade“ Vijeća ministara BiH; implementacija, dogradnja i održavanje IMS-a; kontinuirano obavljanje dokumentaciono-bibliotekarskih poslova.

VI BUDŽETSKA SREDSTVA

Odobrena budžetska sredstva za realizaciju Plana rada Direkcije za evropske integracije za 2010. godinu iznose 3.939.000 KM, od čega je realizirano 3.311.162 KM zaključno sa 31.12.2010. godine.

Ukupno raspoloživa sredstva Direkciji od strane Delegacije Evropske unije u BiH i Španske razvojne agencije (AECID) u 2010. godini iznose 983.570 KM, od čega je s 31.12.2010. godine realizirano 551.417 KM. Za kofinansiranje grantova iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2010. godinu doznačeno je 91.561 KM.

Ukupna finansijska sredstva koja su na raspolaganju Direkciji za evropske integracije u 2010. godini iznose 5.014.130 KM, od čega je zaključno sa 31.12.2010. godine realizirano 3.862.579 KM.

2. DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE BIH

I NAJAVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Direkcija za ekonomsko planiranje (u dalnjem tekstu: DEP) je stalno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. U periodu 1.1.-31.12.2010. godine DEP je obavljao poslove i zadatke koji su definirani Zakonom o Vijeću ministara i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji DEP-a .

DEP ima tri sektora u unutarnjoj organizaciji te je nadležan za: koordinaciju pripreme godišnjih, srednjoročnih i dugoročnih strategija razvoja, analizu socijalne uključenosti, istraživanje i analizu ekonomskih trendova, te objavljivanje istih na kvartalnoj i godišnjoj osnovi, za izradu makroekonomskih projekcija za potrebe izrade DOB-a; za izvještavanje za MMF prema članu IV i za izradu Ekonomskog i fiskalnog programa BiH za 2011.-2013. godine.

Direkcija je okončala koordinaciju izrade Strategije razvoja BiH i Strategije socijalne uključenosti BiH za period 2010.-2014.godine. Početkom septembra 2010.godine strategije su upućene na usvajanje Vijeću ministara,Vladi Federacije BiH,Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko Distrikta. Vlade Federacije BiH i Brčko Distrikta su usvojile strategije s propratnim akcionim planovima, koje su u procesu usvajanja u Vladi RS i Vijeću ministara BiH.

Provođene su stalne aktivnosti u cilju obuke i usavršavanja državnih službenika u smislu jačanja vlastitih kapaciteta.

U 2010. godini DEP su kroz projekte tehničke pomoći u radu podržavali: DFID, ADA i SDC.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Direkcija za ekonomsko planiranje nema zakonom predviđenih nadležnosti u ovoj oblasti.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Direkcija za ekonomsko planiranje nema zakonom predviđenih nadležnosti u ovoj oblasti.

V EVROPSKE INTEGRACIJE

U oblasti EU integracija DEP je zadužen za izradu Ekonomsko-fiskalnog programa 2011- 2013. Predstavnici DEP-a su uključeni u rad dva pododbora za provođenje SAA.

VI PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Planirani i realizirani programski zadaci su prikazani u dijelu III - Tematski dio. Svi planirani zadaci za 2010.godinu su realizirani (tabela u prilogu).

VII BUDŽETSKA SREDSTVA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2010. godinu DEP-u odobreno je 1.877.000,00 KM, a od toga 400.000,00 KM za izrade strategija. Kako je DEP imao odobrene donatorske projekte za pripremu strategija u toku 2009. godine, a dio aktivnosti na izradi strategija obuhvatio je i 2010. godinu, nije bilo izyjesno da će se neutrošena sredstva iz 2009. godine prenijeti u 2010. godinu. Kako su donatorи odobrili produžetak projekata i u 2010. godini, prenesena su sredstva iz 2009. u 2010. godinu za dva projekta, i to: Švicarske razvojne agencije (SDC) u iznosu od 98.675,00 KM i Austrijske razvojne agencije (ADA) u iznosu od 170.387,00KM. Očekivano izvršenje do kraja 2010. godine je 65%.

V. PREGLED PROVOĐENJA PROGRAMA RADA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je od ministarstava i drugih institucija Bosne i Hercegovine zatražio izjašnjenje o realizaciji programskega zadataka za period januar – decembar 2010. godine, u kojem su radi preglednosti boldirano prikazani programski zadaci koji su realizirani, dok su izjašnjenja ministarstava i drugih institucija o razlozima neizvršenja pojedinih programskega zadataka data u predviđenoj rubrici.

Prema Programu rada Vijeća ministara za 2010. godinu, Vijeće ministara BiH u periodu januar - decembar 2010. godine imalo je obavezu realizirati 823 programskega zadataka. Uvidom u izjašnjenja nosilaca aktivnosti programskega zadataka za navedeni period, Generalni sekretarijat je utvrdio da je dostavljeno očitovanje za sve programske zadatke, od čega su 506 realizirana, što iskazano u procentima iznosi 61%.

Pojedinačnom analizom, po institucijama, realizacija programskega zadataka je sljedeća:

Ministarstvo vanjskih poslova od 12 programskega zadataka je realiziralo 10, ili 83%;
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa od 122 programskega zadataka je realiziralo 65, ili 53%;
Ministarstvo financija i trezora od 142 programskega zadataka je realiziralo 92, ili 65%;
Ministarstvo komunikacija i prometa od 23 programskega zadataka je realiziralo 10, ili 43%;
Ministarstvo civilnih poslova od 67 programskega zadataka je realiziralo 42 ili 63%;
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice od 37 programskega zadataka je realiziralo 25 ili 68%;
Ministarstvo pravde od 51-og programskega zadataka je realiziralo 41, ili 80%;
Ministarstvo sigurnosti od 106 programskega zadataka je realiziralo 50, ili 47%;
Ministarstvo odbrane od 21-og programskega zadataka je realiziralo 13, ili 62%;
Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta od 2 programskega zadataka je realizirala oba, ili 100%;
Agencija za statistiku od 7 programskega zadataka je realizirala 2, ili 29%;
Agencija za državnu službu BiH od 8 programskega zadataka je realizirala svih 8, ili 100%;
Agencija za zaštitu ličnih podataka od 3 programskega zadataka je realizirala sva 3, ili 100%;
Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH od 8 programskega zadataka je realizirala 3 ili 38%;
Agencija za osiguranje u BiH od 19 programskega zadataka realizirala je 12, ili 63%;
Arhiv BiH od 7 programskega zadataka je realizirao dva, ili 29%;
Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH od 6 programskega zadataka realizirala je svih šest ili 100%;
Agencija za sigurnost hrane od 54 programskega zadataka je realizirala 31 ili 57%;
Direkcija za ekonomsko planiranje od 15 programskega zadataka je realizirala svih 15, ili 100%;
Direkcija za EU integracije od 55 programskega zadataka je realizirala 32, ili 58%;
Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja od 2 programskega zadataka je realizirala oba, ili 100%;
Konkurenčijsko vijeće od 7 programskega zadataka realiziralo je 5 ili 71%;

Institut za intelektualno vlasništvo od 4 programska zadatka realizirao je 3 ili 75%;

Služba za zajedničke poslove institucija BiH od 4 programska zadatka je realizirao sva četiri, ili 100%;

Ured koordinatora za reformu javne uprave od 25 programskih zadatka je realizirao 20, ili 80%;

Uprava za indirektno oporezivanje od 9 programskih zadatka je realizirala 6, ili 67%;

Komisija za koncesije od 3 programska zadatka nije realiziralo niti jedan, ili 0%.

U Programu rada Vijeća ministara za razdoblje siječanj - prosinac 2010. godine dolje navedene institucije imale su po jedan programski zadatak, i to:

- **Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje** – realiziran
- **Agencija za rad i zapošljavanje** - realiziran
- **Fond za povratak** – nije realiziran
- **Komisija za državnu imovinu**- nije realiziran